

ATSIZ'IN MEKTUPLARI

YÜCEL HACALOĞLU

3 Nisan 1964

Azizim Hacaloğlu,

16 Mart tarihli mektubunu okudum. Evvelâ nispeten yazılmıyorduk. İstanbul'a bahar geldi. hem de biraz fazla geldi. Arkasından elbet bir oyun edecek ama biz kömürü, odunu bitirerek birkaç gün evde patla ile oturduğumuz için şimdilik hayatumuzdan memnunuz. Hayatından memnun olmaman bir Çavuşoğlu var. Onun da sebebi bana telefon ederek gelmek istediğini bildirmisti. Bu pazara olmaz, bir dahaki pazara diye cevap verdim. Bir dahaki pazara oldu. Saat 12 oldu. Şaraplar, kebaplar tamam oldu. Hazırladık. Tam bu sıralarda gelir diye bekledik. Ne gelen var, ne giden... Meğer aşık o gün Milliyetçiler Demeci'nin olağanüstü konutlarına gitmiş. Fakat beni o yüzden asmış değil, tamamen unutmuş. Bana geldiği zaman hâlâ hem aşık hem bunak, hem de neşeli idi. Tabii kendisine bir altı okka kadar nasihat ettim. O da herkes gibi dinledi.... O kadar.

Atiç

ORKUN
YAYINLARI

Atsız'ın Mektupları

Atsız'ın Mektupları

Hazırlayan: Yücel Hacaloğlu

Yayın Hakları: © Bayrak Basım / Yayım / Tanıtım

34.01.Y.0123.127 ISBN: 975-7728-39-X

Kapak: Emine Karabulut

Teknik Hazırlık: Erk Ajans (0 212) 511 68 39

Baskı ve Cilt: Milsan Basın San. A.Ş. Tel: 697 10 00

ORKUN YAYINLARI

Horhor Cad. 20, D:1, Fatih / İSTANBUL

Tel: (0 212) 531 87 48 • Belgegeçer: (0 212) 532 24 18

Genel Dağıtım:

Bayrak Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Hocarüstem mektebi Sok. 12, 1. Kat

Cağaloğlu / İSTANBUL

Tel: (0 212) 512 06 95 • Belgegeçer: (0 212) 512 06 96

BİRKAÇ SÖZ

Atsız'la ilgili çalışmalarım epeyce eskilere dayanır. 1956'lı yıllardan itibaren kendisi ile ilgili bilgi ve belgeleri toplamaya başlamıştım.

Yıllarca süren dostluğumuz ve sohbetlerimiz sırasında tuttuğum notları tasnif ederek değerlendirmek imkânım, çeşitli sebeplerle, mümkün olmadı. Aradan uzunca bir süre geçti ve Atsız öleli yirmibeş yıl oldu. Ben, hâlâ bu çalışmaları bitirememiştim. Evet, ne zaman bitecekti? Hiç olmazsa bu çalışmaların bir bölümünü, mektuplarını, yayınlamayı uygun buldum. Orkun'da mektupların bir kısmı yayınlanmaya başladı. Etraftan kitap hâline getirilme teklifleri sık sık tekrarlandı. Bu konuda değerli arkadaşım ve kardeşim Altan Deliorman'ın teşvik ve destekleri beni fazlasıyla sevindirdi.

•••

Atsız, kendisine mektup yazan herkese, ilkokul talebesi bile olsa, mutlaka cevap vermiştir. Yetmiş yıllık hayatında yüzlerce mektup yazmıştır. Bu mektupların büyük çoğunluğu, ne yazık ki elimize geçmemiştir. Biz, ölümünden sonra mektuplarını toplamaya çalıştık. Yirmibeş yılda bulabildiklerimiz, şimdilik bu kadardır. Bir takım kimselerde mektupların bulunduğunu biliyoruz. Israrlı isteklerimiz, bunların elimize geçmesini mümkün kılmadı.

Sovyetlerin Çekoslovakya'yı işgali dolayısıyla, Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'e yazdığı, protesto mahiyetindeki, onsekiz sayfalık mektubu da, elimize geçmemiştir.

•••

Profesör Sadri Maksudî Arsal'ın kızı Adile Ayda'nın **“Siz, yüzyıllar geçtikten sonra bile ilham kaynağı olacak bir millî şuur âbidesisiniz”** diye nitelendirdiği Atsız, çocukluğundan beri ruhunda fırtınalar kopan, engin ve coşkun bir ruha sahip, zengin bir hayal gücü ve inandığı hususlardan asla tâviz vermeyen bir ülkü devidir.

Bir karakter âbidesidir.

Mazide ve istikbalde yaşayan Atsız, Türkçe'nin en güzel örneklerini vermiş ve Türkçe'yi şöyle anlatmıştır: .

“Büyük devlet olmanın şartlarından biri de zengin ve hareketli bir dile sahip olmaktır. Millî ihmaller dolayısıyla gelişmemiş olan kökü kuvvetli dilimizi büyük bilim ve sanat dili haline getirmek ihmal olunmayacak bir dâvamızdır. Ne melezleştirilmiş eski dil, ne de öz Türkçe denilen uydurma dil, büyük bilim ve edebiyat dili olmaz.”

Ülkü, insan olmanın şartıdır. İnsanlar, ülkü sayesinde ölümsüzlüğe kavuşurlar.

Atsız, Türk ülküsü sayesinde ölümsüzleşmiştir.

•••

Atsız hakkında hüküm verecekler, bu mektuplardan yararlanacaklardır. Okuyanlar, mektuplarda, Atsız'ın şahsî görüşlerini, olaylar hakkındaki kanaatlerini, tarih ve edebiyatla ilgili düşüncelerini, bilgi kırıntıları şeklinde de olsa bulabileceklerdir.

“Bozkurtlar” adlı eseriyle klâsikler arasına giren, mücadele ve karakter adamı Atsız'ın mektuplarında, özel durumlar dolayısıyla, noktalı yerler tarafımızdan konulmuştur. Açık isim yazmanın, şimdilik, bir faydasının olacağını sanmıyoruz.

Atsız'ın, Sadri Maksudî Arsal'ın kızı Adile Ayda'ya yazdığı mektupları, Adile Ayda, bir kitapta toplamış ve yayınlamıştı. Biz, bu mektupları da, kitaba aynen almış bulunuyoruz.

Eserin hazırlanmasında ve mektupların temininde yardımlarını gördüğümüz Refet Körüklü'ye, Prof. Dr. İsmail Hakkı Gökhan'a, Mustafa Kayabek'e, emekli albay Turan Kekevi'ye, Yavuz Bülent Bâkiler'e, Hasan Oraltay'a, Prof. Dr. Ali Birinci'ye, Mustafa Ağlaç'a, Erk Yurtsever'e, Ömer Özcan'a, Konuralp Erçilasun'a, Hasan Şahmaranoğlu'na, Günhan Türkoğan'a, rahmetli Muzaffer Eriş'e ve kitabın basılması için her türlü gayreti gösteren ülkü arkadaşım Altan Deliorman'a çok teşekkür ederim.

Yücel HACALOğLU

Eylül 2001 - ANKARA

HÜSEYİN NİHÂL ATSIZ

12 Ocak 1905: İstanbul'da doğdu.

Ailesi: Gümüşhane'nin Tonal ilçesinin Midi köyünün Çiftçi-oğlu ailesinden. Babası, Deniz makine önyüzbaşısı Hüseyin Efendinin oğlu Deniz güverte birbaşısı Mehmet Nail Bey; annesi Trabzon'un Kadioğulları ailesinden Deniz Yarbayı Osman Fevzi Beyin kızı Fatma Zehra Hanım.

Çiftçioğlu ailesinin bir kolu, Yozgat'ın Akdağmadeni ilçesinin Tekkegüney'i ve Dayalı köylerine yerleşmiş. Nihâl Atsız'ın, Nejdet Sançar (1 Mayıs 1910 - 22.2.1975) adlı bir erkek kardeşi ile bir de kız kardeşi, Aralık 1912 doğumlu, Fatma Nezihe vardır.

İlkokul: İstanbul Kadıköyündeki Fransız ve Alman mektebi (1911), Süveyş'teki Fransız mektebi, (1911) Kasımpaşa'daki Cezayirli Gazi Hasan Paşa Mektebi ile Haydarpaşa Osmanlı İttihat Mektebi

Ortaöğretim: Kadıköy ve İstanbul Sultanîsi. (1922)

İmtihanla Askerî Tıbbiye'ye girdi. (1922)

4 Mart 1925: Askerî Tıbbiyeden (3. sınıftan) çıkarıldı. Kabataş Lisesinde üç ay öğretmen vekilliği, Deniz Yollarının Mahmut Şevket Paşa Gemisinde Kâtip muavinliği yaptı.

1926: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin yatılı kısmı Yüksek Muallim Mektebine kaydoldu.

1926-27: Dokuz ay İstanbul Taşkışla'da askerlik görevini yaptı. (28 Ekim 1926-28 Temmuz 1928)

İlk Yazısı: Alimet Naci isimli arkadaşı ile hazırladığı “**Anadolu’da Türklere ait Yer İsimleri**” adlı makalesi Türkiyat Mecmuası’nda yayınlandı.

1930: Edimli Nazmî'nin “**Divan-ı Türkî-i Basit**” adlı çalışmasıyla Edebiyat Fakültesi'nden mezun oldu.

25 Ocak 1931: Fuat Köprülü'ye asistan oldu.

Atsız Mecmua: 15 Mayıs 1931'den 25 Eylül 1932 yılına kadar 18 sayı çıkardı.

Görevden Alınma: 1932'de Ankara'da toplanan I. Tarih Kongresinde Prof. Dr. Zeki Velidi Togan'dan yana tavır koyduğu ve Togan'ı destekleyen protesto telgrafi çektiği için 13 Mart 1933'de asistanlık görevinden alındı.

8 Nisan 1933: Malatya Ortaokulu Türkçe Öğretmenliğine (8 Nisan 1933-31 Temmuz 1933), üç ay sonra da Edirne Lisesi Edebiyat Öğretmenliğine tâyin olundu (11 Eylül 1933 - 28 Aralık 1933)

Orhun: 5 Kasım 1933'de ilk sayısını yayınladı. Dokuz sayı sonra 14 Temmuz 1934'de Bakanlar Kurulu kararı ile kapatıldı.

28 Aralık 1933: Vekâlet emrine alındı.

9 Eylül 1934: Kasımpaşa Deniz Gedikli Hazırlama Okulu Türkçe Öğretmenliğine atandı.

1 Temmuz 1938: Bu görevden uzaklaştırıldı. Özel Yüce Ülkü (1937-1939) ve Boğaziçi Liselerinde (19 Mayıs - 7 Nisan 1944) edebiyat öğretmenliği yaptı.

Orhun: 1 Ekim 1943'te derginin ilk sayısını yayınladı. Bu dergide Başbakan Şükrü Saraçoğlu'na yazdığı iki açık mektup, büyük yankı uyandırdı, millî galeyana sebep oldu.

3 Mayıs 1944: Sabahattin Ali adlı solcunun Atsız aleyhine açtığı dâva dolayısıyla, Türk milliyetçisi gençler, Atsız ve milliyetçilik lehinde nümayişler yaptılar. Türkiye'nin tanınmış milliyetçileri tutuklandı.

Tutuklama: 4 Mayıs 1944'te tutuklandı. Bir buçuk yıl tutuklu kaldı. İçinden lağım suları akan zindana atıldı. 7 Eylül 1944'te İstanbul 1 numaralı sıkıyönetim mahkemesinde duruşma başladı. Altı buçuk yıla mahkûm edildi. Askerî Yargıtay 25 Ekim 1945'te kararı esastan bozdu.

19 Mayıs 1944: Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, Türk milliyetçilerini vatan hainliği ile suçlayan meşhur nutkunu söyledi.

Beraat etmesi: 31 Mart 1947'de bütün milliyetçi arkadaşlarını ile birlikte beraat etti ve karar kesinleşti.

İşsizlik: Nisan 1947'den Temmuz 1949'a kadar kendisine devlette iş verilmedi. Bir süre Türkiye Yayınevi'nde çalıştı.

25 Temmuz 1949: Süleymaniye Kütüphanesine uzman tâyin edildi.

21 Eylül 1950: Haydarpaşa Lisesi Edebiyat Öğretmenliğine atandı.

Görevden alınma: 4 Mayıs 1952 tarihinde Ankara Atatürk Lisesinde verdiği "**Devletimizin Kuruluşu**" konulu konferansı dolayısıyla Süleymaniye Kütüphanesi tasnif memurluğuna geri gönderildi. (13 Mayıs 1952)

1 Nisan 1969: Memuriyetten emekli oldu.

Ötüken: 1950-52 ve 1962-1964 yıllarında devam ettirdiği Orkun (68 sayı çıktı) dergisinden sonra 1 Ocak 1964'te "**Ötüken**" adlı mecmuayı yayınladı.

Hapse giriş: Ötüken dergisinde bölücülerle ilgili yazdığı bir seri yazı yüzünden onbeş aya mahkûm edildi. (Karar 2'ye

1) 70 yaşında tutuklandı. Önce Toptaşı, daha sonra Sağmalcılar Cezaevine gönderildi. (14 Kasım 1973)

Tahliye: 22 Ocak 1974'te Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk yetkisini kullandı ve tahliye oldu.

Hastalanışı ve ölümü: Kasım 1975'te hastalandı. 11 Aralık 1975'te bir kalp krizi sonucu vefat etti.

Kadıköy'deki Karacaahmet mezarlığına defnedildi. (13 Aralık 1975)

Evliliği: Arapça, Farsça ve Fransızca bilen Atsız, felsefe öğretmeni Mehpere Hanımla evlendi ve eşinden 1935 yılında ayrıldı. İkinci evliliğini tarih öğretmeni Bedriye Hanımla 27 Şubat 1937'de yaptı. Bu evlilikten 4 Kasım 1939 da Yağmur, 14 Temmuz 1946'da Buğra adlı iki oğlu dünyaya geldi.

Atsız, Bedriye Hanımdan Mart 1975 tarihinde ayrıldı.

HÜSEYİN NİHÂL ATSIZ'IN İMZALARI VE TAKMA İSİMLERİ:

a) İmzaları:

Atsız

H. Nihâl (Hüseyin Nihâl)

Nihâl Atsız

Çiftçioğlu

Çiftçioğlu H. Nihâl

H. Çiftçioğlu (Hüseyin Çiftçioğlu)

b) Takma isimleri:

Y.D.

T. Bayındırlı

Selim Pusat

Sururi Ermete

Bozkurt

Adsız Dergi

ROMANLARI

1. Atsız, *Dalkavuklar Gecesi*, İstanbul, 26 Mayıs 1941, 56 s.

2. Atsız, *Bozkurtların Ölümü*, İstanbul 1946. Diğer baskılar: 1951, 1955, 1958, 1962, 1966, 1970. Sekizinci ve dokuzuncu baskılar 1973 ve 1974 yıllarında *Bozkurtlar Diriliyor* ile birlikte *Bozkurtlar* adı altında, İstanbul'da yayınlanmıştır.

3. Atsız, *Bozkurtlar Diriliyor*, İstanbul 1949, Diğer baskılar: 1950, 1953, 1957, 1962, 1965, 1969, 1971. Dokuzuncu ve Onuncu baskılar 1973 ve 1974 yıllarında *Bozkurtların Ölümü* ile birlikte *Bozkurtlar* adı altında, İstanbul'da yayınlanmıştır.

4. Atsız, *Deli Kurt*, İstanbul 1958, 208 s. Diğer baskılar: 1968, 1974 ve 1975.

5. Selim Pusat, *Z Viâmini*. (Bu küçük roman, 1959 yılında *Büyük Doğu* mecmuasında, "Selim Pusat" imzası ile tefrika edilmiştir). *Büyük Doğu*, sa. 18, s. 10-11; sa. 19, s. 10-11; sa. 20, s. 10-16.

6. Atsız, *Rub Adam*, İstanbul 1972. 301 s. İkinci baskı 1974.

HIKÂYELERİ

H. Nihâl Atsız'ın hikâyeleri ilk önce (Y.D.) imzası ile *Atsız Mecmua*'da daha sonraları ise (Atsız) imzası ile *Çınaraltı*, *Orkun*, *Ötüken...* gibi dergilerde yayınlanmıştır.

1. "Dönüş"

a) *Atsız Mecmua*, sa. 2, s. 40-41 (1931)'de (Y.D.) imzası ile.

b) *Orhun*, sa. 10, s. 20-21 (1943)'de (Atsız) imzası ile.

2) "Şehidlerin Duası"

a) *Atsız Mecmua*, sa. 10 sa. 3, s. 64-67 (1931)'de (Y.D.) imzası ile.

b) *Orhun*, sa. 12, s. 19-21 (1943)'de (Atsız) imzası ile.

c) *Ocak*, sa. 22, s. 4 (1956)'da (Atsız) imzası ile.

3. "Erkek Kız"

a) *Atsız Mecmua*, sa. 4, s. 85-88 (1931)'de (Y.D.) imzası ile

4. "İki Onbaşı, Galiçya... 1917"

a) *Atsız Mecmua*, sa. 6 s. 141-143 (1931)'de (Y.D.) imzası ile.

b) *Çınaraltı*, sa. 67, s. 11 ve 13 (1942)'de (Atsız) imzası ile.

c) *Ötüken*, sa. 30, s. 17-18 (1966)'da (Atsız) imzası ile.

5. "Her Çağın Masalı: Bozdoğanla Sarı Yılan"

Ötüken, sa. 28, s. 22-24 (1966)'da imzasız olarak.

ŞİİRLERİ

H. Nihâl Atsız'ın "Şiirleri", önce çeşitli dergilerde yayınlanmış ve bu şiirlerin birçoğu, daha sonra *Yolların Sonu* adlı kitapta toplanmıştır.

Atsız, *Yolların Sonu*, Şiirler, İstanbul 1946, 131 s. İkinci basım, Ankara 1952, 63 s. Üçüncü basım, Ankara 1963, 76 s. Dördüncü basım, İstanbul 1975, 110 s.

•••

Aşağıda bu şiirlerin neşirleri kronolojik olarak sıralanmış ve her şiirin *Yolların Sonu*'nun 4. baskısındaki sayfeleri gösterilmiştir.

1931

1. (Atsız) "Bugünün Gençlerine". *Atsız Mecmua*, sa.1, s. 12. Bk. Y.S., s. 66-67.
2. (Atsız) "Koşma". *Atsız Mecmua*, sa.2, s. 33. Bk. Y.S., s. 78.
3. (Atsız) "Asker Kardeşlerime". *Atsız Mecmua*, sa.2, s. 36. Bk. Y.S., s. 72-73.
4. (Atsız) "Türklerin Türküsü". *Atsız Mecmua*, sa.3, s. 50. Bk. Y.S., s. 50.
5. (Atsız) "Topal Asker". *Atsız Mecmua*, sa.4, s. 82-83 Bk. Y.S., s. 13-18.
6. (Atsız) "Muallim Arkadaşlarıma". *Atsız Mecmua*, sa.5, s. 101. Bk. Y.S., s. 68-69.
7. (Atsız) "Şehit Tayyareci Erkânıharp Yüzbaşı Kâmi'nin Büyük Hatırasına". *Atsız Mecmua*, sa.6, s. 123. Bk. Y.S. s. 19.
8. (Atsız) "Şiir" (Başlıksızdır), *Atsız Mecmua*, sa.8, s. 190. Bk. Y.S., s. 70-71.

1932

9. (Atsız) "Varsağı". (Başlıksızdır), *Atsız Mecmua*, sa.9, s. 218. Bk. Y.S., s. 83-84.

10. (Atsız) "Varsağı". (Başlıksızdır), *Atsız Mecmua*, sa.10, s. 238. Bk. Y.S., s. 85-86.
11. (Atsız) "Koşma". (Başlıksızdır), *Atsız Mecmua*, sa.12, s. 296. Bk. Y.S., s.79.
12. (Atsız) "Toprak Mazi". *Atsız Mecmua*, sa.14, s. 41-41. Bk. Y.S., s. 20.24.
13. (Atsız) "Bugünün Gençlerine". (Başlıksızdır), *Atsız Mecmua*, sa.16, s. 74. Bk. Y.S., s. 74-75.
14. (Atsız) "Varsağı". (Başlıksızdır), *Atsız Mecmua*, sa.17, s. 101. Bk. Y.S., s. 87-88.
15. (Atsız) "Ayrılık". *Atsız Mecmua*, sa.17, s. 175. Bk. Y.S.,'nda yoktur.
16. (Atsız) "Yolların Sonu". *Atsız Mecmua*, sa.17, s. 176. Bk. Y.S., s. 11-12.

1933

17. (Atsız) "Dün Gece". *Orhun*, sa.1, s. 3. Bk. Y.S., s. 52-53.
18. (Atsız) "O Gece". *Orhun*, sa.2, s. 44. Bk. Y.S., s. 56-58.
19. (Atsız) "Şiir". (Başlıksızdır), *Orhun*, sa.3, s. 54. Bk. Y.S.,'nda yoktur.

1938

20. (Bozkurt) "Bugünün Gençlerine". *Ergenekon*, sa.1, s. 7. Bk. Y.S., s. 66-67.
21. (Bozkurt) "Türklerin Türküsü". *Ergenekon*, sa.2, s. 19. Bk. Y.S., s. 50.
22. (Bozkurt) "Asker Kardeşlerime". *Ergenekon*, sa.3, s. 7. Bk. Y.S., s. 72-73.

1941

23. (Atsız) "Hatıralar". *Çınaraltı*, sa.2, s. 6. Bk. Y.S., s. 91.
24. (Atsız) "Yarının Türküsü". *Çınaraltı*, sa.10, s. 5. Bk. Y.S., s. 33-34.

1942

25. (Atsız) "Türk Kızı". *Tanrıdağ*, sa.4, s. 8. Bk. Y.S., s. 35.

1943

26. (Atsız) "Toprak-Mazi" (1932)", *Kopuz*, sa.3, s. 50-51. Bk. Y.S., s.20-24.
27. (Atsız) "Topal Asker". *Kopuz*, sa.4, s. 75-76. Bk. Y.S., s. 13-18.

1944

28. (Atsız) "Bahtiyarlık". *Kopuz*, sa.10, s. 218. Bk. Y.S., s. 48-49.

1951

29. (Atsız) "Geri Gelen Mektup". *Orkun*, sa.44, s. 5. Bk. Y.S., s. 97-98; *Ruh Adam*, İst.1972, s. 246-247.
30. (Atsız) "Dünden Sesler: Yarının Türküsü". *Orkun*, sa.53, s. 5. Bk. Y.S., s. 33-34.
31. (Atsız) "Dünden Sesler: Koşma". *Orkun*, sa.58, s. 9. Bk. Y.S., s. 70-71.

1956

32. (Atsız) "Yaşayan Türkçülere Ağıt". *Ocak*, sa.1, s. 3.

1964

33. (Atsız) "Kömen". *Önüken*, sa.2, s. 5. Bk. Y.S., s. 36-40.

1966

34. (Atsız) "Kömen". *Ötüken*, sa.28, s. 18-19. Bk. Y.S., s. 36-40.

1970

35. (Atsız) "Macar İhtilâlcileri". *Ötüken*, sa.79, s. 4. Bk. Y.S., s.51.

36. (Atsız) "Macar İhtilâlcileri". *Ötüken*, sa.82, s. 9. Bk. Y.S., s. 51.

1971

37. (Atsız) "Kömen". *Ötüken*, sa.95, s. 8-9. Bk. Y.S., s. 36-40.

1973

38. (Atsız) "Türkçülük Bayrağı". *Ötüken*, sa.119-120. s. 3. Bk. Y.S., s. 76.

1975

39. (Atsız) "Nejdet Sançar'a Ağıt". *Ötüken*, sa.138, s. 3. Bk. Y.S.'nda yoktur.

DİĞER KİTAPLARI

1. Nihâl Atsız, *Divan-ı Türkî-i Basit, gramer ve lugati*, 1930, Mezuniyet Tezi, Türkiyat Enstitüsü, no 82, 111 s.

2. H. Nihâl (Atsız), "*Sart başı*"na Cevap, Yerli doktorlar olmadığı için ölen "merhum" Atsız Mecmua Müdürü'nden, ecnebi doktorlar sayesinde yaşayan Yaş Türkistan Müdürü'ne, İstanbul 1933, 8 s.

3. Atsız, *Çanakkale'ye Yürüyüş*, İstanbul 1933, 54 s (9 resim ile).

4. Atsız, *XVI inci asır şâirlerinden Edirneli Nazmî'nin Eseri ve Bu Eserin Türk Dili ve Kültürü Bakımından Ehemmiyeti*, İstanbul 1934, 16 s.

5. Atsız, *Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar, Birinci Bölüm, en eski zamanlardan başlayarak Apar sülalesinin düşmesi tarihi olan milâdî 552'ye kadar*, İstanbul 1935, X + 138 s. (bir harita ile).

6. Atsız, *Komünist Don Kişotu Proleter Burjuva Nâzım Hikmetof Yoldaşı*, İstanbul 1935, 16 s. (İlk 12 sahife Atsız'ın, 13-16. sahifelerde ise Abdülbaki Gölpınarlı'nın Nâzım aleyhine yazdığı bir şiir var).

7. Atsız, *XV inci Asır Tarihçisi Şükrüllah, Dokuz Boy Türkler ve Osmanlı Sultanları Tarihi, Eski Türklerle Fatih Sultan Mehmed'in tahta oturmasına kadar olan Osmanlı tarihinden bahseder*, İstanbul 1939, IV + 72 s.

8. Nihâl Atsız, *Müneccimbaşı, Şeyh Ahmet Dede Efendi, Hayatı ve Eserleri*, İstanbul 1940, 51 s. (Necatı Lugal'ın "Karahaneliler" ve Hasan Fehmi Turgal'ın "Anadolu Selçükleri" adlı tetkikleriyle birlikte).

9. Atsız, *900 üncü Yıl Dönümü (1040-1940)*, İstanbul 1940, 32 s., 2. baskı 1955.

10. Atsız, *İçimizdeki Şeytanlar*, İstanbul 1940, 16 s.

11. Atsız, *En Sinsi Tehlike*, 1) Komünist Don Kişotu Proleter Burjuva Nâzım Hikmetof Yoldaşı, 2) İçimizdeki Şeytanlar, 3) Üç rejim, 4) En Sinsi Tehlike, İstanbul 1 Ağustos 1943, 53 s.

12. Atsız, *Türk Edebiyatı Tarihi. En eski çağlardan başlayarak Büyük Selçüklülerin sonuna kadar*, Birinci basım, İstanbul 1940, 46 s.; İkinci basım, İstanbul 1943, 76 s.

13. Atsız, *Hesap Böyle Verilir*, İstanbul 1943, 48 s. İlk 33 sahife Atsız'ın, 33-48. sahifeler arası Hamza Sâdi Özbek'in Reha Oğuz Türkkan'a cevaplarıdır).

14. İ. Süruri Ermete (Üçüncü dereceden harb malûlü piyade subayı), *Türkiye Asla Boyun Eğmeyecektir* (Türk-Rus savaşlarının özeti), İstanbul 10 Haziran 1946 Üsküdar, 30 s.

15. Atsız, *Abmedî, Dâstân ve Tevârîh-i Mülûk-i Âl-i Osman*, Türkiye Yayınevi'nin İstanbul'da 1949'da yayınladığı *Osmanlı Tarihleri, I*, adlı eserin 1-35. sayfelerinde.

16. Atsız, *Şükrullah, Behcetü't-tevârîh*, Türkiye Yayınevi'nin İstanbul'da yayınladığı *Osmanlı Tarihleri I*, adlı eserin 37-76. sayfelerinde.

17. Atsız, *Âşıkpaşaoğlu Ahmet Âşıkî, Tevârîh-i Âl-i Osman*, Türkiye Yayınevi'nin İstanbul'da 1949'da yayınladığı *Osmanlı Tarihleri I*, adlı eserin 77-318. sayfelerinde.

18. Atsız, *900'üncü Yıldönümü - Devletimizin Kuruluşu*, İstanbul, 20 Mayıs 1955, 1-51. 51-64 s.

19. Atsız, *Türk Ülküsü*, İstanbul 1956, 146 s. İkinci basım 1966. Üçüncü baskı 1973. (Birinci baskının 5-19. sayfelerinde İsmet Tümtürk'ün "Atsız hakkında bir kaç söz" başlıklı bir tetkiki var).

20. Atsız, Osman (Bayburtlu), *Tevârîh-i Cedîd-i Mir'ât-i Cihân*, İstanbul 1961, 84 s.

21. Atsız, *Osmanlı Tarihine Ait Takvimler I, 824, 835 ve 843 tarihli takvimler*, İstanbul 1961, 123 s.

22. Atsız, *Ordinaryüs'ün Fabîş Yanlıları (Ali Fuad Başgil'e cevap)*, İstanbul, 15 Ekim 1961, 8 s.

23. Atsız, *Türk Tarihinde Mes'eleler*, Afşın Yayınları, no 8, Ankara 1966, 158 s.

24. Atsız, *Birgili Mehmed Efendi Bibliyografyası*, İstanbul 1966.

25. Atsız, *İstanbul Kütüphanelerine Göre Ebüssuud Bibliyografyası*, İstanbul 1967, 61 s.

26. Atsız, *Âlî Bibliyografyası*, İstanbul 1968, 121 s.

27. Atsız, *Âşıkpaşaoğlu Tarihi*, 1000 Temel Eser no 23, İstanbul 1970, V + 234 s.

28. Atsız, *Evlîya Çelebi Seyahatnâmesi'nden Seçmeler I*, 1000 Temel Eser, no 60/1, İstanbul 1971, XII + 308 s.

29. Atsız, *Evlîya Çelebi Seyahatnâmesi'nden Seçmeler II*, Türk Kültürü Kaynak Eserleri Dizisi, İstanbul 1972, 308 s.

30. Atsız, *Oruç Beğ Tarihi*, Tercüman 1001 Temel Eser, no 5, İstanbul 1973, 141 + XIV + 98 s.

TÜRK (İNÖNÜ) ANSİKLOPEDİSİNDEKİ MADDELER

G

Gülşenî (İbrahim)

H

Hafid Efendi

Handan Vâlîde Sultan (Mânâsı anlaşılamayacak şekilde redakte edilerek yayınlanmıştır).

Hayreddin Paşa (Barbaros) (Hayreddin Paşa'nın vakıflarının listesi çıkarılarak yayınlanmıştır).

Hızır Beğ Çelebi (Mânâsı anlaşılamayacak şekilde redakte edilerek yayınlanmıştır).

I

Işbara Han

Işbara Kağan

İvaz Mehmed Paşa

I

İbrahim İnal

İçin Kağan (Çok eksik bir şekilde yayınlanmıştır).

İçing Katun

İlbilge Katun

İlteriş Kutluğ Kağan

İlyas

İshak Hocası Ahmet Rızaî

İshak Paşa

İshak Reis

İskender Reis (İmzasız yayınlanmıştır).

İstemi Kağan

K

Kağan

Kapağan Kağan

Kara Han

Kara Kağan

Karabaş Veli (İmzasız yayınlanmıştır).

Kayı (İmzasız yayınlanmıştır).

Kefeli Hüseyin (İmzasız yayınlanmıştır).

Kemalpaşaoğlu (İmzasız yayınlanmıştır).

Kutlanmış

Kubilay Kağan

Kutluğ Bilge Kül Kağan

Kül Tegin

Kül Tegin anıtı ve yazıtı

Kür Şad

M*Mahfirûz Hadice Vâlîde Sultan**Mete**Mustafa Âlî (Gelibolulu)**Müneccimbaşı***N***Nazmî (Edirneli)***O***Oğuz Han***Ö***Ötüken***DERGİLERDEKİ YAZILARI****Kısaltmalar:**

Adsız: Türkçü Siyaset ve Kültür Dergisi (Aylık), Ekim 1972-Mart-Nisan 1973 (7 sayı)

Altın-Işık: İlmî-Edebî Siyasî Dergi, Her ayın onbeşinde çıkar, 15 Ocak 1947-25 Eylül 1947 (8 sayı)

Atsız Mecmua: Aylık Fikir Mecmuası, 15 Mayıs 1931-25 Eylül 1932 (17 sayı)

A Y B: *Azerbaycan Yurt Bilgisi*, (Aylık), Ocak 1932-Kasım-Aralık 1934, (36 sayı). IV. cilt Şubat 1954'te tek sayı olarak (37. sayı) yayınlanmıştır.

Büyük Doğu: (Haftalık), 6 Mart 1959-16 Ekim 1959 (33 sayı)

Çınaraltı: Dilde, Fikirde, İşde Birlik, Haftalık İlim ve Sanat Dergisi (Haftalık Türkçü, Fikir ve Sanat Mecmuası), 9 Ağustos 1941-Mart 1944 (140 sayı)

Ergenekon: Gençlik ve Fikir Dergisi, ilmî-edebeî-içtimai, Şimdilik ayda bir çıkar-, 10.11.1938-10.1.1939 (3 sayı)

Gözlem: Haftalık Siyasî Dergi, 25 Kasım 1968-24 Nisan 1969 (22 sayı)

H B H: *Halk Bilgisi Haberleri*, (Aylık), 1. teşrinisani 1929.

H T M: *Hayat Tarih Mecmuası*, (Aylık), İstanbul, Şubat 1965.

İ E D: *İstanbul Enstitüsü Dergisi*, İstanbul 1955.

Kızıl Elma: Cuma günleri çıkar Siyasî milliyetçi mecmua, 31 Ekim 1947-23 Nisan 1948 (18 sayı).

Kopuz: (Aylık), 1. seri, 15 Nisan 1939-15 Ocak 1940 (9 sayı). 2. seri, Mayıs 1943-Mayıs 1944 (13 sayı).

K K K T B: *Komünizme ve Komünistlere Karşı Türk Basını*, 1965-1966. (10 cilt).

Kür Şad: Türkçü Dergi, (Şimdilik ayda bir çıkar), 3 Nisan 1947-3 Ekim 1947, (5 sayı).

Millî Yol: Haftalık Tarafsız Siyasî Milliyetçi Haber Dergisi, 4 Şubat 1962-28 Aralık 1962 (48 sayı).

Ocak: Haftalık Milliyetçi Siyasî Gazete, 2 Mart 1956-1958 (82 sayı).

Orhun: Aylık Türkçü Mecmua, 5 Kasım (İkinci teşrin) 1933-16 Temmuz 1934, Edirne, sa.1-9, (9 sayı).

Orhun: Aylık Türkçü Dergi, 1 Ekim 1943-1 Nisan 1944, İstanbul, sa. 10-16. (7 sayı).

Orkun: Haftalık Türkçü Dergi, 6 Ekim 1950-18 Ocak 1952, (68 sayı).

Orkun: Aylık Türkçü Dergi, 13 Haziran 1962-Ocak 1964, (24 sayı).

Ötüken: Her ayın on beşinde çıkar fikir ve ülkü dergisi, 15 Ocak 1964-Kasım 1975 (143 sayı).

Özleyiş: Bilim-Sanat-Ülkü, (Şimdilik ayda bir çıkar), Ekim 1946-Kasım 1947 (7 sayı).

S A D: *Selçuklu Araştırmaları Dergisi*, Ankara 1966, (4 cilt).

Ş M: *Şarkiyat Mecmuası*, İstanbul 1956, (7 cilt).

Tanrıdağ: (Haftalık), İlmî, Edebî, Türkçü, 8 Mayıs 1942-4 Eylül 1942, (18 sayı).

Turan: Aylık Türkçü Siyasî Dergi, İstanbul 1976.

T K D B: Türk Kütüphânciler Derneği Bülteni.

T M: *Türkiyat Mecmuası*, İstanbul 1926, (18 cilt).

Türk Sazı: (Aylık) 15 Mayıs 1943'te tek sayı çıkmıştır.

T Y: *Türk Yurdu*, Ankara-1959.

Makaleler

1928

(H. Nihâl) - Ahmed Naci ile birlikte-, Anadolu'da Türklere ait yer isimleri, T M, II, (1928), s. 243-260.

1931

(H. Nihâl) Türkler hangi ırktandır?. *Atsız Mecmua*, sa. 1, s. 6-7.

(H. Nihâl) "İzmir'den Sesler" hakkında, *Atsız Mecmua*, sa. 4, s. 93-94.

(H. Nihâl) "İzmir'den Sesler" hakkında, *Atsız Mecmua*, sa. 5, s. 118-119.

(Atsız) Hindenburg'un sözleri, *Atsız Mecmua*, sa. 8, s. 211-212.

1932

(H. Nihâl) Bugünün meseleleri: Aynı tarihî yanlışlığa düşüyor muyuz?, *Atsız Mecmua*, sa. 11, s. 279-281.

(H. Nihâl) Bugünün meseleleri: Aynı tarihî yanlışlığa düşüyor muyuz?, *Atsız Mecmua*, sa. 12, s.290.292.

(H. Nihâl) Bugünün meseleleri: "Millî Seciye" buhranı: *Atsız Mecmua*, sa. 14, s. 27-28.

(H. Nihâl) Türk vatanını peşkiş çekenlere, *Atsız Mecmua*, sa. 15, s. 56-57.

(H. Nihâl) Sadri Etem Bey'e cevap, *Atsız Mecmua*, sa. 16, s. 85.88.

(H. Nihâl) Bugünün meseleleri: *Atsız Mecmua*, sa. 17, s. 10-104.

(H. Nihâl) Çokayoğlu Mustafa Bey'e son cevap, *Atsız Mecmua*, sa. 17, s. 163-164.

(H. Nihâl) Darülfünununun kara, daha doğru bir tabirle, yüz kızartacak listesi, *Atsız Mecmua*, sa. 17, s. 166-170.

(H. Nihâl) Vâlâ Nurettin Beyden bir sual, *Atsız Mecmua*, sa. 17, s. 175.

(Çiftçi-Oğlu H. Nihâl) Dede Korkut Kitabı hakkında, A Y B, c. 1, s. 60-61.

1933

(***) Kuş bakışı: *Orhun, Orbun*, sa. 1, s. 1.

(Atsız) Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar I. Türkeli, II. İlk Türkler, *Orhun*, sa. 1, s. 4-11.

(Atsız) En eski Türk müverrihi: Bilge Tonyukuk, *Orhun*, sa. 1, s. 16-20.

(***) Kuş bakışı: *Orhun, Orbun*, sa. 2, s. 25-26.

(Atsız) Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar II. Yabancıların Türkeline saldırışı, IV. Milâttan önceki 5-4 üncü asırlarda Türkeline doğudan Çinlilerin, Batıdan Yunanlıların saldırışı, *Orhun*, sa. 2, s. 28-31.

1934

(***) X meselesi, *Orhun*, sa. 3, s.49-50.

(Atsız) Haddini bil! *Orhun*, sa. 3, s. 51-55.

(Atsız) Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar: V. Milâttan önce 3-2 inci asırlarda Türkler arasında dahilî savaşlar, *Orhun*, sa. 3, s. 58-63.

(Atsız) Edirne Mebusu Şeref Bey'e cevap, *Orhun*, sa. 4, s. 77-85.

(Atsız) Ahmet Muhip Bey'e cevap, *Orhun*, sa. 4, s. 86-88.

(Atsız) Şarkî Türkistan, *Orhun*, sa. 4, s. 88.

(Atsız) Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar: VI. Kun devletinin dahilî teşkilâtı, VII. Kun (Oğuz) sülâlesi devrinde Türk birliği, *Orhun*, sa. 4, s. 90-92.

(Atsız) Komünist, Yahudi ve Dalkavuk, *Orhun*, sa. 5, s. 93-94.

- (Atsız) İkinci Türk Müverrihi: Yulıg Tigin, *Orhun*, sa. 5, s. 95-102.
- (Atsız) Alaylı Âlimler, *Orhun*, sa.5, s. 102-105.
- (Atsız) Edirne Mebusu Şeref ve Hakimiyeti Milliye Muharri-ri A. Muhip Beylere Açık Mektup, *Orhun*, sa. 5, s. 106-108.
- (Atsız) Alaylı âlimlerden Sadri Maksudi Bey'e bir ders, *Orhun*, sa. 6, s. 109-110.
- (Atsız) Cihan Tarihinin en büyük kahramanı: Kür Şad, *Orhun*, sa. 6, s. 111-113.
- (Atsız) Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar, *Orhun*, sa. 6, s. 113-117.
- (Atsız) Türk ordusunun iftihar levhası, *Orhun*, sa. 6, s. 117-122.
- (Atsız) Edirne Mebusu Şeref Bey'e İkinci Mektup, *Orhun*, sa. 6, s. 124.
- (Atsız) Gaza topraklarının gazi ve şehit çocukları, *Orhun*, sa. 7, s. 125.
- (Atsız) Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar, *Orhun*, sa. 7, s. 126-130.
- (Atsız) Büyük bir Türkçünün Hâtırasının kutulması. *Orhun*, sa. 7, s. 136-137.
- (Atsız) Edebiyat Fakültesi Talebe Cemiyetinin değerli bir işi. *Orhun*, sa. 7, s. 137-138.
- (Atsız) Baş makarnacının sırtı kaşınıyor, *Orhun*, sa. 7, s. 138-139.
- (Atsız) İnkılâp Enstitüsü Dersleri, *Orhun*, sa. 7, s. 139.

- (Atsız) Musa'nın Necip (!) evlâtları bilsinler ki:, *Orhun*, sa. 7, s. 139-140.
- (Atsız) Tavzih, *Orhun*, sa. 7, s.140.
- (Atsız) Yirminci asırda Türk meselesi I. Türk Birliği, *Orhun*, sa. 8, s. 141-144.
- (Atsız) Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar, *Orhun*, sa. 8, s. 145-148.
- (Atsız) Kanun Ahmet Muhip Efendiyi çarptı, *Orhun*, sa. 8, s. 148-150.
- (Atsız) "Moyunçur Kağan" âbidesi, *Orhun*, sa. 8, s. 150-154.
- (Atsız) İstanbulun Fethi yılına ait bir mezar taşı, *Orhun*, sa. 8, s. 155-156.
- (Atsız) Yirminci asırda Türk meselesi II. Türk Irkı = Türk milleti, *Orhun*, sa. 9, s. 157-160.
- (Atsız) Türk Tarihi Üzerinde Toplamalar, *Orhun*, sa. 9, s. 161-165.
- (Atsız) 16 ıncı asır şâirlerinden Edirneli Nazmî ve bu eserin Türk dili ve kültürü bakımından ehemmiyeti, *Orhun*, sa. 9, s. 165-172.

1936

- (Atsız) (Nâmık Kemâl hakkındaki fikirleri), *Nâmık Kemal*, Millî Türk Talebe Birliği neşriyatından, sayı 3, 1936, s. 35-54.

1938

- (Atsız) On beşinci asra ait bir türkü. H B H, yıl 7 sa. 84, (Ekim 1938), son sahife.

1939

- (Atsız) Dede Korkut, *Yücel*, (Şubat 1939), c. VIII, sa. 48, s. 306-310.
- (Atsız) Cihan tarihinin en büyük kahramanı: Kürşad, *Kopuz*, sa. 3, s. 85-87.
- (Çiftçi-oğlu) Atalarımızdan kalan eserleri yıkmak vatana ihanettir, *Kopuz*, sa. 5, s. 161-162.

1941

- (Atsız) Türk tarihine bakışımız nasıl olmalıdır?, *Çınaraltı* sa. 1, s. 6-8.
- (Atsız) Koca Ragıp Paşa, Haşmet ve Fitnat hanım arasında şakalar, *Çınaraltı* sa. 3 s. 5-6.
- (Atsız) Dilimizi Türkçeleştirmek için amelî yollar, *Çınaraltı* sa. 5, s. 8-10.
- (Atsız) Türk ahlâkı, *Çınaraltı* sa. 7, s. 7.
- (Atsız) 10 İlkteşrin 1944 Varna meydan savaşı, *Çınaraltı* sa. 15, s. 5-7.
- (Atsız) Büyük günler, *Çınaraltı* sa. 16, s. 3-4.
- (Atsız) İki mühim eser, *Çınaraltı* sa. 17, s. 11-12.
- (Atsız) En eski zamana ait Türk destanı. Alp Er Tunga Destanı, *Çınaraltı* sa. 19, s. 12-14.

1942

- (Atsız) Namık Kemal, *Çınaraltı* sa. 22, s. 8-9.
- (Atsız) Mühim bir üergi, *Çınaraltı* sa. 27, s. 13.

- (Atsız) Millî şuur uyanıklığı, *Çınaraltı* sa. 33, s. 6.
- (Atsız) Türk gençliği nasıl yetişmeli?, *Çınaraltı* sa. 35, s. 6-7 ve 15.
- (Atsız) İran Türkleri, *Çınaraltı* sa. 36, s. 6.
- (Atsız) Türk dilinde ekler ve kökler, *Çınaraltı* sa. 38, s. 12.
- (Atsız) Dil meselesi, *Çınaraltı* sa. 42, s. 6-7.
- (Atsız) Rıza Nur, *Çınaraltı* sa. 52, s. 12.
- (Atsız) Yeni bir Selçukname, *Çınaraltı* sa. 58, s. 6-7.
- (Atsız) -Günümüzün baş müverrihi ve büyük bir eseri, *Tanrıdağ*, c. 1, sa. 7, s. 10-11.
- (Atsız) Osmanlı Padişahları, *Tanrıdağ*, c. 1, sa. 10, s. 6-8.
- (Atsız) Osmanlı Padişahları II, *Tanrıdağ*, c. 1, sa. 11, s. 8-11.

1943

- (Atsız) Yeni eserler: "Adana fethinin destanı", *Çınaraltı* sa. 82, s. 12.
- (Atsız) Türk tarihinin şeref galerisi, *Çınaraltı* sa. 85, s. 7.
- (Atsız) Fatih Sultan Mehmet, *Çınaraltı* sa. 88, s. 5.
- (Atsız) Türk milletinin şeref şehrahi, *Kopuz*, sa. 1, s. 2-4.
- (Atsız) Rıza Nur, *Kopuz* sa. 5-6, s. 111-112.
- (Atsız) *Azizim Tevetoğlu* başlıklı mektup, *Kopuz* sa. 7, s. 165-166. (s. 165'de sonu 29 Haziran 1943 tarihli ve *Azizim Atsız* başlıklı, Tevetoğlu'nun bir mektubu var).
- (Atsız) Türk Sazı, *Türk Sazı*, sa. 1, s. 1.

(T. Bayındırlı) Türkiyenin Millî Futbol Maçları, *Türk Sızı*, sa. 1, s. 23-24.

(Atsız) Türkçülük, *Orhun*, sa. 10, s. 1.

(Atsız) Türkçülere birinci teklif, *Orhun*, sa. 10, s. 16.

(Atsız) Büyük bir yıl dönümü, *Orhun*, sa. 10, s. 22.

(İmzasız) Türk gençlerine düşündürücü levhalar: 1, *Orhun*, sa. 10, s. 22.

(T. Bayındırlı) Türkiye'nin Millî Futbol Maçları, *Orhun*, sa. 10, s. 23-24.

(Atsız) Büyük bir yıl dönümü, *Orhun*, sa. 11, s. 8.

(Atsız) Türklere ikinci teklif, *Orhun*, sa. 11, s. 14.

(İmzasız) Türk gençlerine düşündürücü levhalar: 2. 1915 Çanakkale savaşlarının bilançosu, *Orhun*, sa. 11, s. 23.

(T. Bayındırlı) Türkiye'nin Millî Atletizm Maçları, *Orhun*, sa. 11, s. 24.

(Atsız) Savaş aleyhtarlığı, *Orhun*, sa. 12, s. 1.

(Atsız) İki şanlı yıl dönümü, *Orhun*, sa. 12, s. 8.

(Atsız) Türkçülere üçüncü teklif, *Orhun*, sa. 12, s. 8.

(İmzasız) Türk gençlerine düşündürücü levhalar: 3, *Orhun*, sa. 12, s. 24.

(T. Bayındırlı) Türkiyenin Millî Kılıç Maçları, *Orhun*, sa. 12, s. 24.

1944

- (Atsız) Şanlı bir yıl dönümü, *Orhun*, sa. 13, s. 11.
- (T. Bayındırlı) Türkiye'nin Balkanlararası Millî Güreş Maçları, *Orhun*, sa. 13, s. 14.
- (Atsız) Türk kızları nasıl yetiştirilmeli, *Orhun*, sa. 13, s. 15.
- (Atsız) Türk gençlerine düşündürücü levhalar: 4, *Orhun*, sa. 13, s. 15.
- (Atsız) Türkçülere dördüncü teklif, *Orhun*, sa. 13, s. 42.
- (Atsız) Türkçülere beşinci teklif, *Orhun*, sa. 14, s. 9.
- (Atsız) Yabancı bayraklar altında ölenlere ağıt, *Orhun*, sa. 14, s. 21-22.
- (Atsız) Ülküler taarruzîdir, *Orhun*, sa. 14, s. 23-25.
- (Atsız) Varsağı, *Orhun*, sa. 14, s. 32.
- (Atsız) Başvekil Saracoğlu Şükrü'ye Açık Mektup (20 Şubat 1944 Pazar), *Orhun*, sa. 15, s. 1-4; sa.16, sa. -9-12.
- (Atsız) Başvekil Saracoğlu Şükrü'ye İkinci Açık Mektup (21 Mart 1944, Maltepe), *Orhun*, sa. 16, s. 16.

1947

- (Atsız) Işık, *Altın Işık*, sa. 1, s. 1.
- (Atsız) Millî mukaddesat düşmanları, *Altın-Işık*, sa. 2, s. 12-14.
- (Atsız) Propaganda, *Altın-Işık*, sa. 3, s. 3-5.
- (Atsız) Hasan Âli hesap vermelidir, *Altın-Işık*, sa. 4, s. 3-5.

- (Atsız) Unutmayacağız, *Altın-Işık*, sa. 5, s. 3-4.
- (Atsız) "Millet" in ifşaatı, *Altın-Işık*, sa. 6, s. 3.
- (Atsız) Kültür davasının başı, *Altın-Işık*, sa. 7, s. 3.
- (Atsız) Büyük Türkçü Doktor Rıza Nur (1879-1942), (11 Temmuz 1943, Maltepe), *Altın-Işık*, sa. 8, s. 13-16.
- (Atsız) Millet ve tarih: Büyük adam, *Özleyiş*, sa. 6, s. 4-5.
- (Atsız) En büyük Türk kahramanı: Kür Şad, *Kür Şad*, sa. 1, s. 3.
- (Atsız) 3 Mayıs 1944, *Kür Şad*, sa. 2, s. 3.
- (Atsız) Sıfıra cevap, *Kür Şad*, sa. 4-5, s. 5-11.
- (Atsız) Kızılma, *Kızılma*, sa. 1, s. 3-4 ve 13.
- (Atsız) Mehmet Âkif, *Kızılma*, sa. 9, s. 8-9.
- (Atsız) Türk Ünlüleri, *Türkiye Yılığ*: 1947, s. 540-644.
- (Atsız) Orta Asya Türk Devletleri Hükümdarları, *Türkiye Yılığ*: 1947, s. 544-548.
- (Atsız) Türkiye Hükümdarları, *Türkiye Yılığ*: 1947, s. 548-549.
- (Atsız) Anavatan Dışı Türk Hükümdarları, *Türkiye Yılığ*: 1947, s. 550.
- (Atsız) Yabancı Devletler Hükümdarları Listesi, *Türkiye Yılığ*: 1947, s. 565-577.
- (Atsız) Osmanlı Türklerinin Savaşları "Türkiye Yılığ": 1947, s. 577-584".

1948

- (Atsız) Millî şuur uyanıklığı, *Kızilelma*, sa. 10, s. 5 ve 13. Atsız diyor ki: -"Türkçülük hakkındaki telakkiniz nedir?" sorusuna cevaptır-, *Kızilelma*, sa. 10, s. 9.
- (Atsız) Gençlik ve ahlâk, *Kızilelma*, sa. 12, s. 4 ve 12.

1950

- (Atsız) Türkçülük, *Orkun*, sa. 1, s. 3.
- (Atsız) Dışardan gelmemiş olan tek düşünce, *Orkun*, sa. 2, s. 3.
- (Atsız) Türk tarihinde yabancıkamlıların ihanet serisi: Birinci ihanet, *Orkun*, sa. 2, s. 13.
- (Atsız) Türkçülere birinci teklif, *Orkun*, sa. 2, s. 16.
- (Atsız) Türkçü kimdir?, *Orkun*, sa. 3, s. 3.
- (Atsız) Türkçülere ikinci teklif, *Orkun*, sa. 3, s. 7.
- (Atsız) Türk tarihinde yabancıkamlıların ihanet serisi: İkinci ihanet, *Orkun*, sa. 3, s. 7.
- (Atsız) Türkçülük değişmez bir fikirdir, *Orkun*, sa. 4, s. 3.
- (Atsız) Türkçülere üçüncü teklif, *Orkun*, sa. 4, s. 11.
- (Atsız) Tarihin barışmaz düşmanları, *Orkun*, sa. 5, s. 3-4.
- (Atsız) Türk tarihinde yabancıkamlıların ihanet serisi: Üçüncü ihanet, *Orkun*, sa. 5, s. 5.
- (Atsız) Türkçülere dördüncü teklif, *Orkun*, sa. 5, s. 15.
- (Atsız) Türk tarihinde yabancıkamlıların ihanet serisi: Dördüncü ihanet, *Orkun*, sa. 6, s. 11.

- (Atsız) Ülküler taarruzîdir, *Orkun*, sa. 7, s. 3-5.
- (Atsız) Türk tarihinde yabancıkânlıların ihanet serisi: Beşinci ihanet, *Orkun*, sa. 7, s. 7.
- (Atsız) Türkiye'nin yeniden kurulması, *Orkun*, sa. 8, s. 3.
- (Atsız) Kurucular meclisi, *Orkun*, sa. 9, s. 3-4.
- (Atsız) Türkiye'nin Türkleşmesi, *Orkun*, sa. 10, s. 3.
- (Atsız) Türk tarihinde yabancıkânlıların ihanet serisi: Altıncı ihanet, *Orkun*, sa. 10, s. 15.
- (Atsız) Türk tarihinde yabancıkânlıların ihanet serisi: Yedinci ihanet, *Orkun*, sa. 11, s. 15.
- (Atsız) Türk tarihinde yabancıkânlıların ihanet serisi: Sekizinci ihanet, *Orkun*, sa. 12, s. 5.
- (İmzasız) 1944-1945 Irkçılık-Turancılık davası,

Orkun, sa. 3, s. 10; sa. 4, s. 11-13; sa.5, s. 12-13; sa. 6, s. 8-9; sa. 8, s. 6-7; sa. 11, s.10-11.

1951

- (İmzasız) 1944-1945 Irkçılık-Turancılık davası, *Orkun*, sa. 20, s. 8-12; sa. 21, s.11-12; sa. 22, sa. 9-14; sa. 23, s. 12-14; sa. 24, s.12-14; sa. 25, s. 13-15; sa. 26, s. 11-12; sa. 27, s. 13-15; sa. 28, s. 13-15; sa. 30, s. 13-15; sa. 31, s. 13-15; sa. 32, s. 13-15; sa. 37, s. 13-16; sa. 38, s.14-15; sa. 39, s. 12-15; sa. 40, s. 15-16; sa. 42, s. 13-16; sa. 43, s. 12-15; sa. 44, s. 13-15; sa. 45, s.15-16; sa. 42, s. 13-16; sa. 43, s. 12-15; sa. 44, s.13-15; sa. 45, s. 14-15; sa. 46, s. 14-15; sa. 47, s.14-16; sa. 48, s. 13-14; sa. 50, s. 13-14; sa. 51, s.15-16; sa. 52, s. 14-15; sa. 53, s. 14-15; sa. 55, s.13-14; sa. 57, s. 10-11; sa. 58, s. 11-16; sa. 59, s.13-16; sa. 61, s. 13-15.

- (Atsız) Faruk Nafiz'e bir ihtar, *Orkun*, sa. 19, s. 3-4.
- (Atsız) Millî birlik, *Orkun*, sa. 21, s. 3-4.
- (Atsız) Tarih şuuru, *Orkun*, sa. 29, s. 3-5.
- (Atsız) Türk destanı üzerinde incelemeler: I. Türk destanı, *Orkun*, sa. 30, s. 10-11.
- (Atsız) Türk destanı üzerinde incelemeler: II. Türk destanı üzerinde çalışanlar, *Orkun*, sa. 31, s. 10-11.
- (Atsız) Türk destanı üzerinde incelemeler: 3. Türk destanını tasnif etmek tecrübesi, *Orkun*, sa. 32, s. 5-6.
- (Atsız) Türk destanı üzerinde incelemeler: 4. Türk Destanını nazma çekmek teşebbüsleri, *Orkun*, sa. 33, s. 6-7.
- (Atsız) Yalan, *Orkun*, sa. 34, s. 3.
- (Atsız) Türk destanı üzerinde incelemeler: 5. Kopuzlama ve Oğuzlama, *Orkun*, sa. 34, s. 10-11.
- (Selim Pusat) Asıl mesele, *Orkun*, sa. 36, s. 6-7.
- (Selim Pusat) Askerî düşünce-Siyasî düşünce, *Orkun*, sa. 37, s. 5.
- (Selim Pusat) "Devlet" adındaki "Harâmi Ocakları" ile siyâsi bağları muhafaza etmek faydasızdır, *Orkun*, sa. 42, s. 3.
- (Atsız) Türk ahlâkı, *Orkun*, sa. 43, s. 3-4.
- (Atsız) Büyük Türkçü doktor Rıza Nur, 1879-1942, *Orkun*, sa. 49, s. 2-5; sa. 50, s. 4-5.
- (Atsız) Rıza Nur, *Orkun*, sa. 50, s. 5-6.
- (Atsız) Millî kültürü koruma kanunu, *Orkun*, sa. 55, s. 2-3.

1952

- (Selim Pusat) Tarih Önünde Baltacı Mehmet Paşa ve İsmet Paşa, *Orkun*, sa. 67, s. 2-3.
- (Atsız) Veda, *Orkun*, sa. 68, s. 2-7.
- (Atsız) Düünden sesler: Yakarış I, Yakarış II, *Orkun*, sa. 68, s. 17.

1956

- (Atsız) Gençlik ve Ahlâk, *Ocak* sa. 7, sa.1
- (Atsız) Abdülhamit Han (=Gök Sultan), *Ocak* sa. 11, sa.1
(12. sayıda yeniden yayınlandı)

1957

- (Atsız) Fatih Sultan Mehmed'e sunulmuş tarihî bir takvim, *İED*, III, 17-23.
- (Atsız) İstanbul Kütüphanelerinde Tanınmış Osmanlı Tarihleri, *TKDB*, c. VI, sa. 1-2, s. 47-81.

1959

- (Atsız) Türkçülüğe karşı İlaçlı seferi ve çektiklerimiz hatırat *Büyük Doğu*, sa. 1, s. 11; sa. 2, s. 11; sa. 3, s. 11; sa. 4, s. 11 ; sa. 5, s. 11; sa. 6, s. 11; sa. 7, s. 11; sa. 8, s. 11; sa. 9, s. 11; sa. 10, s. 11; sa. 11, s. 11; sa. 12, s. 11; sa. 13, s. 11; sa. 14, s. 11; sa. 15, s. 11; sa. 16, s. 11; sa. 17, s. 11; sa. 18, s. 11; sa. 19, s. 11 ; sa. 20, s. 11; sa. 21, s. 11; sa. 22, s. 11; sa. 23, s. 11; sa. 24, s. 11; sa. 25, s. 11; sa. 26, s. 11; sa. 27, s. 11; sa. 28, s. 11; sa. 29, s. 11; sa. 30, s. 11; sa. 31, s. 11; sa. 32, s. 11; sa. 33, s. 11. (16 Ekim 1959'da çıkan 33. sayıdan sonra *Büyük Doğu* mecmuası kapatıldığı için bu tefrika tamamlanamamış, yarım kalmıştır).

(Atsız) Malazgirt savaşı, *Türk Yurdu*, sa. 6, (Ankara 1959), s. 20-21.

1962

(Atsız) Ziya Gökalp, *Orkun*, sa. 1, s. 14-15.

(Atsız) Türk milletine çağrı, *Orkun*, sa. 1, s. 16-18 ve 32.

(Atsız) 3 Mayıs 1944, *Orkun*, sa. 3-4, s. 1.

() Atsızdan seçilmiş parçalar, *Orkun*, sa. 3-4, s. 41-42.

(H. Çiftçioğlu) Orhan Seyfi Orhon, *Orkun*, sa. 6, s. 14.

(Atsız) 30 Ağustos ve Türk Ordusu, *Millî Yol*, sa. 31, s. 8-9.

(Atsız) Türkçüler Derneği, *Millî Yol*, sa. 35, s. 10.

(Atsız) Rıza Nur'un Türkçülüğe en büyük hizmeti, *Orkun*, sa. 8, s. 2.

1963

(Atsız) Çağrı Bey, *Orkun*, sa. 9, s. 1-4.

(Atsız) Devletimizin kuruluşunu sağlayan savaş, *Orkun*, sa. 10, s. 2-4.

(Çiftçioğlu) Zeki Sofuoğlu, *Orkun*, sa. 10, s. 17-18.

(Çiftçioğlu) Dr. Hikmet Tanyu, *Orkun*, sa. 11, s. 24-25.

(Atsız) Türkçülük, *Orkun*, sa. 17, s. 1.

(Atsız) Türk kara ordusu ne zaman kuruldu?, *Orkun*, sa. 18, s. 1.

1964

(Atsız) Büyüklük ülküsü, *Orkun*, sa. 21, s. 1.

- (Atsız) Bir felsefe öğretmeninin yanıfları (N. Topçu'ya cevap), *Orkun*, sa. 23, s. 14-17.
- (Atsız) Türkçülük, *Ötüken*, sa. 1, s. 1.
- (Atsız) Ordu ve Dernek, *Ötüken*, sa. 1, s. 3.
- (Atsız) Türk milletinin asıl meseleleri, *Ötüken*, sa. 2, s. 1.
- (Atsız) Uydurma milliyetçilik, *Ötüken*, sa. 2, s. 6-7.
- (İmzasız) Anılacak günler, *Ötüken*, sa. 2, s. 8; sa. 3, s. 8; sa. 4, s. 10; sa. 5, s.8.
- (Atsız) Nurculuk denen sayıklama, *Ötüken*, sa. 3, s. 1-4.
- (Atsız) 800 Kazan Türkü, *Ötüken*, sa. 3, s. 4-5; sa. 4, s. 11.
- (İmzasız) 18 Mart 1915, *Ötüken*, sa. 3, s. 5.
- (İmzasız) Türk gençlerine düşündürücü levhalar, *Ötüken*, sa. 3, s. 7.
- (Atsız) İslâm birliği kuruntusu, *Ötüken*, sa. 4, s. 7-9.
- (İmzasız) Türk milletinin büyük yas günü, *Ötüken*, sa. 4, s. 9.
- (İmzasız) Yeni bir Türk tarihi, *Ötüken*, sa. 4, s. 9.
- (İmzasız) Türk milletinin yalnızlığı, *Ötüken*, sa. 4, s. 11.
- (İmzasız) Dumlupınar ve Sakarya zaferlerinden daha tesirli bir darbe, *Ötüken*, sa. 4, s. 12.
- (Atsız) Birleşmiş milletler idcali, *Ötüken*, sa. 5, s. 1-2.
- (Atsız) Sosyalizm maskaralığı, *Ötüken*, sa. 5, s. 5-6.
- (İmzasız) 3 Mayıs, *Ötüken*, sa. 5, s. 7.

- (İmzasız) Türkdüğün büyük günü, *Ötüken*, sa. 5, s. 7.
- (İmzasız) 28 Mayıs 1918, *Ötüken*, sa. 5, s. 7.
- (İmzasız) Dumlupınar ve Sakarya zaferlerinden daha etkili darbe, *Ötüken*, sa. 5, s. 12.
- (Atsız) Yorulanlar, *Ötüken*, sa. 6, s. 1.
- (Atsız) İşte Sosyalizm, *Ötüken*, sa. 6, s. 6.
- (Atsız) Eseri olmayan eşsiz profesörler, *Ötüken*, sa.7, s.1-4.
- (İmzasız) Enteresan haberler, *Ötüken*, sa. 7, s. 12.
- (Atsız) Milliyetçilik taslayan ihtiyar kozmopolit, *Ötüken*, sa. 8, s. 1-2.
- (İmzasız) Türkiye Tarihi, *Ötüken*, sa. 8, s. 6.
- (Atsız) Falih Rifkî'nin Tarih kültürü, *Ötüken*, sa. 8, s. 7-8.
- (Atsız) Mendebur Amerikalı, *Ötüken*, sa. 9, s. 1-2.
- (Atsız) Hâtıramsı bir yazı serisinde karanlık noktalar, *Ötüken*, sa. 9, s. 10-11.
- (Atsız) Devletin yüksek kademelerinde ve gizli teşkilâtı içinde hainler ve casuslar mı var?, *Ötüken*, sa. 9, s. 1-4.
- (İmzasız) Albay-Onbaşı, *Ötüken*, sa. 10, s. 4.
- (İmzasız) İki türlü "Kafatasçı", *Ötüken*, sa. 10, s. 6.
- (Atsız) Sosyal yüzsüzlük, *Ötüken*, sa. 11, s. 1-2.
- (Atsız) İlericiler, *Ötüken*, sa. 12, s. 1.
- (İmzasız) Türkiye Tarihi, *Ötüken*, sa. 12, s. 12.

1965

- (Atsız) Antika Komünistler, *Ötüken*, sa. 13, s. 9-10.
- (Atsız) Churchill masalı, *Ötüken*, sa. 14, s. 3-4.
- (Atsız) Milliyetçi gençlik, *Ötüken*, sa. 15, s. 1-2.
- (Atsız) Düşmanlara koz veriliyor, *Ötüken*, sa. 15, s. 9-10.
- (İmzasız) Ellinci yıl dönümü, *Ötüken*, sa. 15, s. 10.
- (İmzasız) Dünyanın Çatısı Turan ve Rus kafası, *Ötüken*, sa. 15, s. 10.
- (İmzasız) Türkiye Tarihi, *Ötüken*, sa. 15, s. 11.
- (İmzasız) Türk milletinin büyük yas günü, *Ötüken*, sa. 16, s.3.
- (Atsız) Bizim günümüz, *Ötüken*, sa. 17, s. 1.
- (Atsız) Mantık şaheserleri, *Ötüken*, sa. 17, s. 5-6.
- (İmzasız) Türkiye'nin kurtulduğu gün, *Ötüken*, sa. 17, s. 9.
- (Atsız) Kıbrıs'tan sonra Kerkük, *Ötüken*, sa. 19, s. 1-2.
- (Atsız) Yok olmaya mahkum olanlar, *Ötüken*, sa. 19 s. 16.
- (Nihâl Atsız) Atsız'ın Sağlık Bakanına dilekçesi, *Ötüken*, sa. 19, s. 17.
- (Atsız) Tarihin akışı değiştirilemiyor, *Ötüken*, sa. 21, s. 2-3.
- (Atsız) Büyük bir yanlışlık, *Ötüken*, sa. 21, s. 14-15.
- (Atsız) Komünistler, *Ötüken*, sa. 22, s. 1-3.
- (Atsız) Ahlâkî adalet: 1500 Harbiyelinin Macerası, *Ötüken*, sa. 23, s. 1-2.

- (Atsız) Millî savunma gücünün yok edilmesi, *Ötüken*, sa. 23, s. 15-16.
- (Atsız) Komünizmin ahmak kardeşi: Sosyalizm, *Ötüken*, sa. 24, s. 1-2.
- (Atsız) Millî benlik, *Ötüken*, sa. 24, s. 3.
- (Atsız) Düşmana taviz verilmez, *Ötüken*, sa. 24, s. 3.
- (Atsız) İngiltere Kraliçesi II. Elizabeth'e dilekçe, *Ötüken*, sa. 24, s. 7.
- (Atsız) Sosyal yüzüzlük, *KKKT B*, sa. 3, s. 116-117.

1966

- (Atsız) Biz ne istediğimizi biliyoruz, *Ötüken*, sa. 26, s. 1-3.
- (Atsız) Kürtler ve Komünistler, *Ötüken*, sa. 28, s. 2-3.
- (Atsız) Senin seviyen bu mu? , *Ötüken*, sa. 28, s. 20-21.
- (Atsız) Millî Bayram, *Ötüken*, sa. 29, s. 2.
- (Atsız) Kızılay görevini yapmadı, *Ötüken*, sa. 30, s. 2.
- (Atsız) Votka fabrikası, *Ötüken*, sa. 30, s. 11.
- (Atsız) 72 Kazak ailesinin bitmeyen çilesi, *Ötüken*, sa. 30, s. 14.
- (Atsız) Turancıyız!... Ne Olacak?, *Ötüken*, sa. 30, s. 17-18.
- (Atsız) "Çengiz Han" ve "Aksak Temir Bek" hakkında, *Ötüken*, sa. 31-32, s. 4-5.
- (Atsız) Komünizmin ahmak kardeşi: Sosyalizm, *KKKT B*, sa. 5, s. 49-52.
- (Atsız) Komünistler, *KKKT B*, sa. 6, s. 100-105.

(Atsız) Kemalpaşa-oğlunun eserleri Ş M, c.6 sa. 71-112.

1967

(Atsız) Konuşmalar, I , *Ötüken*, sa. 40, s. 2-10; II, sa. 41, s. 2-4; III, sa 43, s. 2-5.

(Atsız) Kızıl kürtlerin yaygarası, *Ötüken*, sa. 42, s. 2-4.

(Atsız) "Bağımsız Kürt Devleti" propagandası, *Ötüken*, sa. 45, s. 3-5.

(Atsız) Doğu mitinglerinde perde arkası, *Ötüken*, sa. 47, s.8-11.

(Atsız) Satılmışlar-Moskof uşakları, *Ötüken*, sa. 48, s. 3.

1968

(Atsız) Sağcı kimdir?, *Ötüken*, sa. 50, s. 3-4.

(Atsız) Turancılık romantik bir hayal değildir, *Ötüken*, sa. 51, s. 3-4.

(Atsız) Hürriyetin sınırları, *Ötüken*, sa. 52, s. 3-5.

(İmzasız) Azerbaycan Cumhuriyetinin 50. yıldönümü, *Ötüken*, sa. 54, s. 3.

(Atsız) Turancılık ve Faruk Güventürk, *Ötüken*, sa. 54, s. 3-5.

(Atsız) Sol'un 94 yılı, *Ötüken*, sa. 56, s. 3-7.

(Atsız) Bozulan Türkçe, *Ötüken*, sa. 59, s. 3-4.

(Atsız) Edebî dil, *Ötüken*, sa. 60, s. 3-4.

(Atsız) Atsız'ın yazısı: İran Türkleri, *Gözlem*, sa. 1, s.14; II, sa. 2, s. 14-15.

(Atsız) Atsız'ın yazısı: Eğitim ve Gençlik, *Gözlem*, sa. 2, s. 14-16.

(Atsız) Atsız'ın yazısı: Partiler ve tutumları, *Gözlem*, sa. 3, s. 6-7.

(Atsız) Atsız'ın yazısı: Nato'ya hayır! Peki, sonra?, *Gözlem*, sa. 4, s. 14-15.

(Atsız) Atsız'ın yazısı: Millî siyaset, *Gözlem*, sa. 5, s. 14-15.

1969

(Atsız) Türk halkı değiliz, Türk milliyetiyiz, *Ötüken*, sa. 61, s. 3-4.

(Atsız) Öğretmen kıyımı, *Ötüken*, sa. 62, s. 3-4.

(Atsız) Genç Türkçülere teklifler: 1, *Ötüken*, sa. 62, s. 7.

(Atsız) Malazgirt zaferinin 900'üncü yıldönümü, *Ötüken*, sa. 63, s. 3-4.

(Atsız) Sessiz hizmet, *Ötüken*, sa. 63, s. 8.

(Atsız) Dindar ve mutasassıp Hacı bayanın Türklüğe hakaretleri, *Ötüken*, sa. 64, s. 3-5.

(Atsız) 16 devlet masalı ve uydurma bayraklar, *Ötüken*, sa. 65, s. 3-5.

(Atsız) Yasak kitap, *Ötüken*, sa. 66, s. 3-4.

(Atsız) Solcu foyası, *Ötüken*, sa. 67, s. 3-7 ve 16.

(İmzasız) Çok mühim bir eser, *Ötüken*, sa. 67, s. 9.

(Atsız) Amerikalılar Aya giderken, *Ötüken*, sa. 68, s. 3-5.

(Atsız) Otorite, *Ötüken*, sa. 71, s. 3-4.

- (Atsız) 68. vilâyete seyahat, *Ötüken*, sa. 72, s. 3-16.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Mecburî gurbette yaşayanlar, *Gözlem*, sa. 6, s. 12-14.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Yunanistan Türkleri, *Gözlem*, sa. 7, s. 9-10.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Siyaset teraneleri, *Gözlem*, sa. 8, s. 16-17.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Açık yürekli olmak..., *Gözlem*, sa. 9, s. 13-14.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Türkiye ve Kıbrıs, *Gözlem*, sa. 10, s. 15-17.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Moda yalnız kılık kıyafette değildir, *Gözlem*, sa. 11, s. 14-15.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Grev ve lokavt, *Gözlem*, sa. 12, s. 15-16.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Yoktan mesele çıkarmak..., *Gözlem*, sa. 13, s. 14-15.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Altıncı filo?, *Gözlem*, sa. 15, s. 12-13.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Vazife sınırı..., *Gözlem*, sa. 16, s. 17-18.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Komünizm yıkılmaya mahkûmdur, *Gözlem*, sa. 17, s. 18-19 ve 31.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Anadolu kimin?, *Gözlem*, sa. 18, s. 16-17.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Telkin ve Propaganda, *Gözlem*, sa. 19, s. 16-17.
- (Atsız) Atsız'ın yazısı: Halk partisinin tek yanlışı (?), *Gözlem*, sa. 21, s. 16-17.

(Atsız) Atsız'ın yazısı: Artık bir sınır çizmek gerek, *Gözlem*, sa. 22, s. 18-19.

1970

(Atsız) İran Türkleri, *Ötüken*, sa. 73, s. 3-5.

(Atsız) Bizim Radyo ve hoperlörleri *Ötüken*, sa. 73, s. 10.

(Atsız) Millî siyaset, *Ötüken*, sa. 74, s. 3-6.

(Atsız) Türkçülüğe karşı yobazlık, *Ötüken*, sa. 75, s. 3-6.

(Atsız) Yunanistan Türkleri, *Ötüken*, sa. 76, s. 3-4.

(Atsız) Arapları kurtarmak için bir teklif, *Ötüken*, sa. 77, s. 3-4.

(Atsız) Dr. Hasan Ferit Cansever, *Ötüken*, sa. 78, s. 3.

(Atsız) Moda yalnız kılık kıyafette değildir, *Ötüken*, sa. 78, s.11 ve 16.

(Atsız) Mecburî gurbette yaşayanlar, *Ötüken*, sa. 81 s. 3-4.

(Atsız) "Zâde" değil "Oğul", *Ötüken*, sa. 82, s. 3-5.

(Atsız) Yobazlık bir fikir müstehâsesidir, *Ötüken*, sa. 83, s. 3-7 ve 14.

(Atsız) Çağımızın masalı, *Ötüken*, sa. 84, s. 3.

(Atsız) Kazakistan'da bulunan mezar, *Ötüken*, sa. 84, s. 5-6.

1971

(Atsız) Türkiye ve Kıbrıs, *Ötüken*, sa. 85, s. 3-4.

(Atsız) Ne zaman savaşılır?, *Ötüken*, sa. 86, s. 3-4.

(Atsız) Sessiz hizmet edenler, *Ötüken*, sa. 86, s. 7, ve 12.

(Atsız) Kiralık Subaylar, *Ötüken*, sa. 87, s. 3.

(Atsız) Bir millet nasıl çökertilir?, *Ötüken*, sa. 88, s. 3-4.

(Atsız) Türk ordusuna karşı don kıyotlar, *Ötüken*, sa. 89, s. 3-4.

(Atsız) Bu yurdun kutsal yerleri, *Ötüken*, sa. 90, s. 3-4.

(Atsız) Zeki Velidî Togan'ın tarihçiliği, *Ötüken*, sa. 91, s. 3-4.

(Atsız) Malazgird'in 900. yıldönümü ile Millî kültür, *Ötüken*,
sa. 92, s. 3-5.

(Atsız) Mehmet Sadık Aran-Tahsin Demiray, *Ötüken*, sa. 92,
s. 12-14.

(Atsız) Hürriyet Sarhoşluğu, *Ötüken*, sa. 93, s. 3-5.

(Atsız) Milletleri ruhlandırmak, *Ötüken*, sa. 94, s. 3-4.

(Atsız) Kültür Bakanı'nın Resmî yazısına açık cevap, *Ötü-*
ken, sa. 96, s. 3-11.

(Atsız) Arslan Yabgu'nun oğlunun adı, *S A D*, III, s. 183, s.
189.

(Atsız) Eski Türk tarihini altüst eden bir keşif *H T M*, Şubat
1971, sa. 1, s. 35-36.

1972

(Atsız) Millî değerler ve millî ruh, *Ötüken*, sa. 97, s. 3-4.

(Atsız) Bozkurt korkusu, *Ötüken*, sa. 98, s. 3.

(Atsız) İşin başı, *Ötüken*, sa. 99, s. 3-4.

- (Atsız) Türkiye'nin yeniden kuruluşu, *Ötüken*, sa. 100, s. 3-6.
- (Atsız) Mustafa İsmet ve kızillar, *Ötüken*, sa. 101, s. 3.
- (Atsız) Turan, *Ötüken*, sa. 102, s. 3 ve 13.
- (Atsız) Millî şerefi koruyanlar unutulmamalı, *Ötüken*, sa. 103, s. 3.
- (Atsız) Türkçülük ve siyaset, *Ötüken*, sa. 104, s. 3.
- (Atsız) Türk büyüklerine saygı, *Ötüken*, sa. 105, s. 3-4.
- (Atsız) Millî şefin bergüzarı, *Ötüken*, sa. 106, s. 3-5.
- (Atsız) Korkular, *Ötüken*, sa. 108, s. 3.
- (Atsız) Evliyâ Çelebi'den seçmeler: 1. Konya'dan Adana'ya, *HTM*, Mayıs 1972, sa. 4, s. 9-15.
- (Atsız) Evliyâ Çelebi'den seçmeler: 2. Adana'dan Çöl'e doğru, *HTM*, Haziran 1972, sa. 5, s. 22-23.
- (Atsız) Evliyâ Çelebi'den seçmeler: 3. Ankara, *HTM*, Temmuz 1972, sa. 6, s. 10-17.
- (Atsız) Evliyâ Çelebi'den seçmeler: 4. İstanbul'a dönüş ve Şam yolculuğu, *HTM*, Ağustos 1972, sa. 7, s. 59-67.
- (Atsız) Evliyâ Çelebi'den seçmeler: 5. Sivas ve çevresi *HTM*, Eylül 1972, sa. 8, s. 23-31.
- (Atsız) Kemalpaşa-oğlu'nun eserleri, *ŞM*, c. 7, s. 83-135.
- (Atsız) Türkçülere birinci teklif, *Adsız*, sa.1, s. 11.
- (Atsız) Sağcı kimdir?, *Adsız*, sa.2, s. 15-17.
- (Atsız Dergi)Türkçülere ikinci teklif, *Adsız*, sa.2, s. 46.

1973

- (İmzasız) Türkçülere üçüncü teklif, *Adsız*, sa.3-4, s. 56.
- (İmzasız) Türkçülere dördüncü teklif, *Adsız*, sa.5, s. 46.
- (Atsız) Türk gençlerine düşündürücü levhalar 1, *Adsız*, sa.6-7, s. 30.
- (Atsız) Nurculuk denen sayıklama, *Ötüken*, sa.109, s. 3-6.
- (Atsız) Unutmayacağız, *Ötüken*, sa.110, s. 3.
- (Atsız) Ders, *Ötüken*, sa.111, s. 3.
- (Atsız) Türk ordusunun kuruluşu meselesi, *Ötüken*, sa.112, s. 3.
- (Atsız) 3 Mayıs 1944, *Ötüken*, sa.114, s. 3-4.
- (Atsız) Turancılık, *Ötüken*, sa.114, s. 3.
- (Atsız) "Altın Elbiseli Adam" hakkında yeni bilgiler, *Ötüken*, sa.114, s. 8.
- (Atsız) Ne yaptığını bilmeyenler, *Ötüken*, sa.115, s. 3.
- (Atsız) Büyük günler, *Ötüken*, sa.116, s. 3.
- (Atsız) Türk korkusu, *Ötüken*, sa.117, s. 3-4.
- (Atsız) Zaman hükmünü veriyor, *Ötüken*, sa.118, s. 3-4 ve 13.
- (Atsız) Alaş, *Ötüken*, sa.118, s. 8.
- (Atsız) Makale, *Ötüken*, sa.119-120, s. 3.

1974

- (Atsız) Gurbetteki mazlunlar, *Ötüken*, sa.121, s. 3.
- (Atsız) Atsız'ın teşekkürü, *Ötüken*, sa.121, s. 16.
- (Atsız) Sol milliyetçi olamaz, *Ötüken*, sa.122, s. 3.
- (Atsız) Kim millî kahramandır?, *Ötüken*, sa.123, s. 3.
- (Atsız) Faşist, *Ötüken*, sa.124, s. 3.
- (Atsız) 3 Mayıs, *Ötüken*, sa.125, s. 2.
- (Atsız) Atsız-Sabahattin Ali Dâvâsında Atsız'ın savunması (müdafaanın başından ve sonundan alınmıştır)., *Ötüken*, sa.125, s. 5-6.
- (Atsız) Irkçılık-Turancılık dâvâsında Atsız'ın savunması, *Ötüken*, sa.125, s. 7-8.
- (Atsız) Millî Semboller, *Ötüken*, sa.127, s. 17.
- (Atsız) İçeriden çökertme, *Ötüken*, sa.126, s. 3.
- (Atsız) Hukuk her şey değildir, *Ötüken*, sa.127, s. 3.
- (Atsız) Türk ve Rum, *Ötüken*, sa.128, s. 3.
- (Atsız) Dün ve Yarın, *Ötüken*, sa.129, s. 2.
- (Atsız) Kıbrıs konusu, *Ötüken*, sa.129, s. 3.
- (Atsız) Millî şuur harekete geçiyor, *Ötüken*, sa.129, s. 24.
- (Atsız) Millî mefâhire saygı, *Ötüken*, sa.130, s. 3-4.
- (Atsız) Millî Eğitim, *Ötüken*, sa.131, s. 3-4.
- (Atsız) Köy enstitüleri açılmalı mı açılmamalı mı? -anket cevabı-, *Ötüken*, sa.131, s. 12.
- (Atsız) Prof. Fındıkoğlu Ziyaeddin Fahri, *Ötüken*, sa.132, s. 4.

1975

- (Atsız) Fantaziler, *Ötüken*, sa. 133, s. 3-4.

- (Atsız) Profesör Caferoğlu Ahmet, *Ötüken*, sa. 134, s. 3.
- (Atsız) Nejdet Sançar (1910-1975), *Ötüken*, sa.135, s. 3.
- (Atsız) 27 Nisan 1920, *Ötüken*, sa.136, s. 2.
- (Atsız) Bir ansiklopedinin büyük yanlışları, *Ötüken*, sa.136, s. 3-5.
- (Atsız) 23 Mayıs (1040) ve 3 Mayıs (1944), *Ötüken*, sa.137, s. 3.
- (Atsız) Türk Budun, Ökün!, *Ötüken*, sa.138, s. 3.
- (Atsız) Kurtarılmamış Türkler, *Ötüken*, sa.138, s. 3-4.
- (Atsız) Düşmana Taviz verilmez, *Ötüken*, sa.140, s. 2.
- (Atsız) Mendebur Amerikalı, *Ötüken*, sa.140, s. 3-5.
- (Atsız) Navarin Baskını (20 Ekim 1827), *Ötüken*, sa.142, s. 3.
- (Atsız) Türk halkı değiliz. Türk milletiyiz, *Ötüken*, sa.143, s. 3-4.
- (Atsız) Hicri 858 yılına ait takvim, *S A D*, c. IV, s. 223-283.

1976

- (Atsız) Büyük Günler, *Turan*, sa.1, s. 16 ve 15.

Atsız'ın
Mektupları

1943

15 Kânunusani 1943

Arif Türkdoğan Bey,

Mektubunuzu aldım. Sizin nereden talebem olduğunuzu hatırlayamadım. Eski harfleri güzel yazdığınıza ve sağlam bir Türkçe'ye malik olduğunuza nazaran mümkün olduğu kadar eski bir talebem olacağınızı düşündüm. Yeni talebelerimiz maalesef doğru Türkçe yazamıyorlar. Benim en eski talebelerim Malatya ve Edirne'den olduklarına göre siz de bunlardan birisinizdir.

Benim yazılarımı hiçbir yerde göremiyorsanız bu yalnız vakit darlığı yüzündendir. Maltepe'de oturuyorum. Arnavutköy'deki Boğaziçi Lisesi'nde öğretmenlik ediyorum. Maltepe'den 2,5 saatte gidiyorum. 2 saatte de dönüyorum. Günde 4,5 saatim yollarda geçiyor. Evimiz asrî ve konforlu olmadığı için ayrıca evde de yoruluyorum. Bu şartlarda yazı yazmağa vakit bulamıyorum.'a cevap vereceğim. Cevabım matbada, dizilmektedir. Bu çocuk o münasebetsiz yazısıyla Türkçülük düşmanlarının eline silâh vermiş oldu. Ankara'da solcular tarafından çıkarılan "Yurt ve Dünya" dergisi 22-23 üncü sayısında'nın bu yazısını ele alarak Türkçülüğe hücum etmektedir.

Tanrıdağ'ı çıkarmak için bir buçuk ay önce resmî müracaatı yaptım. Daha cevap vermediler. Polis tahkikat yapacak. İş polis tahkikatına kalınca sonu pek güç gelir.

Benim "Nazım Hikmetof Yoldaş" adlı borüşürün mevcudu kalmadığı için bulmanıza imkân yoktur. Rıza Nur Beğin "Hürriyet ve İtilâfin İçyüzü" adlı kitabını ben bulup size yollarım. Yalnız sizin bana bunu hatırlatmanız lâzımdır.

Gazi'nin nutkunda Rıza Nur'dan bahseden kısım hakkında

ancak Rıza Nur'un henüz çıkmamış olan hâtıratından malûmat alabilirsiniz. Fakat bu hâtırat Avrupa'dadır ve nerde olduğunu da maalesef kimse bilmiyor. Herhalde günün birinde bu hâtırat çıkacaktır. Beklemek lâzım.

Selâmlar eder, sağlıklar dilerim.

Atsız

Nereden ve hangi yıldan, hangi sınıftan talebem olduğunuzu bildirirseniz memnun olurum.

3.6.1943

Kardeşim Mesud Koman,

Bu sefer gayet geç cevap veriyorum. Böyle geç cevap vermediği senden öğrendim ama görüyorsun ki üstâdını geçmiş şâkird durumundayım. Bunun sebebi nedir biliyor musun? Ankara'ya gittim. Sakın gülme! Senin sinemaya gitmen, Mükrimin Halil'in roman okuması, Bakî Gölpınarlı'nın evlenmesi ne kadar tuhafsa benim de Ankara'ya gitmem o kadar tuhaf. Bunu ben de bilmiyorum ama ne yapayım ki hakikat budur. Hem de daha tuhafını söyleyeyim mi? Sakın gülme ha!.. İş takibine gittim. Anlatayım da dinle: Belki *Tasvir* ve *Cumhuriyet* gazetelerindeki ilânları görmüşsündür. 15 Mayıs'da *Türk Sazı* adında aylık bir mecmuamız çıkacaktı. Nazlanan matbaacıyı ikna edip sıkıştırarak 14 Mayıs sabahı her şeyini hazır etmiştik. Bâyilerle mukaveleler, ittifaklar, andlaşmalar yapmıştık. İspanya'da şatolar kuruyorduk. Fakat birden bire Ankara'da Matbuât Umum Müdürlüğü'nden gelen bir telgrafla mecmuanın satışa çıkarılması men edildi. Mecmuanın imtiyazı Balıkesir'de Reşide Sançar (kardeşim Necdet Sançar'ın refikası) tarafından alınmıştı. Ankara'dan gelen telgrafta şu iki nokta ileri sürülüyordu:

1. Her ne kadar Balıkesir vilâyeti Reşide Sançar'a imtiyaz vermişse de bilâhere Emniyet Umum Müdürlüğü'nün yaptığı

tahkikat üzerine Reşide Sançar'ın Kimyâ öğretmeni olduğu anlaşılmiş ve matbuât kanunu hükümlerine göre de memurlar ancak meslekî mecmua çıkarabileceklerinden imtiyazın usûlsüz alındığı anlaşılmıştır.

2. İstanbul gazetelerine verilen ilânlarda *Türk Sazı Atsız Mecmua*'nın devamı olarak gösterilmiştir. Bu mecmua hükümetçe kapatılmış olduğundan onun devamı olarak başka bir mecmua çıkarılamaz.

Derhal 64 lirayı gözden çıkararak Ankara'ya gittim. Selim Sarper'e dedim ki:

– “Memurlar meslekî mecmua çıkarırlar demek ancak gayri-siyâsî mecmua çıkarabilirler demektir. Bir kimyâ öğretmenininkültürü fikrî mecmua çıkarmağa müsaittir. Mehmet Halid Bayrı Belediye memuru olduğu halde yıllarca folklor dergisi çıkardı. Sâniyen *Orbun* mecmuası hükümetçe kapatılmıştır, ama bu matbuât kanununa göre ancak ben başka bir mecmua çıkaramam. Bu fikri benimseyen başka birisi çıkarabilir.”

Selim Sarper bana karşı çok hüsnüniyet gösterdi. Fakat burada anlatması uzun sürecek olan münakaşalara rağmen *Türk Sazı*'na müsaade etmedi. Yalnız *Tanrıdağı*'na yakında müsaade edeceklerine söz verdiler. İşte mesele bu... Onun için *Türk Sazı*'nın ilk ve son sayısını sana göndermekte şimdiye kadar geciktim.

Dört mebus sizlere ömür öldü. Bunlardan birisi Hüseyin Rahmi'ye, biri de Yahya Kemal'e mevudmuş diye işittim. İnşallah diğer ikisinden biri de sana mevud olur. Mebusluk pek de temenni olunacak bir şey değil, ama bazı kimselerin mebus olmasında memleket için hayır vardır. Ağustos'taki kurultaya ait teklifini kabul ederim. Bana eski harflerle ve oldukça aralıklı satırlarla yaz gönder. Ben de elimden geldiği kadar ikmale uğraşayım. Ne de olsa insan kendi eserinde hata yapıyor. Onun için benim görmem her halde iyi olur.

Kardeşim! Bu Konya sana yaramıyor. Sen ya Ankara'da me-

bus ol, yahud İstanbul'da sucu dükkânı aç. İstanbul'da iken sıhhatin iyiydi. Sana gıpta ederdim. Konya'da ise galiba sen bize gıpta ediyorsun.

Konya dergisi artık çıkmıyor mu? Bende en son 50'nci sayı var. 51, 52, 53, 1000, 15.000 falan çıkarsa isterim. Böyle dostluk olmaz. Vazifemiz dostların çıkardığı mecmua ve kitapları almak, çıkardığımız mecmua ve kitapları da onlara vermektir. Hepimizden selâmlar. Sağlıklar ve iyi haberler dilerim.

Atsız

Gönderdiğim *Türk Sazı* hakkında fikirlerini de beklerim.

Açıklama: Mesud Koman, Edebiyat Fakültesi tarih bölümü mezunu. Konya'da çalıştı. 10'a yakın eseri vardır. 30.11.1979'da vefat etmiştir. Atsız'ın Mesud Koman'a yazdığı ifade edilen 40'a yakın mektubun akibetinden haberdar değiliz.

15 Haziran 1943

Arif Türkdöğen Beğ,

Gönderdiğiniz sekiz lirayı aldım. Malatya Mensucat Fabrikasında abone ettiğiniz üç arkadaşınıza *Türk Sazı*'ndan birer tane gönderiyorum. Fakat *Türk Sazı* bundan sonra çıkmayacaktır. Çünkü Matbuat Müdürlüğü, çıkışını gayri kanunî bularak derginin satışa çıkarılmasını yasak etti. *Türk Sazı*'nın imtiyazı Balıkesirden alınmıştı. İmtiyaz sahibi Reşide Sançar (Balıkesir Lisesi kimya öğretmeni)⁽¹⁾ kimya öğretmeni olduğu için ancak kimya dergisi çıkarabilir diye Matbuat Umum Müdürlüğü dergiyi yasak etti. Halbuki imtiyazı veren Balıkesir Vilâyeti, bunun çıkmasında kanuna aykırı bir nokta görmediğinden intişarının devamına müsaade etmektedir. Şimdi ortada garip bir durum var: İstanbul ve Ankara'da dergi yasak. Balıkesir'de ve başka yerlerde yasak değil. Tabii, en çok satış İstanbul ve Ankara'da yapıldığı için bu iki şehirde yasak edilince dergi zarara uğradı.

(1) **Reşide Sançar:** Atsız'ın kardeşi olan Nejdet Sançar'ın eşi.

Ben bu işi halletmek için Ankara'ya gidip gereken makamlarla temas ettim. Fakat Türk Sazı'nın işini halledemedim. Yalnız İstanbul'da çıkacak olan Tanrıdağ'ın⁽²⁾ iznini aldım. Şimdi Tanrıdağ, Türk Sazı'nın devamı olarak İstanbul'da ilkteşrin⁽³⁾ ayında çıkacaktır. Siz ve arkadaşlarınız isterseniz gönderdiğiniz parayı iade edeyim, isterseniz bu paralar ilkteşrinde çıkacak olan Tanrıdağ'ın abone bedeli olsun. Bu husustaki cevabınızı bekliyorum.

Türk Sazı'nın ilk sayısına çok masraf edildiği için Tanrıdağ'ın ilk sayısı olarak -kapak ve ilk sayfa değiştirilmek şartıyla- yine bu dergiyi neşretmeyi bile düşünüyorum. Bu takdirde aboneler bir sayı daha fazla alacaklardır. Velhasıl bu hâdise bizi çok zarara soktu. Bununla beraber bir defa çıkmağa başlarsak aralıksız devam edeceğimizi ve iyi tesir bırakacağımızı umuyorum.

Selâmlarımı yollar, başarılar dilerim.

25 Birinci Kânun 1943

Arif Türkdöğân Bey,

Mektubunuzu ve 285 kuruşu aldım. Türk Edebiyatı Tarihiyle yeniden altı aylık abone kayd edilmenizi istiyorsunuz. Siz evvelce bir yıllık abone olduğunuz için abone müddetiniz 21'inci sayıda bitecekti. Şimdi altı aylık daha abonemenizi uzatınca 27'inci sayıya kadar temdid olunmuş demektir.

Arkadaşlarınızdan Hulusi Öğüten abonesi de 21'inci sayıya kadardı. Bekir Aylısının ise 15'inci sayıda bitecekti.

2) Tanrıdağ dergisi, daha önce Dr. Rıza Nur tarafından İstanbul'da yayımlanmıştı (1942). 18 sayı çıkan Tanrıdağ, Rıza Nur'un ölümü üzerine kapanmıştı. Atsız da bu derginin yayımlanmasına yardım etmiş, Tanrıdağ'da çeşitli yazılar yazmıştı. Türk Sazı'nın yasaklanması üzerine Atsız'ın Tanrıdağ'ı yeniden yayımlamayı tasarladığı anlaşılıyor. Ancak, daha sonra, Tanrıdağ yerine Orhun, 10. sayıdan devam ederek yayımlanmaya başlamıştır.

3) **İlkteşrin:** Ekim ayı.

Türk Edebiyatı Tarihini gönderiyorum. Almazsanız bildir-
menizi rica ederim. Çünkü bu yakınlarda postada çok şey kay-
boluyor.

Bu vesile ile selâmlarımı yollar, yakın alâkanızdan dolayı
tekrar teşekkürlerimi bildirerek sağlıklar ve başarılar dilerim.

1944

12 Nisan 1944

Değerli talebem ve ülküdaşım Arif Türkdoğan Bey,

16. sayı size postadan gelmediyse kaybolmuş demektir.
Çünkü siz en başta abonelerimizden olduğunuz için Orhun ilk
önce sizlere atılır. Şimdi size beş tane gönderiyorum. Bi-
ri sizindir. Dördünü de belediye memuru Ali Semercioğlu ile
fabrika memurları Şefik Turfan, Ziya Cumuran ve Ahmet Metin
Beylere vermenizi rica ederim. Gelecek..... tabii herkese ayrı
ayrı gönderilecektir.

Kitapçı Halil Efendiye göndermedim. Çünkü kendisine fatu-
ra gönderip alacağımızı maalesef cevap vermedi. Bize
34 lira kadar borcu vardır. dayanamayız. Bize mecmua
borçlarını göndermeyenlere mecmua göndermemekte mazu-
ruz. Muallimler hakkında verdiğiniz malumat çok işime yaradı.
Sizden bir ricam olarak. Geçen sene mektepte talebeler tara-
findan gizli olarak çıkarılan bir bu solcu bir gazete miydi?
Mahiyeti neydi? Çıkarılanlar yakalandı mı? izahat verirseniz
çok memnun kalırım.

Bu vesileyle selamlarımı yollar, sağlıklar ve başarılar dile-
rim.

Atsız

1946

Azizim Arif Türkdoğan Bey,

Mektubunuza bir ay geç cevap verdiğim için özür dilerim. Derin bir uyuşukluk içindeyim. 1,5-2 aydan beri de işsiz olduğum için herhalde okumağa ve yazmağa karşı duyduğum derin isteksizlik yüzünden bir çok mektuplara cevap veremedim.

Beraat kararımızı Askerî Yargıtayın tasdik ettiğini birçok kimselerden duydum. Bana resmen birşey tebliğ ettirmediler. Fakat uzun zamandan beri ses seda çıkmadığına göre herhalde tasdik edilecek.

Malatya'daki solculuk faaliyetinden bahseden satırlarınız beni acı acı düşündürdü. Dünyanın en demokrat demokrat mahkemelerinde bile solculuğa karşı kat'i tedbirler alınırken bizim hâlâ miskin durmanız ne ibret vericidir?

Bunun bir mesulü var ama millette henüz hesabın şuur ve cesareti yok. Halk Partisi güya faaliyete geçiyor. Fakat solcularla beraber aşırı sağ fikirleri de takip etmek üzere. Aşırı sağ dediği fikirler de Türkçülük ve dindarlıktan ibaret...

Büyük adamların türbelerine..... ve gibi büyük bir şerefsizliği göze alan hükümetten her şey beklenir.

Baki selâm ve sevgilerimi bildirir, Gülcan'la Gülhan'a uzun ömürler dileyerek hayırlı evlat olarak yetişmelerini ve bahtiyar olmalarını dilerim.

Atsız

Not: Tarihi tesbit edilemeyen bu mektup, 1946 yılında yazılmış olmalı.

19 Ocak 1946

Arif Türkdoğan Bey,

Erzurum'dan yazdığınız mektubu aldım. Tebriğinize teşekkür ederim. Fakat henüz işler bitmiş değildir. Daha mahkememiz yeniden başlayamadı. Askerî Yargıtay muhakememize ve muhakememizin gayrı mevkuf olarak devamına karar vermiş ve mahkemesinden alarak, bizim arzumuz üzerine başka bir mahkemeye vermiştir. Fakat hakkımızdaki mahkeme kararını temyiz etti. Bunun üzerine askerî bu işi konuştu ve savcının talebini reddetti...

..... tashihi karar talebinde bulundu. Yani yine tevkif olunmamızı istiyor. Şimdi Askerî Yargıtay bir daha toplanarak yeni bir karar verecek.

Rıza Nur hakkında hazırladığım eser ve birçok evrakımla birlikte, evim arandığı zaman polisler tarafından Rıza Nur'un kendi eserleri olarak henüz basılmayan bazı kitaplar Emniyet Müdürlüğünde bir dolapta bize ait bazı kitaplar vesairenin bulunduğu Sıkı Yönetim Komutanlığına bir istida vererek dava ile ilgili olmayan bu kitaplar iadesini istemiştim.

Henüz muhakeme bitmediği için bunların Muhakememiz yakında başlayacaktır zannediyorum. Evvelkisi 7 ay sürmüştü. Bütün mevkufiyetim 18 ay sürdü.

Bu muhakeme daha çabuk biter.

Selâmlar yollar, sağlıklar dilerim.

Atsız

13 Şubat 1946

Azizim Arif Türkdoğan Bey,

12 şubat tarihli mektubunuzu aldım. Muhakememiz henüz

başlamadı. Yalnız Isparta'dan aleyhime açılan bir davanın duruşması geçenlerde yapıldı. Ama askerî mahkemedeki dava bitmeden bunun yapılmasına kanunen imkân yok.

Rıza Nur Beyin ciltlik yalnız Ankara Caddesi'ndeki Çığır Kitabevi'nde satılıyor. Bende hiç kalmadı.

Orhan Şaik Bursa'da oturuyor. Ara sıra onunla mektuplaşıyoruz. Adresi şöyle Yeşil/Bursa

Mustafa Hakkı Akansel'in ne olduğunu hiç bilmiyorum. Hiçbir göremedim. Dr. Hasan Ferid'in Bayezid'deki muayenehane biliyorsam da onun da adresini bilmiyorum. Yerim çok sapa olduğundan İstanbul'a nadiren iniyorum. Aynı zamanda inmek büyük bir külfet oluyor.

Vekâlet emrine olan zevcem bile henüz vazifesine fakat hükmünü sürüyor.

Bizi vatan haini diye gazetelerde ilân eden eski örfî idare kumandanı Sabit Noyan'a inme indiğini öğrendik. Şarkta ordu kumandanı idi. Yaptığı fenalıklardan dolayı onu Allah çarptı.

..... Kanserden muzdarip olduğunu biliyoruz. Yakında o da bulacak.

..... selâmlarımı yollarım.

Atsız

22 Mart 1946, İstanbul

Azizim Arif Türkddoğan Bey,

12 Mart tarihli mektubunuzu aldım. Teşekkür ederim. Isparta'da aleyhime açılan dava eski bir hikâyedir: Orhun'un 15'inin sayısında "Türk Kızı Ağlasın" diye bir yazı çıkmıştı. Bu yazı-

yı yazan Canip Sıtkı Ispartalıdır ve benim talebemdir. Isparta'daki Kız Entitüsü öğretmenlerinden birinin Isparta'da enterne edilmiş bir İtalyan subayı ile macerasına telmih olan bu yazı üzerine hem Nezahat Özütürk adındaki bu öğretmen, hem de enstitü müdürlüğü dava açtılar. Dava, esasen yazıyı yazan aleyhine açılmıştı. Fakat matbuat kanunu hükümlerine göre gazetenin sahibi de bu gibi davalara ithal edildiğinden ben de dava olunmuş bulunuyordum. Davanın ilk celsesi ben İstanbul'da, emniyet müdürlüğünde mevkufken yapıldı. Fakat bizzat davamı müdafaa edeceğimi söyleyerek ifade vermektan istinkâf ettim. Adliyeden gelip emniyet müdürünün odasına kurulan mahkeme ile bir saat çekiştik. İfade vermedim. Ben askerî ceza evine gittikten sonra da dört defa beni çağıldılar. Süngülülerle adliyeye gittik. Yine ifade vermedim. Askerî mahkemedeki davam bitmeden bu davaya bakılamayacağını ileri sürdüm. Bu mütaleayı ileri sürmekte haklı idim. Mahkemeler hakkımı teslim ettiler. Fakat Isparta'daki savcı işi mütemadiyen körüklüyor. Bu körükleme de Isparta'daki Kız Enstitüsü kanalı ile Hasan Âli'den geliyor. Şimdi ben tahliye olununca işi yine kurcaladılar. Yine aynı şeyleri söyledim. Bakalım ne olacak? Sonu benim için iyi gözüküyor.

Nejdet Sançar Zonguldak'ta bulunuyor. Adresi şu:

Suat Bey Sokağı, Nu: 15, Terakki Mahallesi / Zonguldak

Bizim mahut davadan daha bir haber yok. Dediğiniz gibi, işin uzaması belki de hayırlı olur. Başkaca yazılacak bir şey yok. Sağlıklar diler, selâmlarımı yollarım

Atsız

13.6.1946

Azizim Arif Türkddoğan Bey,

Konya'dan gönderdiğiniz mektubu aldım. Tebrik eder, size ve zevcenize uzun bahtiyarlıklar dilerim. İnşallah mesut olur ve memlekete gürbüz, toraman çocuklar yetiştirirsiniz.

Muhakemem 17, 31 Mayıs ve 7 Haziranda devam etti. Şimdi bir de yarın var. Kadın hakim değişti... Bu cihetten gayet memnunum. Fakat netice pek değişmeyecek. Beni burada müteessir eden cihet şu: Orhun'a "Türk kızı ağlasın" başlıklı yazıyı yazıp bu davanın açılmasına sebep olan genç şimdi Ankara'da imiş ve solculuğa temayül etmiş. Bu dünyada kime inanmalı bilmem.

İrkçilik ve Türkçülük davası hâlâ başlamadı. Bu başlamadığı için de bir baltaya sap olamıyoruz. Nejdet Sançar'ı öğretmenlikten kat'i surette çıkardılar. Demek ki bizim gibiler bu memlekete yaramıyor.

Selâmlarımı yollar, sağlıklar ve başarılar dilerim.

Atsız

23 Temmuz 1946

Azizim Arif Türkdogan Bey,

Mektubunuzu ve hediyenizi aldım. Çok teşekkür ederim. Tasvir gazetesinde okuduğunuz haber doğrudur. Bütün matbuat davaları gibi benim davam da sukut etti. Allah'ın işi... İrkçilik-Turancılık davası da 5 Ağustos'ta başlıyor. Bizim davamız, Ruslara kompliman yapmak yüzünden çıkmıştı. Şimdi gazeteler, Rus aleyhinde kıyamet kadar neşriyat yapıyorlar. Binaenaleyh bu davanın da lehimize neticelenmesi icap eder. Fakat bu hükûmetin hiçbir şeyine inanmak caiz olmadığı için karar verilinceye kadar itimatsızlığım devam edecek. Şu seçim işlerinde olan kepezelikler hükûmetin güvenilecek hiçbir tarafı olmadığını alenen ispat etti. İzmir'de Hasan Âli ve Saracoğlu seçimi kaybettiler. Fakat hükûmet onları mebus yapmak için her haksızlığı göze aldı. Artık bunun mânasını siz takdir edin.

Selâmlarımı yollar ve teşekkürlerimi tekrarlayarak saadetler ve başarılar dilerim.

Atsız

1947

1.9.1947

Azizim Arif Türkdoğan Bey,

28 Ağustos tarihli mektubunuzu dün aldım. Gerçi beraat ettik. Fakat dava henüz bitmedi. Biz 17 Mart'ta beraat etmiştik. Sıkıyönetim Kumandanlığı, bu beraat kararını 24 Nisan'da temiz etti. Askerî Yargıtay henüz bir karar vermedi. Bizi beraat ettiren Yargıtay âzâları bir tarafa dağılmış olduğu için bu sefer davanın yeniden başlamasına pek âlâ karar verebilirler. Dosyamız Yargıtaya gideli üç ayı geçtiğine göre yakında bir haber alacağız demektir.

Türkiye Yayınevi'nde çalışıyor ve tarihî neşriyata nezaret ediyorum. Kendime ayıracak vaktim kalmıyor. Bundan dolayı merhum Rıza Nur için hazırlamakta olduğum eser bu eylülde çıkamayacak. Artık inşallah birkaç yıl sonra...

Geriye kadan beş veya sekiz Rıza Nur hakkındaki eser ise iyi. Daha neler kaldı neler!

Selâmlarımı yollar, sağlıklar dilerim. Bir yavrunuz dünyaya geldiyse sizi ve annesini tebrik ederim.

Atsız

1948

16 Aralık 1948

Kardeşim Yılanlıoğlu¹,

8 tarihli mektubunu aldım. Rahatsızlığı atlattığın için tebrik ederim. İnşallah bir daha gelmez. Hepinizin sağ salim olmanızı Tanrı'dan dilerim.

Bizim halimize gelince: Ben gözlerimden şikâyetçiyim. İki profesör bir şey bulmadı. Mecburî bir de gavura gideceğim. Bedriye'nin yüzünden sinirleri pek bozuk. Yağmur o yaz-
 1972) otuz beş dakika sürdü. Buğra konuşuyor ve kimseye ra-
 1972) vermiyor. Yağmur'un hayattaki vecizesi: "Türkler tomba-
 1972) "Türkler tekme atmaz" oldu. Ay-
 1972) ama Babür'ün Kuran mektebine başlaması galiba er-
 1972) Senin köy ağalığın ise belki ilerde kuracağımız im-
 1972) çekirdeği olur. Sıhî sebepler dolayısıyla asker-
 1972) kendini tamamen toprak işlerine versen da-
 1972) ve faydalı olabilirsin.

Yapılan teklife, yani Orhun'un diriltilmesine gelince: Bu işi kabul ederim. Fakat benim de bir takım şartlarım var. Bu şartlar şunlardır:

1- Mecnua için para verecek arkadaşlar tam mânâsıyla ül-
 kâdaş olacaklar ve imza edecekler.

2- Paralar sende birikecek. Ancak mecnua çıkacağı zaman bana yollanacak.

3- Mecnua kendisini korutunca bu paralar bende değil, sende kalacak ve aramızda kararlaştırılacak şekilde Türklere, Türkçülüğe sarf olunacak.

4- Mecnuanın neşriyat işi tam selâhiyetle bana verilecek.

5- İcap ederse bir anlaşma nizamnamesi yapılacak ve note-
 re tasdik ettirilecek.

13. **İsmail Hakkı Yılanlıoğlu:** Askerî veteriner hekim, siyasetçi ve şair. 7 Aralık 1918'de Kastamonu'da dünyaya gelmiştir. Albay rütbesindeyken emekli olup (1960) siyasete atıldı. CKMP listesinden Kastamonu milletvekili seçildi. Siyasî hayatını bu partide sürdürdü. Alparslan Türkeş'in yakın çalışma arkadaşlarından biriydi. 1980'den sonra, Türkeş'in tutuklu bulunduğu dönemde kurulan Muhafazakâr Parti'nin genel başkanlığına getirildi. Daha sonra, siyasetten uzaklaşarak İstanbul'a yerleşti. Hayatının son döneminde Türk Gençlik Vakfı başkanlığında bulundu. 1993'de vefat etti.

İşte benim şartlarım bunlar. Kabul ederseniz ne âlâ. Etmezseniz ben ortada yokum. Zaten yok olmak üzereyim. Mücadelesiz hayat beni mahvediyor.

Mecmua haftalık olmalıdır. Kabul eder de para toplamaya başlarsanız ben de diğer hazırlıklar için faaliyete geçerim. Şunu da şimdiden söylerim ki, bu zevat Kemalist olursa bu işler yürümez. Sonradan bozguna uğramamak için herşeyi önceden tesbit edelim.

Ayşe'nin, Babür'ün, Gülbeden'in gözlerinden öperim.

Fahriye yengeye hürmetlerimi yollarım. Sana da gelince selâm ederim.

Çocuklar ellerinizden öper, Bedriye şimdi mektepte ama yine de protokollar caridir vesselâm.

Atsız

1949

9 Eylül 1949

Kardeşim Yılanlıoğlu,

Senden uzun zamandır haber alamıyorum. Bunu şimdiye kadar her zaman hepimizin birbirimize karşı gösterdiğimiz ihmale vermiştim. Fakat dün İsmet Rasin'den¹ aldığım bir haber beni endişeye düşürdü. İsmet, senin üç dört aydır kasaya para yollamadığını söyledi.² Tabii ben derhal bir hastalık ihtimalini düşündüm. Bedriye'nin³ dediği gibi hiçbir zaman iyi bir şey düşünemiyorum. Yine o berbat romatizmanın nüksetmiş olması ihtimali üzerinde duruyorum. İnşallah böyle değildir. de yine senin ihmalindir veya yine dünyaya boykot etmiş olmandır.

İstanbul'dan verilecek son haberler şunlar:

Tevetoğlu⁴ Amerika'ya gitti. Fakat iki ay için. Bu müddeti uzatmağa çalışıyor. Bir defa mektup aldım. Şimdi ona yazacağım.

Ben, evvelce bildirdiğim gibi, sözde öğretmen, hakikatte tasnif memuruyum⁵.

Bedriye müdire ile kavgalı olduğundan bu ders yılı başında onu Erenköy Lisesi'nden alıp Kumkapı Ortaokulu'na verdiler. Bedriye de hemen giderek kendisini Haydarpaşa Lisesi'ne tâyin ettirdi. Bir keşmekeştir gidiyor.

Bizim evdeki kız üç ay peritonit tedavisi gördükten sonra nihayet işin bademciklerden geldiği anlaşıldı. Bugünlerde ameliyat olacak. 20 gündür hastahannede yatıyor. Bedriye Ankara'ya gittiği zaman kız hastahannede idi. Çocuklar başıma kaldı. Ben de kütüphaneye gidiyordum. Velhasıl hayli çile doldurdum.

Önce Arapkir Ortaokulu'na tâyin edilen Sofuoğlu⁶ şimdi Mersin Ticaret Lisesi'ne nakledildi.

Hikmet Tanyu⁷ ilkokul öğretmeni oldu. Kadro elverişli olunca orta öğretime geçecek. Kasaya iki aydır ben de tediyyatta bulunuyorum. Şimdilik beş lira veriyorum. Sair borçlarımı ödeyince bunu çoğaltacağım. Bir de Münir Haymana Yaylalıgil'i⁸ buldum. O da beş lira veriyor. Fakat buna mukabil birçok arkadaşlar son aylarda hiçbir şey vermemişler. Şimdiye kadar toplanan para 550 lira kadar bir şey. 190 lira da gönderilmemiş taahhüt var. Bu iş bilmem nasıl yürüyecek? Görüyorsun ki biz bir işe başlayıp itmam⁹ etmekten aciziz. Sen eğer hakikaten müzmin bir romatizma veya siyatige tutulduysa askerlikten çekilip Kastamonu'da toprak başına geçmen dahi iyi olmaz mı? Bu, düşünülecek bir nokta. Memurluğa arzı iftikar¹⁰ ettikçe işte hiçbir şey yapamıyoruz. Serbest meslekler daha büyük imkân sağlar. Şimdilik bu kadar. Protokol caridir¹¹.

(1) **İsmet Rasin Tümtürk:** 6 Haziran 1916'da İstanbul'da Kadıköy'de doğdu. İstanbul Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. İstanbul Belediyesinde müfettiş iken, "Türkçülük suçu" işlediği iddiası ile 1944'te tutuklandı. Uzun süren duruşmalar sonunda beraat etti. Daha sonra serbest avukatlığa başladı. 1950'de yayınlanan ve 68 sayı çıkan haftalık **Orkun** dergisinin sahibi ve yazı işleri müdürü olarak yayım ve idare sorumluluklarını üstlendi. 1962'de haftalık **Millî Yol** dergisini yayımladı. Aynı yıl, Türkçüler Derneği'nin kuruluşunu hazırladı ve bu derneğin ilk yönetim kurulunda görev aldı. Emekli olduktan sonra, 1988'de yayınlanan **Yeni Orkun** dergisinin yazı işleri müdürlüğünü bir süre ifa etti.

(2) **Kasa:** Bir kısım Türkçülerin, 1940'ların sonunda, yardımlaşma ve dayanışma ile, kendi aralarında özel olarak kurdukları bir fon. Para toplamasındaki aksaklıklar sebebiyle uzun ömürlü olamamıştır. (Atsız'ın da bu aksaklıklardan şikâyet ettiği görülüyor). Ancak, daha sonra, hemen hemen aynı amaçla kurulan Türkçüler Yardımlaşma Derneği'nin öncüsü olarak nitelendirilebilir.

(3) **Bedriye:** Atsız'ın eşi Bedriye Atsız. Tarih öğretmeni. İstanbul'un büyük liselerinde uzun süre öğretmenlik yaptıktan sonra, 1950'lerin sonunda Almanya'ya gitmiş ve orada ilmi çalışmalarda bulunmuştur. Atsız'la aralarındaki evlilik bağı 1975'te sona ermiştir.

(4) **Tevetoğlu:** Dr. Fethi Tevetoğlu: 31 Ocak 1916'da İstanbul'da Beşiktaş'ta dünyaya geldi. Kastamonu Lisesi'ni bitirdikten sonra girdiği Askerî Tıbbiye'den 1941'de mezun oldu. Çeşitli askerî birliklerde ve genelkurmay karargâhında askerî tabip olarak görev yaptı. 1944'te "Türkçülük suçu" işlediği gerekçesiyle tutuklandı. 73 gün hücrede kaldı. Duruşmalar sonunda 11 ay 20 gün hapse mahkûm edildi. Bu süre kadar yattığı için tahliye edildi. Daha sonra, bu ceza Askerî Yargıtay tarafından bozularak beraatine hüküm verildi. 1953'te, binbaşı iken askerlikten ayrıldı ve Amerika'da çalışmaya gitti. Yurda gelince, Demokrat Parti Samsun il başkanı olarak siyasete atıldı. 1961-1973 yılları arasında senatör olarak parlâmentoda bulundu. 1973-1976 yıllarında Almanya'da Mainz üniversitesi Çocuk Hastalıkları Kliniğinin şefliğini yaptı. 1976'da İslâm Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı'nın genel sekreter yardımcılığına getirildi. 1980'de Dünya İslâm Mülteci Kuruluşu'nun başkanı oldu. 1985'de yurda döndü. 27 Kasım 1989'da Ankara'da vefat etti.

Dr. Fethi Tevetoğlu, 1939'da Türkçü **Kopuz** dergisini yayımladı. Bu dergi 1940'da ka-

patıldı. Kopuz, 1943'te tekrar yayın hayatına girdi. 1944'teki tutuklamalar sebebiyle yayımı sona erdi. Tevetoğlu, Türk milliyetçiler Derneği ve Türk Ocağı gibi milliyetçi kuruluşlarda çalışmış, 1988-1990'da yayımlanan Yeni Orkun'un başyazarlığını vefatına kadar sürdürmüştür.

Dr. Pethi Tevetoğlu'nun, üçü şiir olmak üzere, yirmi iki eseri yayımlanmıştır.

(5) **Atsız**, 1944'teki Türkçülük dâvası sebebiyle, Millî Eğitim Bakanlığı'nca görevden alınmış ve beraat etmesine rağmen, uzun süre öğretmenliğe tayin edilmemişti. 1949'da Haydarpaşa Lisesi edebiyat öğretmenliğine tayini çıktı. Ancak, yine de öğretmenlik yapmasına izin verilmedi ve Süleymaniye Kütüphanesi'nde uzman olarak görevlendirildi. Bu bakımdan kendisini "sözde öğretmen, gerçekte tasnif memuru" olarak nitelendirmektedir. (Atsız'ın Haydarpaşa Lisesi'nde bilfiil edebiyat öğretmenliğine başlaması, ancak 1950-1951 öğretim yılında mümkün olmuştur).

(6) **Sofuoğlu**: M. Zeki Sofuoğlu, öğretmen, yönetici ve yazar. Şubat 1920'de Adana'da doğmuştur. İlk, orta ve lise öğrenimini Adana'da yaptıktan sonra Ankara'ya gelerek Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne girdi. Buradan mezun olunca askerlik hizmetine başladı. Bitliste yedek subay iken "Türkçülük suçu" ile tutuklanmış ve İstanbul'a getirilerek askerî cezaevine konulmuştur. Sofuoğlu, duruşmalar sonunda beraat etmiş, Hatay'da millî korunma kontrolörlüğü, Ankara'da Ziraat Donatım Kurumu neşriyat müdürlüğü görevlerinde bulunmuş ve Maliye Tetkik Kaleminde çalışmıştır. Daha sonra öğretmenliğe geçmiş, Düziçi Köy Enstitüsünde, Arapkir Orta Okulu'nda ve Mersin Ticaret Lisesi'nde öğretmenlik yapmıştır. 1954'te Ankara Ticaret Lisesi'ne, buradan da Akşam Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu müdür yardımcılığına tayin edilmiştir.

M. Zeki Sofuoğlu, Turizm ve Ticaret Yüksek Öğretmen Okulu müdürlüğünden emekli oldu. Ancak, daha sonra emekliliğini geri aldı ve Millî Eğitim Bakanlığı müsteşar yardımcılığına tayin edildi. Buradan da emekli olduktan sonra hayatını Ankara'da geçirmeye devam etti.

(7) **Hikmet Tanyu**: İlim adamı, ilâhiyatçı, yazar. 8 Ocak 1917'de Ankara'da dünyaya gelmiştir. Bütün öğrenimini Ankara'da yapmış, Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi felsefe bölümünden mezun olmuştur. Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü'nün Köycülük bürosunda görevliyken, Türkçü olduğu gerekçesiyle tutuklanmıştır. Tutuklu iken altı ay hücrede tutulmuştur.

Hikmet Tanyu beraat ettikten sonra işkenceciler ile hukuk mücadelesine girişmiş, onların mahkûm edilmesini sağlamıştır. Bu arada "Türkçülük Dâvası ve Türkiye'de İşken-

celer" adlı eserini yayımlamıştır. Öğretmen olmak için uzun uğraşlar verdikten sonra Pınarbaşı'na ilkokul öğretmeni olarak tayin edilmiştir. Daha sonra Arifiye Köy Enstitüsü'ne nakledilmiş, 1955'te Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne asistan olarak girmiştir. Bu fakültenin Dinler Tarihi Kürsüsünde profesörlüğe yükselmiş, bu arada siyasete de girerek Kayseri'den senatör adayı olmuş, fakat kazanamamıştır.

Hikmet Tanyu, Kitapseverler Kurumu (1940) ve Türkiye Milliyetçiler Birliği (1964) gibi kuruluşlarda görevler almış, çeşitli gazete ve dergilerde yazılar yayınlamış, ilim ve fikir alanında pek çok kitap kaleme almıştır. Emekli olduktan sonra İstanbul'a yerleşen Hikmet Tanyu 1992 yılında vefat etmiştir.

(8) **Münir Haymana Yaylalığıl:** Milliyetçi çevrelerce yakından tanınan, edebiyata meraklı, milliyetçi bir iş adamı.

(9) **İtman etmek:** Tamamlamak.

(10) **Arz-i İftikar:** İhtiyacı olduğunu ortaya koyma anlamında, bugün artık kullanılmayan eski bir deyim.

(11) **"Protokol caridir":** Bir mektubun sonunda birçok kimsenin adını sayarak selâm gönderme yerine kullanılan kısa bir deyim. Birçok Türkçü, kendi aralarında mektuplaşırken bu deyim kullanmışlardır. Hâlâ da kullananlar vardır. Türkçülerin "şüpheli" görüldükleri dönemlerde bu deyim şifre olduğunu sanan "becerikli" ve "izşgüzar" emniyet mensuplarının görüldüğü de nakledilmiştir.

1950

1 Ekim 1950

Kardeşim Yılanlıoğlu,

28 Eylül tarihli mektubunu bugün aldım. Ersöz eliyle sana yazdığım kısa mektubu herhalde almışsındır. Bülbül ne çekerse dilinden çekermiş. Bizler de bülbülden başka her şeye benzediğimiz halde yine dilimiz yüzünden çekiyoruz. Beş kişi aleyhine karar verdiğimiz oturumda bizden başka kimse yoktu. Yalnız Azerbaycan'lı bir hava gediklisi (Hızaloğlu) vardı.

Benim ve Hocaoglu'nun pek de lehinde olmayan konuşmalarımızdan gocunmuş, bunu İsmet'e yazmıştı. Halbuki bizimle bulunduğu sırada konuşmalara hiç katılmamış, sade dinlemişti. Acaba Tevet'e yetiştiren bu zat mı? Eğer böyle ise çok teessüf olunur. Bizim de adam tanımamak hususunda çürüklüğümüze yazıklar olsun denir. Ben bizim arkadaşlara kalabalıkta yavaş konuşmasını hâlâ öğretemedim. Bu kabiliyetsizlikle hiçbir iş olmaz. Vaktiyle **Türkiye'nin Batı Medeniyetlerine Girmesi** diye bir doktora tezi hazırlamıştım. 1774'ten bu yana Türkiye Tarihi'ni yazacaktım. O zaman iki büyük düşmanımız vardı: Rusya ve Avusturya (yani Almanya). Devletin bunlarla başetmek için sarfettiği gayretler harika derecesinde idi. Fakat Sadırazam'ın huzurunda yapılan gizli toplantılarda, sadırazam konuşulanların faşedilmeyeceği hakkında yemin verdirdiği halde birkaç gün sonra o iki devletin elçileri Babıali'ye gelerek "hakkımızda verdiğiniz şu ve bu kararları protesto ederiz". şeklinde beyanlarda bulunarak devleti hayrette bırakıyorlardı. Çünkü o zamanki rical de bizim Türkçüler gibi ağzı gevşek zevat olduklarından her şey dışarıya sızıyordu. Biz saklanacak ve saklanmayacak şeyleri ayıramıyoruz. Sen bile hiç lüzum yokken Tevet'e ifşaatta bulunarak bizi kepaze ettin. Ben sana daha önce yazdığım mektupta beş kişinin adını duyarsan memnun olursun demiştim. Nurullah'la Tevet'ten hoşlanmadığını biliyordum. Bundan biraz anlamam gerekmez miydi? Ama senin gibi âşıkların akli kimbilir nerde? Velhasıl bu işler çok canımı sıktı. Hâlâ da sıkılıyorum. Bir kere evde hiç rahatım yok. Yorgunum. Sonra bu Orkun dergisi böyle giderse benim imanımı gevretecek. Bir tashih memuru tuttuk ama daha iş kıvamına girmedi. Yine birçok yerlere ben koşuyorum. Hem de Maltepe'den gelmek suretiyle. Bedriye ile İstanbul'daki Sirkeci Göçmen evine giderek bize bir kız veya kadın arayacaktık. İstanbul'a indik. Fakat derginin işleri yüzünden öteye gidemedik. Bedriye, Orkun'dan bizim eve bir fayda var mı? Benim yorgunluğum ve uykusuzluğum Orkun dergisiyle telâfi olunacak mı diye haklı olarak soruyor. Ve kendisine yardım edebileceğim saatleri mecmuaya hasrettiğim için kızıyor. Bu yüzden evin huzuru kaçıyor ve aile saadeti namına bir şey kalmıyor. Hatta ne saadeti? Ailenin istikbali ve bekası bile tehlikeye giriyor. Bütün bunlar arasında arkadaşların hareketlerine sıkıl-

masam diyorum. Hayır o da yok. Sizler sade uzaktan davulun sesini dinleyip aman ne hoş diyor ve bol bol öğüt veriyorsunuz. Bir meselede iki kişinin fikri birbirine uymuyor. Ben bunları telif için uzun zaman güllabicilik edemem. Benim için mesele gayet basittir. Tamam. Ondan sonra ne haliniz varsa görün.

Ben birçok şeyler bildiğim halde sırası gelmedi diye kimseye söylemiyorum. Aksi gibi arkadaşlar bilmeyerek o meselenin üzerinde duruyorlar. İsrar ediyorlar. Ben hakikati söyleyemiyorum. Söylemeden hayır desem benden şüphelenecekler. Velhasıl bir mesele ki dostlar başına...

Sen, Sofuoğlu ve Karamağrahi meselelerini kurcalama. Varsın onlar da abonelerini ödememiş olsunlar. Şimdi bu kadarlık kusur için en iyi iki ardadaşla mı takışacağız. Sofuoğlu, Orkun için her ay 20 lira vererek hiçbirimizin yapmadığı fedakârlıkta bulundu. Nejdet Sançar'ın da daha bir şeyden haberi yok. Ankara'ya geldiği zaman Tevet onu karşıladı. Evine götürdü. O da hiçbir şeyden habersiz olduğu için tabii işi için Tevet'e yazmış. Bunu benden önce senin Nejdet'e bildirmen icap ederdi. Yarın okullar açıldığı için artık benim hiç vaktim kalmayacak. Bana da 23 saat koymuşlar. Yeniyim ya, yüklenecekler. Yağmur için dört kişilik bir Almanca sınıfı açtıkları için ben de gık demeden kabul ettim. Rica ederim Yağmur için dört kişilik sınıf açıldığını da herkese söyleme, sonra da kapatıp Yağmur'u kapı dışarı eder ve müdürü mesul tutarlar. Velhasıl ben böyleyim işte. Yani hiddetten köpürüyorum. Senin anlayacağım uyku ilâcı ile uyuyor ve yaşıyorum. Yani zehirleniyorum.

Yazacak başka bir şey var mıydı bilmiyorum. Zaten akşam oldu. Daha dinlenecek bir saat bulamadım. Hoşçakalın. Protokol caridir.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

Bizim evin numarası 13 değil, 9'dur. Malûm ola.

1951

11 Ocak 1951

Kardeşim Yılanlıoğlu,

Bir aydır hasta olduğum için mektuba geç cevap veriyorum. Bütün kuvvetimi, enerjimi alan müzmin bir dizanteri geçirdim. Teşhis olunamadığı için de bir hayli sarsıldım. Bu sefer iyi olmaktan ümit kesmiş ve müthiş ağrılar arasında intiharı düşünmüştüm. Türkçülere olan öfkem de beni bir yandan perişan ediyordu. Biz İsmet'le bu işi idare edemeyeceğiz. Orkun'u Ankara'dakilere devretmek istiyoruz. Bekir Berk bu işi sizinle konuşacaktı. Bilmem ne oldu?

Orkun şimdi beşbin basıyor. Tabii bu üç bin dört bin satış demektir. Maamafih Orkun'un iki tane maaşlı memuru ve bir tane kiralık odası olduğu halde yine zararda değil. Yalnız ilk sayılar fazla basıldığı için hayli iade birikti. İdarehane olarak benim ev gösterildiğinden iadelerin mühim kısmı bizim evde. Evde bunların hepsini koyacak yer yok. Onun için bir kısmını arkadaşlara yollamaya karar verdim. İlk parti olarak Nejdet Sançar'a 10 takım gönderdim. Şimdi sıra Yılanlıoğlu ile Hacıömeroğlu'nda. Size de onar takım göndereceğim. Asıl bu işi başımıza tebelleş eden sana 50 takım göndermeliyim ama neyse.... Bunları ister saklar, ister hediye eder, ister yakarsınız. Orası sizin bileceğiniz iş.

Nejdet Sançar'ın başından Zonguldak'ta bir iş geçmiş. Bu yüzden yılbaşında Ankara'ya gidecekti. Bilmem sizlerle görüştü mü? İşin tafsilatını henüz ben de bilemiyorum. Sen biliyorsa bana bildir. Benim istirahatim 20 Ocak'ta bitecek. Protokol caridir. Hacıömeroğlu'na da selâm.

Alsız

1951 Şubat 3

Kardeşim Yılanlıoğlu,

Fahriye yengeyle birlikte yazdığınız mektubu aldım. Teşekkür ederim. Benim hastalığım tamamiyle geçmedi ama fena günleri geçirdim. Yavaş yavaş kuvvetleniyorum. Sana Orkun'un ilk onbeş sayısından onar tane göndermiştim. Acaba aldın mı? Hacıömeroğlu'na yolladıklarımı taahhütlü olarak gönderdim. Basımı dörtbinbeşyüz taneye indirdik. Bu bile fazla. İadeler hep bizim eve geldiği için perişan oluyorum. Paketleri açıp tasnif etmek hangi bayinin hangi sayılardan kaçar tane yolladığını hesaplamam çok vaktimi alıyor. Bunları hesaplayıp Osman'a bildiriyorum. O da ona göre hareket ediyor.

Orkun'un Ankara'ya nakli işi hakkında henüz Osman'la konuşamadık. Geçen gün bu mesele mevzu bahis oldu ama araya lâf karıştı. Çarşamba'ya buluşacağız. Fakat kanaatımız Ankara'ya nakil etmenin muvafık olmayacağı kanaatinde...

Lütfü Önsoy'un teklifini ben de kabul etmediğimi Osman'a söyledim. Bu iş ya böyle gider yahut durur. Şimdilik başka yol yok.

Hisarcıklı Fazıl'la Lütfü Önsoy'a da Orkun yollayacağım. Fazıl'ın Yavuz adında bir oğlu oldu. Duymadımsa ben bildirmiş olayım.

Fahriye yengeye selâmlarımı yolladım. Sana ve arkadaşlarına selâmlar. Ayşe, Babür ve Gülbeden'in gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

9 Mart 1951

Kardeşim Yılanlıoğlu,

Üzücü şeyler için mektup yazmak, bu kanaat notu verme zamanında hiç de hoş olmuyor. Sen ve bilhassa Hacıömeroğ-

lu, Ali Rıza Özer'e (*) karşı çok sert muamele etmişsiniz. Zavalı çocuk ağlamış. Bir arkadaşı tarafından dolandırıldığı için çok müşkül durumda imiş.

Bu Ali Rıza'yı himaye eden subaylar, o çocuğun dolandırıcı olmadığını şerefleriyle temin ediyorlar. Çocuğu tahkir ettiği için de Hacıömeroğlu'na teessüflerini bildirmemi istiyorlar. Siz herhalde Orkun'un darda bulunduğu bir sırada o çocuğu sıkıştırdınız. Halbuki Ali Rıza, Orkun için başlangıçtan beri cidden büyük fedakârlık etmiştir. Kendi parasıyla reklâmlar dahi yapmıştır. Böyle gençlere sert muamele onların ülküye karşı olan bağlılıklarını da sarsabilir. Bu sizin yaptığınız muamele her işin doğru gittiği memleketlerde yapılır. Burada öyle doğruluk nerede? Subayların bana yazdıklarına göre Ali Rıza'nın bir ahbabı 600 lirasını iç edip kaçmış. Çocuk Orkun'a olan borçlarından bir kısmını kitaplarını satarak ödemiş. Orkun'u kurtarıken o çocuğu yıkmayalım. Herhalde sizin de kafanızın kızgın olduğu bir gündü. Şu yere batası ikramiye çıkmadı gitti. Göçmen piyangosundan bana çika çika 5 lira çıktı. O bileti Orkun için almıştım. Yağmur ve Buğra'ya gönderdiğiniz kitaplara çok teşekkür ederiz. Orkun'un basımını 4000'e indirdik. Geleceği parlak gözüküyor. 1944 tefrikası ilerliyor. Sen de bazı bilgiler gönder: O sırada orduya yapılan tamimlere dair falan. Protokol caRIDIR. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

(*) **Ali Rıza Özer:** Orkun (1950-1952)'da şiirleri de yayımlanan Ankara'lı genç bir Türkçü. Daha sonraki yıllarda İstanbul'a gelerek bir bankada çalışmaya başlamış, Türkiye Komünizmle Mücadele Derneği'nin kurucuları arasında yer almıştır (1956).

19 Kasım 1951

Kardeşim Yılanlıoğlu,

16 tarihli mektubunu şimdi aldım. Bugün dersim yok¹. Evde vazife tashih etmekten sıkılmışım, sana cevap vermek bahanesiyle vazife düzeltmeyi bıraktım. Hastalığım sürüp gidiyor. 8 Eylül'den sonra 10 Kasım'da bir kriz daha geçirdim. Sonuncusu hafif geçti. Daha evvelki müthişti. Dokuz gün hastahane-de yattım. İlâç parası çok gidiyor. Bilmem ne olacak.

Orkun'da için yazılan medihkar yazıya benim de çok canım sıkıldı. O bozuntu herif için böyle bir yazıyı müştereken yazdıkları için İsmet'e², Gemuhluoğlu'na ve Bekir Berk'e³ çattım, ama kaç para eder? Dünkü pazar günü bizde idiler. Hacıömeroğlu⁴ ile Zeki Velidî⁵ de vardı. Orkun'un kapatılması meselesini görüştük⁶. Ankara'daki Mefkûre Gazetesinin⁷ dördüncü sayısında kepazece bir yazı çıkmış: Irkçılıktan vebadan kaçır gibi kaçacağız diyormuş. Bunu hangi yazdığı bilinmiyor. Fakat benim bildiğim bir şey var; ben artık bu memlekette Türkçü denen adamlarla iş ve gönül birliği yapamam. Hastalığının asıl sebebi üzüntüden doğuyor. Üzüntüye de Türkçülerin manasız hareketleri sebep oluyor. Ankara'dakilerden bazılarına göre biz Orkun'da kendi reklâmımızı yapıyormuşuz. Bunu Hürriyet Gazetesinde Nihat Sami⁸ de yazdı.

.....Bozuntu herif, Fahriye yengeyi⁹ tayin etmediği gibi, Zeki Velidî'nin zevcesini¹⁰ de İstanbul'a nakletmedi. Hasan Ali devrinde de durum bundan başka türlü değildi. Allah topunun belasını versin.

Biz dördümüz oldukça iyiyiz. Benim safrakesem şu illetten kurtulsa adeta bahtiyar olacağız. Sizin de iyi olmanızı dileriz. Protokol caridir.

(1) Atsız, mektubun yazıldığı tarihte Haydarpaşa Lisesi'nde edebiyat öğretmeni idi (1950-1952).

(2) **İsmet Tümtürk**: 1950-1952 arasında yayımlanan haftalık ORKUN dergisinin sahibi ve yazı işleri müdürü idi. Atsız ise, Orkun'un başyazarıydı.

3) **Bekir Berk:** O tarihte Türk Milliyetçiler Derneği'nin İstanbul şubesi başkanı ve milliyetçi idi. 1954'ten sonra Nurculuğa intisap etmiş, Said-i Nursî'nin avukatlığını üstlenmiş, Nurcular hakkında açılan ceza dâvalarını takip etmiştir. Hakkındaki soruşturmalar sebebiyle uzun süre Suudi Arabistan'da yaşamış, Türkiye'ye döndükten sonra Nurcuların lider kadrosunda yer almış, İstanbul'da ölmüştür.

4) **Mustafa Hacıömeroğlu.**

5) **Zeki Velidî Togan:** Atsız'ın Edebiyat Fakültesi'nden hocası olan ünlü tarihçi. 1944'te tutuklananlar arasında en fazla hapis cezasına çarptırılmışlardan biri olan Togan, Atsız'ın, ilmî ve dostluğuna önem verdiği kimselerin başında geliyordu.

6) 68. sayısında, Orkun'un kapanma sebebi, dergiyi çıkaranların yorgunluğu olarak açıklanmıştı. Ancak, gerçek sebebin, ortaya çıkan görüş ayrılıkları olduğu anlaşılıyor.

7) **Mefkûre:** Türk Milliyetçiler Derneği'nin yayın organı olarak Ankara'da yayımlanan küçük boyutlu haftalık gazete.

8) **Nihad Sâmi Banarlı:** Edebiyat tarihçisi, eğitimci ve yazar. Atsız'ın, Edebiyat Fakültesi'nden sınıf arkadaşı ve Zeki Velidî Togan'ın talebesi. Banarlı, o sıralarda Hürriyet gazetesinde haftalık yazılar yazıyor ve bu yazıları zevkle okunuyordu.

9) **Fahriye Yılanlıoğlu:** Mektubun yazıldığı İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun eşi. Öğretmen.

10) **Nazmiye Togan:** O da tarih öğretmeni idi.

6 Aralık 1951

Kardeşim Yılanlıoğlu,

Maalesef Orkun'u yaşatmaya imkân yok. Ben alâkadar olmadığım için Orkun'un daha büyük hatalar işlemesi muhte-

mel. Tefvik İleri'yi Türkçü diye müdafaa etmeleri bunu gösteriyor. O Necdet Sançar'ı sürer gibi Edirne'ye yollarken Orkun onu müdafaa etti¹. Onu müdafaa eden yazıyı İsmet, Bekir Berk, Gemuhluoğlu müştereken yazmışlar. Bu sefer de Falih Rifki'ya cevap bahanesi ile bir müdafaası daha yapıldı². Ben bu kadar şoursuzca hareketlerle iş ve gönül birliği yapamam. Orkun kapanmalı. O zaman bırakalım Türkçü geçinenler bağırıp çağırınsınlar. Onların bağırması üç gün sürer.

Benim hastalığımı tedavi eden doktor iki şeyden sakınmamı tavsiye etti: Üşümekten ve üzülmekten. Birincisini yapıyorum, bu elimde. Fakat üzülmemek, sıkılmamak elimde değil. Hiç olmazsa bir de Orkun yüzünden üzülmeiyim diyorum. Benim kararım kesin: Artık kendi kabuğuma çekiliyorum. Türkçülüğü kendi kendime yapacağım. Benim Türkçülüğüm yarın için bir Türkçülüktür. Şimdi yarından daha sonrası için Türkçülük yapacağım. Evvelce de söylediğim gibi artık benim için kendi fikirlerimden aziz hiçbir fikir yoktur. Yalnız kendi fikirlerimle müdafaamı yapacağım. Bağdaşmak, uzlaşmak, anlaşmak, uyuşmak artık bitti. Irkçılık-Turancılık tefrikasında kendi reklâmımı yaptığımı iddia edenlerle aynı safta bulunmak bana zillet gelir. Ne yapalım, ben bu kadarım. Ben millî dava uğrunda iktidarımnda olanı yaptım, çekebileceğim çileyi çektim. İstikbalimi teptim ve sıhhatimi kaybederek hiçbir işe yaramaz hâle geldim. Bunun için mükâfat beklemiyordum ama bu kadar kötü kalplilik ve nankörlük de beklemiyordum. Bundan sonra başkaları aynı işi yapsınlar, ben de geriye kalan beş on yılda hiç olmazsa şu yarı kalmış olan eserleri bitireyim.

Yazacak başka bir şey yok. Çocukların gözlerinden öper, Fahriye yengeye saygılarımı yollarım. Sana da selâm edip cümlelenizin sağlığını dilerim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

1958

26 Eylül 1958

Kardeşim Kırzioğlu ^(*)

İnsan, 1000 yaşlarındaki **Dedekorkud**'un babası olunca, Yirminci Asrın ortasında ve hay u huy arasında, elbette bunar. Bunayınca da, **Mürsel Beğ**'e yazdığı mektubu, **Atsız Beğ**'e gönderir. Ben, şimdi, eski harfleri bilmediği anlaşılan **Mürsel Beğ**; eski harflerle yazılı bir mektubu alınca, yüzünde hâsil olacak manzarayı tasavvur ederek, gülüyorum. Mektubun yeni harflerle olduğunu görünce, kendi kendime: "Galiba **Kırzioğlu**, asrîleşti" dedim. Fakat, **Mürsel Beğ**'e olduğunu anlayınca, ferahladım. Ne de olsa, dalgın olmak, asrî olmakdan yeğdir.

Fotoğraflara, çok teşekkür ederim. Üç yeğenimizin de sıhhatte ve gürbüz oluşu, beni memnun etti. Fakat, **Kürşad**'ı hep-sinden çok beğendim. Neden mi? Bu adamcağızın yüzündeki ciddiyet ve vakar, hoşuma gitti. İlm-i sîmâdan, pek anlamam. Ammâ **Kürşad**, rûhî hamûle bakımından, **Ağabeğleri**'nden üstün gözüküyor. TANRI, üçüne de, uzun ömür ve iyi ahlâk nasîb etsin. İnşallah, Millet'e hayırlı evlâd olurlar.

Bana, üçünün de doğum tarihlerini yazacaktın; belki de, yazdın. Şimdi, kim olduğunu bilmediğim **Mürsel Beğ**, belki de eski harfli bir mektubu, bir başkasına okutarak, benim beklediğim malûmâtı öğrenmektedir.

Ben, şimdi mevsimin iyi günlerini geçiriyorum. Malûm ya,

(*) **Prof. Dr. Fahreddin Kırzioğlu** (1917 Kars-) : Erzurum Lisesi'ni bitirdi (1934). İstanbul Tıp Fakültesi'ne bir süre devam ettikten sonra İ. Ü. Edebiyat Fak. Tarih Bölümü'nü bitirdi (1946). Tarih öğretmeni olarak Kars (1948), Diyarbakır (1951) ve Sakarya (1957) liselerinde çalıştı. Millî Eğitim Bakanlığı Arşiv Dairesi'nde müdür yardımcılığı, *Türk Ansiklopedisi*'nde uzmanlık görevlerinde bulundu. 1967'de Erzurum Atatürk Üniversitesi Tarih Bölümü öğretim üyesi oldu, doçentliğe yükseldi (1975). Daha sonra profesör oldu. Bölüm başkanlığından emekliye ayrıldı. Türk tarihine ve kültürüne, özellikle Kars'a, Kürtlere, Dede Korkut'a ve Türk boylarına ait eserleriyle tanınmıştır.

Kars'ın iskelesinde, en iyi mevsim güz sonlarıdır. Önümüzdeki 30-40 gün de, böyle iyi günlerdir. İyi günlerde keyfime, hadd ü pâyân yoktur. Ondan sonra, hâlimi sorma. Râtıb ve soğuk havalarda, sabahleyin saat beşte kalkmak, zor iştir azizim. Başına gelmeyen, bilmez.

Şimdi sana "**Tanınmamış Osmânlı Tarihleri**" ile tarafımdan keşf olunmuş bir **Osmânlı Takvimi Târihi**'ni, bir de "**Bozkurtların Ölümü**"nün İngilizce Özeti'ni yolluyorum. Daha ne alacağın varsa, **Mürsel Beğ**'e giden mektupla bildir.

Bedriye ve **Buğra**, **Almanya**'dan döndüler. 18 Eylül'de, Buğra'nın **mektebi** başladı. Ben ise, 'ilimsel mesaim, bir türlü hız veremiyorum. Yaşım 54. Birçok **Avrupa** ve **Asya Devletleri**'nden, daha yaşlıyım. Korkarım, eserlerimi bitiremeden, **İRCİ'Î EMR-İ ŞERİFİ**'ne, lebbeykzen-i icâbet olarak, 'âzim-i gülşensarây-i lâhût olacağım. Sana tavsiyem: Çok işe birden başlama. Her ne kadar Kars'tan başka bir konu ile uğraşmaz isen de: Kars'ın tarihi, coğrafyası, etnolojisi, folkloru, felsefesi, riyaziyesi falân derken, işi dağıtabilirsin. Sonra pişman olursun. O pişmanlığı duymamak için, sınırlı bir alanda kal.

(1944 Mayısında; "İrkçilik ve Turancılık"la suçlanan, İstanbul Üniversitesi'nden uzaklaştırılan, **Ord. Prof. Dr. Ahmed Zeki Velidî** (TOGAN) **Beğ** (Almanya'daki hocalığından) döndü döneli, bir defa Süleymaniye Kütüphanesinde, iki üç dakika konuşabildim. Kimseyi gördüğüm yok. **Süleymaniye Kütüphanesi**'ndeki, **softalar** Şâhı **Hâli ARICAN**'la, **Şamanîlik Müslümanlık** münakaşaları yapıyor ve onun dışında, hiçbir şeyle uğraşmıyorum. Ona, **Manzum hicivler** yazmağa başladım. Bir tânesini, sana da bildireyim:

Şimdiden **Cennet**'i tutmuş Arıcan,

Hürîler emrine, âmâde onun.

Cümle âlem; ya masondur, yâ gâvur;

Din, diyânet ve ilim sâde onun...

İşte bizim ahvâl-i perişânımız, bu merkezde . (Dede Korkut

Destânları ile ilgili ve çok istediğin, emsâlsiz bir yazma olan) Kitab-ı Bahrü'l- Ensâb'ı bulursam, sana derhal bildireceğimden emin olabilirsin. Netice-i kelâm; selâm ve sağlık dileklerimi yollarım. Yengemiz (Nebahat)a, saygılarımı gönderirim. ILGAR, DEDE KORKUT ve KÜRŞAD'ın gözlerinden öperim.

Atsız

1959

25 Ekim 1959

Toraman	Aydoğmuş
Bilge	Erkin
Kılıçarslan	Berk
Çavlı	Yıldırım
Kutalmış	Erdoğan
Bögü	Sançar
Tuğrul	Bayınçur
Çağrı	Mengüverdi
Göktaş	Çengiz
Gökbörü	Baturalp
Babur	İldeniz
Baykara	Cebe
Aydoğan	Umur (muktedir)?
Uğurlu kademli olsun Allah uzun ömür versin ^(*)	

Atsız

* Kendisinden Türkçe erkek adları isteyen birisine yazıldığı anlaşılıyor.

1962

22.12.1962

Sayın Mehmet Orhun Beğ,

Gönderdiğimiz 11 kitabı aldık. Dikkatinize ve ilginize teşekkür ederiz. Bunlardan bazılarını Ocaklarımıza göndereceğiz. İlerde her Ocak ve Odada kurulmasını tasarladığımız kütüphanelerin çekirdeğini teşkil edecekler.

Selâm ve sağlık dileklerimle.

Türkçüler Derneği Başkanı

Atsız

Azizim Hacaloğlu,

Vefakâr tebrikine teşekkür eder, bayramını kutlar, sağlık dilerim.

Atsız

Azizim Hacaloğlu,

Ben de senin bayramını kutlar, sağlık, başarı ve iyi bir izdivaç dilerim

Atsız

30.12.1962

Azizim Refet Körüklü Beğ,

Güzel hediyenizi aldım. Çok teşekkür eder, yeni yılın size ve evinize uğur getirmesini dilerim.

Atsız

1963

23.3.1963

Sayın Mehmet Orhun Beğ,

19.3.1963 tarihli mektubunuzu ve yeniden iki nushasını gönderdiğiniz "Komünizm Hakkında Tafsilât" adlı kitapları aldık. İlginize teşekkür ederiz.

Evvelce gönderdiğiniz kitaplar, Merkezde bırakılanlar hariç, teşkilâtımızın bazı Ocaklarına dağıtılmıştı. Bunları da diğerlerine yollayacağız.

Şimdi arkadaşlarımız iki liste üzerinde çalışmaktadırlar. Biri Türkçülere tavsiye edilecek kitapların listesidir.

İkincisi de Türkçe erkek ve kız isimleri listesidir. Bu ikincisi hayli ilerlemiştir. Tarihî isimler de tarandığı için oldukça mühim bir risale olacaktır. Bunu üç dört ay sonra bitirerek bastırma umidindeyiz. Sinop'ta da bir Ocağımız kuruldu. Son kütük numarası 217'dir.

Selâm ve sağlık dileklerimizle.

Tanı Türkü Korusun.

Türkçüler Derneği Başkanı

Atsız

5-6 Nisan 1963

Azizim Hacaloğlu,

Yağmur'un yeni adresini gönderiyorum. Zahmet ve vefakârlığından dolayı tekrar teşekkür eder, sağlığını dilerim.

Atsız

Herrn Yağmur Atsız,
Rheinallee 21 (bei Baumann), Bad Godesberg /Almanya

3.5.1963

Sayın Mehmet Orhun Beğ,

30 Nisan tarihli mektubunuzla "Teknik Formasyon ve Kimya Mühendisliği" adlı değerli kitabınızın iki nushası geldi. Şahsım adına olana da, Dernek için olana da ayrı ayrı teşekkür ederim. Ayrıca bir Türkçü olarak size düşen görevi başarı ile yapmakta olmanızdan dolayı da tebriklerimi bildiririm.

İstanbulda Derneğimizin iki kimyacı üyesi olduğu için de kitabınız çok faydalı olacaktır. Biri Genel Yazmanı İsmail Gökhan'dur ki Fakülteyi bitirmesi için iki imtihanı kalmıştır. Öteki yeni üyelerimizdendir ve son sınıftadır.

Basım sanatının da güzel bir örneği olan eserinizden hepimizin faydalanacağı şüphesizdir.

Bu mektup vesilesiyle tebrikinize teşekkür eder ve kurban bayramı ile 3 Mayıs Türkçüler gününü tebrik ederim. Bayram tebrikinizi bütün arkadaşlara ulaştıracağım. Selâm ve sağlık dilekleriyle.

Tanı Türkü korusun

Atsız

24 Haziran⁽¹⁾

Azizim Hızırбек,

Resimlerini yolluyorum⁽²⁾. Biraz geç oldu ama kusura bakma. Ötükenleri muntazaman gönderiyorum. Komünizmle Mücadele Derneği adına da mevcutlardan yolladım.⁽³⁾

Sen ne yapıyorsun? Lise imtihanların bitti mi?⁽⁴⁾ Üniversite imtihanları ne zaman? Buğra 12. sınıfa geçti. Avusturya Lisesi 12. sınıftır.

Oraz Kumandan⁽⁵⁾ Kızılay işi için Ankara'ya ikinci defa giderken kendisine 4 tavsiye mektubu vermiştim. İnşallah müsabet bir sonuç alınır.

Selâm ve sağlık dileklerimi yollarım.

Buğra'nın selâmı var.

(1) Mektup, 24 Haziran 1963 tarihinde yazılmıştır. Ancak Atsız Beğ, yıl tarihini sehven yazmamış olmalıdır.

(2) Atsız Beğ, Türkistan ve Doğu Türkistan Türklüğü ile ilgili bir çalışmasında kullanmak üzere, Hızırбек'in arşivinden bazı resimler istemiştir. Kendisine elden verilen bu resimleri posta ile iade etmiştir.

(3) O sıralarda Hızırбек Gayretullah, T. Komünizmle Mücadele Derneği Bakırköy şubesi başkanıdır. Atsız Beğ, Ötügen dergisini, bu derneğe yollayacaktır.

(4) Hızırбек Gayretullah, o yıllarda lise son sınıf öğrencisidir ve lise bitirme sınavlarına girmektedir. Atsız Beğ, bu sınavların sonuçlarını merak etmekte ve oğlu Buğra hakkında da Hızırбек'e bilgi vermektedir.

(5) Oraz Kumandan, 1917 yılında D. Türkistan Altay'da dünyaya gelen ve büyük Kazak göçü ile Türkiye'ye gelen Kazak Türklerinin ileri gelenlerinden olup, 1988 Temmuzunda gene ata yurdu D. Türkistan'ı ziyaret esnasında Urumçide vefat etmiştir. 1963 yılında, Afganistan'dan Türkiye'ye Türkistanlılar göç etmiştir. O sıralarda Türkistanlılar Yardımlaşma Derneğinde görev yapan Oraz Bey, bu göçmenlere yardım için çalışmaktadır. Hızırбек, Oraz Beyi Atsız Beğ'e yollamış ve arkadaşlarınıza yardım etmemi dilemiştir. Atsız Beğ de, Kızılay'daki yetkililere mektup yazarak ibate - işe yardımında bulunulmasını talep etmiş, mektubu da Oraz Bey Ankara'ya götürmüştür.

24 Kasım 1963

Azizim Hacaloğlu,

14 tarihli mektubunu aldım. Teşekkür ederim. Çok enteresandı. İmkânı olsaydı, Anadolu'nun bütün köylerini teker teker gezer, incelemeler yapar, not ve fotoğraf alır. Türkiye'nin manevî yapısı hakkında eser yazardım. Tabii burada kastedtiğim imkânın başlıca unsuru zenginlik, hem de adamakıllı zenginliktir. Artık para olmadan hiçbir şey yapılamıyor. Atatürk, gençliğe hitabesinde hiçbir şey olmadan iş yapılabileceğini söylüyor ama bu nihayet bir teşvik ve heyecan ilâcıdır. Yoksa kendisi, cebinde Vahdettin'in verdiği 40.000 altın olmasaydı ne yapabilirdi ? Hatta daha sonra Hindistan Müslümanlarının, Azerîlerin ve Buhara Cumhuriyetinin yolladığı paralar olmasa acaba başarabilir miydi? Hiç sanmıyorum. İstanbul'daki silâh depolarından Anadolu'ya silâh kaçırmak için İngiliz nöbetçilerine verilen rüşvet paralarını Atatürk bunlardan yolluyordu. Bir takım insanları kendisine bağlayarak iş gördürmek için verdiği paraları da buradan veriyordu. 40.000 altın bugünün rayıcı ile altı milyon lira eder ki hiç de küçümsenecek bir para değildir. Neyse... İşi yine faşistlik ve Turancılık gibi hainane fikirlere döküp de Dönme ve Halk Partili makulesini tedirgin etmeyelim.

Galip Erdem bir ara İstanbul'a uğradı. Dostlarının yaptığı baskıya dayanamayarak tekrar Yeni İstanbul'da yazmaya başlayacağını söyledi. Hakikaten ertesi günü ilk yazısı da çıktı. Fakat dün yazısı yoktu. Bugün (pazar) yazısı olup olmadığını bilmiyorum. Pazar günleri Maltepe postanesi işlemediği için bana günün gazetesi yarın gelir. İlk yazısının bir yerinde Celal Bayar'ı hiç sevmediğini yazmıştı. Belki de gazete sahipleri buna kızarak Galib'i kadro harici bırakular. Yeni İstanbul'un ne kadar çapaçul bir hale geldiğini tasavvur edemezsin. Çünkü nüshasında Kennedy'nin ölümü gibi âlemşümül bir olaydan bahis bile yoktu. Bu ölümü gece saat 22.30'daki radyolar verdiği göre demek ki Yeni İstanbul çok daha erkenden basılıyor. Fakat ne olursa olsun böyle acemilik affolunur gibi değil.

Demin Çavuşoğlu ile telefonda konuştum. Senin müfettişle takıştığın için başka yere nakledilmek ihtimalinin olduğunu söyledim. Kendisine has bir rahatlıkla "Hacaloğlu'nu kimse bir yere atamaz" dedi. İnşallah onun dediği gibi olur. Mehmed Genç'in de kızkardeşiyle nişanlanacağını, hatta şu anda onunla gezmede olduğunu bildirdi. Ben de: "Öyleyse Mehmed Genç'e sakın borç vermeyin, alamazsınız" diye akıl öğrettim. Çavuşoğlu: "Tabii vermeyiz" dedikten sonra: "Zaten para nerede" diye ilâve etti.

İstanbul'da kış soğukları başladı. Sobaları tekrar tutuşturduk. Bugün de sıcak odada biriken mektuplara cevap veriyorum. Sen mümkün olduğu kadar uzun yaz. Bilmediğim şeyleri öğreniyorum. Bu yaşta bu gibi bilgiler insanın çok ilgisini çekiyor. Bizim memleket de bir âlem. Her konu bakır. Çalışacak eleman yok. 30 milyonu geçti ama uzman yok. Daktilo şeridi takmak uzmanı olan Şaman kaç haftadır gelmediği için ben de kırmızıyla yazıyorum. Selâm ve sağlıklar dilerim.

Atsız

İstanbul, 25.10.1963

Azizim Hacaloğlu,

21 tarihli mektubunu bugün aldım. Zarfın üstündeki damga 22 olduğuna göre üç günde gelmiş. Atom çağına göre iyi bir hız. Bir haftada da gelebilir ve Türkiye beş yıllık kalkınma gücünden bir şey kaybetmezdi. Gölköyü hakkında verdiğin bilgiyi çok ilgi çekici buldum. Ankara ilinde bu kadar iptidai bir yer olacağını tahmin etmediğini söylüyorsun. Buna hiç şaşma. Biz milletçe çok iptidaiyiz. Polatlı civarındaki iki Alman turistine yapılan canavarlığı tabii okudun. Doğrusunu istersen bu olayda millî bir utanç ve rezalet var. Bu utanç ancak bu iki canavarın halk tarafından linç edilmesiyle temizlenebilir ama o haysiyet, o şuur, o kan, o gayret nerde? Bu iradeyi bu Hitit sü-rüsünden mi bekleyeceğiz? Almanlar Almanya'daki 30.000 Türk işçisini bir anda kovsalar yerden göğe kadar hakları var. Mebus olsaydım bu iki Alman'ın ailelerine maddî tazminat ver-

mek için kanun teklif ederdim ama bizim mebuslar parti dalaşmaları arasında bilmem söyle bir işe vakit bulabilirler mi?

1953'te ben de Ankara ili içinde dolaşıp bazı köy ve kasabaları görmüştüm. Ben de o zaman başkent köy ve kasabalarının iptidailiğine şaşmıştım. Halk Partisi rejimi numunelik Etimesut köyünden başka bir şey yapmamıştı. Kaldığım Keşanoz adlı köyü Ankara vilayetine ve bütün dünyaya bağlayan tek bir köprü vardır ki onu da Sultan Hamid yaptırmıştı. Güdül kasabasını ise bir Zenci köyü kadar pis ve iptidai bulmuştum. Bu halkı maddeten de manen de kalkındırmak için sert bir disiplin ve yüksek ahlâklı yöneticiler ister ki bunu da bugünkü koalisyondan beklemek abestir.

Buğra'nın sıhhati düzeldi. Fakat Erzincan'a gidemedi. Buğra hastaneden 24 Eylülde çıkmıştı. 25 Eylülde Erzincan'da kayıtlar kapanmış. Bunu bize mektuplar ve telgraflarla bildirdiler. Zaten ilk çıktığı zaman da yolculuk yapacak durumda değildi. Bu sebeple ben de:

Babşeyledim atâsını vech-i abûsuna

diyip Buğra'yı tekrar Avusturya Lisesi'ne göndermeye başladım. Orada dört haftayı doldurdu ve bu müddet içinde edebiyattan bir 6, kompozisyondan bir 7, biyolojiden bir 5, geometriden bir 7, İngilizceden bir 9 aldı. Başlangıç fena değil ama daha dünya kadar zaman var. Bakalım sonu ne olur?

Ben 27 Ekimde Ankara'ya hareket edeceğim. 31 Ekimde döneceğim.

Senin okuluna ancak 20 öğrenci geldiğine ve sen 1. ve 5. sınıfları okuttuğuna göre herhalde çok az çocukla uğraşacaksın demektir. Öteki sınıfların başka hocaları mı var? Bu köyü iyice incelemen çok faydalı olacak. Sonuçlarını arasına bana da yaz. Sana hocalık hayatında başarı ve sağlık diler, selâmla gözlerinden öperim azizim Hacaloğlu.

Atsız

1964

2 Ocak 1964

Azizim Ali, ⁽¹⁾

Merih kadar uzak bir yere düşmeni talihin garip bir tecellisi diye kabul ediyorum. Fakat bir bakıma da bunu senin talihin diye düşünmek lâzım. Şimdi nasıldır bilmiyorum ama eskiden acemi suvari erlerini ilkönce çıplak ata bindirerek maneje yaptırırlardı. Bu en güç işi bir defa yaptıktan sonra artık eyerli ata binmek onun için su içmek kadar kolay olurdu. Bunun gibi sen de evvelâ Türkiye'nin en geri vilâyetine düştün. ⁽²⁾ Bundan sonra sana neresi çıksa, hangi mahrumiyet bölgesine gitsen orda yaşamak sana pek kolay gelecektir.

Yeni yıl kartını aldım. Teşekkür ederim. Ben de yeni yılın sana uğurlu olmasını dilerim. Bu mektupla birlikte Orkunun üç sayısını da gönderiyorum. Orada sana arkadaş olurlar.

Tabii bu anda hepimizi ilgilendiren konu Kıbrıs işidir. ⁽³⁾ İsmet Paşa çok geç kaldı. Atik davranıp Kıbrıs'a asker çıkarılsaydı hem Türk kırgını önlenir, hem de Kıbrısın taksimi işine derhal gidilerek bugünkü güç durum hasıl olmazdı. Bu arada yine gâvurların bize karşı Yunanlıları tuttukları da bir kere daha görüldü. Hem de bu gâvurlar müttefikimiz olan İngilizlerle Amerikalılar. Ordumuz onların sistemine göre kurulmuş olduğundan meselâ benzin vermedikleri takdirde muattal kalmaya mahkûmdur. Her ne ise... Bunların tartışılmasından hiçbir fayda hasıl olmaz.

Türkçüler Derneği ayın on beşinde bir bülten çıkaracak. Aylık bir neşir organı. Sekiz sayfa olacak ve 100 kuruşa satılacak. Şimdiden 100 kuruşu hazırla. Bakalım tutunabilecek mi?

İstanbulda iki defa çok miktarda yağmur yağdıktan sonra kaç gündür hava günlük güneşlik. Metre kareye 200 kilo kadar yağan yağmurlar bizim evi göl haline getirdi. ⁽⁴⁾ Ne diye insan

olduk da ördek yaratılmadık diye düşündüm. Sen orada nasılsın? Hakkâri'nin iklimi sert mi? Sizin Çölemerik kasabası 3000 nüfuslu bir yermiş, öyle mi? Yerli halkın hepsi Kürt mü? Nasıl bir evde barınıyorsun? Sağlık durumun yerinde olduktan sonra her şey bu yaşta kolay geçer. Biz her iki odayı da terkettik. Bütün paramızı bültene ayırdık. Şimdilik İlhan Darendelinin kurduğu Genç Milliyetçiler Derneğinin odasında toplanıyoruz.⁽⁵⁾ Eşyalarımız da orada. Sıkıyönetim kalkmadığı için kurultay yapıp da merkezi Ankaraya nakledeemedik.⁽⁶⁾ Elli gün daha bekleyeceğiz demektir.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim.

Tanrı Türkü korusun

Atsız

(1) Şimdi iş adamı olan **Ali Diktaş**, 1962'de kurulan Türkçüler Derneği'nin gençlik kolu yönetim kurulu üyesiydi.

(2) Ali Diktaş, askerlik görevini 1964'de Çölemerik'te yapıyordu. Atsız, bu mektubu oraya göndermiş. Atsız'ın, Ali Diktaş'a gönderdiği dergiler, Orkun'un 1962-1964 döneminde yayımlanmış olan nüshalarıdır.

(3) 1964 yılı başları, Türkiye'de Kıbrıs heyecanının yaşandığı dönemdir. Silâhlı Rumlar, 1963 sonlarında Türk köylerine ve evlerine baskınlar yaparak günahsız sivil halkı katletmişlerdi. Kıbrıs mücadelesine "Kanlı Noel" adıyla yazılan bu katliâm, Türkiye'de geniş yankılara yol açmıştı. 1960 Antlaşmalarının verdiği yetkiyle, Kıbrıs'a askerî müdahalede bulunmamız beklenmiş, fakat öyle bir harekât gerçekleşmemişti. Atsız, müdahalenin yapılamayışını, o sırada başbakan olan İsmet İnönü'nün çabuk davranmasına bağlıyor.

(4) Atsız'ın o tarihte oturduğu ev, Maltepe'de oldukça eski ve ahşap, iki katlı bir evdi. Şiddetli yağmurların bu evi etkilemesi olağan sayılmalı.

(5) Türkçüler Derneği'nin merkezi, Beyazıt'ta postahanelenin bulunduğu sokakta, iki odalı bir yerdi. Kira ödemenin güçlüğü karşısında, bir süre sonra burayı boşaltmak

icap etmişti. İlhan Darendeliolu'nun tahsis ettiği yer de, oraya çok yakın bir hanın giriş katında bulunuyordu.

(6) 21 Mayıs 1963'te Talât Aydemir'in ayaklanma teşebbüsü üzerine ilân edilen sıkıyönetim İstanbul'da 1964'te hâlâ yürürlükteydi. (21 Temmuz 1964'te kaldırılmıştır). O sırada Türkçüler Derneği merkezinin Ankara'ya nakli tasarlanıyor, bunun için de kurultayın toplanması gerekiyordu. Sıkıyönetim, bu toplantının yapılmasını geciktirmiştir. Türkçüler Derneği'nin kurultayı ancak Mayıs 1964'te yapılabilmıştır.

7 Ocak 1964

Azizim Erk^(*),

Cumartesi günü gelmediğin için seninle konuşulacak bir iş geri kaldı. Konuşulacak şeyi biliyorsun. Türkistanlı Saadet Hanım'ın sizin fabrikada bir işe yerleştirilmesi. Biz Kayabek'le birlikte sizin fabrikaya gelerek patronla konuşmaya karar verdik. Fakat bunun için senden bazı ihzarî bilgiler almamız, bunun için de seninle konuşmamız lazım.

Ben bu mektubu yarın sabah erkenden postaya vereceğim. Sen akşama yani 8 Ocak akşamı alacaksın. Aldığın zaman imkânın varsa Kayabek'in evine telefon ederek meseleyi bu şekilde hallet. Evinin telefon numarası: 21.54.95'tir. Telefon edemezsen ertesi günü öğleye doğru veya öğleyin dükkânına telefon et. Dükkânın numarası: 22.32.71'dir. Bu da olmazsa o akşam, fabrikadan çıkınca Kayabek'e uğra. O senden sizin fabrikanın yerini, nasıl gideceğini, patronun adını falan öğrenecek. Sizin fabrika galiba hem ilâç, hem de mama fabrikası. İşte bütün bu gibi hususlar hakkında senden bilgi alacak. Sonra biz bu hazırlıkla "oplayı tegdi" olacağız (yani hoplayarak hücum etti, yahut boğa gibi hücum etti).

(*) **Erk Yurtsever** (1934-). Atsız'ın Haydarpaşa Lisesi'ndeki son öğrencilerinden. Özel sektörde uzun süre yönetim görevlerinde bulunduktan sonra emekli oldu. Kendine özgü tarzda yazdığı şiirlerle tanınmıştır. Ayrıca Türk tarihine ve kültürüne ait çalışmaları ve kitapları vardır. Türkçüler Derneği, Türk Kültür Ocağı ve Aydınlar Ocağı kurucularındandır.

İşte hikâyât bundan ibaret. İstersen bir de kübik şiir yazayım:

Biz
Hepimiz
Biliriz:
Hayat
Bayat
Bir katakulliyat
tan ibarettir.
Protokol carîdir. Tanrı Türkü korusun.
Ötüken, basıma verildi.

Atsız

26 Ocak 1964

Azizim Hacaloğlu,

6 Ocak tarihli mektubuna cevap veriyorum. Yedeksubay öğretmenlik herhalde sana yeni birçok şeyler öğretecektir. Sen müstakbel **sicil nâzırı** olduğun için bu müddet zarfında birçok notlar daha alarak dosyalarını zenginleştirir ve böylece ilerki çalışmaların için kolaylıklar sağlarsın.

Türkeş'in CKMP ye girmesi işi şimdilik geri kalmış. Ben kendisini Ankara'dan İstanbul'a geldiği gün gördüm. Geçerken bana uğramıştı. Bir iki saat konuştum. Bana da bu partiye gireceğini söyleyip fikrini sordu. Ben başkan olmak ve yeni bir tüzük yapıp yeni bir ruh getirmek şartıyla girmesi lehinde bulundum. Fakat fikir sorduklarının çoğunluğu aleyhte bulunmuşlar. Bunu sonra kendisiyle konuşanlardan işittim. Bir de fikir danıştığı arkadaşların çoğu pek dar bir zihniyetle hareket ediyor. Kimisi 27 Mayıs düşmanlığı yapmasını, kimi AP'ye girmesini, kimi din taraftarlığı bayrağı açmasını, kimi sosyalist olmasını, kimi sermayeyi korumasını istiyor ve kendi dedikleri olmazsa Türkeşe düşman olacaklarını açıkça belli ediyorlar. Bu

şartlar dahilinde Türkeş ne yapsın. Bizim halk gayet disiplinsiz ve dar görüşlü bir kütle oldu. Hem hiçbir şeye akli ermiyor, hem de herkese akıl vermeye kalkıyor. Yalnız, inanılır bir lider arkasında gittiği zaman gizli değerlerini ortaya çıkaran bu halkla büyük işler yapmak için büyük önder olmak lâzım. Büyük önderliğin şartlarından biri de güvenilir bir arkadaş kadrosuna malik olmak. Türkeşin en büyük talihsizliği böyle bir arkadaş kadrosuna malik olmayışıdır. Yanında da Rifat Baykal'dan başka sağlam eleman yok. (.....), biliyorsun, menfaat gördüğü zaman her ihaneti yapabilecek tıynette, aşağılık ve haysiyetsiz bir adam. (.....) sosyalizm manyağı. Hiçbir şey bilmeden her şeyi biliyorum sananların tam örneği. (.....) iyi, fakat pek basit. tanımiyorum ama Türkeş'in kafa dengi değil sanıyorum. Türkeş'e para yardımı yapan zenginler yok. Bu şartlarla ne yapılabilir, bilmiyorum. Ben Türkeş'i uranyuma benzettim. Zamanla radyo aktivitesini kaybedecek. Onun için riski göze alarak bir parti teşebbüsüne geçmelidir. Partisini bir müddet yaşatabildiği takdirde kazanma şansı çoktur. Çünkü yıkılmakta olan Halk Partisi'nin yerini AP tutamayacaktır. AP gayrimütecanis ve seviyesiz bir partidir. Halk, onun işe yaramadığını elbet bir gün anlayacak, yeni bir dayanak arayacaktır. İşte o zaman Türkeş tek dayanak olarak kalır.

Sana Türkçüler Derneği organı olan Ötüken'i yolladım. Bizim Üsküdar Odası şimdilik iyi faaliyette bulunuyor. Merkez Ankara'ya naklolunduktan sonra bütün Dernek hızlı faaliyete geçecektir.

Yazdığım köy adları arasında Avşar malûm Oğuz boyu, Kıvçak da Kıpçak kelimesinin değişik şekli olacak. Kıpçakların köy kuracak derecede Anadolu'da bulunmaları enteresandır. Gürcügül köyünü herhalde Gürcüler kurmuştur. Bunu incelesen iyi olur. Bugün İstanbul'da bir bahar havası var. Bizim dedi ile çamaşır yıkıyoruz. Selâmla gözlerinden öperim.

Atsız

3 Nisan 1964

Azizim Hacaloğlu,

16 Mart tarihli mektubunu aldım. Evvelâ nisan-ı şerifini tebrik ederim. İstanbul'a bahar geldi. hem de biraz fazla geldi. Arkasından elbet bir oyun edecek ama biz kömürü, odunu bitirerek birkaç gün evde palto ile oturduğumuz için şimdilik hayatımızdan memnunuz. Hayatından memnun olmayan bir Çavuşoğlu' var. Onun da sebebi malûm. Söz aramızda bu aşk Çavuşoğlunu bunaltmaya bile başladı. Geçenlerde bir gün bana telefon ederek gelmek istediğini bildirmişti. Bu pazara olmaz, bir dahaki pazara diye cevap verdim. Bir dahaki pazar oldu. Hazırlandık. Şaraplar, kebaplar tamam oldu. Saat 12 oldu. Tam bu sıralarda gelir diye bekledik. Ne gelen var, ne giden... Meğer âşık o gün Milliyetçiler Derneği'nin olağanüstü kurultayına gitmiş. Fakat beni o yüzden asmış değil, tamamile unutmuş. Bana geldiği zaman hâlâ hem âşık hem bunak, hem de nezleli idi. Tabii kendisine beş altı okka kadar nasihat ettim. O da herkes gibi dinledi.... O kadar.

Ötükenin 3. sayısındaki yazım² Nurcuları çileden çıkarmış. Beni öldüreceklermiş. Hükûmet de bunlar aleyhinde kanun hazırlıyor ama önce adı "geri cereyanlarla mücadele" iken sonradan "zararlı cereyanlarla mücadele" oldu. Tabii Türkçülük de zararlı olduğu için o da bu kanunun şümülüne girecek. Bakalım felek neler gösterecek.

Türkiye Yıllığı'ndaki yazılarım şunlardır:

Türk Ünlüleri (Türkiye Yıllığı: 1947, s. 540-644).

Orta Asya Türk Devletleri Hükümdarları (Türkiye Yıllığı: 1947, s. 544-548).

Türkiye Hükümdarları (Türkiye Yıllığı: 1947, s. 548-549).

Anavatan Dışı Türk Hükümdarları (Türkiye Yıllığı: 1947, s. 550).

Yabancı Devletler Hükümdarları Listesi (Türkiye Yıllığı: 1947, s. 565-577).

Osmanlı Türklerinin Savaşları (Türkiye Yıllığı: 1947, s. 577-584).

Sen bu işi tamamlarsan ben de nerde ne yazmış olduğumu öğrenirim. Bazılarını ciddi unuttum. Halkın tembelliği hakkındaki fikrine tamamen iştirak ederim. Çok tembel. Ruhlara çökmüş bir uyşukluk var ki nerden geldiğini bilmiyorum. Belki manevî boşluktan, belki ülküsüzlükten. Halka hitap eden nesnelere (sinema, tiyatro, kitap, gazete) de hep ahlâk ve fikir bozucu şekilde. Bu şartlar altında insanların daha iyi olmalarına pek imkân yok. Bekliyelim bakalım. Zaman neler gösterecek.

Buğra'nın tatiline 8 hafta kaldı. Fakat havalar güzel olduğu için adam havalı. Güneş batıncaya kadar gezip ondan sonra çalışmaya başlıyor. Şimdilik ders durumunda vahamet yok ama cebir ve hendeseden gelecek yazılı yoklama notları işi değiştirebilir.

Selâm ve sağlık dilekleri. Çevreyi iyi etüd et. Sonra makaleler yazarsın.

Atsız

1) **Mehmet Çavuşoğlu:** Perşembe (Ordu)'de, 1936'da doğdu. Haydarpaşa Lisesinden mezun olduktan sonra bir süre İstanbul Hukuk Fükültesi'ne devam etti. Ancak, Türk edebiyatına olan sevgisi ağır basınca, bu fükülteyi bırakıp Edebiyat Fakültesi'ne geçti. 1962'de mezun olunca, Fakültenin Eski Türk Edebiyatı kürsüsüne asistan oldu. "Necati Bey Divanı" konulu teziyle doktor (1966), "Yahya Beyin Yusuf ve Züleyha Mesnevîsi" adlı teziyle doçent unvanını aldı (1973). İngiltere ve İskoçya'da ilmi incelemeler yaptı. Profesör olduktan sonra Mimar Sinan Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde görev aldı. Verimli çağındayken, bir trafik kazasında vefat etti (1987). Çeşitli dergilerde neşirleri ve "Ulubatlı Hasan Destanı" adlı bir şiir kitabı vardır.

2) Ötügen'in 3. sayısında çıkan yazı "Nurculuk Denen Sayıklama" adını taşıyordu.

3) 1945'te hapisten çıkan Atsız, Millî Eğitim Bakanlığı kendisine görev vermediği için şaşkınlıkla kalmış ve Tahsin Demiray'ın sahibi olduğu Türkiye Yayınevi'nde 1949'a kadar çalışmıştır. Bu sırada bazı tarihî eserleri, "Bozkurtların Ölümü" ve "Bozkurtlar Diriliyor" adlı ünlü tarihî romanları Türkiye Yayınevi tarafından çıkarıldı. Aynı yayınevinin çıkaracağı "Türkiye Yıllığı"nda da, Atsız'ın listesini verdiği makaleleri yayımlandı.

27 Nisan 1964

Azizim Hacaloğlu,

20 Nisan tarihli mektubunu aldım. Bayramın kutlu olsun. Gemuhluoğlu'ndan gelen son mektupta senden ve Çavuş'tan haber alamadığı yazılıydı. Senin sağlıksal durumunun iyi olduğunu bildiğim için bundan bir şey anlamadım. Gemuhluoğlu mektuplarından anlaşıldığına göre hâlâ derûni bir hüznün içinde yaşıyor. Yoksa bugünkü durumuna göre çok memnun olması lâzım. Çavuşoğlu bayramda geldi. Asıl onun durumu endişe verici. İki tanesini ben söyliyeyim: Bir yandan malûm aşk. Bir yandan nezle ve ömeroid. O aldırıyor. Sonra telâfisi imkânsız bir şey olacak.

Bayramın ilk üç günü yaz gibi geçtikten sonra dün akşam yine kış oldu. Sobalar yandı, kürkler giydik. Ötüken sana geliyor, değil mi? Biz kılıç savurdukça bazı dostlar bizden ayrılıyor, buna karşılık evvelce dost olmayanlardan bazıları dost oluyor... Bir acayip durum ki sorma... Nurculuğun nasıl belâ olduğu artık anlaşıldı. Yakında bunlar hakkında takibata geçilecek. Fakat sağcılık adı altında bize de dokunurlarsa onu bilmem. Sizin Milliyetçiler Derneği'ndeki üç Nurcu çıkarılmış. Çavuş da çıkarılmış diye bir şey duydum. Bayram günü kendisine söyledim. Gidip anlarım dedi. Ne oldu bilmiyorum. Biz iyiyiz. Buğra'nın ebedî aşkı devam ediyor. Selâmlar. Gözlerinden öperim.

Atsız

2 Mayıs 1964

Azizim Mehmet Orhun Beğ,

4. sayısı geç çıkan Ötüken'in dağıtım ve kurultay işleri, kurultaydan sonra resmî makamlarla yazışmalar vesaire dolayısı ile mektubunuza epey geç cevap veriyorum. Yazınızı 5. sayıya koyacağız. Ancak, dergiye göre uzun olduğundan, verdiğimiz yetkiye dayanarak, mümkün olduğu kadar kısaltmaya çalışaca-

ğiz. Bu kısaltma bilhassa, anlamı hiç değiştirmeden çıkarılabilecek kelimeleri çıkartmakla yapılacak.

Dili, divan edebiyatına çalar şekilde ve bilhassa serbest nazımla olduğu için şiirinizi koymayacağız. Hece veya aruz veznindeki şiirleri, o da pek ender ahvalde, koyuyoruz.

26 Nisan günü yapılan kurultayda Türkçüler Derneği'nin genel merkezi Ankaraya göçürüldü. Yeni Genelk'e seçilenler: 105 Mehmet Orhun, 271 Nejdet Sançar, 275 Necati Torun, 279 Hikmet Tanyu, 281 Mustafa Hacıömeroğlu, 291 Mustafa Kemal Erkovan, 315 Halük Karamağralı (bunlar kendi aralarında vazife taksimi yapacaklar).

Yedek üyeliklere 60 Mes'ut Kahrallı, 274 Aziz Alpagut, denetçilere de 273 Ali Aytaç 289 Veli Soysaldı ve 290 Ali Durlanık seçildi.

Sizden haber gelinceye kadar biz vazifede devam edeceğiz. Türkçüler Derneği'ni yönetmede hepinize başarılar dilerim. Selâm ve sağlık dileklerimle.

Tanı Türkü korusun.

Atsız

12 Mayıs 1964

Muhterem Âdile Ayda Hanım,⁽¹⁾

Çok teveccühkâr mektubunuzu büyük bir haz ve mahcubiyetle okudum.⁽²⁾

Herhangi bir Türk hanımı olsaydınız, mektubunuz sadece mütefit bir mektup olarak kalacaktı. Fakat sizi Cumhuriyet'teki yazılarımızla tanıyıp, tasavvufa, ümmetçiliğe ve taklitçi baskıya düşmüş aydın Türk kadınları ile mukayese ettikten sonra bizzat tanımak şerefine eriştikten sonra, teveccühünüzün değeri ve manası başkalaştı. Yazınız, ayrı zamanda, şimdiye

kadar görmediğim bir mükâfat olmuştur. Bu sebeple size derin minnet ve şükranlarımı takdim ediyorum.

En derin hürmetlerimin kabulünü rica ederim.

Atsız

29 Mayıs (*)

Azizim Hacaloğlu,

Evvela 29 Mayıs'ımı tebrik ederim. Sonra atçe devam tavsiye ederim. Ondan sonra bizim Yaşar Arısan'ın konu ile ilgili yazısının gazetede neşrine tavassutunu rica ederim. Eğer herhangi bir sebeple basamazsanız makaleyi iade edersin. Gerisi artık senin kararma kalmıştır.

Selâm ve sağlık dilekleriyle.

Atsız

(1) **Âdile Ayda:** 1913'te, Kazan'da doğdu. Hukuk ve tarih bilgini Sadri Maksudî Arsal'ın kızıdır. DTGF'ni ve Sorbon Üniversitesi'ni bitirdi. Bir süre Dış İşlerinde çalıştı. Daha sonra DTGF'nde asistan ve doçent oldu. İstanbul Üniversitesi'nde 1957'ye kadar doçenlik yaptı. Yine Dış İşlerine döndü. 1967'de elçi olarak Roma'ya tayin edildi. 1976'da Cumhurbaşkanı tarafından senatörlüğe getirildi. "Etrüskler Türk mü idi?", "Yahya Kemal'in fikir ve şiir dünyası", "Böyle idiler yaşarken", "Etrüskler Türk idiler", "Türklerin ilk ataları" adlı eserleri vardır. 1992'de vefat etmiştir.

(2) Atsız'ın bahsettiği mektup, Âdile Ayda tarafından, görevli olarak bulunduğu Paris'ten yazılmıştır. Âdile Ayda, buradayken "Türk Ülküsü" kitabını okumuş, etkisinde kalmış, Atsız'ın kendisine ve eserine duyduğu hayranlığı satırlara dökmüştür. Mektubunun bir yerinde "Siz, yüzyıllar geçtikten sonra bile, ilham kaynağı olacak bir milli şuur âbidesisiniz" diyordu.

(3) Âdile Ayda'nın yazı yazdığı 40'lı yıllarda Cumhuriyet Gazetesi, tamamen sağcı ve milliyetçi bir gazete idi.

11 Eylül 1964

Azizim Şükrü Kayalar Beğ,

5 Eylül tarihli mekbnuzu aldım. Bir Oda kurmak hakkındaki düşünce şüphesiz sevindiricidir. Ancak bunun için bana değil, Genel Merkeze başvurmak icap eder. Biliyorsunuz ki şimdi Genel Merkez Ankara'dadır. Başkan, Nejdet Sançar'dır. Birkaç gün önce yapılan kurultaydaki tüzük değişikliklerine göre sizin kurucu olarak Genel Merkeze başvurmanız, onların da müsaade etmesi lâzım. Kurucuların en aşağı beş kişisi gerekmektedir.

Nejdet Sançar'ın adresi şöyledir:

Meneviş Sokağı, 80-4 Kavaklıdere/Ankara

Selâm ve başarı dileklerimi yollarım.

Tanrı Türkü korusun.

Atsız

20 Ekim 1964

Azizim Hacıoğlu,

14 tarihli mektubunu aldım. Vefakârlığına teşekkür ederim. Sana Ötüken'in 10. sayısını gönderdim. 9. sayıyı da sen Ankara'dan almışsın. O halde işler yolunda demektir. Nüshalarını iyi sakla. Çok değil, on yıl sonra teleskopla arasan bulamazsın. Sen oranın sicağından şikâyet ediyorsun. Ben bugün pencereden bizim bahçeye bakınca bayağı korktum: Erik ağacı çiçek açmış. Bu ayda böyle rezalet olur şey değil. Kıyamet mi kopacak nedir?

*) Tarih yazılmamış. 1964 yılı olmalı.

Geçende Galip Erdem geldi. İzmir'e gidip tekrar gelecekmış. Onu fazla zayıf gördüm. Kendisine söylemedim ama bu kadar zayıflık iyi değil. Dün de Çavuşoğlu telefon etti. Artık aşkından kurtulmuş. Burnundan ameliyat olacaktı. Et aldıracaktı. Bu gibi ârızaların gençlikte aldırılmasının fazileti hakkında kendisine nutuk çektim. Zaten fonksiyonumuz bu: Öğüt vermek. Dinleyen yok ama olsun. Biz yine öğüt vermekte devam ediyoruz...

Ben senin yerinde olsam Ankara'ya nakil için hiç uğraşmazdım. Tanrının verdiği nimetin kadrini bil. Seni sessiz bir köye göndermişler. Nihayet 10 ay daha orda kalacaksın. Kal da başını dinle. Nasıl olsa önünde sonunda bu gürültülü, pis şehirlere düşeceksin. Köy gençlikte çekilir. İşte sana bir nutuk.

Buğra'nın İstanbul Lisesine nakli işi olmadı. O da ister istemez Avusturya Lisesinin birinci sınıfının edebiyat şubesine devamına başladı. 35 haftanın 3'ü geçti bile. Ama herifin aşkı daha geçmedi. İşte bütün olaylar bunlar. Selâmlar. Gözlerinden öper, sağlığını dilerim.

Atsız

1965

3 Nisan 1965

Azizim Hacaloğlu,

Bu sefer cevapta çok geciktim. Geçen yıldan beri sana mektup yazmadım. Fakat işlerim ağırlaştı. Artık ben ağır işçi statüsündeyim. Çünkü Kâniye'ye zafiyet geldi. Doktor onu yorulmaktan menetti. Bu sebeple onun işlerinden bir kısmını ben yapıyorum. Sabahları sobayı yakmak bana düşüyor. Allahağan havalar iyi gidiyor da bu sefer de ben sarsılmıyorum. Fakat Tanrı benim hatırım için havaları hep böyle sürdürecektir değil

ya... Elbette kiş, hükmünü yapacak. Bilmem o zaman ne olur? Üç aydır tedavide olan Kâniyede salâhî gözükmeysi de ayrı dert. Koltuğundaki beze verem mikroplarıyla şişti. Alt edemiyoruz. Kireçlenip katılaşırsa ameliyatla alacaklardı. O da olma-yınca şimdi son ümidimizi Almanyadan gelecek ilâca bağladık. Bedriyeye yazdık. Bekliyoruz. Bakalım ne olacak?

Bu sebeple eve arkadaş çağıramıyorum. Kâniye yorulmasın diye. Buğra'nın aşkı tam domalmış halde. İşte ben bu durumdayım.

Çavuşoğlu da berbat durumda. Kendisi bir takım kurtuluş savaşları, istiklâl zaferleri anlatıyor ama hepsi lâf u güzâflan ibaret. Senin Edebiyat Fakültesine yazılacağını söylemişti. Ol-saydı herhalde gelirdi. Ama daha askerlik var. Ötükenleri yol-luyorum. Şaman Ankarada tank askeri oldu. Deli Doktora gö-re tankla Suriyeye kaçacak. Hepsi bu kadar. Selâmlar. Gözle-rinden öperim. Yeni yıl kullu olsun (söz aramızda pek benze-miyor).

Atsız

25 Nisan 1965

Azizim Refet Beğ,

Şiir kitabınızı aldım. Çok teşekkür ederim. Şiir diye sokağa dökülen dejenere kepazelikler arasında bizden de bir ses çı-kinca insan bayağı inşirah duyuyor. Bu bakımdan da sizi teb-rik ederim.

Selâm ve sağlık dileklerimle.

100 Ötüken ayın 23 ünde postalandı.

Atsız

6 Ocak 1965

(Süslü bir kart üzerine)

Nazik ve teveccühkâr yılbaşı tebrikinizi alınca, bunu daha önce düşünemediğim için cidden mahcup oldum.

Yeni yılın size, evinize ve bütün Türk ırkına uğurlu olmasını diler, beni bağışlayacağınıza emin olarak, sonsuz saygılarımı gönderirim.

Atsız

20 Haziran 1965

.....

.... Hayat tecrübelerinin verdiği bir soğukkanlılıkla Türk ırkının tekrar kalkınma ve yükselme devrine girdiğini güvenle söylüyorum. Hattâ, bugün yeniden vurulacak en korkunç darbeler de Türklüğü öldürmek için artık çok geç kalmıştır. Millî şuura sahip Türklerdeki bu birleşme arzusu, hiç bir yerden direktif almadan, kendi kendilerine gösterdikleri bu yardımlaşma ve disiplin duygusu yarının nasıl olacağını şimdiden belirtiyor...⁽¹⁾

.....

Atsız

(1) Bu önemli mektup, "Böyle idiler yaşarken" adlı kitabımdaki Atsız'la ilgili yazıyı yazdığım zaman elimde iken, bugün bulamadığım mektuplardandır. Hatırladığıma göre, biri ısrarla mektubun tamamını görmek istemişti. Ben de, gösterdikten sonra, mektubu yerine koymayıp, şimdi hatırlamadığım bir yere koymuş olsam gerek. (Adile Ayda'nın notu)

19 Temmuz

Azizim Refet Körüklü Beğ,

Yazıların size gönderileceğini Nejdet söylemişti. Hatta gün de tayin etmişti. Tayin edilen günü unuttum. Devlet'teki yazı ve diğer ihtilaflar sebebiyle de yazıların hazırlanması biraz gecikecek. Onun için sizdeki yazıları hemen basımevine vermiyip benden gelecek olanları beklemenizi rica ederim.

Devlet'i görmüşsünüzdür: Türkçüler Derneği "güya Türkçüler Derneği" Yönetim Kurulu da "Ne idüğü belirsiz bir heyet"miş. Türkeş böyle söylemiş mi, yoksa ona isnadla başkaları tarafından mı uydurulmuş bilmiyorum ama duyduğumuz diğer şeyler artık bağların koptuğunu gösteriyor. Biz 60 kişiymişiz. Onlar 200.000 kişiymiş. Olabilir ama rakkamın fazla değeri yoktur.

Bir de Nejdet'in Erdek'teki adresini biliyorsanız hemen bildirmenizi rica ederim.

Selâm ve sağlık dilekelerimle. Yenge'ye hürmetler. Çocukların gözlerinden öper, başarılar dilerim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

Feyzullahı Cad. 9 Maltepe (Kartal) / İstanbul

10 Ağustos

Azizim Refet Körüklü Beğ,

Üstüme çöküp gitmek bilmeyen uyuşukluk arasında nihayet yazıları bitirmek mümkün oldu. Alman Georg Baum'ın yazısı da düzeltmek için zaman aldı. Nejdet Erdek'ten yazdığı

mektupla ayın onunda yazıları göndermemin iyi olacağını bildiriyordu. Onlar galiba ayın 15 inde veya biraz sonra Ankara'da olacaklar. Tashihleri kendi yapacakmış. Selâm ve sağlık dilekelerimle. Yenge Hanıma hürmetler. Çocukların gözlerinden öperim.

T.T.K.

Atsız

1967

Ankara, 19 Eylül 1967

Muzaffer Amca,

Mehmet Orhun, Ötüken'e her ay 50 lira bağışta bulunmayı vâdetti. Kendisine resmî yazı ile teşekkür etmek gerek. Adresini yazıyorum:

Mehmet Orhun

Cami Durağı, 22. Sok. Birlik Ap. 6/6 Bahçelievler / Ankara

Gazete için iki yazı yolluyorum.

Selâmlar, sevgiler. T.T.K.

15 Şubat 1967

Azizim Refet Körüklü Beğ,

Hatırnüvaz mektubunuzu aldım. Teşekkür ederim. Ameliyat bir şey değil. Çünkü bıçakla değil, elektrikle yapılıyor. Ameliyattan sonraki perhiz, yani açlık da o kadar mühim değil. Fakat bünyem allerjik olduğu için yaram henüz kapanmadı. Bugün 21 gün oldu. Benden sonra ameliyat olanlar ve rahatsızlıkları bana göre çok ileri olanlar benden önce iyileşip birer birer gidiyor. Ben hâlâ yerimde sayıyorum. Vaktiyle apandisitten

ameliyat olduğum zaman da yara altı ayda kapanmıştı. Her gün pansımana gidip gelmek de ayrı bir gaile. Neyse. Bu yüzden Ötüken de gecikti. Ancak 20 Şubatta çıkacak. Bu seferki Ötüken'e sizin şiirlerinizi koyamadık. Aclan Sayılğan'ın ve Mehmet Orhun'un yazıları çok yer tuttuğu için diğerlerini gelecek sayıya bıraktık. Bu sebeple özür dilerim.

Selâm ve sağlık dileklerimi yollar, Yenge Hanım'a hürmetlerimi gönderirim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

20 Eylül 1967

Kardeşim Muzaffer^{*)},

Eve gelince ilk iş olarak Tahire Oğuz ile Nedim Çetin adresine birer dergi hazırlamak oldu. Şimdi Kâniye onları götürüp postaya verecek. Sen de listeye bakarak şu isimlerden abone parası gelip gelmediğini bana bildir. Duruşma 15 Kasım'a kaldığına göre yeni bir liste tanzim edeyim:

Ali Yalçın	Kamer Yalçın
Hasan Altay	İrfan Altınok
Hasan Yarıcı	Mümin Kuru
Turhan Berkok	Necati Kurt

Abone parası gönderen "Nedim Çetin" in kaç aylık abone olduğunu da bildirmeni rica ederim.

Evde sana gelmiş bir mektup bulup açtım. Cevabını ancak sen verebileceğin için sana gönderiyorum.

*) Muzaffer Eriş

Bunların dışında: Eraydın'ın yeniden imtihan hakkı kazanmasına çok sevindim. İnşallah başarır.

Protokol caridir.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

5 Haziran 1967

Pazartesi, saat: 11.16

Azizim Kayabek,

Evvelâ mahsus selâm edip Minimini İpek Hanım'ın tombalak yanaklarından öperim. Bizim taraftan sual olunursa iyi olmaya çalışıyoruz. Terkibi meçhul bir nevi çayla ve ilâçlarla tansiyonumuzu düşürmeye uğraşıyoruz; vaktiyle bu türlü acaip ve nâşenîde kefere kelimeleri yoktu. Tansiyon ve pansiyon ve mansiyonlar meçhulümüzdü. Saye-i cumhuriyette bunları da öğrendik.

Mâ nahnü fihimize gelince:

Oraz Kumandan bu mektubu size saat 12 den önce getirirse bana lütfen telefon ederek durumda yeni bir gelişme olup olmadığını bildirin. Hâlâ bir imkânsızlığın tesirindeyim. Oraz daha geç gelirse ben sizi evden ararım. Siz de kendisine cumartesi gününü söyleyin. Cumartesi günü saat 13 ten biraz sonra sizde buluşalım. Amin;

T.T.K.

Atsız

1968

6.4.1968

Nejdet,

"Beytülhikme", Abbâsiler zamanında Bağdatta kurulan bir kütüphane imiş.

Selâmlar

Atsız

6 Ağustos 1968

Azizim Oğuz Şaban Beğ,

22 Temmuz tarihli mektubunuzu aldım. Çok dikkate değer buldum. Bu ülkenin gerçek çocukları olan Anadolu Türklerinin mühimce bir kısmı millî dâvalara hiç ehemmiyet vermiyorlar. Türkiye dışındaki Türklerden haberleri yok. Yalnız zevkleri ve kazançları için yaşıyorlar. Bunlar sosyoloji bakımından hayvanlaşmış insanlardır. Zaman zaman milletlerin tarihinde böyle buhranlar olur, insanlar çığırından çıkar, akıl azalır, yerini hayvanî duygular alır. Tarihte emsâli çoktur. Başka milletlerin de başından böyle hastalıklar geçmiştir. Bugün de bazı milletler bu tür hastalıkların içindedir. Türk Milleti 3000 yıldır demir iradeli şeflerin idaresi altında yaşamaya alıştığı için bugünkü demokrasiyi hazmedemiyor. Herkes kendi başına buyruk olmaya kalkıyor. Hele gönülleri heyecanlandıran millî ülkü etrafında toplanmadığı için böyle şuursuz, bencil ve uyuşuk yaşıyor. Türkiye'de azınlıklardan hepsinin, kadar millî davaları olduğu halde bizimkiler bir Kıbrıs dâvasının azametini bile kavramaktan âciz kalıyor. Çünkü yıllardır okullarda çocuklara hiçbir millî fikir aşılanmadı. Millî tarihimiz öğretilmedi. Üstelik solcu, komünist, vatan haini öğretmenlere hocalık yaptırıldı. Tabî o zaman ekilenler bugün yemişini veriyor.

Bugün yapılacak şey durmadan Türklük fikrinin propagan-

dasını yapmak, bu memleketin asıl sahiplerinin öz be öz Türkler olduğunu anlatmak, bölücülerin doğu Anadolu'yu bizden kopararak ayrı bir Kürt devleti peşinde olduklarını söylemek ve bıkmadan, usanmadan söylemektir. 1925'teki Şeyh Said isyanı bir Kürt devleti kurmak içindi. Balkan Harbinde dindaşımız ve tebaamız olan Araplar, İngilizlerle birleşerek ordumuzu arkadan vurdular. Türk esirlerini kestiler. İstiklal harbindeyine ayrı devlet kurmak için ordumuzu arkadan vurdular. Yunanlılarla birleşti. Bütün bunlar göz önündeyken Türkçü olmaktan başka çıkar yol var mıdır? Ülküsü olmayan millet gayesi olmayan serseri insana benzer. Yeryüzündeki bütün Türkleri birleştirmek için uğraşmak, bu uğurda kan ve can fedasını göze almaktan daha büyük insanlık duygusu olur mu? İnsanı hayvandan ayıran şey, bir gaye için ölümü göze almaktır. Bir gaye için şeref ve haysiyeti için ölümü göze almayanlar hayvan mertebesindedir. Onlara insan gözüyle bakılamaz. Yalnız zevk için yaşamak ancak hayvanlara yaraşır. Hayvan doyduktan sonra hoşuna giden yerde uyur, bir de çiftleşir. İşte bu tam bir hayvanî harekettir. Böyle davranan insanların da hayvanlardan hiçbir farkı yoktur.

Bunları, anlayabildikleri nisbette anlatın. Anlayan olursa ne âlâ. Olmazsa hayvan kalmakta devam eder. Onlarla artık meşgul olmazsınız. Size bir iki kitap gönderiyorum. Okuyun ve okutun.

Bozkurtlar romanını okumuş mu idiniz?

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

25 Eylül 1968

Çok Muhterem Adile Ayda Hanım,

Göndermek lûtfunda bulunduğunuz mektupla çok sevin-

dirdiniz. Evde son kalan fert olan manevî kızım da, bir kaç gün sonra evlenip gideceği, büyük oğlum askerde olduğu, küçük oğlumla annesinin Almanya'dan dönmelerine en aşağı iki yıl bulunduğu için, yalnızlığın garipliği içindeyim.

Eserim hakkındaki teveccüh ve fikrinize müteşekkirim. Siz tercüme edecek olduktan (sonra), "güzel bir Fransızca ile" demenize esasen lüzum yoktu¹⁾. İsteddiğiniz ve uygun gördüğünüz şekilde kısaltma ve değişmeler yapabilirsiniz.

Yeni ünvan ve payenizle²⁾, sizi profesörlükten alıkoyanlara fevkalâde güzel bir cevap verdiğiniz için de, kendi hesabıma bahtiyarlık hissettim. Tebrik ve derin hürmetlerimin kabulünü istirham ederim.

Atsız

17 Haziran 1969

Azizim Kayabek,

Evvelâ mahsus selâm eder, bizim Pompidou seçimi kazandığı için tebrik ederim. Cumhuriyetin solak muharriri Pompidou için azınlığın oylarıyla başkan oldu diyor. Çünkü Fransız seçmenlerin % 30 u seçime katılmamış, katılanların da % 42 sini başkasına oy vermiş. Dünyanın her yerinde bu iş böyledir. Seçime katılmayanlar hukukan çoğunluğun fikrini kabul etmiş sayılır. Fakat bir de şu var: Bu iş demokrat ülkelerde böyledir. Solak salak ülkelerde başkan seçilenler neyin adayıdır ve oyların binde kaçı ile iş başına gelmiştir?

1) Atsız'ın bu mektubu "nasılsa müsveddesi aklanmış" olan mektubuma cevaptır. Mektubumu dikkatsizce okuduğu ve Fransızcaya çevirmek istediğim eserinin "Türk Ülküsü" olduğunu zannettiği apaçıktır. Bu yanlış anlamamın izleri Atsız'ın 13 Mayıs 1974 tarihli mektubunda da görülüyor. Bu, belki de, Paris'ten yazdığım ilk mektubumda "Türk Ülküsü"nü övmüş olmamdan ileri geliyor.

2) Gazetelerde Roma'ya elçi payesi ile tayinim yazılmıştı. (A. Ayda'nın dip notları)

Size gelen mektup benim darmadağınık odada bir kazaya uğramadan önce göndereyim dedim. Arasına İstanbul'a iniyorum ama o kadar çok iş yapmak gerekiyor ve ben öyle yoğun oluyorum ki size kadar gelmeyi gözüm almıyor. Zaten her İstanbul'a inişte yapacağım işlerden bir veya ikisini unutup öyle dönüyorum. Yani artık iyice bunaksal kişi oldum.

Alparslan Yağmur için Şaman dualarına başladım. İnşallah tutar da kazanır. Şu Alman veya Avusturya Liselerinden birini kazansa ne güzel olacak. Hem de yolunuzun üstünde olduğu için yol bakımından da bizim Buğra'nın çektiği çileleri çekmeyecek.

Selâm ve sağlık dilekleriyle. Yenge Hanım'a hürmetler (maşından kesmeyi unutmayın). Çocukların gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

1969

15 Ağustos 1969

Kardeşim Muzaffer Amca,

Pek çok güçlülere uğradıktan sonra nihayet 8 Ağustos'ta uçakla Münih'e geldim. Böyle iki buçuk saatlik bir yolculuk bende yabancı bir diyara gelmiş olmak intibai uyandırmadı. Ankara'ya tirenle 9 saatte git, Almanya'ya 2.5 saatte var. Böyle rezalet olmaz. Herhalde bu işte bir yanlışlık olacak. Belki de bu bir rüyadır. Bak, rüya dedim de aklıma geldi: Geçen gece rüyamda araba ile uçuruma yuvarlandım. Hiç korkmadım (vaktiyle İstanbul'daki bir rüyamda içinde bulunduğum gemi fırtınadan alabora olunca çok korkmuştum). "Şimdi araba uçurumun dibine çarpınca belki bir anlık bir ızdırap duyacağım; fakat hemen öleceğim için bu acı da uzun sürmeyecek" diye düşündüm. Hemen arkasından da: "Yok canım, hâlâ çarpmadığımıza göre bu rüya olacak" diye düşündüm ve uyandım. Doğrusu istersen hayatta olduğuma da sevindim.

Münih güzel ve muntazam şehir. Üstelik temiz de. Şehrin içinde parklar, orman kadar büyük korular, sokaklarda pek çok ağaçlar var. Çok araba olduğu halde trafik tıkanıklığı yok. Burada da Hipi kılıklı herifler var ama göze batmıyor. İnsanlar birbirini rahatsız etmiyor. Münih'te çok Türk var demişlerdi. Ben de bunlara güvenerek merkezden âni bir darbe ile ihtilâl yapmayı düşünmüştüm ama henüz Bedriye⁽¹⁾ ile Buğra'dan⁽²⁾ başka Türk göremedim.

Orada iken Ötüken sevkiyatı için Tombalak Kâniye ile bazı hazırlık ve anlaşmalar yapmıştık. Ötüken buraya daha gelmedi. Herhalde Nejdet biraz gecikti. Kâniye'nin yollayacağı Cumhuriyet gazetelerinden biri geldiğine göre Ötüken de İstanbulla varsaydı Kâniye yollardı. Sözün kısası bizim cefakeş İzzet iki ay, benim hisseme düşen dergileri de göndermek külfeti dolayısı ile emekliliğin tadını çıkaramıyacak ve içinden benim ruhuma epey Yasin okuyacak.

Buraya dinlenmek, bilhassa manevî bakımdan dinlenmek için geldiğimi biliyorsun. Bu neticeye bir haftada tabii varamadım ama huzur ve sükun bakımından epey iyi bir durumda olduğumu söyleyebilirim. Evi de önce Tanrı'ya sonra Kâniye'ye emanet ettiğim için o da artık tasa olmaktan çıktı. Fakat Türkiye'den uzaklaşmak için ya Finlandiya, ya da İzlanda'ya gitmekten başka çıkar yol olmadığına kanaat getirdim.

Siz nasılsınız? Sana bir defa sormuştum ama unuttum: Senin hiç olmazsa 15 günlük bir tatilin yok mu? Çünkü sen de daha şimdiden hayli yorgun sayılırsın. Velhâsıl yuvarlak dünyada yuvarlanıyor, yuvarlandığımız için de yosun tutmuyoruz. Münih'ten selâm ve sevgiler. Neriman Yenge'ye⁽³⁾ hürmetler. Eraydın⁽⁴⁾ ve Lâlehan'ın⁽⁵⁾ gözlerinden öperim. Bedriye ve Buğra'dan da protokol gereğince selâmlar.

1. Eşi Bedriye Atsız

2. Küçük oğlu Buğra Atsız.

3. Muzaffer Eriş'in hanımı.

4. Muzaffer Eriş'in oğlu.

5. Muzaffer Eriş'in kızı.

14 Kasım 1969

Azizim Mirat Özçamlı Beğ,

Mektubunuza ve "hoşgeldin"inize, teşekkür ederim. Almanya intibalarımın bir kısmını ve yazılabilecek kadarını neşredebilmişim. Birçok şey bilerek gittiğim halde gözümle gördükten sonra aradaki farktan dolayı üzülenek döndüm ve inzivama çekildim. Tanrıdağlı Turan'ın durumu da ayrı bir dert. O çocuk çok iyi ve yarar kişi olduğu halde ziyan oldu gibi bir şey. Gerçi henüz her şey bitmiş değildir, ona tekrar tahsil devamı sağlanabilir ama hem o çabuk kırılmıştır (bütün o nesil gibi), hem de sömürülerek elinden tutacak kimse çıkmamıştır. Askerlikten sonra hayatı daha iyi anlayarak yeni bir yol çizerse belki herşey daha iyi olur. Kendisine Ötüken gönderiyordum. Yeni bir adres bildirirse bundan sonra oraya yollamakta devam ederim.

Sizin özel durumunuza gelince; Piriştine kasabası Osmanlılar çağında genel olarak bir Türk kasabası olmakla beraber köyleri tamamen Arnavuttu. Tabii köylerden şehre yerleşenler de oluyor ve zamanla Arnavutlar artıyordu. Bugün Urfa, Bitlis ve öteki doğu şehirlerimizde olduğu gibi. Bu sebeple eğer hanımın soyunu iyice bilmiyorsanız ve evlenmenizde kesin bir zaruret yoksa iyi düşününüz. Siz karakterde ve inançta birisi için soyu yabancı ve hatta karışık bir hanımla evlenmek ilerde ciddi meselelere ve aile bedbahtlığına sebep olur.

Ordu vilâyeti bir Türk vilâyetidir. Hatta sahilden biraz içeriye girince halis Oğuz tiplerinin pek bol olduğu bir ildir. Fakat kasabada fazla sayıda vardır. Kasaba da bir Türk şehri ise de ihmal olunmayacak sayıyı bulmuşlardır. Bu sebeple bunlardan bir kızla evlenmek gerekirse yine iyi inceleme yapmak icab eder. Bugün orada Ermeni yoktur. Ermeniler daha doğudaki Hemşin kasabasında dırlar. Bunlar epey zaman önce Müslüman olmuş Ermenilerdir ama Ermeni asıllarını unutmamışlardır.

Bizim gibi Türkçü olmayan bir Türk'ün, anası Türk olmayan bir kızla evlenmesinde belki bir mahzur yoktur. Fakat bu kız anasına bakarak onun ırkıyetini güderse o zaman iş değişir. Türkiye istatistiklerinde sayısı 40-50 bin olarak gös-

teriliyorsa da bu, anadili olanlardır. Anadilini unuttuğu halde ırkını unutmayan, yahut nüfus sayımında kendi anadilini Türkçe olarak yazdıranları da sayarsak Türkiye'de 100.000 olduğunu inanabiliriz. İzmir, Ordu, Bursa'nın bir mahallesinde toplu olarak bulunuyorlar. Karadeniz kasabalarının bazılarında da dağınık olarak vardılar. Son yıllarda bunların arasında da milliyetçilik hareketleri başlamıştır.

"Sancak"lar herhalde bir boyun bir oymağı olacak. Nerelerde olduklarını bilmiyorum. Anlattıklarımıza göre güvenilir Türkler olacak. "Araplılar" da herhalde önce Suriye'de oturup sonra Anadolu'ya gelen, bu sebeple o adı alan, yalnız "Arap" adını taşıyan bir reis idaresinden dolayı bu adı alan bir oymaktır. Türklerde, çocuk doğduğu sırada çadıra misafir gelenin adını veya ırkını çocuğa ad vermek âdeti vardır. Bu yüzden bazen çok yakışsız isimler de verilmiştir. Abdallar ise eski Eftalitlerin Anadolu'ya sızmış kalıntılarıdır. Türk iseler de öteki Türkler tarafından hakir görülmüş ve Çingeneye bir tutulmuştur. İşte hepsi bu kadar. Selamlar ve sağlık dilekleri. T.T.K.

8 Aralık 1969

Azizim Mirat Özçamlı Beğ,

Ali Kemal Meram^(*) denen kaçığın o kitabını gördüm. Hem de bana kendisi bir gençle göndermiş. Daha sonra çıkan "Tarihte Türk-Rus İlişkileri" adlı kitabını da yine bir gençle yolladı. Bu adam tam bir dejenere. Türk tarihi hakkında pek sathî bilgileri var. Bununla tarih yazmaya, ahkâm çıkartmaya kalkı-

(*) **Ali Kemal Meram**: 1914'te İstanbul'da doğdu. Edebiyat Fakültesi'ni bitirdikten sonra öğretmenlik ve gazetecilik yaptı. Şiir, hikâye, roman ve tarih alanlarında 28 kitap yayımladı. Tarih alanındaki kitapları: İlk Türk Devleti ve Yazılı Türk Anıtları (1968), Türkçülük ve Türkçülük Mücadeleleri Tarihi (1969), Türk-Rus İlişkileri Tarihi (1969), Göktürk İmparatorluğu (1974), Padişah Anaları (1977). Atsız'ın "gördüğüm" dediği kitap muhtemelen Türkçülük ile ilgili olanıdır. Meram'ın kitapları, başvuru eseri niteliğinde olmayıp kendisi de ciddi ve metotlu bir araştırmacı görülüyor.

yor. Kendisine o gençlerle haber yolladım: Ben de kalemi elimde alırsam paçavraya çeviririm dedim. Kendisiyle temasta bulunanların anlattığına göre delişmen, çabuk kızan, biraz önce söylediğinin biraz sonra aksini söyleyen bir adammış. Yoksulluk içinde kıvrandığı için üç beş günde bir eser yazıp satarak onunla geçinirmiş. Yani cevap vermeye değmez. Artık bana ümmetçi dedikten sonra ötesi malûm. İpe sapa gelmez birisi. Cevap vermek onu değerlendirecek. Zaten verilecek cevap ta yok. Onun için siz de cevap vermeyin. Bilge Kağanı Türk peygamberi olarak ilân etmeye kalkıyormuş. Böyle zırdeliye elbet cevap verilmez. Üstelik ben bugünlerde çok meşgulüm. Bana ciddî bir adam hücum etseydi bile yine de cevap verecek vaktim yoktu.

Selâm ve sağlık dileklerimle. Bütün ülküdaşlara selâmlarımı iletmenizi rica ederim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

6 Kasım 1969

Azizim Arif Türkdöğân Bey,

Mektubunuzu aldım. Alâkanıza çok teşekkür ederim. Rahatsızlığım yaşlılıktan, manevi sıkıntılardan ve yalnızlığın sebep olduğu yorgunluktan doğuyor.

İyi kurulmamış cemiyet düzenimizin neticeleri... Katlanacağız.

Emekli olduğunuz için bilmem tebrik edeyim mi? Hakkınızda hayırlı olmasını dilerim.

Dergiler bundan sonra yeni adresinize gönderilecektir. Bilvesile selâm ve sağlık dileklerimizi gönderirim.

Atsız

1970

22 Ocak 1970

Azizim Osman Nuri Beğ^(*),

Bir müddet önce bazı vesikalarla birlikte gönderdiğiniz mektuba ancak şimdi cevap verebiliyorum. Kusura bakmayın. Çok meşgul ve yalnızım.

Orada solculuğa kaymış olan ve Türk diye geçinenlerin isim ve adreslerini gönderirseniz çok faydalı olur. Türklük şerefini lekeleyen kadınları şimdilik bir tarafa bırakın. Onları bu kötü yola biraz da bizim erkeklerimiz sürüklüyor. Bu uzun bir hikâyedir. Bununla memleket yıkılmaz ama komünist tahrikâtı ile yıkılabilir. Onun için görüp bildiğiniz komünistlerin ve Kürtçülerin isim ve adreslerini, mümkünse fotoğraflarını gönderin.

Doğu Berline geçmenizi tavsiye etmem. Başınıza durup dururken iş açabilirsiniz.

Çalışmalarınızda başarılar dilerim. Kötü manzaralardan fazla üzülmeysin. Her şey yoluna girer. Siz çalışıp para biriktirerek memlekete bol para ile dönmeye, yurt kalkınmasına bu yönde hizmet etmeye bakın.

Selâm ve sağlık dileklerimle.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

(*) **Osman Nuri Kurt**: Trabzon'da doğdu. Aynı şehirde gazeteciliğe başladı (1962). 1969 yılında Berlin'e giderek orada yerleşti. Berlin Türk Ocağı'nı kurdu ve başkanlığını yaptı. Türkiyem ve Gök Bayrak gibi yayın organlarını çıkardı. Çeşitli milliyetçi gazete ve dergilerde yazıları yayımlandı. "Berlin'den Sevgilerle" ve "Güneş'e And İçtik" adlı şiir kitapları vardır. Emekli olduktan sonra 11 Ekim 1999'da Trabzon'da vefat etti.

2 Şubat 1970

Azizim Turan^(*),

Mektubunu ve yazını aldım. Devrik cümleleri düzelterip "tüm"leri "bütün" yaptıktan sonra Nejdet Sançar'a göndereceğim. Ötüken'in aralık ve ocak sayılarını Mir'at'tan almışsındır ümidiyle göndermiyorum.

Çünkü o sayılar pek az. Almadınsa bildir, o zaman gönderirim. Şubat sayısını derhal göndereceğim. Sıhhatim memleketin haline baktıkça bozuluyor. Bir de müjde vereyim: İki buçuk yıldır süren mahkeme bitti, 14 Ocak'ta Kayabek ve ben milleti böldüğümüz için on beşer aya mahkûm edildik. Aynı günkü gazeteler, Doğu mitinglerini tertip eden Kürtçülerin Ankara Ağır Cezasında beraat ettiklerini yazıyordu. Yeni bir kriz geçirmesin diye bu haberi İzzet Yolalan'dan gizliyoruz. Temyiz ettik. Yalnızlığım artıyor. Çünkü Kâniye gebe. Günden güne yorgunluğu artıyor ve tabii bana daha az gelebiliyor. Şimdiye kadar sert kış olmadığı için fazla sıkıntı çekmedim ama İstanbul'da kış şubatta belli olur.

Bu yaşta, kara düşüncelerle maneviyatını bozma. Her şey düzelir. Yeter ki kararlı ol. Başarısızlıklara da aldırma. Yenile yenile yenmesini öğrenirsin. Hayatta haksızlığa uğramamış insan var mı?

Bana bak da ibret al. Daha başarı yüzü görmedim. Neyse selâmlar.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

(*) **Turan Kekevi**: 1929'da Malatya'nın Yeşilyurt ilçesinde doğdu. 1950 yılında Malatya Lisesini, 1953 te Kara Harb Okulunu bitirdi. 1962 yılında İstanbul Eğitim Enstitüsünün edebiyat Bölümünden mezun oldu. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin çeşitli kademelerinde otuz yıl hizmet ettikten sonra, 1985'te albay rütbesiyle emekliye ayrıldı. Halen İzmir'de ikamet etmektedir. "Güz Yaprakları" ve "Hazan Yaprakları" adlı iki şiir kitabı vardır.

18 Şubat 1970

Azizim Hasan Oraltay Beğ,

Tebrikinize ve fotoğrafa çok teşekkür ederim. Bütün Oraltaylar'ın bayramlarını kutlar; sağlık, başarı ve bahtiyarlıklar dilerim. Fotoğrafı görünce orada geçirdiğim huzurlu günleri hatırladım.

Türkiye'de huzur diye bir şey kalmadı. Tabii haberiniz vardır ama, insan içinde yaşayınca daha tedirgin oluyor.

Çok çok selâmlar. Cenge'ye hürmetler. Ablaların ve Batır'ın gözlerinden öperim.

Tanı Türk'ü Korusun.

Atsız

23 Şubat 1970

Azizim Turan,

Bu mektupla birlikte derginin aralık sayısını da gönderiyorum. Ayşe Hanım'a iyice âşık olduğun anlaşıyor. Aşk, güzel bir hastalıktır.

Abdurrahman'a gitmem için yaptığın teklifi kabul benim için imkânsızdır. Kimseye yük olamam. Kendi kendime geçiniyorum. Zavallı Tombalak Kâniye gripten yatıyor. Hapise girmem bir şey değil, sebebi çok acı. Ne yapalım? Baht utansın.

Bu asırda bir birlikte tifo olması çok garip. Zavallı Afşın da tifo'dan ölmüştü. Henüz çok iptidâî olduğumuz belli.

Selâm, sağlık dilekleriyle kesiyorum.

Tanı Türk'ü korusun.

Atsız

27 Şubat 1970

Azizim Osman Nuri Beğ,

11 tarihli mektubunuzu alalı hayli oldu. İsteddiğiniz kitabı alayım diye bekledim. İstanbul'a nadir olarak iniyorum. İndiğim zaman da kitapçılarda bulamadım ve ister istemez Ankara'daki ahbaplara yazarak beklemeye mecbur kaldım. Fakat onlardan da bugüne kadar haber çıkmadı. Elbette yollayacaklar ama belki onlar da kitabı ele geçirememişlerdir. Başına geldiği için biliyorum: Bazen kitap çıkar, ilânı verilir, fakat dağıtım ya yapılamaz, yahut çok kısır yapılır, kitabı bulmak tesadüfe bağlı kalır.

Berlindeki ibret verici olaylar hakkındaki satırlarınızı tabii üzüntüyle okudum. Bu işte önyak olanların isimlerini bana bildirmenizi rica ederim. Bir de bunlar öğrenci ise hangi okulda okuduklarını, işçi ise nerede çalıştıklarını, imkânı varsa, bildiriniz. Kürtçü ve komünistler her yerde serseriliklerinde devam ediyorlar. Şüphesiz günün birinde bunun hesabını verecekler. Fakat siz gerçek hüviyetinizi onlara belli etmeseydiniz daha iyi olurdu. Çok şey öğrenebilirdiniz. Şimdi sizi tanıdılar. Artık size karşı çekingen ve ketum davranacaklar.

Size Ötüken'i (ayda bir çıkar) gönderiyorum. Yakında bir iki de kitap yollayacağım. İşinize yarar. Selâm ve sağlık dilekleriyle.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

3 Mart 1970

Azizim Osman Nuri Kurt Beğ,

Ankara'ya ismarladığım roman nihayet geldi ama roman sahibi tarafından ve bana ithafı olarak geldi. Kendisine benim is-

tediğimi söyleyince kendim için istiyorum sanarak ithaf yazmış. Ben de bu şekilde size yolluyorum. Kusura bakmayın. Şimdi 10 liranız bende duruyor. Bununla başka bir kitap isteğinizi karşılarım.

Ayrıca size orada işinize yarayacak bir iki kitap daha postallıyorum. Bunları taahhütlü olarak adi posta ile gönderdiğim için elinize biraz geç varır. Alınca bildirmenizi rica ederim. Bir de orada komünistlik yapan talebe ve işçilerin isimlerinden ne kadar çok ve erken gönderirseniz o kadar iyi olur.

Selâm ve sağlık dileklerimle.

Tanrı Türk'ü Korusun

Atsız

3 Mart 1970

Azizim Arif Türkdoğan Bcğ,

Bahsettığımız eser, 3 Mayıs Türkçüler gününde neşrolunmuş bir antolojidir. Bizim 1944 'teki müdafaalarımızdan bazı parçalar almıştı. Fakat piyasaya çıkmadı. Elden satılmıştı. Bende yok. Ankara'da Nejdet Sançar'dan isterseniz belki o size bulabilir. Adresi:

Meneviş Sok. 80/4 Kavaklıdere / Ankara

Selâm ve sağlık dileklerimle.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

6 Mart 1970

Azizim Turan,

28 Şubat tarihli mektubunu aldım. Acele cevap veriyorum. Ötükenler bugün herhalde gelir. Tabii onun sevkiyatını acele yapmak lâzım. Üstelik bir de küçük ameliyat geçireceğim. Ben kendi kendime prostat leşhisi koyarak büyük bir ameliyat geçireğim sanırken iş küçülünce bayağı sevindim. Bereket versin hanım da bir ay için Almanya'dan geldi. Fakat bu bir ayı mühim işler için hep koşuşturmakla geçirecek. Bir defa da Ankara'ya gitmesi lâzım.

Sen romantik çağda olduğun için aşkın tatlı hastalık olduğunu anlamamışsın. İkincisinde bunun farkına varacaksın. İnsan, aşkı ebedî sanır. Ebedîdir de. Fakat ebediyet üç dört aylık bir şeydir. Biz Tibbiyede iken "göz nâmütenâhiye (= sonsuzluğa) baktığı zaman dinlenir". diye öğretmişlerdi. Fakat aynı hoca "göz 6 metreye bakınca istirahat halindedir". demişti. Demek ki sonsuzluk 6 metre... Artık gerisini sen hesapla.

"Tüm" kelimesi Anadolu'nun bazı yerlerinde kullanılıyor. Moğolcada da aynı anlamda kullanılmakta. Belki bize onlardan geçmiştir. Bizden de onlara geçmiş olabilir. Fakat edebî dilimizde Türkçe bir kelime olan "bütün" dururken ve bu kelime Tatarlar'da falan da varken mahallî bir ağız olan tümü kullanmak doğru değil. Hele bunu komünistler dillerine doladıktan sonra hiç doğru değil. Çünkü daha güzeli ve yaygını olan "bütün" dilimizde yaşıyor.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim.

Tanı Türk'ü Korusun.

20 Mart 1970

Sayın Fethi Gözler Beg⁽¹⁾,

Mektup ve makalenizi aldım. Bizi unutmadığınız için teşekkür ederim. Makalenizi ilgi çekici buldum. Fakat bizim için çok kritik bir konuya temas etmektedir. Cengiz'in ırkı hakkında Türkçü gençlerden pekçok mektup aldığım, soruya muhatap olduğum için eski Ötükenlerden birinde bir makale neşretmiş ve meseleyi kestirip atmıştım. Cengiz meselesi Milli Ülküye, Türk birliği davasına temas ettiği için bizce çok mühimdi. Bu sebeple bu yazıyı yazmak zorunda kalmıştım. Takdim ettiğim kitapta bu makaleyi bulacaksınız.

Sizin makaleniz bu konudaki teraddütleri tarafsız olarak ele almakla beraber çok alıngan olan bizim gençleri yine ayağa kaldıracak, ben yine sual yağmuruna tutulacağım. Bu sebeple bu yazıyı neşretmemek hususunda bize anlayış göstermenizi rica edeceğim. Makalenizi geri gönderelim mi, bunu bildirmenizi ayrıca rica ederim.

1.) **H. Fethi Gözler:** Eğitimi-yazar. 1919'da İzmir'de doğdu. İlk ve ortaokulu Bursa'da bitirdikten sonra Balıkesir Öğretmen Okulu ve Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nden mezun oldu (1946). Çeşitli şehirlerde Türkçe ve edebiyat öğretmenliği, yöneticilik yaptı. 1974'te kendi isteğiyle emekli olarak edebiyat tarihi alanında kıymetli araştırmalar yayınladı. Edebiyat alanına küçük hikâyeleriyle atılmıştı. İlk hikâyeleri 1942-1943'te İnkılâpçı Gençlik dergisinde, diğer ürünleri çeşitli dergilerde yer aldı.

Eserleri: Namık Kemal Ruhu (1953), Avrupa'da ve Bizde Edebiyat Akımları 1-2-3 (1976), Ömer Seyfettin (1976), Ömekli ve Uygulamalı Hece Vezni ve Hecenin Beş Şairi (1980), Yunus'tan Bugüne Türk Şiiri (1981), Atatürk İnkılâpları (1985), Ziya Paşa'nın Terci-i Bend'i ile Terkib-i Bend'i Üzerine Düşünceler (1987), Halk Edebiyatında Milliyet Unsurları (ts).

Başta **Orkun** olmak üzere, çeşitli milliyetçi dergilerde yazıları yayımlanan Gözler'in çok sayıda antoloji, derleme, sözlük, sadeleştirme ve ders kitabı türünde eserleri de vardır.

Prof. Zeki Velidî Togan bu yılki derslerinde Cengiz konusunu anlatıyormuş. Meseleye çok esaslı taraflardan giren Togan, Cengiz'in Türklüğünü âdeta riyazî kesinlikle ispat ediyor. Talebelerinin tuttukları notlar teksir makinesiyle basılacakmış.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim sayın meslekdaş ve ülküdaşım.

Tanrı Türk'ü Korusun

Atsız

23 Nisan 1970

Azizim O.N. Kurt Beğ,

24 Mart tarihli mektubunuzu, arkasından da vesika mahiyetinde olan gazeteleri aldım. Verdiğiniz bilgiler değerlidir. Bu yolda devamınızda faydalar olduğu şüphesizdir. Tabii, kendi hüviyetinizi ve fikirlerinizi hiç belli etmeseydiniz daha iyi olurdu. Buna rağmen hâlâ tarafsız, ortada bir şahıs gibi görünerek arasına onlara hak vermek suretiyle yeni bilgiler elde etmeniz mümkündür. Solculuk şimdi dünyayı saran modadır. Her moda gibi bu da geçecektir. Sağlam millî kültürle yetişmeyen birçok Türkler, onların propagandasına kapılarak solculuğu memleketin kurtuluş yolu sanıyorlar ve arkasındaki Rus emperyalizmini, vatanımıza göz dikmiş Moskof ihtirasını görmüyorlar.

Sizin verdiğimiz bilgileri Ötüken'de yayımlayacak değilim. Belki kısaca, herkesin bildiği kadar "Almanya'daki işçi ve öğrencilerimiz arasında komünist faaliyetler yapılıyor" kabîlinden bir iki cümle kullanabilirim. Fakat ne sizin adınızı, ne de orada faaliyet gösteren solcu ve Kürtçülerin adından bahsetmem. Bu bilgileri gereken kimselere veririz ki mebus ve senatörlerdir, onlar da daha yetkili makamlara ulaştırırlar. Bunun faydası daha çok olur.

Türkiye'deki solcular edepsizlik etmekte devam ediyorlarsa da bunların karşısında milliyetçi unsurlar da eksik olmuyor. Bilhassa Erzurum ve Trabzon'da şımarık solcuların karşısına milliyetçi öğrencilerle birlikte halk da çıkıyor. Nitekim dün Erzurum'da böyle bir vaka oldu ve solcular esası bir dayak yiyip birkaç tanesi hastahanelik oldu. Fakat tabii asıl mesele bu işi hükûmetin ele almasıdır. Hükûmet ise diğer partilerle dalaşmaktan başka bir işe bakacak durumda değildir. Solcuların Türkiye'ye zararları başka bakımdan olmaktadır. Mütemadi boykotlarla üniversite ve yüksek okullar işlemez hale geliyor. Böylece memleketin muhtaç olduğu mühendis, doktor, fen adamı gibi kalkınma unsurları mezun olamıyor. Yetişemiyor. Netice olarak da Türkiye, milletler arasındaki ilim ve teknik yarışında onlara yetişmek, bazılarını geçmek imkânlarını kaybediyor. Tabii, bu sonuna kadar böyle gidecek değil. Yalnız çare ne kadar erken bulunursa millet o kadar kârlı çıkar.

Bununla beraber bizden daha berbat olan bazı memleketler de var. Meselâ İtalya. Birkaç gün önce gördüğüm bir Alman profesör, İtalya'dan gelmişti, onların bu rezilâne halini gördüğü için "İtalya'ya bir Mussolini lâzım" dedi. Arkasından da: "Hatta bütün Batı Avrupa'ya" diye ilâve etti. Her şeyin aşırısı zarardır. Hürriyetin aşırısı da öyle oluyor ve demokrasileri tahrip ediyor. Bereket versin ki komünist ülkelerde de çatlaklıklar çoktan başlamıştır. Onlar da birbirlerini yiyorlar. öyle olmasa bizim taraf için ciddi tehlike olurdu.

Ufak bir ameliyat geçirdiğim için mektubunuza vaktinde cevap veremedim. Şimdi tamamen iyiyim. Fakat yine de çok meşguliyetim var. Hele evimizin pek konforsuz ve çürük çarık olması bu evdeki işleri zorlaştırıyor. En mühim sıkıntımız da suyumuzun keyfi şekilde akması. Bazen üstüste dört gün akmadığı oluyor. Yaşlı da olduğum için artık eskisi kadar çabuk çalışmıyorum, iş göremiyorum.

Çalışmalarınızda başarılar ve sağlıklar diler, selâmlarımı gönderirim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Şimdi 27 Nisan tarihli mektubunuzu aldım. Meyus olmak

için sebep yok. Türkiye sıkıntılı günler geçiriyor, çok hain var ama, Türkiye bunlarla batmaz. Bahsettiğiniz ikinci vesikalar zarfı henüz gelmedi. Size elde mevcut Ötükenlerden gönderiyorum. Dağıtırsınız.

Dr. Kırmal'ın(*) adresi şöyle:

Dr. Edige Kırmal

Institut zur Erforschung der UdSSR 8 München-22 / Mannhardstr.6

Berlindeki adresinizi Ötüken'de ilân mı edelim? Bu takdirde tam Türkçü olduğunuz ortaya çıkacağına göre sakıncalı olmaz mı?

Atsız

21 Haziran 1970

Azizim O. Nuri Kurt Beğ,

Son iki mektubunuzu aldım. İkisinde de tarih yok. O sebeple bana geleli ne kadar olduğunu şimdi tahmin edemiyorum. Ben bir ihtiyatsızlık dolayısıyla İstanbul'un yazında soğuk alarak on gün kadar yattım. Hastalığı atlattıktan sonra da halsizlik sebebiyle bir iş yapamadım. Bu arada mektuplara da cevap veremedim.

Türk Ocağı adlı derneğinizi kurmak için başkalarını kuşkulandırmadan hareket edin. "Milliyetçi Toplumcu" kelimelerinden Almanlar ürküyorsa sadece "milliyetçi" deyin, olsun. Toplumculuk zaten milliyetçiliğin içinde vardır. Söylemeseniz de olur. Oradaki solakların Türkiye'de yakında ihtilâl olacak demeleri boşuna değil, DİSK denilen Devrimci İşçi Sendikaları

(*) **Dr. Edige Kırmal**: Kırmı Türklerinin tanınmış simalarından ve önderlerinden. İkinci Dünya Savaşı sırasında, Kırm'ın bağımsızlığını sağlamak amacıyla ve Kırm'ın savaş esirlerinin teşkilatlanması göreviyle Almanya'da bulundu. Savaşın sonra Sovyetler Birliğini Öğrenme Enstitüsü'nde ve bu kuruluşun Türkçe yayın organı olan "Dergi" de görev yaptı. Adı geçen enstitüden emekli olduktan birkaç yıl sonra vefat etti.

bir yürüyüş düzenledi. Görünürde gayeleri hükûmet tarafından hazırlanan yeni sendikalar kanununu protesto etmekte. Fakat niyetleri kötü olduğu için bunu derhal civittılar. Dükkânları yağma ettiler. Zorla arabalara binerek kabileye heybet vermek istediler. Razi olmayan şöförleri dövüp arabalarını tahrib ettiler. Bazı evlerin ve bankaların camlarını kırdılar. Pencere-lerden bakan kadınlara kötü laflar attılar. Nihayet askere de tararruz edince tüfekler patladı. Üç tanesi öldü. 100 kadarı yaralandı. Bu arada bir polisi de nümayişçi kadınlar başına taşla vurarak öldürdüler. Şimdi İstanbul ve İzmit'te sıkı yönetim var. Pek çok kimse tevkif olundu. TIP İstanbul şubesi aranarak içindekiler Davutpaşa Kışlasına götürüldü. Sıkı Yönetim Mahkemeleri kuruldu. Fakat işin sonu nereye varacak bilmiyorum, Çünkü sıkı yönetim bir ay için ilân olundu. Yani 16 Temmuzda bitecek. Bu süre içinde davalar sonuçlanmaz. O zaman bu davaları sivil mahkemelere verirlerse hepsi beraat eder. Yahut Anayasaya dayanarak sıkı yönetimi iki ay daha uzatıp davaları bitirirler.

Sıkıyı görünce sindiler. Fakat sıkılık kalkınca bu gevşek hükûmete karşı yine ayaklanacakları muhakkak. O zaman neler olacağını kimse tahmin edemez.

Son iki mektubunuzdan önce bir zarf içinde gönderdiğiniz belgeleri almıştım. Ondan sonra başkaca yolladıysanız onlar bana gelmedi.

Heyecan yerine soğukkanlılıkla hareket etseniz daha fazla başarı sağlarsınız. Filvâki bu bir mizaç ve yaratılış meselesidir ama insan, irade kuvvetiyle kendisini buna alışurabilir.

Selâm ve sağlık dileklerimizle.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

29 Temmuz 1970

Azizim Turan,

24 tarihli mektubunu aldım. Sen izindeyken gönderilen 7. Ötüken'i almadığını öğrenince bu sabah yeniden bir tane daha postaladım. Allah'tan elde vardı. Yoksa Muzaffer'le postalaşarak yeniden ediniş göndermek çok güç olacaktı. Senin anlayacağın 1944 Türkçüleri artık miadlarını doldurdular. Dün Zeki Velidî'nin cenaze töreninde bulunduk. Zaten o da Türkçülere göre çok yaşlı idi (81-82). 1944 yârânından şimdi en yaşlı Orhan Şaik ile ben varım. Fakat bu işe tesadüfen girmiş olduğu için en önde ben bulunuyorum. Şu Azrail erce karşıma çıkırsa hemen süngü mübarezesi teklif edeceğim ama herif erkekçe gelmiyor ki...

Bin Temel Eser arasında benim "Âşıkpaşaoğlu Tarihi" adlı eserim de çıktı. Oradaki adresine gönderebilir miyim?

Eğitim yapan erlere, sıcak dolayısıyla acımanı da beğenmedim. Alışınlar. Onlar Türk değil mi? Bu millet Sînâ'da, Yemen'de de savaştı. Gık demedi. Sıcağa da, soğuğa da alışınlar. Gök Türklük öldü mü? Sen hele bir terhis ol, o zaman seninle konuşup dünyayı ıslah ederiz. Şimdilik selâmlar ve sağlık dilekleri.

Tanrı Türk'ü Korusun

Atsız

1 Eylül 1970

Azizim Turan,

17 Ağustos tarihli mektubunu aldım. Halim malûm. Bildiğin işlerden başka bir de büyük gazâ eyledim. Türk tarihinde zaferler ayı olan Ağustosun 25'inde, bir aydır eve girip türlü akınlar yapan Moskof, komünist, solcu, Halk Partili, yobaz, Hipi ve namussuz kertenkeleyi takriben 4 dakika süren kahramanca bir savaştan sonra katlettim. Fakat ondan sonra öyle bir iğrendim ki o gece yemek yiyemedim.

Sizin kuşakların sıcakta sapır sapır dökülüp bayılması gayet normaldir. Bizim gibi İmparatorluk toprağından olmadığınız için dayanaksızsınız. Bunun türlü tecellilerini daha önce de Üniversitelilerde görmüştüm. Sen Türkçü olduğun için elbette bayılamazdın. Tuzladaki okulda da böyle vukuat olmuş. İzmirdeki Ziraat Fakültesinden staj için İsviçreye giden öğrenciler pratikte fena halde yorulunca İsviçreliler bizimkilere hayretle: "Siz Avrupa'ya akın eden o müthiş Türklerin torunları mısınız" diye sormuşlar. Her ne ise. İktidara geçince gayet sağlam ve dayanıklı bir Türk milleti yetiştiririz. Mesele hallolunur.

Âşıkpaşaoğlu Tarihini taahhütlü olarak gönderiyorum. Başta yine mühim bir yanlış olmuş. Suç benim değil. Bu eserin II. Murat ve Fatih'e ait bölümleri tarihçilik bakımından anakaynaktır. Ötekileri ihtiyatla kullanmak lâzım. Bir çoğu da masal. Bunu asıl yazıldığı dille neşretseydik çok güzel olurdu ama bugünkü dile çevrilmiş şeklini istediler.

Sana bir de öğüt: Nefsine hâkim olmasını öğren ve sıcaklar-
za kızışmış olarak buzlu, hatta soğuk nesne içme.

Selâm ve sağlık dilekleriyle.

Tanrı Türk'ü Korusun.

1 Eylül 1970

Azizim Hacaloğlu,

Gönderdiğin kıymetli hediyeleri aldım. Teşekkür ederim. Çok makbule geçti. Bilmem karar verdiğin gibi milyoner olmaya doğru adım attın mı?

Burda olmadığın için Tanrı'ya şükret. Günden güne daha pis, daha sıkıcı ve mendebur olan bu şehirde oturduğum için cidden sıkılıyorum ama çıkmama da artık imkân yok.

1000 Temel Eser arasında çıkan Aşıkpaşaoğlu Tarihi'ni taahhütlü olarak gönderiyorum. Hâtıradır.

Ötükenleri muntazaman yolluyorum. Bilmem alıyor musun? Ötüken işinin mühim bir kısmını üzerine almış olan Muzaffer Eriş'in Malatya'ya gitmek ihtimali gerçekleşirse bu mesele benim için angarya halini alacak ve hele Temyiz 15 aylık hapsimizi tasdik ederse ister istemez kapanacak.

İstanbul'da boğucu sıcaklar hafifledi. Şimdi dünyaya geldiğimize pişman olmadan yaşayabiliyoruz.

Selâm ve sağlık dileklerimi yollarım. Oradaki dostlara, bilhassa Zeyyad Nemli'ye selâmlar.

Atsız

9 Ekim 1970

Azizim Turan,

Gazetelerdeki listelerden en çok Turan ve Hakan adlarına rastlanıyor ama ortada henüz ne Hakan var, ne de Turan... Fakat günün birinde bunların da olacağına inanarak yaşamakta büyük bir enerji kaynağı var. Yoksa ölmek işten bile değil. İstanbul'un en güzel ayı olan Ekim hakikaten güzel, tam bana göre günlerle geçiyor ama ben bütün fırsatları kaçırmakta rekor kırıyorum. Fakat bugün artık kesin kararımı verdim. Her-

kes Cuma namazı kılarken ben İstanbul'un kalabilen kirlarında Şaman duasına çıkacağım.

Ötüken'in Ekim sayısı ayın ortalarına doğru çıkacak. Sançar'ın o kadar çok işi var ki Ekim sayısını gelecek Ekim'de çıkarsa kimsenin söz etmeye hakkı olmaz. İstanbul'da dört gün kaldığı halde doğru dürüst oturup konuşacak zaman bulamadık. Çünkü o kadar çok yığılı iş vardı ki ancak üç beş kelimeyle Afşin Yayınlarının⁽¹⁾ geleceği hakkında biraz fikir müdavelesinde bulunduk.

Şimdi sen kalan 7 ay askerliğini değerlendirmek için bazı plânlar kur. Plânlar ekseriya dağda bayırda gezerken akla doğar. Bilmem ki tatil günlerinde böyle gezecek zamanın oluyor mu? İzmir de galiba şehir olmaktan çıktı. Zaten iktidara geçince ilk işlerimizden biri şehirleri yıkıp yeni baştan sıhhî, estetik ve adama benzer kentler kurmak olmalı. İstanbul ilk yıkılacak şehirlerden biri olacak. Belki de yerine yenisini kurmadan bir meşe ormanı yaparız da bir zamanlar burada meşe odunlarının oturduğu ahlâfa⁽²⁾ anlatılmış olur.

İşlerim başımdan aşkın. Böyle olunca hiçbirini yapmamakla işi idare ediyorum. Hele bu havada gezmek bütün işleri bırakmaya değer. Gençlerden Erhan Demirutku'ya⁽³⁾ Jandarma subayı olarak Cizre'ye gitmek düştü. İyi kurra çekti. Başkaca havadis yok. Selâmlar. Sağlıklar dilerim. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

1. **Nejdet Sançar**, oğlu Afşin'in çok genç yaşta ölümü üzerine, onun hatırasını yaşatmak amacıyla Afşin Yayınları'nı kurmuştu. Bu yayınlar arasında Türkçülüğe ilgili birçok kitap bulunmaktadır.

2. **Erhan Demirutku**: Yazar ve araştırmacı. 1943'te İstanbul'da doğdu. Askerlikten emirdikten sonra intisap ettiği bankacılıktan emekli oldu.

3. **Ahlâf**: bizden sonrakiler.

22 Aralık 1970

Azizim Osman Nuri Kurt Beğ,

9 tarihli mektubunuzu aldım. Mektuplar, uçakla da olsa ne-
dense hep geç geliyor. Türkiye içi de böyle. Buna rağmen
mektubunuza geç cevap vermiş sayılabilirim. Fakat mazeretimin
mühim: Hafif bir kalb spazmı geçirdim. Yani enfarktüsün hafif
şekli. Doktorlar mutlak dinlenme tavsiye ettiler. Ne kadar din-
lensem, yalnız olduğum için bir takım yorgunluklarım oluyor.
Hele bu hastalığa soğuk da hiç iyi gelmez. Neyse... Oradaki
solaklarla mücadelenizde Tanrı size güç versin. Bu mektupta
size bir adres verip birisi hakkında sezdirmeden inceleme yap-
manızı rica edeceğim. Kimse duymamalı. Tabii vaktiniz ve im-
kânınız varsa. Soracağım kimse şu:

Ayten Kasarcı

1 Berlin-38 Insel str. 15/17

Bu hanım bir hemşiredir. Öyle solculukla falan hiçbir ilgisi
yoktu. Yalnız babası Bitlisli olduğu için "biz kuyruklu Kürdüz"
diye alay ederdi. Kendisine ihanet eden kocasından boşanıp
mahkemenin kendisine bıraktığı tek kızı da babasına kaçınca
çok üzüldü. O üzüntüyle Almanya'ya gitti. Yoksa buradaki du-
rumu çok iyiydi. Şimdi ben bu hemşire hakkında zararlı cere-
yanlara kapıldı diye bazı rivayetler duyuyorum. İnanamıyorum.
ama insanlar bir tuhaf oldu. Belli etmeden ve benimle mektup-
laştığımızı da asla sezdirmeden bunu acaba öğrenebilir misiniz?
Bir yılı geçti.

Buradaki haberlere gelince: On gün önce Ankara'da yapı-
lan komandolar yürüşü çok muhteşem olmuş. 10.000 ko-
mando vardı diyorlar. Geçen yıl 2-3 bin komando yürümüştü.
Ülkü Ocağı ve Genç Ükücüler Teşkilâtı denen dernekler de
hızla gelişiyor. Bakalım ne olacak. MHP'nin de büyüdüğünü
söylüyorlar. Benim ağzım yandığı için seçimi görmeden buna
inanmam. Komünistleri ve Kürtleri İran ve Çinden başka İsrail
de besliyor. Millî Emniyet her şeyi biliyor ama hükümet bir
türkü aktif olamıyor. Bunda da haklı olduğu taraf var: Anayasa
Mahkemesi ve Danıştay hükümetin her kararını bozuyor.

Ötüken'in aralık sayısını dün pastaladım. Selâm ve sağlık dilekleriyle.

Tanrı Türk'ü Korusun.

22 Aralık 1970

Azizim Turan,

İyi ki evli değilmişsin. Demek ki evli olsaydın ver elini Avusturalya diyip gidecektin. Ondan sonra da seni bulana aşkolsun. Siz gençler galiba Avusturalya'yı Avusturya ile karıştırıp birbirinin yanında iki ülke sanıyorsunuz ama orası herhalde başka bir âlem olsa gerek. Burda yazken orda kış imiş. Böyle rezalet olur mu? Benim sana son öğüdüm şu: Madem ki çıkmayı aklına iyice koydun, o halde Amerika ve Okyanusya'yı bırak da şu kırk yıllık baba tanışi Avrupa'ya git. Para kazanmak bakımından zaten farkları yok. Fakat bize manevî yakınlığı ve benzerliği bakımından Avrupa elbette müreccahtır. Almanya, Avusturya, Hollanda, Belçika ve hatta Fransa'da daha kolay yaşar ve intibak edersin. Zannederim bizimkiler için en iyi şartlar Almanya'da. Sen de oraya git ve şimdiden bir kitap alarak fan fin fon etmeye başla. Hem de Almanya'da çok Türk olduğu için yabancılık da çekmezsin. Bir de başka yönden de vatanı faydan olur. Hele şu askerliği bitir, ötesi kolay. Kolay ama bizim Tombalak Kâniyenin kocası yıllar önce başvurmuş, hâlâ sırası gelmemiş. Mamafih bizim Mehmet, geometriye "gometri", millete "minnet" diyen seviyede olduğu için belki o yüzden gidemiyordur. Bir de bu işte de iltimas rol oynuyor diyorlar.

Her neyse. Görürüz. Oku dergisindeki yobazlara vuruşumdan sonra epey gürültüler koptu. Müsbet, menfi sözler edildi. Deyyuslar bermutat iftira ve çamur atmaya başladılar. Ben de bunlarla uğraşacağıma lüzumlu nesnelere çalışsam iyi olur ama ne de olsa bunların da ne mal olduğunu kamu oyuna göstermek lâzımdı. Şimdi Evliya Çelebi canıma okuyor. Daha 1. cildini bitiremedim. 3 cilt olacak.

Mektubunu bitirirken sana bir de müjde vereyim:

Bu gece şeb-i yeldâ. En uzun geceyi geçireceğiz. Bir hafta sonra günler uzamaya başlayacak. Günlerin uzaması baharın gelmesi demektir. O halde artık kış bitti sayılabilir. Senin de askerliğin bitecek. Yakında çiçekler açar. Ama o zamana kadar Üçüncü Cihan Savaşı çıkarsa mesuliyet kabul etmem. Cihan savaşını bilmem, fakat Türkiye'de bir şeyler olacağı benziyor.

Ötüken'in Aralık sayısını postaladım. Selâm ve sağlık dilekleriyle.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

1971

21 Ocak 1971

Azizim Tevetoğlu,

Zamanı yaklaşıyor diye K harfinden verilen maddelerin ilki ni hazırlarken resmî mektubun geldi. Her resmî mektubu aldığı zamanki gibi yoruldum.

Lebbeyk dedi Tevet
Atsız dedi evet.

diyerek tezgâhı kurduk. Birbuçuk günde üstesinden geldik. Amma Evliya Çelebi Hazretleri bırakmıyor ki! İlk cildi gönderdim. Mehmet Önder ferahlamış. İkinci ciltten de şimdiye kadar oniki sayfayı makineye çektim. Mart başında gönderirim demiştim. Soğuklar belimi bükmeseydi, ev işi belâları olmasaydı, gazete ve radyolar tansiyonumu yirmiye çıkarmasaydı daha verimli olurum ama biliyorsun. Fakat ben yine "ümit en son terk edilen şeydir" deyip bekliyorum.

Selâm, başarı dileklerimi yolluyorum. Selcen yengeye hürmetler. Kızların gözlerinden öperim. Tanrı Türk'ü Korusun!

Atsız

25 Ocak 1971

Azizin Turan,

12 tarihli mektubunu aldım. Önce, Evliya Çelebi'yi makina ile yazmak hususundaki teklifinden dolayı teşekkür edeyim. Fakat bunun imkânı yok. Çünkü ben bu yeni harflere hâlâ alışmadığım için müsveddeleri eski harflerle yapıyorum. Bazen de hiç müsvedde yapmadan kitabın aslına baka baka makina-ya dil değiştirmesi ile geçiriyorum. O kadar sıkışmışlar ki ilk cildi göndereli birkaç gün olduğu halde dün akşam (dün değil, evvelki akşam) 7 formasını dizilmiş halde tashih için eve getirdiler. Şaşırdım. Meğer Maltepede bir memurları varmış. Ben de bu akşam yine gelecek olan memura düzeltilmiş olarak iade edeceğim. Bilmem bir 7 forma daha getirir mi? Hepsi 19 forma kadar olacak sanıyorum.

Ötüken'in Şubat sayısı için İstanbul'dan gidecek yazıları çoktan göndermiştim. O sebeple senin hikâyen önümüzdeki postada yollanacak ama mart sayısına girer mi bilmem. Biliyorsun derginin sevk ü idaresini Sançar yapıyor.

Orada keşfettiğin hazine için seni tebrik ederim. El koyabilirsin. Tanrı biliyor ya, senin kitaplarını alan adama ödetsin.

Ötüken'in Ocak sayısını göndermiştim. Almışsındır. Bu sayı bayram furyasına raslayacağı için herhalde postada çok gecikir. Merak etme. Nasıl olsa gelir. Kıbrıs'a bir ayda gidiyor. Olur rezalet değil.

Selâm ve sağlık dileklerimle. Hele bir terhis olun. Sonrasını

o zaman düşünürsün. Galiba bahtiyarlığım en baş şartı da yarını düşünmemek.

T.T.K.

Atsız

21 Şubat 1971

Azizim Turan,

12 tarihli mektubunu aldım. Tahmin ettiğin gibi Evliya Çelebi beni çok sıkıyor. Zaten her şeye sıkılıyor ve öfkeleniyorum. Bütün dünyada bir cinnet kasırgası esiyor. Biraz önce radyoda dinlediğim habere göre İsveç hükûmeti öğretmenlerden sonra hâkim ve subaylara karşı da lokavt ilân edip 35.000 asker ve subayı ordudan çıkarmış. İsveç Genelkurmay Başkanı da hayretinden az daha küçük dilini yutuyormuş. İsveç akli başında ülkedir. Orada öyle olursa burada neler olmaz. Görüşüm şu: Türkiye diktatörlüğe gidiyor. Başka çıkış yolu yok. Bizim için mühim olan bu diktanın sol olmaması ve hiç olmazsa Yunanistan'daki kadar akıllı olmasıdır.

Ben Evliya Çelebi ile kıyasıya bir ölüm-kalım savaşına girmiş bulunuyorum. İki taraftan biri ötekini bitirecek ama kimin kimi daha önce bitireceği belli değil.

Mcmlckete gelince: Çıkarılmakta olan kanunlar asayişçi hiç olmazsa kısmen düzeltmezse dikta daha çabuk gelecektir. Şu Üniversite şımarıkları meydanı boş buldukları için bu kadar şımarıyorlar. Profesörleri eşşek olan bir ülkeden başka ne beklersin?

Dört ay sonra seninle dünyayı ıslah edecek konuşmayı yapmak üzere şimdilik hoşça kal. Sağlık ve saadet dilerim. Bu saadet "Saadet Hanım" olmayıp senin bahtiyarlığın anlamındadır.

T.T.K.

Atsız

21 Nisan 1971

Azizim Turan,

31 Mart tarihli mektubuna cevap veriyorum. Başım angaryadan kurtulmuyor. İşlerimin nasıl yürüdüğü de malûm. Bu şartlar altında mektup yazamaz hale gelmem yakındır. Umarım ki artık alarmandan çıkmışsınızdır. Mektubunda daima gözünün önünde duran 26 nın ne olduğunu bir türlü anlayamadım.

Yeni hükûmet hakkında bir şey bilmiyorum. Fakat Süleyman Demirel hükûmeti kadar olamaz. Neydi oİçişleri Bakanı Menteşe? Deniz Gezmiş'le resim çıkartan hayır mı gelir. Sonra neydi o demeçler? Torbanın ağzını biraz açtık, sonra kapadık, yakaladık falan... Öyleyse Olca adlı kadınla Sinan Cemgil'i neden yakalayamadın? Deniz Gezmiş budalalık edip kiraladığı 20 evin birinden çıkmasaydı daha sittin sene yakalanmazdı. Netekim adam kaçırانlar ve banka soyanlar yakalanmadı. Bu şartta yakalanmaz da. Yeni hükûmette Sadi Koçaş'ın iyi olduğu hakkındaki fikrine katılıyorum. Mehmet Özgüneş de iyi. Tabii Senatörler arasına ondan başka adam yok. Ahmet Yıldız'ı bir düşün, hüküm ver. Fakat bu yeni hükûmetin de bu Anayasa ile fazla başarı göstereceğini sanmıyorum. Anayasayı değiştirecekler. Çünkü her reform yapıp iktisaden birinci sınıf devletler arasına girsek bile solcularla Kürtçülerin hareketi durmaz. Mutlaka olağanüstü tedbirler almak lâzım. Hele şu Danıştay'ı kaldırmak lâzım. Solcu demeç verip beyanname dağıttıkları için emekliye ayrılan beş subay hakkındaki kararı iptal eden bir danıştay bence

Ötüken hakkındaki tenkidlerinde de haklısın ama ne yapalım? Eldekiler bunlar. Daha iyi şiir istiyorsun. Ben, bana gelen okkalarla şiirin en iyilerini seçip Sançar'a yolluyorum. O da onlar arasındaki en iyileri basıyor. Ben ve Sançar angaryalarla mahmul olduğumuz için daha esaslı yazılar yazamıyoruz. Malazgirdin 900. yıl dönümü için açılan tarihî roman müsabakasına gelen 8 romanı bana gönderdiler. Bizim millet laf anlamı-

yor. Roman Malazgirt ve Alp Arslan hakkında olacak. Fakat 3 tanesi bunu anlamış, 4 tanesi Anadolu Selçuklularının son devirlerini almış, biri de Yavuzun seferini yazmış. Ama ne romanlar... Bunları herhalde ortaokul çocukları yazmış olacak. İsimleri silinmiş olduğu için muharrirlerini öğrenemedim. Fakat sefaletti... Selçuk beği sigara içiyor, Alp Arslan Rumca konuşuyor, Diyarbekir şehri Suriyeye oturtuluyor, Alp Arslan demirci ustasının elini öpüyor, Yavuz "boş ver" diye konuşuyor, Kahirede parke taşlı sokaklar bulunuyor vesaire... Romancı Tulga kelimesini bilmiyor olacak ki sivri tepeli şapka diyor ve baştanbaşa devrik cümleler, yanlış kullanılmış kelimeler, nokta ve virgül hak getire...İşte biz buyuz. İşkembe kazanından atlas çıkmaz ya...

Ne zaman terhis olunacaksınız? Benim Evliya Çelebinin ilk cildi çıktı. İkincisini de gönderdim ama telif hakkını ödemedikleri için üçüncüyü yapmaktan vazgeçtim. Bir rivayete göre Bin Temel Eser durdurulacakmış. Sana çıkan cildi göndereceğim ama orada olup olmadığına emin değilim. Durumunu bildir de göndereyim. Yahut gelip bizzat alırsın.

Selâm ve sağlık dilekleri.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

9 Mayıs 1971

Azizim Turan,

Mektubunu ve ekini aldım. Teşekkür ederim. Ötüken'in nisan sayısı çok geç çıktı. Mektubunu alınca Muzaffer Arıncaya telefon ederek Yılmaz Şentürk'ü hatırlattım. Oğlu 9 dersten kırık not almış olduğu için Muzaffere yardım edemiyor. Muzaffer de gayet ağır iş görüyor. Onun sevkiyatı 15 gün sürüyor. Senin dergini ben yolluyordum. Sonradan bir önceki mektubunda 26

rakkamından bahsedince acaba Nisanın 26 sında terhis mi edilecek diye göndermeyip sana sordum. Bu arada da eldeki nüshaları tükettim. 2 Mayıs tarihli mektubunu 4 Mayısta alınca Muzafer'e telefon edip birkaç dergi göndermesini rica ettim. Birini sana yollayacaktım. Aradan zaman geçip gelmeyince tekrar sordum. Hazırladığı halde postaya vermeyi unutmuş. Şimdi yarınki postayı bekliyorum. Gelirse derhal yollarım. Mayıs sayısı ayın yirmisinde elimizde olur. Evliya Çelebiyi de gelince bizzat alırsın.

Bu Evliya Çelebi de başıma dert oldu. Hâlâ parasını vermediler. Üçüncü cildi bıraktım. Ona güvenerek bir teşebbüse girmiştim. Galiba suya düşecek.

İstanbulda birçok zengin avratlar komünistmiş. Ne olduğunu bilmiyorlar. Bakalım işlerin sonu ne olacak. Aynı familyadan olan dört hasta birader hastahaneye yatmadı mı? Yakınlarını uyarıp yatırılırsa iyi olur. Mikroplu hastalık olduğu için etrafa da bulaşabilir.

Selâm ve sağlık dileklerimle.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

16 Mayıs 1971

Azizim Osman Nuri Kurt Beğ,

Mektuplarınızı ve gönderdiğiniz belgeleri aldım. Sağ olun. Ben hem işlerimin çokluğundan, hem de sıhhatimin iyi olmamasından çabuk cevap veremiyorum. Şimdi bu mektupta biriken meselelere temas etmek istiyorum.

Ötüken'in son sayısını (nisan sayısını) bildirdiğiniz adreslere teker teker yollamıştım. Fakat onları yolladıktan sonra siz o arkadaşlardan bir kısmının adres değiştirdiğini bildirdiniz.

Olan olmuştu. Şimdi elde mevcut iki üç dergiyi sizin adresinize gönderiyorum. Almanyalara verirsiniz. Bundan sonra hepsini toptan size yollarım. Siz dağıtırsınız.

Gönderdiğiniz parayı aldım. İki gün önce bir paketle size bazı kitap ve bildiriler yolladım. İstanbula indiğim bir gün, işinize yarayacağını tahmin ettiğim kitaplardan bulursam alıp göndereceğim.

1944 davasındaki bizlerin resimlerimizi istiyorsunuz. Biz resimleri duvara asılacak kadar mühim kimseler değiliz. Bu sebeple bu arzunuzu yerine getiremeyeceğim. Zaten o 23 kişiden ikisi bize ihanet etmiştir.... Size Ziya Gökalp gibi büyük Türkçülerin büyük boyda resimlerini bulursam göndereceğim. Bir de Ergenekondan çıkış tablosundan göndereceğim.

Yazılarınızdan MHP'ye ait olanları Ötüken'de basamıyoruz. Albay istemiyor. Sebebi şu: MHP'de bize ve Ötüken'e şiddetle muhalif, hatta düşman olan bazı elemanlar var. Bunlar bunu vesile yapılarak Albay aleyhinde propaganda yapıyorlar. O da parti lideri olmak dolayısıyla toplayıcı bir rol oynamak mecburiyetinden ötürü bu hususta ihtiyatlı davranıyor. Zannederim parti oldukça gelişiyor. Bilhassa gençler arasında taraftarları çoğalıyor. Hele sıkıyönetimden sonra yapılan komünist tevkiyatı Albayın evvelki uyarılarının ne kadar haklı olduğunu gösterdiği için kendisine karşı hükümet içinde de bir sempati olduğu söyleniyor.

Türkiye'de durum şimdilik iyi gidiyor. Yalnız arananlardan çoğunun hâlâ yakalanamaması bunları saklayan birçok hainler olduğunu gösteriyor. Fakat şimdi askerler birçok yerlerde idareyi ele alarak ciddi şekilde bunların hakkından gelme yolundalar. Komünistlikle Kürtçülük atbaşı beraber gidiyor. Yakalananlar arasında çok Kürt var. Zaten onların maksadı da Türkiye parçalansın da nasıl parçalanırsa parçalansın. Bu Kürtler yüzünden benim 15 aya mahkûm olduğumu biliyorsunuz. Şimdi bu dava temyizden geri gelerek tekrar başladı ama hiç de iyi gitmiyor. 9 Haziranda ikinci defa savunma yapacağız. Temmuzda da herhalde karar verilir. Bakalım ne olacak.

Mecliste birçok Kürt mebusları tanıyan bir Kürtçüden bahsetmiş, fakat adını vermemiştiniz. Bunun adını mutlaka verin. Hatta biliyorsanız adresini de yazın. Düşmanlarımızı bilelim.

Bayan Kasarcı için fazla zahmete girmeyin. Komünist olmadıysa nerde olmasının ehemmiyeti yok.

Sıkı yönetim dolayısıyla İstanbul'daki solaklar hep süt dökmüş kediye benzedi. Yüksek okullar birer birer açılıyor. Onlar da kuzu gibi gelip derslere devam ediyorlar. Hele duruşmalar sonunda birkaç tanesi sallandırılırsa beş on yıl sesleri çıkmaz. Fakat Süleyman Demirel hükûmetinin açtığı pürüzleri kolay kolay gidermek mümkün değildir. Zaten bozuk olan ahlâk su-iistimallerle büsbütün bozuldu.

Tös'lü Kamber'e yazdığınız açık mektubu maalesef Ötüken'de basamayacağız. Sıkı yönetim bu gibi sert yazıları hoş görmüyor. Bundan başka işittiğimize göre herif hakkında takibata geçilmiş. Buradaki gazetelere geçmeyen pek çok güzel işler yapılıyor. Birçok solaklar şimdi korkudan milliyetçi oldu. Siz de orada milliyetçi mücadelenize devam ediniz. Yalnız, tabii, ihtiyat ve temkini de elden bırakmayınız. Kambere gönderdiğiniz mektup herifi deliye çevirmiştir. Türkiye'de icraatın en zoru maarifte olacaktır. Çünkü öğretmenler arasına pek çok komünist sızmıştır. Maarif Bakanlığı ise herhalde binlerce öğretmeni birden tasfiye cihetine gidemeyecektir. Bakalım bu işi nasıl halledecekler?

Selâm ve sağlık dileklerimi yollarım. Size ve arkadaşlarınıza başarılar dilerim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

16 Mayıs 1971

Azizim Hasan Oraltay Beğ,

6 tarihli mektubunuzu aldım. 3 Mayıs tebrikinize teşekkür ederim. Bugünü millî bayram görmenin nasib olmasını dilerim.

Türk Kültürü'nde Zeki Velidî hakkındaki yazıyı esefle görmüştüm. Canım sıkıldı. Şu Zeki Velidî'yi hakikaten tutan yok. O da bazı büyük hatalar yaptı ama dediğiniz gibi mühim hizmetlerinden bir ikisi anlamaz mıydı? Abdülkadir İnan, Zeki Velidî hakkında yazdığı bir yazıyı Türk Kültürüne yollamış. Basmamışlar. Bunun üzerine aynı yazıyı bize gönderdi. Ben de basılması için Ankara'ya Nejdet Sançar'a postaladım. O da sizin gibi düşünmüş: Öteki arkadaşlardan da yazı istedim, hepsini aldıktan sonra bir Zeki Velidî sayısı çıkaralım diye bana yazdı. O halde siz Zeki Velidî hakkındaki yazınızı hazırlayıp Sançar'a gönderin. İki üç ay sonraki bir sayı ona hasrolunur. Böylece Tatarcılık ve Özbekçilik yapanlara da cevap verilmiş olur. Adres şu:

Nejdet Sançar

Meneviş Sokağı, 80/4 Kavaklıdere / Ankara

Tevetoğlu, Türk Ansiklopedisinin başında olup Türk Kültüründe pek borusu ötmüyor. Yoksa Zeki Velidî için bir şeyler yapardı. Ölümünü duyunca Samsundan uçakla gelerek cenaze törenine katılmıştı.

Siz yazınızı ölüm yıl dönümü için değil, önümüzdeki iki üç ay için diye düşünerek gönderin. Yani mümkün olduğu kadar erken demek istiyorum. Yazılar tamamlanırsa Haziran sayısı hocaya hasrolunabilir. Mayıs sayısı şu günlerde çıkmak üzere-dir.

Ev işinize gelince: iskân masrafı denilen vergi bir defaya mahsustur. Ondan sonra her yıl vereceğiniz bina vergisi vardır ki o mühim bir şey değildir. 200-300 veya arttırılırsa 500-600 li-

ra eder. En çok ayda 50-60 lira eder. Kendi evinizde ayda 60 lira kira ile oturacaksınız demektir.

Müteahhidin sizden para mı, yoksa oradan araba mı istediğini kesin şekilde öğrenip size bildiririz. Bir ev sahibi olmak görünüşte kolay olduğu halde ıvır zıvır zahmetleri yüzünden bayağı mesele haline gelmektedir.

Türkiye'deki durum şimdiki halde iyi gidiyor. Komünistler ve Kürtçüler toplanıyor ama mevcut Anayasa yüzünden yine de bazı kaçamak noktalarını buluyorlar. Bir de arananların yarısı henüz ele geçmedi. Bunları saklayan, koruyanlar var. Hele öğretmenler bir felâket. En zor yapılacak reform eğitim reformu olacak. Öğretmenlerin yarısını kaldırıp atmamak lâzım. Bunu da yapabilirler mi, bilmem.

Başbakan Yardımcısı Sadi Koçaş'tan çok iyi bahsolunuyor. Askerden gelmedir. Kabinedeki bakanlardan sola mail beş altı tanesini istemediği, bunların değişeceği söyleniyor. Günler gece. Bakalım neler doğacak.

Obanıza selâm ve sağlık dileklerimi yollarım. Bilhassa Batır'a askerî selâmlar.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

6 Haziran 1971

Azizim Turan,

27 Mayıs tarihli mektubunu aldım ve Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nin ilk cildini taahhütlü olarak adresine gönderdim. Demek ki bu da benim sana son mektubum. 9 Haziranda duruşmam var. Yine mahkûmiyet kararı verecekleri anlaşılıyor. Biz önce davamızın Sıkıyönetim Mahkemesine naklini isteyeceğiz. Kabul etmezlerse tevsii tahkikat talebimizi tekrarlayaca-

ğız. Bu ikisi için dilekçeleri yazıp hazırladım. Bunu da kabul etmezlerse savunmamızı yapacağız. Savunmalar sözlü olacak. Artık ne söyleyeceğimizi Tanrı bilir.

Şu son olaylarda Kürtlerin rolü ortaya çıkmışken bizim bu davada mahkûm edilmemiz millî duyguyu incitmek bakımından müthiş bir şey oluyor ama böyle işte...

Maltepede yakalanan heriflere dışardan megafonla bu kızı rehin tutmak Türklüğe yakışmaz diye seslenildiği zaman **"Türk olduğumuzu kim söylemiş"** diye cevap verdiler. İkisi de Kürttü. Ama asıl suçlular prof.lar. Onlar da epey içeri alındılar ama çabuk salıverildiler. İsmet Efendi müdahale etti. Sıra kendi oğluna gelmesin diye korktu ve gözünün bandı açıldığı gün bu itlerden "memleket çocukları" diye bahsetti. Hâlâ sorun müdafaasını yapıyor. Bizden vaktiyle vatan hainleri diye bahseden gerçek vatan hainlerine memleket çocukları diyor. Allah belâsını versin. Elbette verecek. Selâm ve sağlık dileklerimi yollar, vatan görevini yapmış olduğun için tebriklerimi gönderirim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

18 Haziran 1971

Azizim Osman Nuri Kurt Beğ,

Bütün mektuplarınızı ve gönderdiklerini aldım. Çok teşekkür ederim. İçindekileri gereken yerlere verdim. Pek memnun kaldılar. İcab ederse orada sizinle görüşecekler. Diğer bilgilerinizi de bekliyorlar. Cevapta biraz gecikmemin sebebi yolladıklarınızı yerine ulaştırdıktan sonra yazmak içindi. Ayrıca şahsî işlerimin çokluğu da malûm.

Abonelerin Ötükenlerini topyekûn size gönderiyorum. Adresleri değişenlere siz gönderirsiniz. Size iki paket kitap gönderdik. Bilmem ikincisini aldınız mı?

Sıkıyönetimle ve askerî icraatla komünistlerin ve Kürtçülerin kuyruğu kapana sıkıştı. Sıkıyönetim mahkemeleri işliyor. Henüz büyük davalar sonuçlanmadı. Yalnız küçük davalar bitip suçlular hapis cezalarına çarptırıldı. Devgenç üyelerinin mahkemeleri sonunda birkaçının idam olunacağını sanıyorum. Beş on tanesi de jandarma ile çarpışırken öldürüldü. Elebaşları Cemgil bunlardandır. Maltepede, civardaki eve giren ve bir kızı rehin tutan iki eşkıya da biri öldürülerek, biri yakalanarak bertaraf edildi. Birçokları da şurda burda yakalanıyor. Yakalanmayanlar arasında Mihri Belli ve Hikmet Kıvılcım gibi iki eski komünist var. Onlar yurt dışına kaçabildiler. Üniversitelilerin bana söylediğine göre şimdi ortada azılı komünistlerden kimse görülüyor. Hepsi bir deliğe saklandı ama ne de olsa yakalanacak.

Mühim bir mesele de Anayasanın değiştirilmesi. Bu Anayasa ciddi memleketi batıracak nitelikte idi. Belki de kasden böyle yapılmıştı. Yeni hükûmet görünüşte çok demokratik hareket ediyor. Partilerin fikirlerini alıyor. Partiler de pek uysallaştılar, "boykotla işgal aynı şeydir" diyen İsmet Paşa bile şimdi bu hükûmeti destekliyor. Çünkü hükûmetin arkasında ordu var. Yeni anayasa ile anarşik hareketleri açık bırakan hürriyetler kısıtlanıyor. Radyonun özerkliği alınıyor. Üniversitelerin özerkliği yalnız ilmî sahada kalıp idarî özerklikleri alınıyor. Talebeler için sert maddeler konuyor. Zaten başka çaresi yoktu.

Ortalığa fesat tohumu saçan İlhan Selçuk ve Çetin Altan gibi iki aşırı solcu gazeteci en aşağı birer yıla mahkûm edilecekler.

Bu arada bizim dava da yürüyor. 9 Hazirandaki son celsede mahkemenin Sıkıyönetime naklini istedik. Talebimizi reddettiler. Biz de Sıkıyönetim Konutanlığına dilekçe vererek dosyamızın aldırılıp tetkik edilmesini, lüzüm görülürse Sıkıyönetim Mahkemesine nakli için karar verilmesini istedik. Bunun hukukî dayanakları var ama bakalım ne olacak? Sıkıyönetim

şimdi, benim 4 yıl önce yazıp mahkemeye düştüğüm konularla meşgul olduğu için orada davamıza başka gözle bakılacağı muhakkak. Önümüzdeki duruşma 4 temmuzda.

Bu mektupla birlikte Ötükenin 6. sayısını da paket halinde gönderiyorum. Uçakla olmadığı için tabii elinize mektuptan üç dört gün sonra geçecek.

Çalışmalarımızda başarılar dilerim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

6 Ağustos 1971

Azizim Hasan Oraltay Beğ,

31 Temmuz tarihli mektubunuzu aldım. Babanızla ve Cenge ile evi gezdiğimiz zaman da dairenizi kiraya vermek için konuşmuştuk. Zaten bu meseleyi Muzaffer Eriş, daha bir iki ay önce açmıştı. İçine girilir hale geldikten sonra bu işin icabına bakacağız. 8 Ağustos Pazar günü Muzaffer Eriş bana gelecek. O zaman da işin teferruatını konuşur ve sizin de bir şey yapmanız gerekirse yazarız. Birlikte gezmek için apartımana gittiğimiz zaman dışardan görünüşünü hepimiz beğenmiştik. Fakat içi toz, toprak, döküntü ile dolu idi. Onlar temizlenmeden bir şeye benzemeyeceği anlaşılıyordu. Bu hususta baş dayanağımız Muzaffer. İnşaat biterken kapı zillerini o taktıracak. Zaten vaktiyle biraz müteahhitlik yaptığı için işten anlıyor.

Babanız çok hoş adam. Tam Orta Asya Türkü⁽¹⁾. Onlar Haydarpaşa'ya benden yarım saat erken gelmişler. Ben tirenden inip iskeleye doğru giderken ilkönce babanız beni tanıdı. Yok-

(1) Oraltay ve ailesi, Kazak Göçü ile Orta Asya'dan Türkiye'ye gelmişlerdi.

sa ben Cenge'yi tanımayacaktım. Hâfızam zayıf olduğu için iki yıl önce gördüğüm Cenge'yi unutmuşum.

Komünist afişlerini bir an önce yollayınız. Burada tam bizim istediğimiz kadar olmasa bile komünistlere iyi tırpan atılıyor. Asıl tırpan sıkıyönetim mahkemelerinin kararlarından sonra atılmış olacak⁽³⁾.

Sadi Özbek'in hastalığı acaba ne imiş? Çok şişmandı.⁽³⁾ Felç gibi bir şey mi? Adresi bende de yok. Muğla ve İzmir'de iki posta kutusu vardı ama onları kaybettim. İnşallah iyileşir. Yaşının 60 tan aşağı olduğunu sanıyorum.

Selâm ve sağlık dileklerimle.

T.T.K.

Atsız

Azizim O. Nuri Kurt Beğ

Mektubunuza pek geç cevap verebiliyorum. Hem çok meşgulüm, hem de sık sık rahatsızlanıyorum. Gönderdiğiniz belgeler çok işe yaradı. Bu gibi şeyleri bundan sonra da gecikmeksizin göndermenizi rica ederim.

1- 12 Mart Muhtırası'ndan sonra Komünistler hakkında başlatılan geniş soruşturmalardan bahsediliyor.

2- **Hamza Sadi Özbek:** 1944 Türkçülük Dâvası'nda, Atsız'la beraber yargılanan 22 Türkçü'den biri. Tutuklu bulunduğu sırada tabutluğa konulmak suretiyle işkenceye maruz bırakılmıştı. Uzun boylu, iri yapılı ve kilolu idi. Atsız, bu sebeple, hastalığı hakkında tahminde bulunuyor.

İstanbul'daki ve Ankara'daki Sıkıyönetim Mahkemelerinde pek çok komünist yargılanıyor. Sanıklar ve avukatları duruşmayı engellemek için ellerinden geleni yapıyorlar. Mahkemeler de bunlara sabırla katlanıyor. Dostla düşmana karşı tarafsız ve âdil olduklarını göstermek için. Fakat son defa sanıklara disiplin cezası verildiği gibi dört avukat da yanlış davranışlarından dolayı Barolar Birliğine şikayet edildi. Barolar bu avukatlara ceza verecek. Böylece sicilleri lekelenmiş olacak. Şimdiye kadarki duruşmalarda 60 kadar komünist için idam cezası istendi. Herhalde bunların bir kısmı, en aşağı 10 tanesi idam olunacak. Üniversitelilere sordum: Evvelce azgınlık yapan solcu öğrenciler ya ortadan kaybolmuşlar, yahut da süt dökmüş ke-diye dönmüşler. Duruşması yapılanlar da eski kabadayılıklarını terkettiler. Yahudi konsolosunu öldüren Mahir Çayan⁽¹⁾ şimdi bunu reddediyor. Çoğu da ilk ifadelerinin baskı altında verildiğini söylüyorlar. Halbuki evvelce yaptık, ettik diye övünüyorlar, ölümden korkmadıklarını ileri sürüyorlardı. İşin ciddiye alındığını görünce korktular. Birbirleri aleyhinde de bulunuyorlar. Sorularınıza gelince:

1) Bahsettiğiniz hâtıralar Dr. Rıza Nur'a aittir⁽²⁾. Asılları Londra, Paris ve Hollanda kütüphanelerinde el yazısı olarak bulunuyormuş. Benim arkadaşarımdan ikisi de Londra'daki nusha-

(1) **Mahir Çayan:** 1970'lerin başında Türkiye'deki komünist terör hareketlerinin önce gelen militanlarından biri. İsrail'in İstanbul Başkonsolosu Ephraim Elrom'u kaçırmak için katletmiş, daha sonra Ünye'deki üç yabancı teknisyenin kaçırılmasında ve öldürülmesinde elebaşılık yapmış, Kızıldereli'de güvenlik kuvvetleriyle girdiği bir çatışmada öldürülmüştür (1972).

(2) **Dr. Rıza Nur'un** "Hayat ve Hâtıralarım" adlı kitabı. Rıza Nur, Atatürk'le siyasi anlaşmazlığa düştükten sonra Avrupa'ya gitmiş, bir süre Paris'te daha sonra İskenderiye'de yaşamış. Atatürk'ün ölümünden sonra Türkiye'ye dönmüştür. Hâtıralarını Avrupa'da iken el yazısı ile kaleme almış ve ancak otuz yıl sonra açılmak kaydı ile British Museum'a vermiştir. Eski harflerle yazılan bu hâtıralar, Lâtin harflerine çevrilerek 1967'de "Altındağ Yayınevi" namı ile Kadir Mısıroğlu tarafından yayımlanmış, ancak savcılık kararı ile toplatılmıştır. Atsız'ın bu hâtıraların muhtevasından rahatsızlık duyduğu anlaşılıyor.

yı Britiş Müzeum'da görmüşler. Birisi herhalde oradan istinsah ederek getirip bastırmiş. Ben okumadım. İçinde çok çirkin şeyler varmiş.

2) Brezilya'da Turan Cemiyeti olup olmadığını bilmiyorum. Arjantin'de Bir Turan Derneği var. Başında bir Macar var. Fakat bunlar Turan kelimesini çok geniş ve yanlış tutuyorlar. Meselâ Türklerle Macarlardan başka Bulgar, Japon ve Pakistanlılar gibi bize ırk yakınlığı bulunmayan milletleri de bu derneğe dahil etmişler. Hatta Hırvatları da aralarına alıyorlar. Aralarında Azerbaycanlı bir Türk var. Fazla bir faaliyetleri olduğunu sanmıyorum.

3) Türkçü yetiştirmek için herkese anlayacağı dille tihap ederek propaganda yapmak lâzımdır. İnsanların ancak milletlere bölünmüş olarak yaşabilecekleri, milletlerin dört beş bin yıllık bir beşerî tekâmülün mahsulü olduğu, bunu değiştirerek hepsini birleştirmenin asla mümkün olmadığı anlatılmalıdır. İnsanları birleştirmek için dinlerin, komünizmin ve bazı büyük cihangirlerin yaptığı teşebbüslerin boşa çıktığı örnek olarak gösterilmelidir. Bundan başka asırların yarattığı millî düşmanlıkların silinmesine imkân olmadığı söylenmelidir.

Bu konularda akli erenlere, bilgisi olanlara, iyi konuşanlara konferanslar verdirilmelidir. Komünizmin vahşetini, şimdiye kadar yaptığı cinayetleri gösteren kitap veya makaleler okutulmalıdır. Komünizmin Rusya Türklerini türlü parçalara böldüğü, Türkistanın servetini Ruslara taşıdığı, milletlere istikdâl vadedtiği halde bunu yapmadığı, hatta daha dün Çekoslovakya'nın işgal edildiği hatırlatılmalıdır. Bu hususlarda bildiğiniz ve dağıttığınız kitaplardan da istifade etmeli. Onlar dörtbaşı mamur kitaplar olmasa da yine birçok bilgi ve delili ihtiva etmeleri bakımından tesirlidir.

Ötüken'in Ağustos sayısı gecikti. Ancak Eylül'ün başında alabilirsiniz. Sebebi imkânsızlığımız: Ankara'da dergiyi bastıran Nejdet Sançar'ın deniz banyosu için (felçlidir) Erdeğe gitmesi buna sebep oldu. İstanbul'da bizim bastırmamıza ise imkân

yok. Hepimizde kaç türlü dert var. Yani işlerimizi türlü güçlüklerle görüyoruz. Onun için cevaplar da, dergiler de gecikiyor. Kusura bakmayın.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim. Aksiliklerden bezginlik duymamalı. Güçlükler yenilir. Sebatla çalışmak ve uğraşmak şartı ile... Atalarımız ne felâketler geçirdi ama hepsinin üstesinden geldi.

Halil Tireli

741 Reutlingen / Wörhstr. 85

Adresindeki Halil Tireli⁽³⁾ çok milliyetçi ve cesur, iyi ahlâklı bir arkadaşımızdır. O da solaklarla kanlı dövüşlere girişmiştir. Kendisiyle mektuplaşırsanız size bazı tavsiyelerde bulunabilir.

7 Eylül 1971

Azizim Hasan Oraltay Beğ,

3 tarihli mektubunuzu dün aldım. Bu ay Ötüken pek geç kaldı. Ağustos sayısı ancak dün geldi. Size de postaladım. Sebebi şu: Biliyorsunuz, dergi Ankarada basılıyor ve Nejdet Sançar bakıyor. Ben bakamıyorum. Bu yaz Sançar, dinlenmek ve denize girerek bacağındaki felcin ağırlığını biraz azaltabilmek için Erdeğe gitmişti. Orada fazlaca kaldı. Böylece de Ötüken gecikti. Hem de 26 Ağustos Malazgirt zaferinin 900. yıldönümüne rastladığı için ona ait yazılar konulması kaygısı da biraz geciktirdi. Yine de pek iyi olmadı ama ne yapalım? Biz hep hastalıklı ve yaşlı bir takım adamlarız. Sizin kitabınızın ilânında bu sayıya koymamışlar. Artık eylül sayısına girer. Geciktirilmemesi gereken yazılarla dolunca kitap havadisleri dışarda kalmış olacak. Daha başka kitaplardan da bahisler vardır.

(3) Almanya'da çalışan ve faal bir Türkçü olan Halil Tireli, komünist militanlar tarafından katledilmiştir.

Hamza'nın⁽¹⁾ hastalığına çok müteessir oldum. Kızına mektup yazacağım. Zavallının kanser olduğunu bana Tevetoğlu söyledi. Bizim 1944'ün 23 kişisinden şimdiye kadar 4 kişi ölmüştü. Şimdi en yaşlılarından biri benim. Hamza da beni hemen takip edenlerden biridir. Sırayla gideceğiz.

Bizim eve gelince: Maalesef daha bitmedi. O da ayrı bir dert. Ben Eylülde oraya taşınacaktım. Ayın 12 sinde falan Nejdet Sançar İstanbula gelecek. Beraber bu işle uğraşacağız. Biter bitmez tabii sizin dairenin kiraya verilmesi işiyle uğraşacağız. Daha doğrusu bunu Muzaffer yapacak. O beceriklidir. Bahsettiğiniz borçları, zamanı gelince Muzaffere yollarsınız. O, müteahhitle temasta olduğu için parayı verip senedi geri alır. Bana yollayın diyemem. Yaşlıyım ve kendimi iyi hissetmiyorum. Durup dururken tuhaf bir şeyler oluyor ve yatmaktan başka bir şey düşünmüyorum. Aniden ölürsem, o sırada da paranız bende olursa işler karışır. Yanıma kimlerin ilk geleceği belli olmadığı için paranın çalınması ihtimali de vardır. O sebeple Muzaffere yollarsınız.

İngilizce gazetenin bahsettiği Mesket ve Meskhetlerin kim olduğunu ben de anlayamadım. Gürcistan Türkleri olacak.

Selâm ve sağlık dileklerimi yollarım. Cenge döndüyse ona hürmetlerimi söyleyin. Küçüklerin gözlerinden öperim. Ev işinde herhangi bir yenilik olursa bildiririm.

T.T.K.

Atsız

30 Eylül 1971

Azizim Osman Nuri Kurt Beğ,

Mektubunuza çok geç cevap verebiliyorum. "Almanya özel sayısı" olarak bir sayımızı size tahsis etmeye maalesef imkân

(1) Hamza Sadi Özbek.

yok. Çünkü ancak ayda bir defa çıkan 15 sayfalık (bir sayfa: kapak) bir derginin biriken yazıları bile bu dergiye sığmıyor. Bazen, dizilmiş bir yazı sığmadığı için ertesi aya bırakılıyor, ertesi ay da değerini kaybettiği için basılmadan kalıyor. Bir de dergimizin tamamen MHP ile aynı paralelde gözükmesinin sakıncaları var; Partinin müteassıp dindar unsurları bizden hoşlanmadıkları için bu yüzden dedikodu yapıyor ve Türkeş'in canını sıkıyorlar. Onun için biz de MHP'nin müttefiki olduğumuzu açığa vurmuyoruz.

Ötüken'in Eylül sayısı çok gecikti. Ekimin 2 sinde Ankara'da Nejdet Sançar'a teslim edilecek. İstanbula da ancak 4 veya 5 Ekimde gelir. Bu sebeple sizler Eylül sayılarını 10 Ekimden önce alamayacaksınız. Fakat bundan sonra bu gecikmeler olmayacak. Her sayı, ayın ortalarına doğru elinizde bulunacak.

Oradaki çalışmalarınızdan dolayı tebrik ederim. Azar azar başlayan çalışmalarınız zamanla hızlanmış. Her işte olduğu gibi bunda da sabır ve sebat lâzımdır.

Türkiyede sıkıyönetim mahkemelerinde işler yavaş yürüyor. Buna dair sıkıyönetim komutanlıkları bildiriler yayınladı. Fakat sonunda komünistlerden bir miktarının ipe çekileceği muhakkak. Ceza kanununda da sert değişiklikler yapıldı. Üniversitelerde anarşinin önlenmesi için tüzükler değiştirildi. 1972 kışında neticelere varılmış olacak.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim.

T.T.K.

Atsız

23 Kasım 1971

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Göndermek lütfunda bulunduğunuz kitabı aldım. Hatırladığınız için teşekkür ederim. Cevap vermek için bayram gürül-

tüsünün geçmesini bekledim. Bayramlarda tebrik kartı atanların yığınağı dolayısı ile, postahaneye girmek benim için imkânsızlaşıyor. Kalabalıktan hiç hoşlanmıyorum.

İtalya'daki adresinize göndermekte olduğum Ötükenler'den biri, üstündeki anlayamadığım şerhle geri gelince, oradaki vazifenizin sona erdiğini tahmin etmişim. Şimdi, bu mektupla birlikte, elde mevcut nüshaları da takdim ediyorum.

Bu vesile ile bayramınızı kutlar, sıhhat ve saadet dilekleriyle saygılarımı gönderirim.

5 Aralık 1971

Azizim Hasan Oraltay Beğ,

İki büyük zarfla gönderdiğiniz fotokopileri ve mektupları, yazıları, sonra da bayram tebrikinizi aldım. Hepsine teşekkür ederim. Cevapta çok geciktiğim için kusura bakmayın. Hem işlerim çok, hem de rahatsızım. Maddî ve manevî olarak rahatsızım. Memleketin durumu da çok üzüyor. Bir başıboşluktur gidiyor. Son olarak Süleyman Tekiner Beğ'in yolladığı "Dergi"leri posta idaresi vermedi. İlk partisini tetkik için Ankara'ya, ikinci partisini de İstanbul Emniyet Müdürlüğüne gönderdi. Bizzat giderek yaptığım müracaat boşuna oldu. Meğer Münih'i demirperde arkası memleket sanıyorlarmış. Böyle olmadığını ispat ettik ama yine de dert anlatamadık. Dün de Maltepe Postahanesi bana gelen paket için 684 lira gümrük parası istedi. Nedir bunlar diye sordum. Yine Dergiler değil mi? Öfkeden delirecektim. 70 kadar derginin kendisi o kadar para etmez dedimse de yine dert anlatamadım. Hem de bu dergi bana tek nüsha olduğu zaman kapıma kadar geliyor. Çok olunca kuşkuluyorlar. Tabii benim İstanbuldaki paket postasına gidip uğraşacak gücüm olmadığı için işler kaldı. Bunu Tekiner'e de yazdım ve göndermemesini bildirdim. Böylece hayırlı olacak bir teşebbüs de kaldı.

Beri yandan hükümet buhranları, demokrasi oyunları, parti rezaletleri göğe kadar yükseldi. Beş komünist hapisten kaçtı. Ben oraya bir defa gitmişim. Oradan 15 metrelik tünel kazıp kaçabilmek için içerden çok kuvvetli destek görmek lâzım. Bakalım sonu ne olacak?

Altın elbiseli adam hakkındaki neşriyatın durması Rusların işidir. Almatı, eski Batı Gök Türk ülkesi içindedir. Burada çok eski zamana ait Türkçe yazılar çıkması bu ülkenin Türklere ait olduğunu ispat ettiğinden Rusların işine gelmez. Habuki orada Türklere hiçbir ilişkisi olmayan ayrı bir Kazak milletinin yaşaması onların daha çok işine gelir. Bu sebeple neşriyatı durdurmuşlardır. Komünistler her yerde geriliyor ve sönüyor ama domuzluğunu yapmaktan da bir an vazgeçmiyor.

10 gün önce bizim apartmana giden bir arkadaş parke ve marley döşemesinin bitmek üzere olduğunu söylemişti. Tabii, bu kış artık geçti. Hazıranda eksiksiz olarak girileceğini umuyorum. Para değerinin düşürülmesi ile malzemedeki fiyatlar arttığından müteahhit, işi zamanında bitiremedi. Nejdet Sançar da geciktiği takdirde alması gereken tazminattan vazgeçti. Evin malzeme ve yapısının iyi ve sağlam olduğunu hem Muzaffer Eriş hem de mimar Suphi Tevetoğlu garanti ediyor. Nihayet sağlam bir eve gireceğiz demektir.

Bu mektupla Balçova'ya gönderdiğim 411 liranızın makbuzunu da yolluyorum. Hamza Sadi Özbek'in de öldüğünü duymuşsunuzdur. Tanrı rahmet eylesin. Selâm ve sağlık dileklerimi, Cenge'ye hürmetlerimi yollar, Batır ile ablalarının gözlerinden öperim.

Atsız

1972

10/11 Ocak 1972

Azizim Hacaloğlu,

Çok evvel muvakkat bir görevle Ankara'ya geldiğini, sık sık Trabzon'a gittiğini duymuştum. Sonra Ankara'ya yerleştiğini söylediler. Ben Ötükenleri muntazaman Kavak Meydanı'na yollamakta devam ediyordum. Şaman'la İstanbul'da görüştüğüm halde adresini sormak aklıma gelmedi. Nihayet yılbaşı tebrikinle onu da öğrendim. Ben de bu vesileyle, önce çok geç kalmış olan evlenme tebriklerimi gönderir, sana ve hanıma bahtiyarlık diler, sonra da yeni yılın kutlu olmasını temenni ederim.

Trabzon'daki evini herhalde artık bırakmışsındır. Bu sebeple şimdi son sayıyla birlikte elde mevcut beş sayıyı da yolluyorum. 18 idamlık komünistin sayısı önce 9'a sonra da 3'e indi. Onları da Meclis affeder, ortalık sütlüman olur. Bakalım siyasetim kalkınca nasıl bir manzara ile karşılaşacağız?

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim.

T.T.K.

Atsız

2 Şubat 1972

Sevgili yiğenim Tunga,

Tebrik kartını aldım. Teşekkür ederim. Ben de senin bayramını kutlarım. İnşallah ilerde kahraman ve bilgili bir Türk yiğiti olursun.

Gözlerinden öper, derslerinde başarılar dilerim.

Amcan Atsız

4/5 Şubat 1973

Azizim Hacaloğlu,

18 Ocak tarihli mektubunla tebrikini aldım. Sağ ol. Benim halimi biliyorsun. Hele bu kış beni fenersiz yakaladı. 13 Ocak'tan beri hastayım. Bir türlü geçmeyen bir bronşit beni eve bağladı. Sobasız odalarımızda ısı bazen 2 dereceye kadar düşüyor. Bronşitli bir hasta için bu ısıda kalkıp soba yakmanın ne belâ olduğunu çekmeyen bilmez. Oturduğum odada hem aygaz sobası, hem de gaz sobası yanıyor. İkisi birden yanınca palto ile oturulur hale geliyor. Fakat bu odadan dışarı çıkmak mühim bir problem. Neyse.... Bunları geçelim de memlekete dönelim: Mektubunda Türkiye'nin güzel bir tablosunu çizmişsin. Zaten Sicil Nazırı olduğun için senden başka türlü de beklenemezdi. İdamlar hususunda sert bir tepki görünce yine manevra yapmak istedi. Bakalım, yakında idam mazbataları Meclis'e gelince ne ... edecek. Yalnız, mektubunda, Ankara'dan iki, İstanbul'dan bir kişinin idam olunacağı hakkındaki söylentilere mânâ veremedim. Bir kere Ankara'da şimdiden idamları kesinleşmiş üç kişi var. Sonra idama mahkûm edilip de Askerî Yargıtay'ca cezaları müebbed hapse çevrilen diğer 15 kişi hakkında da aynı şeyler düşünülebilir. Tabii bütün bunlar için beklemek lâzım. Sıkıyönetim mahkemeleri bazen pek yavaş ve yavan hareket ediyor. Bu kadar hukukşinaslık millî menfaatler için çok zararlıdır. Dediğin gibi memleketin bugünlük en sağlam unsuru ordudur ama komünizm onlara da bu-laştı. Hele deniz kuvvetlerine... Zaten Mahir Çayan'ın kaçması büyük bir yardımın eseridir. Erim **"Bu meseleyi daha fazla kurcalamayın,"** dedi.

Beyni yıkanmışları kışkırtıp da dışarda gezenler için neden işlem yapılmıyor? Bunları koruyanlar kim? Hani hukuk devleti olduktu? Yabancı gazetecilere bile hesap verecek kadar açık rejimlik? Bir söylenti de Çayan'ın MIT ajanı olduğudur. Başka türlü kaçmak da pek kolay değil. Bilmem bunu sen de duydun mu?

Havaların düzeldiği sırada, Mart'ta falan İstanbul'a uğrarsan gel de oturup dünyayı ıslâh edelim.

Evlenmeni Şaman vasıtasıyla tebrik etmiştim. Bilmem sana ulaştırdı mı? Unuttu ise zararı yok. Şimdi bizzat tebrik eder, ikinize de sağlık ve saadetsiz dilerim. Ötükenleri şimdiye kadar Trabzon'daki adresine gönderiyordum. Ankara'ya tayinini aylar önce Nalbantoğlu'ndan işitmiştim. Fakat o, Ankara'ya temelli yerleşmediğini, arada bir yine Trabzon'a gidip geleceğini söylediği için ben oraya gönderiyordum. Bilmem ki koleksiyonunda eksik var mı? Varsa Sançar, Eriş ve İzzet Yolalan vasıtaları ile tamamlayınız. Yalnız, varsa, eksikleri bir an önce bildir. Benim 20 aylık bir torunum var: Kâniye'nin oğlu Hakan. Fakat ben ona "**Minimini Maviş Cin Kerata**" diyorum. Mavi gözlü, sarışın, pek şirin bir şey. Yağmur eşiyle Köln'e gitti. Spikerlik yapıyor. Buğra Münih'te tarih doktorası hazırlıyor. Konu mühim: **Fatih'in ve II. Bayezid'in personel siyaseti**. Hocası Kissling bilhassa II. Bayezid'le çok uğraşır ve bu padişahı çok yüksek bulur. Zeki Velidi de aşağı yukarı aynı kanaatte idi. Şimdi Buğra'nın başına iyi bir gaile açıldı. 50-60 yılın Osmanlı tarihini inceleyecek. Çalışmaya başladı. Fakat bazı ağır metinler var ki benim mutlaka yardım etmem lâzım. Yani kabak yine, kısmen de olsa benim başıma patlayacak. Fakat Buğra, cahil görünüşüne rağmen metinleri iyi okuyor ve kavlıyor. Epey de dil biliyor. Buraya döndüğü zaman iyi ve hüsnüniyet sahibi bir profesörün yanına düşerse gelişir.

Şimdi gelelim benim şahsî işime: İşin olursa yaz demiştin ya, işte yazıyorum: "Bin Temel Eser" durdurulduğu zaman ben Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nden Seçmeler'in ikinci cildini onlara çoktan göndermiş bulunuyordum. Sonra Kültür Bakanlığı teşekkül etti ve başına malûm getirildi. Onun zamanında bu ikinci cild basıldı. Basımı biterken Bakanlık lağvolundu. Necati Sepetçioğlu "ilk formadan başka bütün formları bastık" dedi. İlk formanın basılınayışının sebebi usulen başına yazılacak önsözmüş. Sanki Hind kumaşları döşeyecekler. Basım biteli bir ay oldu. Maarif Bakanı'nın da kolu kırıldı. Bu kolla önsöz yazamaz. Senden ricam Kültür Müsteşarı Mehmet Önder'i ta-

niyorsan şu önsözün biran önce yazılıp kitabın piyasaya çıkarılmasını sağlamasını söyle. Ben ancak bu şekilde telif hakkımı alabileceğim. Bu kış ocağıma incir dikti. Yalnız ısınma parası için günde 14-15 lira gidiyor.

Bizim 4 yıllık dâvamız devam ediyor. Sondan bir önceki celsede, aleyhime oy veren iki üyeyi istifaya dâvet etmiştik. Benim bulunamadığım 19 Ocak tarihli son duruşmada bu talebimiz reddolunmuş. Şimdi 15 Mart'ta savunmalar yapılacak. Ne garip! Bizim mahkûm olduğumuz maddenin aynı fıkrası ile Diyarbakır Sıkıyönetim Mahkemesinde Kürtçüler muhakeme ediliyor.

İşte yuvarlak dünya diye buna derler.

Selâm ve sağlık dileklerimle mektubuma son veririm. Şaman'ı görürsen ona da selâm söyle. Türkiye'yi düzeltmeden İsviçre'ye falan gitmeye kalkmasın.

Tanı Türk'ü Korusun.

Atsız

8 Şubat 1972

Azizim Osman Nuri Kurt Beğ,

Size toplu halde gönderilen 13 Ötüken'in abone müddeti bitmiştir. Yeniden gönderilmesi arzu olunduğu takdirde abone ücretinin adresimize gönderilmesini rica ederim. Dergi güç şartlarla çıktığı için bu müracaatı yapıyorum. Yoksa milliyetçilerin hepsine parasız göndermek isterdik ama imkânı yok. Tekrar abone olunmak istenmediği takdirde bunu bize yazmanıza lüzum yok. Para gelmeyince bunu anlar ve irsalâtı keseriz.

Necip Fazıl'ın oralarda Türkçülük aleyhinde bir konferans verdiğini duydum. Bilmem doğru mu?

Bu vesile ile hepinize selâm ve sağlık dileklerimizi yollar, başarılar dileriz.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

Feyzullah Cad. 9 Maltepe (Kartal) / İstanbul

23 Şubat 1972

Azizim Osman Nuri Kurt Beğ,

15 tarihli mektubunuzu aldıktan sonra adresinize, arzunuz üzere, 5 tane Ötüken gönderdim.

..... herzelerini başkaları da yazdı. O herif bizim memleketin sayılı ve dolandırıcılarından biridir. Yine en az beni dolandırdı: 200 lira. Avukat İsmet Tümtürk'ü 500 lira dolandırmıştır. Kumarhanede yakalandığını da vaktiyle gazeteler yazmıştı. Tam bir din istismarcısıdır.

Ziya Gökalp dindar bir adamdı. Şiirleri arasında münacaatlar vardır:

Hakkın muradı
Halktan fırladı.
Açtık cihadı,
Allahu Ekber

gibi pek çok manzumesi vardır.gibi "Kadın Bacakları" diye şiir yazmamıştır. Türkçülüğün kökünü kazımaya geçince onun gibi haddi değildir. Ziya Gökalp, İstanbuldaki Fransız Hastahanesinde öldü. Allah'a küfrettiğini kim, hangi kadın duymuş? İftira, yalan dedin mi o tümen tûmendir.

Ömrü boyunca ahlâksızlıkla geçmiş bir başka şey beklenmez. Zaten deli bir herifin oğlu idi. Evlerinde Hülleci oturur ve deli herif anasını her boşayıpta bir gecelik Hülleciye nikâh ettikten sonra boşatıp yine alırdı. Böyle soysuz bir ailenin valedidir. İt ürür, kervan yürür deyip geçmeli. Aldırmamalı.

Selâm ve sağlık dileklerimle.

Tanı Türk'ü Korusun.

Atsız

5-6 Mart 1972

Azizim Hacaloğlu,

Mektubunu alalı epey oldu. Kültür Müsteşarı falanı arayarak benim için zahmete girdiğin için teşekkür ederim. Bundan sonra o zevatı arama. Çünkü Necati Sepetçioğlu⁽¹⁾, kitabın yakında piyasaya çıkarılacağını söyledi. Kimse önsöz yazmayacakmış. Bu şereften mahrum kalacağız.

Yarın üç komünistin idamı hakkındaki tezkere Meclise gelecek. Bakalım ne yapacaklar. Araya sızmış bu kadar çok mikrop varken menfî noticeler de umulur ama ben bunların mutlaka idam edileceğini tahmin ediyorum. Aksi halde ordunun komutanların izzetinefsi çok kırılacaktır. Zaten afları ancak AP nin oyları ile olabilir ki onların da af lehinde oy vereceklerini düşünmek çok garip oluyor. Ama onlar boyuna tehdit mektubu yazıyormuş. Havlayan köpek ısırılmaz. Bugünkü Milliyet ga-

(1) **Necati Sepetçioğlu (1932-.....)**: Ünlü romancı. Zile'de doğdu. İ.Ü. Edebiyat Fakültesi'ni bitirdikten sonra kamu kuruluşlarında yöneticilik yaptı. Özellikle tarihî diz romanları ve sahne eserleri ile tanınmıştır. Destan çalışmaları da önem taşımaktadır. Mektubun yazıldığı sırada, Millî Eğitim Basımevi müdürü olduğu için Bakanlığın yayımlayacağı kitaplarla ve bu arada Atsız'ın eseri ile de meşgul olduğu anlaşılıyor. Atsız'ın o yıllarda Devlet Kitapları arasında "Oruç Beğ Tarihi" ve "Âşıkpaşaoğlu Tarihi" adlı kitapları yayımlanmıştır.

zetesinde Metin Toker'in idamlar aleyhindeki yazısı çok yavandı. Mantıktan mahrumdu. Galiba kaynatasının arzusu üzerine yazmış. Her ne ise... Biraz daha bekleyelim. Göreceğiz.

Şaman'dan⁽²⁾ bir mektup aldım. Karamsar görünüyor ve her yere solcular yerleştiriliyor diyor. Çilingiroğlu⁽³⁾, Ortadoğu'ya profesör olmuş. Ben bunu gazetede görmedim. Fakat Karaosmanoğlu'nun teklifinin Ortadoğu Mütevelli Heyeti tarafından reddedildiğini okudum. Asıl mesele sorumlu zevatın kafasına komünist tehlikesini sokabilmektir. Bunu İnönü bile hâlâ idrak edemedi.

Benim hastalığım tamamile geçti. Fakat Adnan Ötüken'e⁽⁴⁾ bakarak çok ihtiyatlı davranıyorum. Tabii, davranabildiğim kadar. Her zaman olmuyor.

Tağmaç'ın⁽⁵⁾ uzatılan bir yıllık hizmet süresi Eylülde mi bitiyor? Hele bir şu ilk infazlar ne hal alacak, görelim, ondan sonra daha doğru tahminlerde bulunabiliriz.

1. **Şaman:** İsmail Hakkı Gökhan. Prof. Dr. Şimdi Ankara Üniversitesi Fen Fakültesinde öğretim üyesi. Atsız'ın, yakınlarına (ve bazen başkalarına da) takma isimler yakıştırmaya âdeti vardı. Gökhan'a "Şaman" adını takan da Atsız'dır.

2. **Çilingiroğlu:** İsmet İnönü'nün başında bulunduğu koalisyon hükûmeti tarafından Devlet Plânlama Teşkilâtı'nın başına getirilen ve Sosyalist "Yön" çevresine yakınlıkları ile tanınan dördüden biri. DTP'de daire başkanlığı yapmıştır.

3. **Adnan Ötüken:** Türkçü, eğitimci ve yönetici. Millî Kütüphane'nin kurucusu ve uzun yıllar genel müdürü. Daha sonra Kültür Müsteşarlığı da yapmıştır. Emekli oldukları sonra İstanbul'a yerleşmiştir. Evde yalnızken kalp krizi geçirerek vefat etmiş, cenazesi daha sonra bulunmuştur. Atsız, bu olayı ima ediyor.

4. **Orgeneral Memduh Tağmaç:** 12 Mart Muhtırası'nı veren orgeneral-kuvvet kullananların başı. 12 Mart 1972'den bir süre sonra Komünistler hakkında takibata girdiği için, Sosyalist ve Komünistler Memduh Tağmaç'ı sevmezlerdi. Meclisten görevi alınmış hükûmetlerin bulunmasına rağmen, 1973 genel seçimlerine kadar Tağmaç'ın önderliğindeki komuta heyeti yönetimde etkili olmuştur.

Kâniye'nin oğlu Hakan 21 aylık. Tektük konuşuyor. Tabii bazı kelimeleri pek hoş söylüyor. Çiçeğe "cıcak", ben yerine "men" diyor. Uçaklar nereye gidiyor diye sorulunca ilk heceyi uzatarak bir "ûzaka" (=uzağa) demesi var, duysan çok gülersin. Bir de tutarağı tuttu mu, felâket. Evde her gün birkaç kere dayak yiyormuş. Koşarken de düşüp dişini kırmış. Zavallıya çok acıyorum. Hele geçen gün evde yine dayak yerken "dede... dede..." diye beni imdada çağırdığını işitince içim hûn oldu. Bana bunu anlattıkları zaman cidden öfkelenip bağırıp çağırdım.

Geçenlerde bir gece yarısı annesi uyanmış. Yanında oğlunu göremeyince telâşla bir fırlamış. Bir de bakmış, karanlık odanın içinde yerden yapma bir şey geziniyor. Meğer adamcağzın canı sıkılmış. Annesi duymadan inmiş. Gezmeye başlamış. Hava da soğuk ama onun soğuktan falan anladığı yok ki... İşte böyle maskaralıkları oluyor. Bana geldiği zaman ben ona tam hürriyet verdiğim için aramız çok iyi... Mektubu bebekle doldurdum. Selâm ve sağlık dileklerimi yollarım.

6 Mart 1972

Azizim Şaman,

1 Mart tarihli mektubunu alarak memnun oldum. Çünkü Kâzım'ın işini merak ediyordum. Neyse, bu da oldu. Bir kale daha zaptedildi demektir.

İdamlar konusunda ümitli değilim diyorsun. Peki o zaman bu devletin hele ordunun itibarı ve şerefi ne olur? Baskı yapıyor diyorsun. Bu baskıyı yapan şu mıymıntı mü? Benim başka yerlerden duyduklarım, bilâkis ordunun yani komutanların idamlarda ısrarlı olduğudur. Neticeyi yakında göreceğiz. Bugün idam mazbataları Meclise geliyor. AP liler etmezse elbette bu üç serseri asılacak. Fakat bir de Sunay var. Merhameti tutup da bunu müebbed hapse çevirirse işler bozulur. Biz kendisinden başka herkese acıyan garip bir yaratık olduk. İz-

zet Yolalan'la gazozuna bahsimiz var: O da idam olmayacak diyor ve bunu söylerken CHP'li ahbablarının tesirinde kalıyor. Galiba sen de ısrarlı iddiaların tesirinde kalıyorsun. Erim yakında Çıyan'ı kaçıran subaylar hakkında bilgi verecek. Bunu kendisi söyledi. İş bu raddeye geldikten sonra artık af, savsaklama siyaseti güdülür mü? Çilingiroğlu prof. oldu ama bak asıl solacağı, Karaosmanoğlu'nu kabul etmediler. Yani solcuların sanıldığı kadar kuvveti yok. Ammâ bizimtayfasının faydalayıp adam yerleştiriyorlar. İdamların yapılacağına dair istersen seninle de gazoz bahsine girelim.

Sana Almanya'dan bir işçinin gönderdiği kampanya vesikasını ulaştırıyorum. Üç itin affı hakkında... Resimli sayfanın dibinde kırmızı içine alınmış isim bu kâğıtları dağıtan itin adı imiş: S. Sölçün. Bu herif Türkmüş. Belki bu da Çıyan'ın karısı gibi devlet bursuyla okuyordur. Kırmızının yanındaki yazı da herifin adresi imiş. Belki siz okuyamazsınız. Ben Almanca adres usulünü bildiğim için okuyabildiğim kadar okuyayım:

8 München 13 / Schellingstrasse 48

Biliyorsun: "8" rakkamı Münih'in numarasıdır. Her şehrin bir numarası var. Sağdaki "13" (belki de 18) mahalle yani bölge numarası. Alt satır da cadde ve ev numarası. Al da ne yaparsan yap. Benim şeridi değiştirmek için seni çağırmıştım. Gelmedin ama Muzaffer değiştirmesini biliyormuş. O değiştirdi de yazılarım okunabilecek hale geldi. Bir de şunu söyleyeyim: Bana uçakla yollanan mektup önce Yeşilköy'e iniyor. Oradan Maltepe'ye gelmesi de bir gün sürüyor. Adi posta ile gollarsan Haydarpaşa'ya gelip beni daha çabuk buluyor. Böylece 10 kuruş da tasarruf etmiş olursun. 10 kuruşu bugün bankaya koysan 2000 yıl sonra birkaç milyar lira olur. Kalkınız. Selâmlar. Sabahat Yenge'ye hürmetler. Bebemenlerin gözlerinden öperim.

T.T.K.

Atsız

22 Mart 1971

Azizim Herr Schamann von Dorul,⁽¹⁾

Evvelâ mart-ı şerîfini ve nevrûz-ı şerîfini tebrik eder, günlerin boy bakımından geceyi geçmesi dolayısıyla tebriklerimi sunarım.

Musa Jusifzade'nin 22 Şubat'ta yazıp uçakla gönderdiği mektubu dün aldım. Sonunda sana da selâmları var. Orada Akdes Nimet'le⁽²⁾ konuşmuş. Ona bazı haritalar falan vermiş. Akdes'ten hâlâ bir haber alamadığı için ne oldu diye soruyordu. Trafik kazasında öldüğünü şimdi yazdığım mektupta bildirdim. Ona Türkiye'deki durum hakkında biraz bilgi verdim. Komünistlerin mutlaka idam edileceğini söyledim. İdam edilmezlerse ben İzzet'le girdiğim bahsi kaybedecek ve ona Pepsikola ısmarlayacağım. Böyle bir şey olursa paranın yarısını senden alırım. Haberinin olsun da şimdiden ihtiyaten bir tarafa 40-50 kuruş ayır.

Bu mektupla birlikte sana Almanya'dan aldığım bir bildiriye daha gönderiyorum. Bunu da bir milliyetçi ve galiba MHP li işçi yolladı. Sayfanın altında kırmızıyla çizili yer bildiriye hazırlayan solağın adresi imiş. Belki bu dahi devlet parasıyla okuyan bir yılandı. Şu Maarif Vekili olan'in, Mahir Çıyan'ın⁽³⁾ karısı hakkındaki demecini okumuştundur: Bir gazetecinin sorusuna verdiği cevapta "devlet bursuyla okuyor ama kötü bir hareketi görülmedi" dedi. Birkaç gün sonra eylemlerin baş uzmanlarından olduğu anlaşılacak geriyeye çağırıldı. Tabii gelmeyecek. Bursu kesilecekmiş. Rusya daha çoğunu verir. denen herifin Avrupa gezisi de zaten Çıyan'ın karısı içindi. Herif

(1) Mektup İsmaili Hakkı Gökhan'a yazılmıştır. Atsız, Gökhan'un lakabı olan "Şaman"ı Almancaleştirerek "Schamann" şeklinde yazmış. Gümüşhane'nin Torul ilçesinden olduğu için de "von Dorul"u ilâve etmiş.

(2) Akdes Nimet Kurat: Tarihçi, Prof. Dr.

(3) Mahir Çıyan: Mahir Çayan kastediliyor.

CHP li değil mi? Mutlaka bir ve tarafı olacaktır. Nihat Erim de bu hayvanları nereden buluyor bilmem. Sofuoğlu'nu oradan alması bile herifin iç yüzünü göstermeye yeter de artar bile...

Kopraman'dan⁴⁾ bir kitap, bir de küçük kart aldım. Onun işinin tamamen halledilmiş olması icap eder. Fakat "bazı yeni gelişmeler var" diyor. Yakında mufassal mektup yazacağını bildiriyor. Bir de "Şaman vasıtasıyla ısmarladığım kitaplardan ilki ni gönderdiğini" yazıyor. Ben meşhur tembellerden Halûk Çay⁵⁾ ile Ankara'dan 4 tane kitap ısmarlamıştım. Bir buçuk ay oldu. Halûk türlü sebeplerle Ankara'ya gidemedi. En sonunda işi Dursun'a⁶⁾ havale ettiğini bildirdi. Yoksa Dursun da sana mı havale etti? "Dursun'a kitapların parasını verip vermediğini" sordum. Verdim dedi. Yahut onda benim param var anlamında bir şey söyledi. Senden şu kitap işini halletmeni rica ederim. Bilseydim, ben Ankara'ya gider, kitapları bizzat alırdım.

15 Mart'ta savunmamızı yaptık. Mahkeme 17 Mayıs'ta karar verecek⁷⁾ Selâm ve sağlık, başarı dilekleriyle. Sabahat Yenge'ye hürmetler. Küçüklerin gözlerinden öperim. Kâniye, oğlu falan hep hasta olduğu için ben tam dört başı mamur bir haldeyim.

Tanı Türk'ü Korusun.

4) **Kâzım Yaşar Kopraman:** Tarihçi. Gazi Üniversitesi'nde öğretim üyesi. Prof. Dr.

5) **Halûk Çay:** Tarihçi. Prof. Dr., devlet bakanı.

6) **Dursun Yıldırım:** Prof. Dr.

7) Atsız'ın Ötüken'de yayımlanan yazısı üzerine hakkında açılan dâvanın duruşmaları.

25 Mart 1972

Azizim Şaman,

İşte sana kocaman bir ek kâğıt. En mühim olanı bu herifin oğlunun Kuleli'de okumasıdır. Bu hükûmet, hükûmet değil, yılan oynatıcısı. Hiç bir şeyin farkında değil. Dün akşamki ajans haberinde İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı aranmakta olan 139 komünistin adını saydı. Daha önce de muhtelif Sıkıyönetim Komutanlıklarının aradıklarını sayarsan halen aramakta olan en azından 300 kişi var demektir. Bunlar bilinenler. Bir de bilinmeyenler var ki, işte Murat Cankoçak da bunlardan birisi. Aranan isimlerden birini tanıdım: Barış Tırak. Bunun babası Yaşar Tırak, ben Haydarpaşa'da hoca iken orada matematik hocasıydı ve komünist olduğunu herkes biliyordu. Barış da o zaman ufacak bir çocuktü. Demek onu yetiştirip salıvermiş. Ben Ötüken'de solcu öğretmenlerin tasfiyesi için bangır bangır bağınıyorum ama onların tasfiyesinden vaçzgeçtik bu gidişle idamlıkları bile kurtaracaklar. O zaman da bu ordu bunu kabul ederse yuh olsun onun ervahına. Bu milletin kanı mı donmuş, beyni mi uyuşmuş nedir, hâdiseleri anlayamıyor. İnsanın yüzüne koyun gibi bakıyorlar ve baktıkları şeyin ne olduğunu anlamak için epey zahmet çekiyorlar.

Şu (.....) ne namussuz deyyusmuş. Lânetle anılmak herife vız geliyor. Tam bir bunak veya şuurlu bir vatan haini. Rıza Nur'a inanmak gerekecek. Bu herif..... . Bu devleti yıkmak için elinden geleni yapıyor. Ya hele şu Danimarkalı puştlara ne dersin. Affedilmeleri için ricada bulunmuşlar. Danimarkalılar malûm seks rezaletlerinin bir numaralı oyuncular. Baharoğlu gözüyle gördüklerini bana anlatmıştı.

Kopraman'dan bir kitapla bir kart aldım. "Gökhun'a sipariş ettiğin kitaplardan birini gönderiyorum" diyor. Ben sana değil. Halûk Çay'a dört kitap sipariş etmiş ve parasını vermiştim. Şimdi işler karıştı. Halûk Çay'ı göremiyorum. Paraları sana mı verdi? Yoksa Kopramanı bunu kendi parasıyla mı aldı? Bana bunları öğrenmeni rica ederim. Bir de Kopraman "bazı yeni

gelişmeler oldu” diyor. Mektup yazacağını söylüyor ama bugüne kadar gelmedi. Doktorasını verdikten sonra ne gibi gelişmeler oldu. Herhalde Kopraman'ın hakkına bir taarruz olmamıştır. Olamaz. Olmaması lâzım. Bu arada ben buradaki birçok deliler ve akıllılarla uğraşmak mecburiyetindeyim. Beni rahat bırakmıyorlar. Herkes yalnız kendi derdini dünyanın en büyük derdi sanıp “bu yalnız adam acaba ne yapıyor” diye kendi kendine sormuyor. Benim kimseden yardım istediğim yok ama kimseye de yardım edecek halim yok. Benden iş istiyorlar. Ben ancak 500 liralık iş buluyorum. Bugünün gençleri tabii bunu beğenmiyor. Ben onların yerinde olsam derhal kabul ederim. İmparatorluk nesli olduğum için kanaatkârim ama siz cumhuriyetçiler öyle değilsiniz. Yanın Muzaffer gelecek. Kafaları çekeceğiz. Müthiş naralar duyarsan şaşırma, buradan biz bağıyoruzdur. Sen ne yapıyorsun? Hâlâ şu at hırsızının hakkından gelemedin mi? Erkeklik öldü ama Türklük de öldü mü? Ben şu Türk tarihini yazabilsem kalkınır ama çurçurlardan vakit yok ki. Haydi selâmlar. Yengeye hürmetler. Balaların gözlerinden öperim.

T.T.K.

28 Mart 1972

Azizim Hacaloğlu,

Epey önce yazdığın mektubun cevabını şimdi veriyorum. Bana gelen mektupları şimdi okuduktan sonra yırtmak usulünü tatbika başladığım için yazdıklarını teferruatı ile değil, ana hatlarıyla hatırlayarak cevap vereceğim:

Sen de Türkiye'nin bir komplo karşısında olduğunu yazıyorsun. Başbakanın sık sık söylediği bir nesneyi ben iyice anlayamıyorum. En arkada Rusya mı var, yoksa yeni dostumuz Çin mi? İsmet beni deliye çeviriyor. Sade beni değil birçoklarını. Hem herifleri idamdan kurtarmaya çalışıyor, hem de

vatanseverlik numarasıyla üç şakiyi bulmak için bütün millet seferberliğe çağınıyor. Bu İngilizlerin sağ olarak ele geçeceğinden yani kurtarılacağından emin değilim. Bunu sezgiyle söylüyorum. Düşmana aynı silâhla mukabele etmeli. İlan etmeli ki eğer üç İngiliz öldürülürse komünistlerden de üç tanesi idam edilecektir. Bunu bugünkü sahte demokrasi havasıyla yapmaya imkân yoktur. Ama bu rivayet ortaya yayıldıktan sonra üç hatta altı komünist öldürülür ve kaçarken vuruldukları ilân olunur ama öteki herifler bunu bilir. Başka çaresi yoktur. Bir de iki üç gün önceki gazetelerin birinde (Milliyet veya Hürriyet) Erim bir komünistin İstanbul'da müsademeyle yakalandığını ve fakat adını söyleyemeyeceğini bildirmişti. Bu, yüksek rütbeli bir subay mı? Anayasa mahkemesi taraftarlarından mürekkep olduğu için galiba üç iti kurtaracak. o zaman ordunun prestiji nolacak?

Yazdığım gibi başbakanlığa Feyzioğlu'nun gelmesi daha iyi olur sanıyorum. O da hukukçu, üstelik milliyetçi ve komünizme karşı çok sert. İsmet de düşman.

Şu Temelli denilen da ocağına incir dikmek lâzım. Başkanları olan Fahri Özdilek ve Mehmet Özgüneş tabii hariç. Fakat berikiler herhalde komünistlerle işbirliği yapıyorlar. da onlarla birlikte olduğu muhakkak. Temelliler ve Tarık Zafer Tunaya gibi bazı prof.lar, komünistlere karşı her türlü yardımı yapmaktadır. Bunda asla şüphe yok. Tabii kendi evlerinde değil de başka yerlerde saklıyorlar.

Bu işleri, hukukî olarak halledeceğiz deyip uzatarak günün birinde bir felâkete sebep olmalarından ciddi endişe ediyorum. İstanbul Sıkı Yönetim Komutanlığı fabrika vesair iş yerlerini ikaz etti. Yeraltı teşkilâtlarının da baltalama yapabileceği hakkında haberler alındığını açıkladı. Bu son olaylar sebebiyle içten huzursuzum. Yarınımızdan endişeliyim. Buna karşı hâlâ hak, hukuk, cihan kamuoyu teraneleriyle işi savsaklamak büyük gaflet oluyor. Ordu idareyi eline alsa da sustursa, Anayasa Mahkemesi'ni bertaraf edip komünistleri idam etse ne güzel olur.

Selçuk Enstitüsü Dergisi'nde küçük bir makalem çıktı. Bana ayrı basım yollamışlar. Ben sana ondan gönderdim mi? Bildirmeni rica eder, selâm ve sağlık dileklerimi yollarım.

Atsız

28.3.1972

Azizim O. Nuri Kurt Beğ,

Gönderdiğiniz parayı aldım. Teşekkür ederim. Türkiye'de olup bitenleri elbet duyuyorsunuz. Bir müddet sonra başbakanın değişeceği söyleniyor. Hatta ordunun idareyi ele alacağından da bahsolunuyor. Galiba başka çare de yok. Size ve ülküdaşlara selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

12 Nisan 1972

Azizim Şaman,

8 tarihli mektubunu alıp verdiğin sırta çok memnun oldum. Bütün bunlar bizim Şaman dualarının tesiriyle oluyor. Şimdi siz orada Rus ayılarını karşılamakla meşgulsünüz. Herhâlde Sıkıyönetim idaresi bugünlerde Ankara'daki bütün Çingeneleri tutuklamıştır. Zira Podgorni'nin kızı Natalya tam bir ayıya benzediğinden esmer vatandaşlarımızın onu alıp oynatarak para kazanma teşebbüsüne geçmelerinden haklı olarak endişe etmiştir. Hem de bu ayı göz doktoru imiş. Tevekkeli değil. Rus Sirkisi geldiği zaman da bir ayı bisikletle Ankara sokaklarında gezmişti. Nihayet Erim'e de acımıyor değilim ha.... Peki, ordu başbakan bulamıyorsa biz de aklına gelmiyor muyuz? Tam onlara göre kaftanız. Sen söyle de başka isimler üzerinde uğraşmaktan vazgeçsinler. Devleti altı ayda kıvamına getiririz. Yüksel

Turhal'ın adresini bilmiyorum. Yazarsan "Kutlanmış" broşüründen gönderirim.

Benim iki ay önce sipariş ettiğim kitaplara gelince: en son görüşmemizde 'a sormuş, kitapları göndereceğini söylediği'parayı verip vermediğini öğrenmek istemiştim. Verdiğini söylemişti. Senin adın ortada yoktu. Seni,'ın kartından öğrendim. "Gökhun Ağabeye ısmarladığımız kitaplar"... diyordu'ı telefonla aradım. Cevap verilmedi. Dün kendisine ağır bir mektup yazarak bir daha o nesle bir iş sipariş etmeyeceğimi, Sançar'a sipariş edeceğimi, onun topal bacağıyla daha iyi ve daha emniyetli yapacağını yazdım. Parayı ya sana, ya da bana göndermesini de bildirdim.

Sen bana derhal bildir: Göndereceğin üç kitabın değeri nedir? O kitapların ne olduğunu bile unuttum. İşte bizim gençlerin hali bu... Bir işleri olduğu zaman kapıyı aşındırırlar. Sonra bir işimizi sürüncemede bıraktıkları yetmiyormuş gibi parayı da ortadan kaldırırlar. Sanki biz burada Menderes'ten kalma makine ile para basıyoruz. Allah topunun belâsını versin.

Tombalıklar Vandaki Çil ile Adâletin aleyhinde rapor vermişler. Bu kadar da eşeklik olur mu? Faruk'un neşrettiği bildiriler meydanda. Gizli iş de yapmıyorlar. Verdikleri ve verdikleri konferanslar da gizli kapaklı değil. Öyleyse ne halt yemeye aleyhte rapor verirler. Herifler galiba dünyadan habersiz. Sana Musa Yusifzade'nin mektubunu da gönderiyorum. Belki işine yarar. Sana da selâmı var.

..... yeni gelişmelerden bahsetmiş, uzun bir mektup yazacağını bildirmişti. Mektubu gelmedi. Bir de şunu öğrenmek istiyorum: Kendi Fakültesinden alıp gönderdiği kitap yarı değeri ile mi alındı? Bu sefer cevabını geciktirme. Selâm ve sağlık dileklerimi yollar, Sabahat Yenge'ye hürmetlerimi iletirim. Tunga ile Örpen'in gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Kimyacı Halûk ne oldu?

6 Nisan 1972

Azizim Hacaloğlu,

Enteresan mektubunu aldım. Dediklerinin bazıları da tahakkuk etti. İnşallah hepsi de gerçekleşir. Eskiden benim öfkem pek uzun sürmezdi. Şimdi, haftalardır, şu'ye olan öfkem geçmiyor. Bu herif Moskof ajanı mıdır, nedir? Bana bu soruyu gençlerden biri de sordu. Herhalde ihtiraslarının esiri bir bunak. Ne halt edeceğini bilmiyor. Burada bir söylenti daha var: Erdal, dekanlığı veya rektörlüğü zamanında Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının eğitim görmek için Filistin'e gittiğini biliyormuş. Bu dünyada her şey olur ve oluyor.

Öyle sanıyorum ki bir hayli komünist ipe çekilince lüzumsuz gürültü çıkarana akılları başlarına gelecek. Çünkü şimdiye kadar bu memlekette kim ne ettiyse yanına kâr kaldı.

Dün "**Kutlanmış Beğ**" hakkındaki ayrı basımı postaladım. Evliya Çelebi'nin de ikincisi çıktı. Bana telif hakkım olan nüshaları göndermelerini bekliyorum. Onda da, başta feci bir yanlış yapmışlar. Bu kadarına baltalama diyesim geliyor.

Şaman ne yapıyor? 7 cephedeki savaşlarına devam ediyor mu? Ankara'ya ısmarladığım kitap işlerine o bakıyormuş. Kitapların biri geldi. Üçünü hacı bekler gibi bekliyorum. Görürsen Şaman'a selâmlarımı söylemeni rica ederim.

Buradaki 40 milliyetçi genç 80 grup halinde çekişiyor. Bakalım sonu ne olacak?

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim.

Atsız

19 Nisan 1972

Azizim Şaman,

Biz, İzzet Yolalan'la kararlaştırdık: Telefonun başından ayrılmıyoruz. Sabaha kadar bekliyoruz. Uyku kaçırıcı ilâçlar alıp

boyuna koyu çay içiyoruz. Uyumayalım diye... Neden mi? Eh, ne olur, ne olmaz, belki Başbakanlığı bize teklif ederler diye. Onun için kaç gündür yorgunuz.

Dün sabah, erkenden Halûk Çay telefon ederek senden bir haber verdi; Beklediğim üç kitaptan birini postalamışsın. Dünkü postadan kitap çıkmadı. Bugünkü postadan da çıkmadı. Bu da bizim Başbakanlığa benzedi. Yoksa "postaladım" demedin de "postalamak üzereyim" mi dedin. Halûk, kitapların parasını Kopraman'a göndermiş. Şimdi, diğer üç kitap için, Kopraman, gönderdiği kitabın parasını aldıktan sonra, para kâfi gelmezse, tabii derhal bana bildirmelisin. Yahu, ne biçim adamlarsınız? Kırk kişi dört kitabı gönderemediniz gitti. Bundan sonra Ankara'dan kitap almak gerekince, anlaşılıyor ki benim oraya gelmem gerekecek. Mendebur şehri de bilmiyorum. En iyisi, kitap almaktan vazgeçip onun yerine şarap almak.

Dün sabah bir tane Evliya Çelebi gönderdim. Bu gibi işlerde ihtiyatlı olduğum için taahhütlü yolladım. Yarın belki bu mektupla birlikte alırsın. İstanbul'la Ankara'nın arası herhalde uzadı ki mektuplar falan daha geç gelmeye başladı.

Ahmet Bican^(*) şanlı piyade olup dört gün önce Tuzla'da vazifeye başlamış. Kopraman'a mektup yazarak Tevetoğlu'na gitmesini bildirdim. Daha önce de bunu Tevetoğlu ile konuşmuştum. Ona Türk Ansiklopedisinde iş verecek. İhmal etmesin. Bir köşe başı, su başıdır. Şimdiden yerleşsin.

Sana bir de kimyasal olay söyleyim de incele: Bu kış soğuk geçtiği için çok üşüdüm ve sıkıntı çektim. Şimdi havalar ısındı. Fakat ben hâlâ üşüyorum. Bundaki kimyevî faktörleri inceleyip bir doktora tezi yaparsan Nobel mükâfatını alırsın. Tabii, haberi sana verdiğim için bu mükâfattan % 5 komisyon isterim. Artık tam mânâsı ile ticarî zihniyette bir kişi oldum. 100 milyon lira ile ticarete başlarsam kediye falan değil, file yükle-

(*) Prof. Dr. **Ahmet Bican** Ercilâsun. Türk Dil Kurumu eski başkanı.

öte ucuna gayet geniş anayollar yaptırarak, okulları ana, ilk, küçük orta, büyük orta, lise, olgun lise, yüksek, daha yüksek, en yüksek diye kademelere ayırarak herkesi istidadına göre yerleştirip memleketi 100 yılda kalkındıracağım. Plân nasıl? Bunu kimse düşünemez.

Şimdi sana bir haber: Sarıyer'deki Askerî Karakol'un kumandanı Yüzbaşı Yüksel Karatopoğlu'nun davranışları bazılarının şüphesini çekmiş? Kendisine teslim edilen solakların hepsini serbest bırakmış. Bana söylediler. Sen de gerekene söyle.

Sana bir Evliya Çelebi göndermiştim. Taahhütlü olduğu için almışsındır. 4. sayfasında şahane bir yanlış vardı. Ben yanlışsız kitap bastıramadan öleceğim. Gözüm açık kalacak. Açık kalırsa ne olur? Bir şey görmedikten sonra istersen çapı 986.000.000 metrelik olsun.

Hepsi bu kadar. Bu sefer CHP hapı iyice yutacak. 1973 seçimlerinde de AP ye gün doğacak. Şu kim bilir nasıl ihtiras içinde kıvranıyordur. Devlet başkanlığı edenler arasında onun kadar hakaret görmüş kimse gelmemiştir.

Selâm ve sağlık dileklerimi yollarım. Sabahat Yenge'ye hürmetler.

Tunga ve Örpen'in gözlerinden öperim.

Bican, Tuzla'da şanlı piyade oldu. Temmuzda yeniden baba olacak. Kayabek de dördüncü defa baba olacak. Yaşasın 100 milyonluk Türkiye. O zaman dünya hapı yuttu demektir.

T.T.K.

448

24 Nisan 1972

Azizim Hacaloğlu,

Cemalettin Yücel Beğ'in kitabını ve senin mektubunu aldım. Şu benim yılan hikâyesine dönen kitaplar da nihayet geldi. Eskisi kadar kitap almamakla beraber evde kitap koyacak yer kalmadı. Şu yeni taşınacağım günü bekliyorum ama orası da kitaplara yetmeyecek. Buğra bir an önce doktor olup gelse, askerliğini yapsa da kitapları ona verip kurtulsam diye düşünüyorum ama buna da ömrüm vefa edecek mi bilmem. Halimi eski bir hekim gözüyle pek beğenmiyorum.

C. Yücel Beğ'e teşekkür etmek istiyorum. Onun için bana mektup yazarsan onun da adresini vermeni rica ederim.

Sana Evliya Çelebi'nin ikinci cildini göndermiştim. Şimdi de Oruç Beğ Tarihi ile uğraşıyorum. Hareketlerim çok ağırlaşmış olacak ki 100 metreyi 30 saniyede koşanlara benziyorum. Yani işleri çabuk göremiyorum. Bir de zaman zaman ârız olan kan sıkıntısı fena halde tesir ediyor.

Şaman'a mektup yazdım. Ankara'daki dostların dertlerine de üzülüyorum. Meğer dünya bir dönme dolapmış ama bunu ancak bu yaşta anlayabildim.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim.

Atsız

24 Nisan 1972

Azizim Şaman,

20 tarihli mektubunu bugün aldım. Roket çağındayız değil mi? Kopruman'dan uzun bir mektup almıştım. Bir tane de buğra'nın seninkiyle birlikte aldım. Emin ol, hayretten vefat edecek

haldeyim. Kitaplar geldi. Kopraman'da 13 lira kalmış. Onu saklamasını yazdım. Daha başka siparişlerim olacak.

Kopraman'ın ve senin yazdıklarınızın muhasebesini sen buraya geldiğin zaman yaparız. Bana izah edeceğin sebepleri merakla bekliyorum. Ben Kopraman'a cevabımda soğukkanlılık ve sükûnet tavsiye ettim. Bir de bezip istifaya falan kalkmamasını söyledim. Sen de daima aynı telkinlerde bulun. Genç olduğu için atılganlık edebilir. Onu Tevetoğlu'na da tavsiye ettim. Tevetoğlu Türk Ansiklopedisinde ona madde ve belki de iş verecek. Böylece çalışmak imkânını bulur. Para da alır.

Evliya Çelebi'nin ilk cildinden bende olması lâzım ama şimdi bu evin neresinde bulayım? O kadar karışık ki.... Yeni eve taşınmak da kısmet olmuyor. Geçen yılın Mayısında taşınacaktık. Sonra Ekime kaldı. Sonra bu yılın Nisan başına kaldı. Sonra Nisan ortasına kaldı. Şimdi de neye kaldığı belli değil. Benim katım üç odalı bir yer. Fakat geçende hırsız girmiş. Balkonlarına Muzaffer'in himmetiyle demir parmaklık takacağız. Bu yılın Temmuzunda gireceğimizi umuyorum.

Suomi'ye gidersen 15 Ağustosta geleceğini yazıyorsun. Bizim yeni ev Bostancı'da. Ankara asfaltı ile Bağdat Caddesi ortasında. Bağdat Caddesinin Bostancı durağında durup bir nara atsan duyarız. Sen de bir daire alsaydım iyi olurdu. 108. elementi keşfederek Nobelden 100.000.000 dolar alıp bir daire al, istersen iki daire alıp duvarlarını yıkıp birleştir. Ondan sonra bütün apartıman gümbür gümbür çöksün ve Türkçülere mezar olsun. 22. Asırda Türkçüler iktidara geçince orada bir anıt-kabir yapıp kımız içerler.

Sen Ötükenleri alıyor musun? Müthiş yazılar çıkıyor. Nushası kalmıyor. Vaktinde almazsan sonra Nobelden kazanacağın paranın yarısını koleksiyon için vermen gerekir.

Türkçüler Derneği'nin hâli de yürekler acısı. Adı var, kendi yok. Yetkiyi Halûk'tan istemekle isabet etmişsin. Çünkü ortada Halûk'tan başka kimse yok. Yüksel Turhal, oğlunun adı için

üzülmesin. Kutalmış da olabilir. Zaten ben de öyle olamaz diye kesinlikle söylemiyorum. Örneklerine göre en büyük ihtimal Kutlanmış'tır diyorum. Neyse, şimdi ona da bir tane göndereyim.

Selâm ve sağlık dilekleriyle. Mutlaka bir tombalak bulup konuş. Sabahat Yengeye hürmetler. Tunga ile Orpen'in gözlelerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun= Tengri Türki Aburatugay (Moğolcası).

2 Mayıs 1972

Azizim Şaman,

Mayıs-ı şerifini kutlar, nice mayıslara ermeni dilerim. Bu mektup sana bazı haberler vermek içindir.

Sen kaybettiğin tombalak yerine başka bir şişko bulmaya bak. Bu işlerin ihmale gelmeyeceğini biliyorsun.

Yeni kabineden hiç ümidim yok. Suat Hayri masondur. Şeyhülislâm olan babası da masondu. Her ne kadar namuslu bir adamsa da enerjik ve cesur değildir. Partilerde de kıvılcıma başlamıştır. Reformu falan bir yana bırak, komünistlerin kökünü bile kazıyamayacaklardır. Dün akşam Ankara'ya dönen Tağmaç'ı neden kuvvet komutanları karşılamadı? Bu ikinci defa oluyor. Bundan da huylanıyorum.

Suomi sınavından ne haber? Koprıman'a mektup yazdım. Bazı ricalarda bulundum. Sen hâlâ 108. elementi bulamadın mı? Haziran'da galiba yeni katlara gireceğiz. Sen de 100.000 lira verip girebilirsin. Taksitle de olur ama şu elementi bulmak şart. İzzet iki daire alacaktı, 100.000 lira dediğin nedir. Yere baksan bulursun. Evliya Çelebi'nin ilk cildini henüz arayama-

dım. Bizim evin halini görsen korkarsın. Bahar geldi diye kiracı örümcekler geldi. Aramızda her gün ihtilâf çıkıyor. Ya şu Avrupa güreşlerine ne dersin? Yenildikten ve kepaze olduktan sonra antrenörler "böyle olacağı belli idi" diyorlar. Güreşçiler de açlıktan şikâyet ediyor... Aç ise Türkiye'de nasıl birinci oluyor. Bu heriflerin yerine sen ve ben gitseydik millî duygu ile daha iyi sonuç alırdık.

Selâmlar. Yengeye hürmetler. Bebelerin gözlerinden öperim.

Garip bir adam

Atsız

7 Mayıs 1972

Nihayet üç komünisti asabildiniz. Bu ne uyuşukluk be? Şimdiye kadar 50 tanesi asılmalıydı. Öldürülenlerin 38 kişi olduğunu Abdi İpekçi yazdı. Yani 38 üniversiteli. Dursun Önkuzu'nun nasıl öldürüldüğü malûm. Onu öldürenler de herhalde asılır. İki idamlık da İstanbul'da bekliyor. Ürgüplü kabine kurabilecek mi? Bunları nerden bulup başbakan yapıyorlar? Bunlar tarafsız değil ki? Hepsi CHP den yetişme. Senin Ankara'da daire alman hoşuma gitmedi. Havası bozuk yer. Sonra benim şeritleri kim takacak? Gel, sen de İstanbul'a yerleş. Kopraman Tevetoğlu'na gitti mi? İhmâl etmesin. İstanbul hâlâ serin ve yağmurlu. Selâm ve sağlık dilekleriyle. Sabahat Yenge'ye hürmetler. Tunga ve Örpen'in gözlerinden öperim.

T.K.K.

Atsız

1 Haziran 1972

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Beni ziyaretiniz büyük bir sürpriz ve bahtiyarlık oldu. Haklı olarak "büyük bir köy" diye vasıflandırdıkları İstanbul'da benim de iki katlı ve beş odalı bir kulübede yalnız yaşadığımı görerek hayat şartlarım hakkında tam bir fikir edindiniz. Yazıp çizmek için, çok zamana ihtiyacım olmasa, bu kulübeden hiç de şikâyet etmeyeceğim amma, iptidailiği yüzünden epey vakit alıştı adetâ bir mesele oluyor.

Hayat ve irsiyet konusu üzerinde yazdıklarınızı dost ve ülküdaş bir kalbin arzusu diye kabul ediyorum. Bilemediğim ilerki atalarımın, belki bazı jenler intikal etmiştir. Öyle veya böyle olsun, ayakta durabildiğim müddetçe ben vazifeye devam edeceğim.

Hakkımda gösterdiğiniz, lâayık olmadığım teveccühten dolayı teşekkür eder, derin hürmetlerimi sunarım, muhterem Adile Hanım.

Atsız

3 Temmuz 1972

Azizim Hacaloğlu,

23 Mart tarihli mektubunu aldım. Evet, 23 Mart tarihini atmışsın. Bu da senin zihnen fazla meşgul bulunduğunu gösterse gerek ama daha bu yaşta iyi değil. Tabii, dediğin gibi her tarafın ahmaklarla dolu olduğunu görmek insana takvimi de, tarihi de, kendini de şaşırtır. Faik Türün gazetecilere yaptığı beyanlarda karşı tarafın henüz mücadele gücünü kaybetmediğini söyledi. Bunları kısa zamanda temizlemek elbette mümkündür ama bu kadar hukukî yollarla olmaz. Banu adındaki kolluk kuvvetleriyle oyuncak gibi oynayıp boyuna ifade değiştirip şaşırtmaca yaptığı halde bu Cici Bâyanâ temiz bir so-

pa çekip doğruyu söyletemiyorlar. CHP'nin yeni kurultayında Muammer Aksoy ile Alacakaptan dâvetli bulunuyor. Ecevit 40 kere halk diyor da bir kere bile millet demiyor. **"Partimiz sosyalist değildir"** diye verilen bir taktir oya konmadan iç ediliyor. Bütün bunlar sıkıyönetimin gözleri önünde oluyor. Doğrusunu istersen benim de ümitlerim kırılmaya başladı. Bu uyuşuklukla işler yürümez. Bahsettiğin üniversite tasfiyesini hele bir görelim. Bakalım işler nereye varacak.

Galip Erdem'in ve diğer bazılarının ihracını ben de gençlerden öğrendim. Sebebi aيداتlarını uzun süredir vermemeleri imiş. Tabii bu kararlar benim ilgim yok. Son kurultaya da katılmadım. Zaten başkan da değildim. Başkan Ahmet Kınık'tı. Bu sefer de Muzaffer Eriş oldu.

Yağmur'un yazılarından haberim yok. Çalıştığı yeri de bilmiyorum. Yalnız Buğra Köln'de bizim solcularla aleni bir tartışmasını ve onları mat ettiğini yazdı. Şu Adalet gazetesindeki yazılarından birini göndersen memnun olurum. Bakalım neler yazmış.

Ben Tercüman'ın "1001 Temel Eser" serisi için Oruç Beğ Tarihi'ni hazırladım. Eylül'de çıkacak. İstanbul'un sıcağında ve susuzlukla harap bu evde çalışmak çok zor oluyor. Yalnızım da. Civarımda oturan Kâniye biraz yardım etmese daha güç durumda kalacağım. Bostancı'ya taşınacağımı biliyorsun. Fakat geçen yılın Mayıs'ında apartmanı bitireceğini söyleyen müteahhit bu Mayıs'ta bile hazır etmedi. Sançar'ın arsasında yapılan yirmi otuz dairesi bir apartmanın bir dairesi. Kaloriferli diye tamah ettim. Bu kış bu evin soğuşundan hastalanıp iyice yılmıştım. Bakalım orası nasıl olacak. Ankara'ya gelmeyi düşünmüyorum. Gayet dermansızım.

Zavallı Dünder Taşer'in uğradığı kazaya da akıl erdiremedim. Manevra yapan bir arabanın sadmesine uğramak için ya çok dalgın olmak, ya da arabanın çok hızlı gitmesi lâzım gelmez mi? Neyse Dünder gittikten sonra akıl yürütmek ukalalık oluyor.

Bana burada neşe veren tek şey Kâniye'nin iki yaşındaki oğlu Hakan. Ben ona Minimini Maviş Cin Kereta diyorum. Pek

enin bir şey. Bakalım ilerde ne olacak? Selâm ve sağlık dilek-
lerimi yollarım. Maltepe'deki evin telefon numarası değişti. Bün-
den Maltepe değişti. Bizimki 52 03 41. İstanbul'a gelersen bek-
lerim. Tekrar selâmlar.

Atsız

17 Temmuz 1972

Azizim Arif Türkdöğân Beğ,

İlginize teşekkür ederim. Reisin muhalefetine rağmen iki
yinin reyleriyle on beşer aya mahkûm edildik (ben ve Ötü-
ken Yazıişleri Müdürü Mustafa Kayabek).

Bu dava beş yıldır sürüyor. Daha evvel de mahkûm etmiş-
ler, Yargıtay bozmuştu. Yargıtay usulden bozmuştu. Bu sefer
usul eksikliğini tamamlayarak yine mahkûm ettiler. Temyiz et-
tik. Bakalım ne olacak?

Selâm ve sağlık dileklerimle.

Tanı Türk'ü Korusun.

Atsız

19 Temmuz 1972

Azizim Hacaloğlu,

Sürpriz şeklindeki ziyaretinden çok memnun kaldım. Evde-
şinle baldızın üzerimde çok iyi intiba bıraktılar. Yalnız sordu-
ğum halde sonraki öfkeler arasında hangisinin büyük, hangisi-
nin kaç numaralı kardeş olduğunu unuttum. Bu öfkeye Ga-
lib'in mektubu sebep oldu. Senin yanında açmıştım ama yazı-
sı okunaksız olduğu için iyi okuyamamış, tabii iyi anlamamış-

tım. Sonra dikkatle okuyup Devlet'teki yazılarla da kıyaslayınca öfkelen dim. Bu öfke hâlâ devam ediyor. Oyun açık olarak oynanacaktır. Muayyen bir hadden sonra bende hatır, gönül tanımak diye bir şey kalmadığı için işin nereye kadar varacağı kestirilemez.

Öfkemin bir başka sebebi de, bildiğin gibi, memleketin durumu. Gevşeklik, yumuşaklık ve hamakat devam ettikçe âdeta hasta oluyorum. İstanbul çevresinde bir takım yerler var. Orada bir odam olsa gazetesiz ve radyosuz yaşamak bana şifa verecek ama buna da malik değilim. Böyle bir yerde Robenson gibi yalnız yaşamalı ki sağlık durumum düzelsin. Yoksa bunca "toplumsal alıklık" arasında gürleyip gitmek işten bile değil.

Getirmiş olduğun, Yağmur'un makalesini de okudum ama dediğin gibi "çok güzel" bulmadım. Hatta tenkit edilecek yerleri de var. Neyse, bir de onunla uğraşmayayım.

Ankara'da Hasan Eren adında bir Türkoloji profesörü var. Tevet'in idare ettiği Türk Ansiklopedisi'nde başredaktör olarak çalışıyor ama redaktör değil kondüktör bile olamaz. Benim yazılarımı boyuna değiştiriyor. Türkçe bilmiyor. Türkçe'nin ahenk kanununu bilmiyor. Bizim Hakan'ın dediği gibi "..... adam"ın biri. Bu hakkında bilgin var mı? Rumeli göçmeni imiş. Cahil olduğunu herkes biliyor ama mazisini bilen yok. Belki sen bilirsin diye soruyorum. Bu yüzünden de Tevet ile aram açıldı. Yazılarımda tahrifat yaptığı gibi bazen cümleleri atlayarak yazının anlaşılmasız hale gelmesine sebep oluyor. Tevet'e söyledim. Yazılarımda tashihlerini ben yapayım dedim. Peki dediği halde yapmadı. Ben de artık oraya yazmamaya karar verdim. "Gök Türk" maddesini bana vermişlerdi. "Kök Türk" halinde yazacaktım. Çok uzun olacak olan bu maddede bu nice yanlışlar yapacağımı düşünerek vazgeçtim.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderir, Yenge Hanım'a hürmetlerimi yollarım.

Atsız

26 Temmuz 1972

Azizim Refet Körüklü Beğ,

Akılsız başın cezasını "kese" çeker. Biraz önce size yazıp Ötüken'in yazıları ile birlikte kapattığım zarfa konacak mühim bir haberi unuttum. O zarfı açmam. Çünkü başka büyük zarfım yok. O sebeple bunu gönderiyorum. Hatta belki bu, ötekinden önce gelir. Çünkü öteki taahhütlü. Haberimiz saymanın değişmesine ait. Muzaffer Eriş, Soma'ya tayin edildiği için paralar ona gelirse geriye gönderileceğinden onun yerine İzzet Yolalan'ı koyuyoruz. Bu haberin çerçeve içinde, yine çift sütun olarak 12 punto ile dizilmesini sağlamanızı rica ederim. Protokol caridir. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

26 Temmuz 1972

Azizim Refet Körüklü Beğ,

Nihayet size yazıları göndermek imkânını elde edebildim. Halsizlik ve isteksizliğin sebebi meğerse 20 ye çıkan tansiyon ve veremli kanına yaklaşan kansızlık imiş de haberim yokmuş. Üç gündür yine rejime girdim. Zaten bu niemlekette varsa rejim, yoksa rejim... Fertlerde rejim, hükûmette rejim...

Dört yazı gönderiyorum: 1) Türkçülük ve Siyaset başlıklı başyazı. 2) Ötüken'den Haberler. 3) İmre Toth'un yazısı. 4) Türkçüler Derneği'nin üç bildirisi. Bunlar mutlaka bu sayıya girmesi gerekli yazılar olduğu için aceleyle yolluyorum. Yoksa bende daha birkaç yazı ile 20-30 okka kadar şiir daha var. Bir "Horyat" yazdınız, bütün millet horyat yazmaya başladı. Bazıları da güzel. Fakat bir de horyatın ne olduğunu bilmeden yazanlar var. Meselâ bir tanesi beher mısraı 14-15 heceli olan serbest nazımlı bir manzumeyi horyat diye yollamış. Bunları tabîî hemen atıyorum.

Zannederim geçen sefer dizilip de sığmadığı için bu sayıya kalan bazı yazılar da var. Onlarla birlikte bu yazılar Ötüken'i doldurur mu bilmem. Doldurmazsa buradaki şiirlerden biraz daha gönderirim. Bir de zannederim Mustafa Kayabek'in bir yazısı var. Sizden ricam şu: Bu yazılar dizilince tashihler için bana gönderin. Ben bir yardımcı ile birlikte, birimiz okuyup, birimiz düzeltmek şeklinde ilk tashihleri yaparım. İşsiz güçsüz emekli taifesinden olduğumuz için bana kolay gelir. Fakat Allah'ın bu sıcağında ve bunca işiniz arasında siz yapmaya kalkarsanız anayasaya aykırı olur.

Türkçüler Derneği Genel Merkezi'nin üç bildirisi birbiri ardınca, 12 punto ile çift sütun olarak dizilsin. Bilmem bu tabirleri biliyor musunuz? Matbaacılar anlar. Ötüken'den Haberler'e sizin ekleyeceğiniz başka haberler varsa koyarsınız. Devletteki yazılar dediğiniz gibi. Amca, ile'nin tekrar Derneğe alınması için yeni bir Kurultay kurulmasını isteyecek kadar ileri gitti. O sözleri söylemiştir. Daha başka şeyler de söylediğini biliyorum. Kayabek kendisine okkalı bir özel mektup yazacaktı. Belki yazmıştır bile. Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim. Yengeyle telefonda konuşmuştuk. Hürmetlerimi yollar, çocukların gözlerinden öperim.

T.T.K.

Atsız

10 Ağustos 1972

Azizim Hacaloğlu,

2 tarihli mektubunu aldım. Sıcaklardan bunalırken geçende burada iki dakika süren ve zannederim bir kasırga yavrusu olan tabiat olayı az daha benim kitaplardan bir kısmının canına okuyacaktı. Saat sekiz buçukta havanın pek karanlık olması dikkatimi çekmişti ama tabii güneşteki patlamalardan, aydaki çatlamalardan falan haberim yoktu. Bildiğim tek şey İsmet fesadı, Bülent Ecevit'in nifakı, Halk Partisi'nin şerrinden

ibaretti. Dolu ile, buz parçalarıyla birlikte başlayan sağanak bir anda bizim evin önündeki caddeyi dereye çevirdi. Karışık ve sert bir rüzgâr da esiyordu. Yukarı kata şarıl şarıl yağmur iniyor, yukarı kattan da aşağı katlara dökülüyordu. Tabii ben bunlara aldırmadan arka odadaki kitapların yanına gittim. Şimdiye kadar en mahfuz oda diye bildiğim bu odanın pencerelelerinden içeri su fişkırıyor, sular pencere yanındaki dolaplara giriyordu. Bu odadaki dolapların kapakları açıktı. İlk üçünün kapaklarını geçirebildim. Son ikisindeki kitapları da kucak kucak alıp dışarda, mutfağın önündeki boşluğa yığdım. Bazılarının dipleri ıslanmıştı. Yani hengâmeyi asgari zayıyla atlatmıştık. Bu sağanak ve rüzgâr iki dakika yerine 10 veya 12 dakika devam etseydi belki de ev yıkılırdı. Ben ömrümde böyle şey görmedim. Anladım ki bizim memlekette herşeyden önce bir mazgal reformu yapmak lâzım. Mazgal olmadığı için Eminönü ve sair meydanların yağmurlu havalardaki halini bilirsin.

Hasan Eren hakkında verdiğin bilgiye teşekkür ederim. Kalitesiz kişi olduğu anlaşılıyor.

Galip Erdem'den nazikane bir mektup aldım. Tabii, işi uzatmamak için cevap vermedim. Zaten vaktim de yok. Yine bunalmış durumdayım. Yeni eve ne zaman gideceğimiz hiç belli değil. Dün müteahhit geldi. Vehbi Koç firmasına ısmarladıkların radyatörleri bekliyormuş. Radyatörler dışında da hakikaten pek az iş kaldığını kendi gözümle de görmüştüm. Oraya taşınmadıktan sonra burdaki perişanlık ve dağınıklık devam edip gidecek. Sizin geldiğiniz gün tesadüfen evin en topluca olduğu bir gündü. Dağınık gününe rastlasaydınız, sen değil ama senin Hanım ve Baldız belki de korkarlardı. Bazen örümceklerle müsavi şartlarla oturuyoruz. O sağanağın bir tek faydasını gördüm: Dört günde bir akmaya başlayan su yine üç günde bir akmaya başladı ama sıcak günler tekrar gelirse bilmem ne olur. Ağustos'un sonuna yaklaşıyoruz. Bakalım nasıl gelişmeler olacak? İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın bildirisinde bahsolunan sabotajcılar olarak bakalım kimler çıkacak. Yani milletçe, devletçe nefis bir uykuya dalıp uyumuşuz. Hâlâ da uyuyoruz. Vaktiyle 1944'te bize yapılan muamele ile bu komünist

itlere yapılan arasındaki farka bakarak deli olmak işten bile değil. Bunlara radyo bile veriliyor. Bizim hücrede konuşmamız yasaktı. Neyse uzatmayalım. Selâm ve sağlık dileklerimi yollarım.

Atsız

6 Ekim 1972

Kardeşim Muzaffer Amca,

Herhâlde Soma'da bir keramet var. 26 Eylül tarihli mektubun 3 Ekimde geldi. Bizim ev işi hâlâ askıda. Radyatörler 25 Eylülde takılmaya başlamış. Hamsi 1 Ekimde beni taşımak için kamyonla gelecekti. Ama bu da tabii öteki sözleri gibi doğru çıkmadı.

Nejdet, iskân müsaadesi çıkmadan girmeyelim diyor. Bilmem neye. Ben ay sonuna kadar da beklerim ama Kâniye'yi düşünüyorum. Onun oturduğu ev (yanımızdaki bina) müteahhide verildi. Kâniye 15 Ekim'de çıkmak mecburiyetinde. Civarımızda, onun girebileceği ev yok. Evler hep Ankara asfaltına doğru. O sapa yerlere gitmek güç. Bu sebeple bizim eve girmeleri için benim çıkmam gerekiyor. Velhasıl Hamsi yüzünden sıkıntı çekiyoruz.

Eylül sayısı Ötüken işlerim bugün bitti. Üç beş güne kadar da Ekim sayıları gelir. Bende aboneler çoğaldı. Para da çoğaldı. Bir daire daha alsam mı diye düşünüyorum ama her şeyi bitmemiş daire istemem. Şimdi biraz edebî mesele olan Ötüken'den bahsedelim:

1) Halil Tireli'den mektup aldım. Onun abone kaydettirdiği Bircan Kayalı Hanım ocak sayısından sonra dergi almamış. Bu hanım senin listede mi? Milas veya Muğla'da olacak.

2) Mehmet Ülker son olarak 8. sayıyı almış. Şimdi adres değişmiş. Yeni adresi şu:

Ağabey Köyü İlkokulu Öğretmeni / Eşme-Uşak

Bu M. Ülker bende ve İzzet'te yok. Acaba sende mi? Sendeyse gereğine bak. Değilse bana bildirmeni rica ederim.

Cemal Kırzioğlu sende mi? Yeni adresi şu imiş:

3. Cadde, 22/6 Dilek Ap. Bahçelievler / Ankara

Abonelerimizden (bendekilerden) Hüseyin Akdemir de bir mektup yazdı. Evlâtlarına tam bir Ötüken takımı bırakmak için eksiklerinin tamamlanmasını istiyor. Eksikleri şunlar:

1964: 1, 2, 3, 12

1965: 13, 20, 21, 24

1966: 25, 26

1970: 74

Bunların hiçbirisi bende ve İzzet'te yok. Sende varsa göndermeni rica ederim. Adresi şu:

Hüseyin Akdemir

PTT Bakım Merkezi Müdürü / Muğla

4) Türk Ülküsü'nün yeni basımını Nejdet sana göndermişti.

5) Trabzondaki mutkunda da (MHP lilere) Ötüken ve Adsız Dergi okumasını yasaklamış. Nutku dinleyenlerden birinin mektubundan öğrendim. Aferin baba dostuna. İnsan dost olunca böyle olmalı. O zaman zavallı 'nın ne suçu vardı?

6) Kışın geçmesine 5 hafta kaldıysa da bu müddet içinde iki kere daha bize çok zahmetli günler yaşatabilir. Sıkıntıya düşersen senden ödemeli olarak 10 kilo gaz isterim.

7) Protokol cârîdir. Selâm ve sağlık dilekleri. Neriman Yenge'ye hürmetler. Çocukların gözlerinden öperim.

T.T.K.

16 Ekim 1972

Azizim Hacaloğlu,

12 tarihli, acı haberli mektubunu Şimdi aldım. Böyle zamanlarda teselli sözlerinin ne kadar zayıf kaldığını biliyorum. Fakat başka bir imkân olmadığı için sana sabır ve kuvvet, merhum annene de Tanrı'dan rahmet dilemekten başka bir Şey yapamıyorum. Hele böyle hayvan bir Őoförün hayvanlığı yüzünden gelen ölümün sana ne kadar acı vereceğini biliyorum. Değiğin gibi insan çok dayanıklı bir yaratıktır. "Allah insana dayandığı kadar acı vermesin" sözü ne kadar doğrudur ve insanın nelere katlandığını gösterir.

Ben yeni eve taŐınamadım. Geçen yılın Mayıs'ında gireceğim eve galiba bu kış da giremeyeceğim. Müteahhit sözünde durmuyor. Bu sefer kesin söz vererek 1 Ekim'de gireceğimizi söylemişti. Hatta bana telefon ederek 1 Ekim'de kamyonla seni taŐımaya geleceğim demişti. Nejdet Sançar da bu iş için yine İstanbul'a gelmişti. Fakat telefonda bize inşaat yerinde buluşmak üzere verdiği sözü de tutmadı, gelmedi. Bunun üzerine ben ortağına telefon ederek epey acı konuştum. Kendisi ertesi gün bizi arayarak buluŐtu. Nejdet çok ağır konuştu. Adam epey müteessir oldu ve 15 gün daha müsaade istedi. Ben 15 gün sonra da işleri bitireceğine inanmıyorum.

Yani % 95 ihtimalle bu kış da buradayım. Beni asıl üzen Şey Kâniyelerin durumu. Yanımızdaki kocaman biçimsiz binanın bir dairesinde oturuyordu. Orası da müteahhite verildi. Bu ayın 20'sinde çıkmaya mecbur. Ev bulamıyoruz. Soğuklar da geldi. Hele o minimini herifi, Hakan'ı düşünüyorum. Pek sevimli bir

şey. Onun tâbiriyle "manyak ayu adamlar" yüzünden biz sıkıntı çekiyoruz. Bilmem ne olacak.

Ötüken'in Ekim sayısını gönderdim. Sen işleri orada anlamadıktan sonra ben gazete haberlerinden hiçbir şey anlamıyor, yalnız radyo haberlerinden kesin mânâlar çıkarıyorum.

Selâm ve iyilik dileklerimi yollar, Terken Yenge Hanım'a selâm ve hürmetlerimi gönderirim.

Atsız

23 Ekim 1972 Pazartesi

Maltepedeki Harabezar

Kardeşim Muzaffer Amca,

Şu saatte evinde bulunduğun için seni tebrik ederim. Bakalım ben ne zaman evde olacağım. Dün Mehmet bir vergi meselesi için köyüne gitti. Tabî bizim daireye uğrayamadım. Bugün havanın elverişli olmasından istifade ederek ben gittim. Benim dairemin kapısı kilitli olduğu için memnun oldum. Şu eve talip oldum olalı ilk defa bir memnuniyet duydum. Evin içi temizlenince güzel olmuş. Fakat mutfaktaki fayans döşeme işi orayı yine batırmış. Üstelik fayanslar da tamam değil. Yine iki tane eksik. Elektrik lambaları falan güzel. Eline sağlık. Senin gibi yüksek mühendis işçiyi nerde bulup da bir daha lamba taktırabiliriz. Fakat herifler seni de aldatmışlar. Bu mahut kapı hâlâ dışarı açılmıyor. Boyanmış ve takılmış hâlde duruyor. O sırada, ben Gülâbi ile içeriyi kontrol ederken bir işçi geldi. "Bana onu söylemişlerdi. Yapacaktım ama sen şimdi öteki işleri yap biz onu yaparız dediler" diye bir hikâye anlattı. Yirmi dakikalık işi yapmadım mı diye sorunca da "burada en aşağı yarım günlük iş var" dedi. Öteki 20 dakikalık demişti, bu yarım günlük, yani hiç olmazsa 3 saatlik diyor. Hay kapı başlarına yıkılsın be. Sanki marangozluk bir sanatmış gibi. Kızıp ben

yapacağım, görecekler. Netekim eskiden, gençliğimde bazı işler yapmışımdır ama beni çok sıkar. Attilâ Demirâl'i daha çok sıkar.

Ben evi teftiş ederken yukarı katlardan birine taşınmış olan emekli albay geldi. Tanıştık. Hamsi onu da 1 Eylül'de her şey tamam, kalorifer işleyecek diye kandırmış.

Adamcağız da o yüzden istifa edip ikramiyesini alarak İstanbul'a gelmiş. Hanımı ile de tanıştım. Hanım da birçok boya işlerini kendinin yaptığını söyledi. Soba kurmuşlar. Ben de bizim daireye soba kurulur mu diye baktım. Hol dediğimiz yerin giriş kapısına yakın bir yerinde baca deliği var. O takdirde soba, Maltepe'deki odanın istikametine kurulacak. Yani borular sobadan yukarı yükseldikten sonra sola kıvrılacak. Bizim şahane lambaları görünce şehrayin yapmaya heveslendim ama elektirikler yanmadı. Gülâbi'ye niçin yanmadığını sordum. Bir şeyler söyledi ama galiba Latince idi, anlamadım ve üstelemedim. Kapının yarım günde yapılacağını söyleyen marangoz da mutfağın hâlini görünce "dün biz burasının tahta işlerini yapmıştık, fayansçılar batırmış" diye esef etti ve "birimizin yaptığını öbürümüz bozuyor" dedi. Bu sözle ben Türkiye'de olduğumu anladım. Albayın söylediğine göre kalorifer kazanı 25 Ekim çarşamba günü gelecekmiş. Senin, o kazanın nasıl sığacağı hakkında endişeni söyledim. Parçalar hâlinde gelip içerde takılacağını söyledi. Demek ki Hamside mühendislik dehası var. Bu arada ben yine Kâniyelerin durumunu düşünüyorum. Bilhassa Minimini Mâviş Cin Kerata'yı. Onun hâli nedense bana dokunuyor.

Nejdet'ten mektup aldım. Kaloriferleri yanmadığı için bu soğuklarda berbat bir nezle olmuş. Mektubun sonunda da "kasım sayısının yazıları hazır; senin yazını bekliyorum" diye yazıyordu. O cümleyi okuyunca ben de az kalsın felç oluyordum. Hemen kısa bir cevap yazarak kasım sayısının bayramdan sonraya kalmasını teklif ettim. Bu teklifin gerekçesi kuvvetli: Millet tam (yalancılığından belli). Müslüman olduğu için bayram tebriklerini hiç ihmal etmiyor. Postalar tonlarla

tebrik taşıyor. O arada belki bizim dergiler kaybolur diye korkuyorum. Bir de o hengâmede postahaneye yaklaşmak bizim evin ikmalinden daha zor. Bayramdan bir hafta önce hücum başlıyor, bir hafta sonrasına kadar sürüyor. Bayram 8 Kasımda. Bu sebeple dergi 15 Kasımda çıkmış olmalı. Zaten benim bugünlerde yazı yazacak hâlim yok.

Söz Ötüken'e gelmişken İzzet'in sana bir mesajını bildireyim:

Hasan Çoban

Sabri Sayar

Bu ikisine İzzet gönderecekmiş. Senin göndermemeni istiyor.

İşte bütün haberler bundan ibaret. Millî futbol takımının Lüksemburg'a yenilmesinden sonra anayasaya, Türkiye'de futbol yasağı koyan bir madde zarurî oluyor. Zaten daha önce de Cezayir'e yenilmişlerdi. Birkaç yıl önce de Suudî Arabistan'ı güçbelâ 2-1 yenebilmişlerdi.

Selâm ve sağlık dilekleriyle. Protokol caridir.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Tengri Türki Aburatugay (Moğolcası).

10 Kasım 1972

Kardeşim Muzaffer Amca,

Bayram-ı şerîfin kutlu olsun. Oldum olası şu bayram denen nesneden hoşlanmadım ama bu seferki daha da berbat geçti. Yargıtay bizim 15 aylık mahkûmiyetleri aceleyle tasdik etti. Nejdet bana telefon ederek hem bunu bildirdi, hem de Anka-

ra'ya çağırıldı. 30 Ekimde gidip 4 Kasımda döndüm. Cebbar'm ve birkaç dostun tavsiyeleriyle hareket ederek iki defa dilekçe verdim. Bu dilekçeler hukukî son çare olan tashih-i karar içindi. Yine dostların tavsiyesiyle İstanbul'a dönerek buradan da bir dilekçe yolladım. Bunu 7 Kasım arife günü verdim. Tabii bu dilekçemiz bayram ertesi Yargıtay Başsavcılığının eline geçecek. Karar tashihini Yargıtay Başsavcısı isteyebilir. Bizim dilekçelerimiz onu tahrik içindir. Bayram ertesi sonrasında, birkaç gün içinde netice belli olacak. Fazla bir ümit yok. Bu işin bu kadar çabuk tasdik edilmesinin bir müdahale ile olduğunu ima ettiler. Tabii, baba dostlarımız pek çok. Hapse girmemiz sıhhî ve tüccarî (yani aile kazancına tesir eden) sebeplerle bir defa 4 ay geri bırakılabiliyor. Bunu sağlayıp sağlayamayacağımız da belli değil. İşin ucu bir yandan da sana dokunacak. Benim kontenjanımda olan abone, muteber zevat ve öğretmen-öğrencilerin listelerini sizlerin de anlayabileceğiniz şekilde yeniden tanzime başladım. Ben girersem bunu üçünüz (Sen, Nejedet, İzzet) arasında bölüştüreceğim. Ötüken'in Kasım sayısı ben orda iken matbaaya verildi ama matbaa yüklü olduğundan dizime ancak bayram ertesi başlanacak. Yani elimize ay sonunda varacak. Bizim apartmanlara da bayram ertesi gidip bakacağım. Bunun hakkında sana daha önce bir mektup yazmıştım. Hamsi sözünde hiç durmuyor. Dün Kıryaman geldi. Durumu ona da anlattım. Muzaffer bile işçi gibi bir gece çalıştı dedim. Bir gece de biz çalışalım dedi. Muhsini bir gece gönderecek. İmkân olursa taşınacağım. Çünkü Kâniyenin evi yıkıldığı için üçü buraya geldi. Mehmet otelde, oğlu eniştesinde kalıyor ama gündüzleri geliyorlar. Onlardan hoşlanmıyorum. Bir de Minimini Mâviş Cin Kerata beni çok meşgul ediyor. Beni akran sayıp hep benimle oynamak istiyor. Beraber balık tutup kızartarak yiyoruz. Bazıları acı çıkıyor. Onun üstüne Hakan'ın yanığından sürüyoruz. Tatlı oluyor. Kerata tam bir maskara. Bir de ben sükûna alışık olduğum için bunların gürültüsü fazla geliyor. Bereket şimdilik havalar iyi de bazen sokağa veya diğer odalara gidip beni rahat bırakıyorlar. Fakat Adamcık hemen kapiya gelip "Dedeeee ben geldim" diye vuruyor.

Son sayıdan bir iade geldi. "Bolvadin Milliyetçi Öğretmen-

ler Birliği Başkanı Turan Ergün" adına gönderilmiş. Meşruhat-
ta başka bir yere tayin edildiği yazılı. Bu zat sende ise defterin-
den sil. Bunu İzzete de bildireceğim ama şimdi Ankarada, kı-
zının yanında. Dönmesini bekliyorum.

Selâmlar ve sağlık dilekleri. Neriman Yengceye hürmetler.
Çocukların gözlerinden öperim.

T.T.K.

Atsız

25 Kasım 1972, Pazar

Azizin Şaman,

Bayram tebriği kartını ve 22 Kasım tarihli mektubunu aldım.
Nihayet oradaki⁽¹⁾ durumundan memnun olmaya başladığını
öğrenince tabii ben de memnun oldum. Malûm ya, bizim bir
özelliğimiz de hiçbir şeyden memnun olmamaktır. Önünde ka-
lan şu 8-9 aylık sürede ne öğrenebilirsen öğren de vatana bir
mikdar da olsa yenilikler getir. Burada bu yenilikleri getirmek
için bir yığın eşşekle uğraşacağım muhakkak ama sen yine
elinden geleni yaparsın. Bu türlü şeylere alışkımsın. İstersen bi-
raz da hayvan terbiyecileriyle görüşüp eşeklerle nasıl bir sis-
tem kurulabileceğini onlardan öğren.

Finlerin Almanlara Saksa demeleri onların ilkönce Sakson-
ları tanımlarından ileri gcliyor. İsveçlilere Ruotsi demeleri
"Rus" demektir. "Rus" aslında bir İsveç boyu olup Slavlar'a hâ-
kim olarak onlara Rus adının verilmesine sebep olmuş, fakat
kendileri o kalabalık arasında slavlaşmışlar, bugünkü Rus mil-
letini teşkil etmişlerdir. Bulgarların slavlaşması, Frankların la-
tinceleşmesi gibi. Ruslara verdikleri Venörye adı da galiba Va-
reng adından gelme. Bizans hizmetinde bulunan bir varengler
vardı. Bunlar galiba Slav asıllı idiler. Bunu bir tahmin olarak

söylüyorum. Fransızlara Ranska demeleri de "Franska"nın bozuk bir şekli olacak. Fakat sen hepsini yazmışsın da bize ne dediklerini söylememişsin.

Bunlara akraba olduğumuzu Oğuz Han destanı ile anlat. Destanda Finlerin ecdadına "It Barak" dendiğini söyle. Macarlarla Türkler arasındaki ırkî karabetin Macarlar tarafından kabul edildiğini anlat. Bir de 20 yıl sonra Finlandiya'nın bolşevik olacağından endişe etmesinler. 20 yıla kadar Rusya'da bolşevizm bitecek ve Rusya parçalanacak. Netekim Rus bilginleri şimdiden komünizme karşı alenî cephe almışlardır. Rusyadaki yeraltı faaliyeti önlememektedir. Zaten bir millet 50 yıl zulüm altında yaşayıp kültür bakımından ilerleyerek uyandıktan sonra onu eskisi gibi idare etmeye imkân yoktur. Hele Rusya gibi içinde 40 milyon Türk, 40 milyon Ukraynalı, 3 milyon Gürcü, 2 milyon Fin vesaire bulunan bir ülkede bu eşşeklik uzun sürmez. Rusya batacak. Finlere söyle: Ben Şaman duası ettim mi, etmedim mi, onlar mutlaka yok olacaktır.

Şaman duasıyla Rusya'yı batırıyorum ama kendime hayrım yok: Tashîh-i karar talebimizi Yargıtay başsavcısı kabul etmedi. CHP'li imiş. Dosyamız İstanbul'a geldi. Bugün yarın bize içeri buyrun derler. Ben asıl Kayabek için üzülüyorum. Benim emekli maaşım var. O evini dükkânıyla geçindiriyor. 15 ay çalışmazsa herhalde çok büyük sıkıntıya düşer.

Tevetoğlu senatodaki yeminini anlattı. Herif ayakta duramıyormuş ve sıvama aptalmış. Onun başkanlığı falan olmaz diyor. Mart'ta Cumhurbaşkanlığına en kuvvetli adayın Faruk Gürler⁽²⁾ olduğunu söylüyorlar. Bir kere komünizm düşmanı. Sonra da, bizim gibi olmasa da, milliyetçi. Bu kadarı yeter.

Adresindeki rakamlara kazıyorum: 4 B 13 C ne demek? 00600 ne biçim sayı? Finlere söyle şunları düzeltsinler. Selâmlar.

(1) Mektup, o sıralar İsmail Hakkı Gökhan'ın bulunduğu Almanya'ya yazılmıştır.

(2) **Faruk Gürler**: 12 Mart Muhtırası'nı veren dört generalden biri. O tarihte Karakuvvetleri kumandanı idi (1971). Daha sonra, Memduh Tağmaç'ın yerine Genelkur-

5 Aralık 1972

Azizim Hacaloğlu,

28 Kasım tarihli mektubunu aldım. İlgine teşekkür ederim. Rapor almak için Trabzon'a gidecek kadar istek ve imkânım olsa öyle bir kayıplara karışırdım ki bu herifler beni asla bulamazlardı. Böyle bir heves duymuyorum. Bildiklerini yapsınlar. Ben infazım dört ay geciktirilmesi için dilekçe vereceğim.

İhtiyaten bir muayene olundum: Tansiyon 19 çıktı ve taşıkardı bulundu. Hoş alâmetler değil. Şimdi mühim mesele Ötügen'in bendeki işlerini diğer üç kişiye devretmek.

Şu ap. tamamlansaydı da Nejdet Sançar İstanbul'a gelseydi iş hayli kolaylaşacaktı. Fakat müteahhit hiç sözünde durmadı. Ortalarda da görünmüyor. Ben onun şeref sözlerine aldanarak yeni eve geçtim. Kalorifersiz ve elektriksiz bir lüks (!) dairede yaşıyorum. Zavallı Hakan bu dar evde deliye döndü. Ev bana dar geldi. Kitaplar sığmadı. Grip olmamak için dikkat ediyorum ama, havalar iyi gittiği halde bu taş evde romatizma ağrıları başladı. Hülâsa işimiz iş.

Maltepe postasına dilekçe verdim. Gelen mektupları saklıyorum. Bu yeni evin henüz bir adresi falan yok. Arasına gidip mektupları alıyorum. Selâmlarımı ve Terken Hatun'a hürmetlerimi gönderirim.

Atsız

Atsız Başkanı olmuştur. 1973 Mart ayında Cevdet Sunay'ın cumhurbaşkanlığı süresi dolacağı için, yeni seçim yapılacaktı. Cumhurbaşkanlığına giden yolun Genelkurmay Başkanlığından geçmesi neredeyse bir teamül hâline geldiği için, Faruk Gürler'in başkanlığı üzerinde duruluyordu. Gürler, Mart 1973'ten önce emekliye ayrılacak, cumhurbaşkanı tarafından derhal Senato üyeliğine atanacak, bu suretle adaylık imkânını kazanacak, fakat Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde gerekli çoğunluğu sağlayamadığı için seçilemeyecektir.

13 Aralık 1972

Azizim O. Nuri Kurt Beğ,

2 tarihli mektubunu aldım. Bildiğiniz adresim değişti. Yeni evimin adresi henüz tayin olunmuş değil. Bu sebeple bana, eski adrese yazılan mektupları saklaması için Maltepe postahanesine söyledim. Saklıyorlar. Arasına gidip alıyorum. Bir mesele de şu; Ötüken'in 40, 41, 43. sayılarındaki Konuşmalar başlıklı üç yazıdan dolayı, Kürtler aleyhinde bulunduğum için 15 aya mahkûm edildim. Bu dava 1967 mayısından beri devam ediyordu. Önce 15 aya mahkûm edilmiştik. Yargıtay, usul bakımından bozmuştu. Tekrar görülen davada aynı karar verildi. Başkanın beraat kararına rağmen iki üyenin mahkûmiyet oyu ile mahkûmiyet. Tekrar temyiz ettik. Bu sefer Yargıtay, bu kararı sür'atle tasdik etti. Mahkûmiyet kesinleşti. Şimdi ben ve derginin yazı işleri müdürü Mustafa Kayabek savcılıktan gelecek tebligatı bekliyoruz.

Ben, kendi yaptığım Ötüken sevkiyatını diğer üç arkadaşla devrettim. Size gelen 5 tane de Bakırköy'de oturan İzzet Yolalan tarafından gönderilecek.

MHP'nin durumu, sizin de yazdığınız gibi karmakarışık bir halde... Türkeş'in çevresinde bir takım ahlâksız asalaklar yalan dolanla onu yanlış hareketlere sevk ediyorlar. Bunlar, Türkeş adına şuraya buraya genelgeler göndererek Ötüken'in okunmamasını, bizim dinsiz olduğumuzu söylüyorlar. Türkeş de bunalmış ve şaşırılmış durumda ne yapacağını bilemiyor. Çelişik emirler vererek gerçek Türkçüleri yanından uzaklaştırıyor. Şimdi onun yanında hemen hemen hakikî Türkçü kalmamıştır. Türkçü gözüken sahtekârlar kalmıştır. Kalanı bir takım yobazlardan ibarettir.

Bu şartlar dahilinde bu partiden artık ümit kalmamıştır. İlk seçimde silinip gidecektir.

Bugün Türkeş bizden kopmuş vaziyettedir. Türkçülüğü konferanslarda reddediyor. Geçen yıl Almanya'da verdiği bir

konferansta "Biz Yahudi düşmanı değiliz. Çünkü Yahudilerle hiç harbetmedik" diyerek Türkçüleri şaşkına çevirmiş. Nejdetsançar'a da "bu milleti birleştirici tek unsur İslâmiyettir" diyerek artık tamamiyle dinci bir istikamete yöneldiğini açıklamıştır. Bilhassa en güvendiği adamları olan "Devlet" gazetesi sahiplerinin her yerde bizim aleyhimize bulunmaları ve bütün uyarılara rağmen göz yumması, bize karşı tutumunu ortaya koymuştur. Böylelikle artık ilişkilerimiz kesilmiştir.

Necip Fazıl için yazdığım manzume ancak Ocak sayısına girecek. Çünkü geç kaldı. Bir de Berlin Türk Ocağı üye kartınızda esaslı bir imlâ yanlışı olmuş: "Tabiayeti" kelimesinin doğrusu "Tabiiyeti" olacak. Dikkatinizi çekerim. Bunu düzeltin. Hiç olmazsa ikinci "a"yı el ile "i" yaparak tashih edin.

Kızınızın doğumunu kutlar, uzun ömürler dilerim. Bunu hemen Ankara'ya yazarak Ötüken'e koymalarını istedim. Kısa haber olduğu için sıkıştırmak kolay olur.

Selâm ve sağlık dileklerimle.

T.T.K.

1973

7.1.1973

Azizim H. Oraltay Beğ,

Yılbaşı kartınızı aldım. Teşekkür ederim. Ben de hepinizin yeni yılınızı kutlar, esenlikler dilerim.

Yeni eve taşındım. Taşınmaz olaydım. Kalorifer ve elektrik yanmıyor. Müteahhidin sözüne, teminatına kandım. Evvelce komşu apartımandan alınan ceryanla elektrikler yanıyordu. Benden önce apartımana taşınmış olan 4 aileden bazıları pa-

halı buldukları elektririk parasını vermeyince onlar da ceryanı kesmiş. İlk günleri mumla oturduk. Sonra bir aygaz lâmbası edindik. Evde dört kişiyiz; Ben, mânevi kızım Kâniye, onun oğlu 2,5 yaşındaki Hakan, bir de üvey kızı 15 yaşındaki Kâmuran. Holde soba bacası olduğu için oraya aygaz ve arçelik sobalarını kurduk, 3,5x3 metre boyunda olan bu dar yerde oturuyoruz. Kitap odasına sığmayan kitaplarımdan bir kısmı ile buz dolabı ve masayı da koyunca holde yürümek bile mesele oluyor. Bu durum en çok Hakan'ın sinirlerini bozuyor ve zavallı sağa sola saldırdığı için hergün iki üç defa dayak yiyor.

İstanbul'a henüz kış gelmediği halde ben hastalandım. Utanmasam eski eve döneceğim. Eşyayı oradan buraya 7 üniversiteli taşımıştı. Doğrusu, yaptıkları fedakârlıktı. Bu işi hamallar yapsaydı birçok şeyi kırıp dökerlerdi.

Bir yandan da savcılıktan gelecek davetiyeyi bekliyorum. Hapsin 4 ay geriye bırakılması için kanunî bir madde var. Ondan istifade etmeye çalışacağım. Kışın, bu rahatsız halimde, gaynısihhî hapisanelere girmek benim için çok fena olur. Bakalım felek ne gösterecek.

Geçen mektuplarımızın birinde Devlet Kerey Beğ'in Amerika'da bir ameliyat geçirdiğini yazmış. fakat tafsilât vermemiştiniz. Devlet Beğ'in bir kalb hastalığı olduğunu, her şeyi dert edindiği için arasına sıkıntı ve tıkanıklık geçirdiğini biliyorum. Amerika'ya sırf ameliyat olmak için mi gitmişti? Yoksa oraya mı gidince rahatsızlandı? Şimdi nasıl ve nerde? Münih'teki adresi eski adres mi? Bana bu konuda bilgi vermenizi rica ederim.

Yeni evin kesin bir adresi yok. İskân müsaadesi alındıktan sonra Belediye adresi tayin edecek. Apartıman numarası 62 ama iki tane daha 62 var. Bu sebeple bana mektuplar eski adrese yazılıyor. Oranın postası tenbihli. Gelen mektup, vesaireyi saklıyor. İki üç günde bir ya ben gidiyor, yahut birisini gönderip alıyorum. Şimdi bütün mesele N. Sançar'ın müdahalesinde: Protesto çekip usulen bir ay bekledikten sonra işi avukata verdi. Bakalım sonuç ne olacak? Kalorifer yanıp elektrik gel-

dikten sonra iskân müsaadesi alınınca sizin daireyi de kiraya vermek kabil olacak. Selâm ve sağlık dilekelerimle son veririm. Cenge'ye hürmetler. Batır ve ablalarının gözlerinden öperim.

T.T.K.

Atsız

Mağcan'ın "Alısdadı Bavrına" başlıklı, Türkiye Türkleri için yazdığı şiirin başlığının "Alısdadı Bavrına" olması gerekmez mi? Yoksa Kazaklar da bazen "ga" yerine bizde olduğu gibi "e", "a", mı kullanıyor. Alışır Nevâî'de de bir defa "ga" yerine "a" görmüştüm.

11 Ocak 1973

Azizim Hacaloğlu,

Bu sefer arayı uzattım. Sebep yeni evdir. Kalorifer ve ışık olmayışı yetmiyormuş gibi sular da kesildi. Meğer Belediye üç defa para istediği halde oturanlar harcadıkları suyun parasını vermemiş. Benim haberim yok. Zaten beş aileyiz. Haberim olsa hepsini verirdim. Müteahhit sözünde hiç durmadı. Bu yüzden biraz rahatsızım. Senin ve hakkında da bir sözün vardı. Şimdi de hakkındaki fikrini öğrenmek istiyorum. 100 metre murabbalık evin 9,5 metre karelik yerine sıkışmış yaşıyorum. 2,5 yaşındaki Hakan sıkıntıdan eline geçeni kafamıza fırlatıyor.

Gönderdiğin kupürlere de teşekkür ederim. Ben af falan beklemiyorum. Şu iş biran önce nasıl olacaksa olsun diyorum. Tiksindiğim insanların affı bana şu haksız hapisten daha çok tesir eder.

Eskişehir'deki bir MHP'liden mektup aldım. Beni hain ilân

etmişler. Adana'daki aynı partinin mecnunları ise muhakeme etmeye kalkmışlar. Demek Dr. Rasim Adasal'ın sözü doğru: Dünya deli, zirdeli ve hıncır delilerle dolu. Ne yapalım? N. Fazıl'ı tutarım. Selâm ve sağlık dileklerimi gönderir, Terken Hatun'a hürmetlerimi yollar, bayramınızı tebrik ederim.

Atsız

16.1.1973

Azizim Hasan Oraltay Beğ⁽¹⁾

10 ve 13 tarihli mektuplarınızı aldım. Durum şu: yeni eve taşınmalı hayli oldu. Eski evin mihnetinden kurtulmak istiyordum. Türkçü gençler de ısrar edince göçtüm. 7 genç sayesinde benim belâlı eşyalarım kırılıp dökülmeden bu eve geldi. Bir taraftan da müteahhit kaloriferlerin yanacağı hakkında söz ve teminat vermişti. Halbuki kaloriferler şöyle dursun ben gelince elektrik de yanmaz oldu. Girdikten bir iki hafta sonra su da kesildi. Tabii perişan olduk. Evin holündeki soba deliğinden faydalanarak oraya eski evden getirdiğimiz gaz sobasını kurduk. Bu hol 3.25x3.25 boyunda bir yer. Mutfığa sığmayan buzdolabı, salona sığmayan üç dizi kitap dolabı, bir de masa konulunca gezmek kabil olmayan daracık bir yer oldu. Soğuklar dolayısıyla ömrümüz burada geçmeye başladı ve 2.5 yaşındaki Hakan deliye döndü. Ben de hiç çalışamaz hale geldim. Derken soğuklar başlayınca 11 Ocak akşamı Hakan hastalandı. Ne yese, içse çıkarmaya başladı. 12 sabahı da karla birlikte kış iyice bastırdı. Kış âni geldiğinden bilhassa beni sarstı. Ya-

(1) **Hasan Oraltay**, Kazak Türklerinin tanınmış simalarından olup, ünlü Kazak göçü ile Türkistan'dan Türkiye'ye gelmiştir. İzmir'e yerleşen Oraltay, daha sonra Almanya'ya giderek Münih'teki Radio Liberty (Hürriyet Radyosu)'nin Kazak bölümünde çalışmıştır. Emekli olduktan sonra Türkiye'ye dönmüştür. Şimdi hayatını İzmir'de ve Almanya'da sürdürmektedir.

bancısı olduğum bu çevrede çocuk doktoru ararken kar ve fırtına arasında epey sıkıntı çektim. 68 yaşımı doldurduğum günü böyle kutladım(!). Bugün biraz iyi ama hâlâ ayakta duramıyor. Türlü ilâçların tatbiki de birer mesele oluyor. En büyük mesele de kar dolayısıyla gazın bulunmaması. Sobasız odalarımızda ısı 5 derece. Evde 48 saatlik gaz var. Doğrusu bunalıyorum. Meteoroloji de soğuk ve karın devam edeceğini söylüyor. Çocuğun hastalığı grip diye teşhis olunduğuna göre sığağa ihtiyaç var. Zaten 5 derecede biz de yaşayamayız. Bakalım ne olacak. Sizin romatizmanın da ne kadar rahatsız edeceğini tahmin ediyorum. Bende o da var. Vaktiyle ateşli bir romatizma geçirmiştım. Sağ dizimde her kış kendini biraz gösterir.

Nejdetler daha gelmedi. Onlar şimdi müteahhitle mahkeme-lik oldular. Nejdet'in protestosundan sonra herif biraz faaliyet gösterdi. Elektrikler geldi ama tesisat bozukluğundan bizim dairenin yarısına ceryan gelmiyor. Buna mukabil de sular yine kesildi. Halimiz bu.

Yeğeninize ben Ötüken gönderirim. Onun için sizden abone bedeli istemeyiz. Muzaffer'e⁽²⁾ yazın. Benim yazacak vaktim, halim yok. Türk Ülküsünden⁽³⁾ size yollanması için Nejdet'e yazacağım. Sevkiyatı o yapıyor.

Bu evin adı daha konmadı. Numarası 62 ama bu İçerenköy Caddesinde iki tane daha 62 nu. var. O sebeple yeni adrese yazılmasını istemiyorum. İçindekilerle de pek tanış değiliz.

Kazakçanın bir özelliğini de öğrenmiş oldum. Datif edatı ga=ge. Fakat sonunda sahiplik takısı olan (atım, elim gibi) kelimelere ge=ga yerine e=a geliyor. atıma, elime gibi.

(2) Muzaffer Eriş.

(3) Türk Ülküsü, Atsız'ın ilk baskısı 1956'da yapılan ve sonra yeniden yayımlanan kitabının adıdır. Türk Ülküsü'nde, Türk tarihi ve milliyetçiliği ile ilgili yazılar bir araya getirilmiştir.

Yeni yılın ve bayramın kutlu olmasını dilerim. Cengeye⁽⁴⁾ hürmetler.

Çocukların gözlerinden öperim.

T.T.K.

Atsız

18 Ocak 1973

Azizim Gökhun,

Mektubunu aldım. Aynı günde İbrahim Cemalî'den de bir mektup geldi. Taçam'ın kardeşi doğacakmış. Buna dair tıbbî sorular soruyor ve daha önce sana sorduğu aynı sorulara cevap alamadığını bildirerek senden şikayet ediyordu. Ona dün cevap vererek senin nelerle uğraştığını bildirdim. Zannedersen sen de şimdiye kadar cevap vermişsindir.

Gazetelerde her gün bana ait bir yazı bulunuyor. Cumhurbaşkanına başvuruyorlar. Bakalım sonuç ne olacak? Ben hapse gireli iki ayı geçti. Kullandığım ilaçlar sayesinde sağlığımı koruyorum ama yetmişe girdim. Maneviyatım iyi ama Minimini Mâviş'i çok özleyorum. O da boyuna "Dedem ne zaman gelecek" diye soruyormuş. Daha 3,5 yaşında olduğu için çocuk safiyetini muhafaza ediyor. En çok sevdiğim de bu safiyeti. Büyüünce bu safiyet bozulacak. İnsanları göre göre hilekâr olacak ama ben onu görmeyeceğim.

Ali Beyle görüştün mü? Görüşmesen iyi edersin. Senin yüzün yumuşaktır. Yine sana bir iş yüklerler, alır ve yorulursun. Yine de iyi kişi olamazsın. Her işi bırakıp doçentlik için çalışmalısın. Ötesine aldırma. Yıllar geçiyor. Hâlâ yüksek mevkile-

(4) **Cenge**: Kazak lehçesinde, kelimelerin başındaki "y"lerin yerine "c" geldiği için, Atsız, Oraltay'ın hanımından cenge=yenge olarak bahsediyor.

ri tutamadınız. Tutun ki yurda hizmetiniz olsun. Sonra Tunga ile Örpen'in tahsilleri işi az mesele değildir.

Buğra'ya her mektup yazışında gerekli öğütleri tekrarlamayı unutma. O da yalnız büyümüş zavallı bir çocuktur.

Hacettepe Üniversitesinden, lehimdeki dilekçeye imza koyan dost ve ülküdaşlara teşekkürlerimi söyle. Hiçbirini bilmiyorum. Sana selâm ve sağlık dileklerimi gönderir, Yenge'ye hürmetlerimi iletir, Tunga ile Örpen'in gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun

Atsız

26 Ocak 1973

Azizim Hacaloğlu,

19 tarihli mektubun geldi. Hayatının en berbat devrelerinden birisini yaşıyorum. İki buçuk yaşındaki Hakan⁽¹⁾ hasta. 11 Ocak'ta başlayan hastalığı henüz yenemedi. İki gün hemen hemen düzelmiş gibiydi. Şimdi yine rahatsız. Bu evde, soğuktan hastalandı.⁽²⁾ Zemin taşı olan kalorifersiz bina bu güzel çiçeği soldurdu. Çok üzgünüm..... hakkındaki teşhis ve tesbitlerini aynca benimsedim.

Sana Ruh Adam'ı⁽³⁾ yolluyorum. Ruh adam ilk yazılışına göre hayli değiştirildi. Romandaki şahısların hiçbiri muhayyel değil. Yalnız bir iki yerde, iki kişi tek şahıs veya bir kişi, ik üç şahıs olarak gösterilmiştir. Vak'alar da sahihtir⁽⁴⁾ ama çoğu temsili olarak anlatılmıştır. Bu romanı bazıları hiç anlamıyor. Bazıla-

(1) **Hakan:** Atsız'ın manevî kızı Kâniye'nin oğlu. Atsız, hayatının son döneminde bu çocuğa büyük bir sevgi besliyor, onu torunu olarak görüyordu.

(2) Atsız'ın Maltepe'deki evden taşındığı Bostancı'daki dairenin eksiklerinden şikâyetçi olduğu görülmektedir.

(3) **Ruh Adam:** Atsız'ın son romanı. Basıldığı tarih 1972.

(4) **Sahih:** Gerçek, hakikî, doğru.

rı da hortlak veya cadı romanı gibi beğeniyor. Tabîi anlamak için edebî kültür ve zevk lâzım.

Mektubunda sevindiğim nokta, yakında bir yavruya kavuşacağınızdır. Terken Hatun'u⁽⁵⁾ ve seni tebrik eder, elemsiz, kedsiz doğum haberlerini beklerim. Bebek Beğ veya Bebek Hanım'ın adına gelince: Tek isim istemekle beni güç durumda bırakmış oldunuz. Ben yine birkaç isim yazayım da tercihini anne baba yapsın. Orijinal kız ismi bulmak kolay. Bebek, kız olursa ona annesinin adını verir, "Terken" dersiniz. "Kıraliçe" mânâsına gelir. Benim bildiğime göre Türkiye'de bugün 18 yaşlarında bir tek Terken vardır. Bir de "Ay"la yapılan isimler var: Ayçiçek, Aykız, Aybala. "Bala" evlât mânâsında Türkçe bir kelimedir. En orijinal kız ismi ise "Arslan"dır. Selçuklu Tuğrul Beğ'in kızkardeşinin adıdır.

Erkek isimlerine gelince: Bebek Beğ gündüz doğarsa "Gündoğdu", akşam doğarsa "Aydoğdu", kabadayı doğarsa "Erdoğdu", ağır başlı hâli varsa "Beğdoğdu" adını alabilir. Bunların hepsi tarihî beğ ve kumandanların adıdır. Bu isimler son devirde hemen hemen hiç kullanılmamıştır. "Göktaş", Anadolu'ya akın eden ilk Selçuklu beğlerinden birinin adıdır. Zannedersem bu isim de hiç kullanılmamıştır. Bir de köylerde hâlâ kullanılan "Boybeği" var. Yırtıcı kuşlardan Doğan, Tuğrul, Çağrı, Baykara, Sungur, öteki yırtıcılardan da Pars, Argun, Babur isimleri aklıma geliyor. "Gökbörü", Bozkurt'un eski şeklidir.

Bilmem bu isimlerden biri hoşunuza gidecek mi?

Selâm ve sağlık dileklerimi yollar, Terken Hatun'a hürmetlerimi göndererek bir an önce kurtulmasını diler, iyi haberlerinizi beklerim.

Atsız

Tebliğat düne kadar yapılmamıştı.⁽⁶⁾

(5) **Terken Hacaloğlu:** Yücel Hacaloğlu'nun eşi. Atsız "Terken Hatun" deyişiyle, Türk tarihinde Terken adını taşıyan ünlü Türk hatunlarına da atıfta bulunuyor.

(6) Atsız, Ötüken'de yayınlanan bir yazısı dolayısıyla hapse mahkûm edilmişti. 1973 yılı başlarında mahkemeden gelecek tebligatı beklediği anlaşılıyor.

18.2. 1973

Azizim Şaman,

22.1.1973 tarihli mektubuna cevap veriyorum. Daha hapse girmedim. Mektubunu aldığı sıralarda Hakan hastaydı. Çok üzüntülü ve sıkıntılı günler geçirdim.

Fesat kampanyası işliyor. Fesadın başı Her yerde Ötüken'in ve Adsız'ın okunmasını yasaklıyor; sonra utanmadan bana dostluk mesajları yolluyor. Eskişehir'de MHP liler beni hain ilân etmişler; itiraz edenleri de partiden çıkarmışlar. Bir partili yazdı. Adana'daki eşekler de beni muhakeme etmeye kalkıp sert tepki görünce sinmişler. Şimdi de Trabzon'da Ötüken yasaklanmış. Bu haberleri belki gençlerden öğrenmişindir.

Cır defterini almıştım. Teşekkür ederim. Sana gönderdiğim Ötükenlerden Aralık ve Ocak sayılarının eline geçmediğini öğrendim. Acaba geç olarak geldiler mi?

Şimdi Ruh Adam'la Türk Ülküsü'nün 3. kısmını yolluyorum. Türk Ülküsü'nü oradaki Türklere de okut. O Türklerin Finleşmemesi için sen birisini Buğra ile evlendir. Biriyle de Sabahat Yenge duymadan sen evlen. En güzellerini buraya getirip buradaki Türkçü gençlerle evlendir de bizim gençler de biraz zengin olsunlar.

Ruh Adam epey çalkantı yaptı. Benim ağzımı arayan meraklılar dahi oldu. Zannedirim sen bunu iyi anlayanlardan biri olacaksın. En iyi anlayan Adile Ayda H. oldu. Güzel bir mektup yazdı. Şimdilik bu kadar. Sen de "eleştiri"ni yaz. Selâmlar. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

18 Şubat 1973 Pazar

Kardeşim Muzaffer Amca,

Henüz iyice yerleşemedim. Kaloriferler yanmıyor. Hava iyi olduğu için soba ile idare ediyoruz. Bütün fonksiyonum mektup yazmaktan ibaret. Dün Maltepe'ye gidemediğim için gelen mektupları alamadım. Belki senden de bir mektup vardır ama eğer varsa onun cevabını da sonra veririm. Şimdi gelelim madde-
delere:

1) Bana 5 şubat tarihli bir mektup geldi. Gönderen:

Şükrü Sodan

Sözbir Ticaretevi; Nu:58 / Beyşehir

İçinde aynen şöyle diyor: Derginize abone olmadığım halde dergi gönderiyorsunuz. Dergiden ilişigimin kesilmesini ve bir daha gönderilmemesini rica ederim.

Eğer dergiyi gönderen sensen kes. İzzete ve Nejdet'e de yazacağım.

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi Kitaplık Müdürü Melih Ege'den de mektup aldım. Bazı eksikleri varmış, onları istiyor. Kanunen oraya da her yayımdan gider. Ben, İzzet ve Nejdet bu eksiklerden bizde olanları gönderdik. Birkaç tane daha kaldı. Sende varsa göndermeni rica ederim. Eksikler şunlar:

1972 yılının 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8. sayıları. 2. ve 8. sayıları ikişer tane istiyor.

Atsız

20 Şubat 1973

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Hakikî bir edebiyatçı olduğunuzu gösteren mektubunuzu zevkle okudum. "Ruh Adam" hakkında, gerek mektupla, gerekse şifahen bir çok tenkidler, fikirler, mütalealar dinledim. amma, aralarında, hakikaten sizin kadar yaklaşanı yoktu. Roman yazılalı çok olmuştur. Altındaki tarih makinaya çekilmesinin sonunu göstermektedir. Ancak, makinaya çekilirken, hay-

değişiklik yapılmış, hukukî bakımdan da tekrar gözden geçirilmiştir.

Son aylarda bana yazıp da göndermediğiniz mektuplar için ileri sürdüğünüz sebeplere katılmıyorum: Sizi temin ederim ki, benim için yazacağınız her türlü tenkid, kırgınlık değil, memnuniyet uyandıracaktır. Kusurlarımın bir çoğunu biliyorum. Farkına varamamış bulunduğum kusurların bulunduğunu da kabul ediyorum. Bu sebeple tenkidler sizden değil de, herhangi birisinden gelmiş olsa bile, beni uyarmış olacağı için, makbulümdür. Hele bu son mektubunuzdaki kültür ve zekâ ile yüklü fikirlerinizi okuyup öğrendikten sonra, o türlü yazılarınızı beklemek, bilmem ki, bir az da hakkım olmaz mı?

Bu arada, "Türk Ülküsü"nü'nün üçüncü basımı Afşin yayınları arasından çıktı. Gönderilmesi gerekenlerin listesini Nejdet Sançar'a vermiştim. Fakat sizinki eski adresinize göre. Bilmem, elinize geçti mi? Geçmedi ise, bildirmenizi rica ederim.

Bugüne kadar Savcılıktan tebligat gelmedi. Bunun o kadar ehemmiyeti yok. Nihayet, su testisi su yolunda kırılacaktır. İncitici taraf bu ortamdaki sebeptir.

Bu mektubu, cevapta daha çok gecikmemek için yazıyorum. Belki söylenecek bazı şeyler daha vardır amma acele olmadıkları için şimdilik bıraktım.

Derin hürmetlerimi, teşekkürlerimi kabul etmenizi rica ederim.

Atsız

21/22 Şubat 1973

Azizim Hacaloğlu,

Terken Bebeğin doğumunu bildiren 16 tarihli mektubunuza bugün aldım. Seni, büyük Terken'i, minimini Terken'i tebrik eder, hepinize sağlık ve saadetler dilerim.

3.300 gramlık Bebek Hanım epey iri doğmuş. Umumiyetle erkekler için 3.000 gram kabul edilmiştir. Bu haberi Ötüken

için Nejdet'e bildirmek istedimse de sonra senin durumunu düşünerek vazgeçtim. Bizim üç milyonluk köyde Nisan havalarını yaşadık. Ağaçlar çiçek açtı. Şimdi yağmursuz soğuklar yine başladı.

Selâm ve sağlık dileklerimle.

Atsız

Sevgili Terken Hatun,

Demek siz de anne oldunuz. Tebrik eder, bebeğe, eşinize uzun ömürler dilerim. Yavrunuzun tombalak bir bebek olacağı anlaşılıyor. Evinizin şenliği ve ilk göz ağrısı olacaktır.

Selâm ve hürmetlerimi yollar, ana kız iki Terken'e neşeli yıllar temenni ederim.

Atsız

9 Mart 1973

Azizim Şaman,

25 Şubat tarihli mektubunu zevkle okudum. Tarihî belge mahiyetinde güzel bir mektup yazmışsın. İkimizin de hususiyetlerimize dair satırları dolayısıyla, cevabını verdikten sonra bu mektubu da diğerleri gibi yok etmek gerekiyor ama bilmem kıyabilecek miyim? Benim ölümüm yakındır (68'i doldurdum). Sen 40 yıl daha yaşarsın. 2013 yılında bu mektubun kazanacağı değeri düşün. İnsan buna kolay kolay kıyabilir mi?

Ruh Adam için Adsız'ın mayıs sayısında Kayabek'in bir tenkidi çıkacak. Şifahen romandan çok bahsolunuyor. Çok beğeniliyor. Çok da tenkid ediliyor. Senin gibi bir veya iki gecede okuyup çok tesirinde kalanlar bile acı itirazlardan geri kalmı-

yor. Netekim sen de mektubunda "Selim Pusat'ın âşık olması üzerinde çok duruldu ve bu yönden suçlandırıldı" diye yazıyorsun. Yani bu gençler Atsız gibi bir Türkçü âşık olmamalıydı demek istiyorlar. Fakat sen bunların kim olduğunu bildirmiyorsun. Zannederim Halûk ve arkadaşlarından Tansu Say da bana "Selim Pusat'ın küçük bir kıza yenilmesini beğenmedim" diyerek tenkidini yaptı. Bu roman yaşanmış bir romandır. Hemen hemen bütün şahıslar gerçektir. Yalnız Şeref, şerefi, Kubudak ihtirası temsil ediyor. Kubudak Moğolca ihtiras demektir. Türkçeye de geçmiştir.

Roman konusunda epey sorguya çekildiğimi sana yazmıştım. Sorgular devam ediyor. Benden sır koparmaya çalışıyorlar. Bir hadde kadar sır veriyorum. Ondan sonra sükût...

Sana Ötükenleri muntazaman gönderdiğim halde son üç sayıyı neden almadığımı anlamadım. Halûk kendisinin göndereceğini söyleyeli hayli oldu. Şu son mektubunu alınca sana Aralık, Ocak, Şubat sayılarını uçakla gönderdim. Alırsan bildir. Mart, Nisan, Mayıs sayıları erken çıkacak. Şubat sayısında Nejedet'in fesatçılar hakkında imzasız bir yazısı vardı. Mart sayısında da bir yazısı daha çıkacak. Ben (.....'i) defterden sildim. Ona artık Türkçü denmez.

Anlattığın durumundan memnun oldum. Kimya ve Almancada ilerlemek az kazanç değil. Çiçekler üstünde uçmak da aynı şey...

Fakat şu iç sıkıntının nerden geliyor? Yurt özleyişi mi? Bir de komünist ülkeleri adamlarının Türkleri sevmesi bana garip geldi. Belki aldıkları direktif gereği sana öyle söylüyorlar.

Macar kızının sana söylediği... Türkler orada yerleşmiş tektürk Türkiye Türkleri olabileceği gibi Macarlar arasında erimiş kalabalık Kumanların son fertleri de olabilir. Macaristan'da 19. yüzyılda Kumanca konuşan birkaç bin kişi olduğunu bir yerde okumuştum.

Türkiye siyaseten kritik günler yaşıyor. 13 Martta cumhurbaşkanı seçimi yapılacak. Sunay'ın süresini iki yıl daha uzatmak teşebbüsleri boşa çıktı. Genelkurmay Başkanı Faruk Gür-

ler kontenjan senatörü oldu. Devlet başkanı olacağı söyleniyor ama şu 'nün de tekrar cumhurbaşkanı olma ihtimali mevcut. Kendisi de bu hususta imâlî sözler söyledi. Belki de Gürler başbakan olarak ordunun isteklerini yerine getirmeye çalışacaktır. Yahut aksi olacak, İnönü tekrar başbakanlığa gelecektir. Sen bu mektubu aldığın gün Türkiye'de mesele çözülmüş olacak. Sen de ona göre ya kafayı çeker, ya Fin kızıyla gezmeye gidersin. Tatar kızlarının en akıllısını Buğra'ya al da onu evirip çevirsin.

Türkçüler Derneği, yeni Dernekler Kanununa göre yeniden ayarlanacak. Başkanlığa Yakuboğlu^(*) gelecek. Şimdiki başkan Muzaffer Soma'da görevli.

Kayabek 19 Nisanda hapse girecek. Bana henüz tebligat yok. Bu bakımdan çok sıkılıyorum. Yazan ben, giren o olacak. Âdeta utanıyorum. Bakalım ne olacak? Yeni eve daha yerleşemedim. Kalorifer yanmıyor. Elektrik bozuk. Ben de iki haftadır bronşitim. Havalar şimdi şimdi ısınmaya başladı. Sen mayısta Almanya'ya gittiğin vakit şiddetli kış olacak. Selâmlar. Heil Türkei. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

28 Şubat tam cüce

Kardeşim Âşık İzzet,

Şu A. Nadir Hayta'ya⁽¹⁾ kestiğin makbuza bak da âşıklığın kabul et. Doktor Ali Nadir Hayta yazdıktan sonra bir virgül koyup ATSIZ Beğ yazmışsın. Karalayıp yollayayım dedim. Olmadı. Altından, yine okunuyor.

(*) Atsız'ın avukatı Kerküklü Enver Yakuboğlu (merhum)

(1) Dr. Ali Nadir Hayta: Mersin'de çocuk hastahkları mütehassısı ve faal bir milliyetçi idi. Komünist teröristler tarafından vurularak öldürüldü.

Ben de göndermekten vaz geçip sana iadeye karar verdim. Şimdiye kadar makbuz yollamıyorduk ya.

Âşıklık dürlü dürlüdür. Bir dürlüsü de böylesidir. Şimdi sen bana "SENDE HANGİ DÜRLÜSÜ VAR" diyeceksin. Vallahi benim sayabildiğim 40 dürlüsü var. Sayamadıklarımınla beraber saç dürlü olduğunu ERİKYANAKLI bilir.

Sapasağlam ATSIZ diye zarf yazarak benimle alay ediyorsun. Kardeşim, ben sekiz gündür bronşitden sokağa çıkamıyorum. Saç sakal birbirine karıştı. Hani, tesadüfen gelsen de kapıyı ben açsam, bana "ATSIZ Beğ evde mi" diye sorarsın.

13 Mart'da Cumhurbaşkanı seçilecek ama telefonumuz olmadığı için telefon başında bekleyemeyeceğiz. Muzaffer'e yazdım: O bekler. Cumhurbaşkanı olursa elbette bize bir bakanlık verir. Ben memleketten topyekûn elektriği kaldırmak için Enerji ve Tabii Kaynaklar bakanlığını isteyeceğim. İstersen sen de okulları kapatmak için maarifi iste.

"Doktora kontrole gittim, keşke gitmez olaydım". diyorsun. Bunun manası ne? Fena bir netice mi aldın? Yazmamışsın. Bekliyorum, yaz. Biz Hakan'da aldık. Lokositler 10.200 olmuş. Normali 4.500. Yani içeride bir iltihap var ki doktorların şüphelendiği apandisit olabilir. Çok üzüldüm.

Atsız

17 Mart ⁽¹⁾

Kardeşim Muzaffer Amca,

Bir memur hanımın hatâsı yüzünden tevkif olunup, geceyi Emniyet Müdürlüğünde geçirdikten sonra bu tevkifi "tebligat" sayarak infaz savcılığına başvurduk ve âzamî müddet olan 4 aylık tehir kararını aldık⁽²⁾ 15 Temmuz'a kadar serbestim. Fakat

1) Yılı yazılmamış, 1973 olmalı.

2) Ötügen dergisinde Kürtçülük hakkında yazdığı yazı sebebiyle verilen mahkûmiyet kararıyla ilgili gelişmeler.

Kayabek 10 Nisan'da Eğin'e gidecek. Buna çok canım sıkılıyor.

Bir de Hamsi⁽³⁾ şirretleşti. Nejdet'e ait 1 numaranın anahtarını sökerek oraya akrabalarından birini soktu.

Daha önce de bilirkişi gelip eksikleri tesbit etmişti. Yeni durum karşısında da, İsmet Tümtürk gerekli müracaatları yaptı. Yani bu evde huzurumuz sifira indi. Pişman oldum. Hamsi tayfasının karıları Kâniyeye ağza alınmayacak laflar etmişler. Orada da büyük sıkıntı var. Yemek bile yemiyor. Çok sinirli oldu. Zavallı Maviş bu yüzden sık sık dayak yiyor.

Nejdet'ten aldığım mektupta mart sonunda İstanbul'a geleceğini öğrendim. O da gelip bir iki gün kafa dinleyecek.

Ötüken işlerine gelince: İzzet'e gelen mektuplara "Kadıköyden Ziver" ve Tirebolu'dan Ahmet Yüksel'in artık Ötüken istemediklerini bildirmişler. Bu iki kişi bende ve İzzette yok. Sende ise listeden siliver.

Nisan sayısı erken çıkacakmış. Ben son hâdiselerden daha Mart sayısının yazısını bile gönderemedim. Selâmlar. Nerimar. Yenge'ye hürmetler. Çocukların gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

23 Mart^(*) saat: 12.35

Muzaffer Arca,

Herhalde şu anda Soma'da bulunuyorsun. Ben belirli rahat-

(3) Bostancı'da Atsız'a ve kardeşi Nejdet Sançar'a apartıman dairelerini satan müteahhit. Dairelerdeki eksikler, arıza ve sözünde durmaması yüzünden, Atsız, Karadeniz bu müteahhide kızıyor. Ona "Hamsi" adını takmış. Şahsiyet olarak onu ne kadar küçük gördüğü de bu isimden anlaşılıyor.

(*) Yıl yazılmamış. Muhtemelen 1973 olacak. O yıl meclis cumhurbaşkanlığı seçimi-

szliğim olmadığı halde bitkinlikten harabım. Gece uyuyor, gündüz uyukluyorum.

Şimdi şu gönderdiğin mektup geldi. Bugün müddeti bitiyormuş ama sen bana galiba bir hafta daha mühleti vardır demiştin. Oraltay herhalde parayı sana yollamıştır. Ne yapacağını sen bilirsin. Sevkiyat bugün bitti. Nisan sayısı için sana küçük bir liste göndereceğim.

– Dünyayı idare ediyoruz diye şaka yapa yapa galiba buna ben de inandım ki şu memleket, Meclis meseleleri beni yiyip bitiriyor. Selâh göstermeyen ağır bir hastanın baş ucundaki insana benzedim. Ne diyeyim? Selâmlar.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

25 Mart 1973, Pazar

Kardeşim Muzaffer Amca,

Hasan Oraltay'ın taksiti için gelen mektubu sana attığının ertesi sabahı, yani dün sabah bana bononun sahibi geldi. Bankaya gitmiş. Bankadan bono sahiplerinin gayet dürüst adamlar olduğu hakkında teminat aldıktan sonra bana uğramış. Kendisine: "Hasan Oraltay Almanyadadır. Vekili Mühendis Muzaffer Eriş ise Somadadır. Almanyadan gelen paralar sahibine geç vanyor. Bu sebeple biraz daha bekleyeceksiniz. Mektup buraya

de zorlanmakta; adaylar, yeterli oyu toplayamamakta idi. Cevdet Sunay 'ın görev süresinin bir dönem daha uzatılması teklifi gerekli çoğunluğu sağlayamadığı için reddedilmişti. Genelkurmay başkanlığından ayrılarak, cumhurbaşkanı tarafından kontenjan senatörü tayin edilmek suretiyle Parlâmentoya giren Faruk Gürler de (tahminlerin aksine) umulandan az oy alınca adaylıktan çekilmişti. Sonunda, partilerin anlaşmasıyla, yine bir kontenjan senatörü olan Fahri Korutürk cumhurbaşkanlığına seçilmişti.

mühletin bittiği gün geldi" dedim. Adam anlayış gösterdi. Gayet nazik davrandı. "Öyleyse ben banka ile temas edip protestoyu durdurayım. Çünkü onun iki üç yüz liralık cezası vardır" dedi. Senin adresini istedi. Verdim. O da kendi adresini verdi. Bu işler sana göre halli gayet kolay, mesele bile sayılmayacak bir iş olduğu halde yine canım sıkıldı. Zaten her şeye canım sıkılıyor.

Sana bir gün önce varsın diye bu mektubu dün atmak istedim ama dün cumartesi olduğundan öğleden sonra postalar kapalıydı. Bugün de pazar. Bunu ancak yarın postaya vereceğim. Sana artık nisan başında veya bir gün önce varır.

Şimdi evde yalnızım. Kâniyeler Pis Eve gittiler. Ben de biriken mektuplara cevap vereceğim. Neredeyse Ötüken'in Nisan sayısı gelir. Mayıs sayısı da bizim elimize 25 Nisanda falan varmak üzere hazırlanacak. 3 Mayıs'ta herkesin elinde bulunsun diye. Sözde ben de bu Mayıs için yazı yazacağım. Bundan önceki mektubumda da yazdığım gibi berbat bir halsizlik içindeyim. Mektup yazmak bile ciddî ve yorucu bir mesele oluyor.

Bono sahibinin adresi şöyle:

İlyas İslâmoğlu

Sahrayı Cedit, Taşlıyol, Yılmaz Ap. (Kat:5), Daire: 13

İlkokul karşısı Erenköy-İstanbul

Senin de bunca işin arasında böyle dertlerin oluyor ama hiç olmazsa gücün kuvvetin yerinde. Selâm ve sağlık dilekleri. Neriman Yenge'ye hürmetler. Çocukların gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Hani vaktiyle "gözüm reisicumhurlukta" demiştin. Şu mevkie adaylığını koy da bu iş olup bitsin. Emin ol bu sürünceme lüzumundan fazla canımı sıkıyor.

Atsız

14 Nisan 1973

Azizim Hacaloğlu,

19 Mart tarihli mektubuna cevap veriyorum. 12 Martta beni, bir hata yüzünden tevkif ettiler. Bir gece tutuklu kaldıktan sonra tahliye edildim, 15 Marttan başlamak üzere 4 aylık infaz tehiri kararı aldım. Yani 15 Temmuzda hapse gireceğim. Kaya-bek yarın Eğin'de olacak ve 19 Nisanda orada hapse girecek.

Beni düşünerek gönderdiğin dilekçe örneği için teşekkür ederim. Fakat böyle bir dilekçe gönderemem.⁽¹⁾

Nejdet Sançar ve Reşide Sançar da buradaki kendi dairelerine taşınıp 12 gün kaldıktan sonra Ankara'ya döndüler. Nejdet Sançar 7 ay önce emekli olduğu hâlde maaşını ve ikramiyesini alamadı. Akıllı memurun biri onun adını Necati Sancar yazmış. O düzeltilecek. Kalan eşyalarını alıp nihai şekilde gelecekler. Rize'li müteahhitle mahkemelik oldular.

Bahar gelince biraz ferahladık. Soba yakmadan, yahut bir iki saat yakarak oturmaya başladık. Fakat ben hâlâ eve yerleşemedim. Çabuk yorulduğum için işlerim yürümüyor. Minimini Maviş Cin Kereta da çok meşgul ediyor.

Yeni Başkan ve Başbakan hakkında hiçbir bilgim yok.⁽²⁾ inşallah iyi kişilerdir. Gürler'in bu kadar zayıf çıkacağını tahmin etmemiştim. Bir söylentiye göre generaller kendisini desteklememiş.

(1) Atsız'ın, Ötüken'de yazdığı bir yazıdan dolayı 15 ay hapse mahkûm edilmesi üzerine, yakınları ve onu sevenler, Cumhurbaşkanına af müracaatı yapması için telkinlerde bulunuyorlardı. Bütün adli kademelerden geçerek kesinleşmiş olan cezanın kaldırılması için, gerçekten başka bir yol kalmamıştı. Atsız, bu yoldaki teklifleri kabul etmemiş, hapse girmeyi yeğlemiştir. Yücel Hacaloğlu'nun Atsız'a gönderdiği dilekçe örneği, bu konuyla ilgilidir.

(2) 1973'te seçilen yeni başkan **Fahri Korutürk**'tür. O sırada, 12 Mart Muhtırası ile başlayan bir geçiş dönemi yaşanıyor ve tarafsız başbakanların yönetimindeki hükümetler ülkeyi idare ediyorlardı. Atsız'ın sözünü ettiği başbakan, bunlardan sonuncusu olan **Naim Talû**'dur.

Komünizmin kökü kazınmıyor. Bu kanunlarla da kazınmasına imkân yok. Sıkıyönetim kalkacak mı? Ne dersin? Ben devamını temenni ederim.

Selâm ve sağlık dilekelerimle son veririm. Terken Hanım'a hürmetler. Terken Bebeğin tombul yanaklarından öperim. Bir kaç ay sonra onu daha çok seveceksiniz.

T.T.K.

Atsız

18 Nisan 1973

Azizim Hasan Oraltay Beğ,

6 Nisan tarihli mektubunuzu aldım. Ağırılıktan dolayı yine cevabım gecikti. 19 Nisanda, Ötüken'in yazı işleri müdürü Mustafa Kayabek hapse girecek. Eğinlidir. Orada hapse girecek. Oranın hapishanesinde kimse yokmuş. Tek başına koca bir binada kalacak. Birçok kitap ve kâğıt götürdü. Okuyup yazacak. Ben 15 Temmuzda gireceğim. Sıhî sebepler olmasaydı, ben de oraya giderdim. Daha 3 ay var. Bakalım 3 ayda neler olur.

Dün Muzaffer'in oğlu Eraydın geldi. Muzaffer'de şeker hastalığı vardı. Yine artmış. Herhalde ailevî üzüntülerin tesiri vardır. Oğlu lise son sınıfında iki dersten beklemeli. Kızının da ilk devre karnesinde 5 dersten kırığı var. Bu dünyada dertsiz adam yok.

Parayı Öğretmenler Bankası'na gönderdiğinizde memnun oldum. Türkiye'de en ahlâksız zümrelerden biri de dır. Bunlar namaz ve oruçla bütün günahlardan arınacaklarını sandıkları için her sahtekârlığı yaparlar. meşhur dandır. Bunlar yüzünden birçok hakikî dindar, müslümanlıktan soğumakta ve ayrılmaktadır.

Mehmet Eke'den bir şey almadım. Belki sonra getirir. Sar-

çarlar ay sonunda Bostancı'ya geliyorlar. Nejdet şimdi Ankara'da Ötüken'in Mayıs sayısını hazırlıyor. Maalesef Altın Elbise-
li hakkındaki yazınızı, yani Kazak bilgininin verdiği yeni malû-
matı bu sayıya yetiştiremedim. Hazirana kaldı.

Selâm ve sağlık dileklerimi, Cengeye hürmetlerimi gönderir,
Batır ve ablasının gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

19 Nisan 1973

Azizim Turan Beğ,

Mustafa Kayabek bugün memleketi olan Eğin (=Kemaliye)
de hapse girdi. Ben 15 Temmuzda gireceğim. O zamana kadar
hiç değilse biriken mektuplara cevap verirsem kendimi yine de
bir iş yapmış sayacağım. Sizin mektubunuza bile epey sonra
cevap verişim sırf hâlâ eve yerleşmemiş oluşumdandır. Başka
gaileler de caba. Başta dolandırıcı müteahhit olmak üzere...

Sizin "baş yarılır fes içinde, kol kırılır yen içinde" prensibi-
zini kabul ediyorum. Fesi baştan çıkaran biz olmadık. Perde
arkasından iş yapanları, saman altından su yürütenleri bir bil-
seniz bana hak verirsiniz. "Ötüken'i Kim Yasak Ediyor" yazı-
sını yazacak olan ben değilim. Sançar yazacak. Çünkü o An-
kara'da işlerin daha ortasında bulunuyor. Kendisine bunun geri bırakılmasını isteyen ve söyleyen de Kimya Mühendisi "Meh-
met Orhun"dur. Sançar, Mehmet Orhun'a. Türkes, Ötüken'in
okunmasını yasak etmiştir dediği zaman Orhun buna imkân
olmadığı cevabını vermişti. Önceleri ben de böyle sanıyordum.
Fakat Soma'yı ziyareti sırasında Türkes, Ötüken'i yasak ettiğini
Muzaffer Eriş'e itiraf etmişti. Bunu bilen Nejdet Sançar, Meh-
met Orhun'a: "Eğer Türkes, Ötüken'i yasaklamadığı hakkında
bir yazı gönderirse biz susar ve meseleyi kapanmış sayarız"

demiş, Orhun da Türkeş'ten böyle bir yazı alacağına emin olarak ayrılmıştır. Fakat iki gün sonra gayet müteessir bir surette Nejdet Sançar'a gelerek: "Maalesef Türkeş böyle bir emir vermiş" demiştir.

Türkeş bir taraftan bizim yüzümüze siz eski dostlarsınız, onlar için kırk yıllık dostlarımdan ayrılamam der, bir yanda da Ötüken'in okunmaması için sözle emir verdikten başka MHP adına yaptığı genelgenin altına bu yolda imza atarsa artık biz onu dost sayamayız. Mesele bu kadarla da kalmıyor. MHP li gençler her kalabalık oldukları yerde Türkçü gençlere saldırıp onları dövüyor, yurtlarından atıyor, huzursuzluk yaratıyor. Tabii Türkçüler de buna karşılık verdiğiinden gerginlik artıp düşmanlık haline geliyor.

Bu durum karşısında bizim susmamızı doğru bulur musunuz? Bu göz göre göre hakkının yenmesine göz yummak olmaz mı?

Bizim evvelce Türkeş'le bir anlaşmamız vardı: Parti taktiği gereği bizim prensiplerimize aykırı hareket mecburiyetini duysa bile bunu kendisi bizzat yapmayacak, bu konudaki konuşmaları, demeçleri maiyetindekilere verdirecekti. Buna rağmen aleyhinde gerek Türkiye'de gerekse Almanya'da kaç defa konuşmuştur. İşin garibi taraftar kazanıyorum zannederken taraftar kaybettiğinin farkında olmayışıdır.

Sonuç: Ok, yaydan çıkmıştır. Bakalım nereye düşecek? Siyasal duruma geldikte: Altıncı Cumhurbaşkanı Korutürk kutlu olsun. Kendisi Kemah menşeli bir ailenin İstanbul'da doğan oğludur. Her türlü siyasetten ve partilerden uzak 27 Mayıs tasvip etmeyen kişidir. Bence bir meziyeti de 4 yıl Moskova'da elçilik edip Rusların ne mal olduğunu bizzat görüp anlamış olmasıdır. Fakat ben iki gece önce rüyada İsmet Paşayı cumhurbaşkanı seçilmiş gördüm ve kendisini tebrik ettim. Uyandıktan sonra da ödüm patladı.

Rahatsızlığınız nasıl oldu? Tedavinin bir yolu da hastalığı:

unutmaktır. Tabii bu prensip her hastalık için doğru değildir ama ruhî olmayıp da sırf nevî olan bazı hastalıklar için doğrudur. Ben şimdi yine bu prensibe sarıldım. Yoksa bende de bir hayli şeyler vardır.

Zannederim yazacağım her şeyi yazdım. Hiç şüphesiz bir miktar unuttuğum da vardır ama ne yapalım, hafıza-i beşer nisyan ile maluldür.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim. Ülküdaşlara selâmlar.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

23 Nisan 1973

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Mektubunuzu ve kitabınızı aldım. Teşekkür ederim. Kitabınızı epey önce de lûtfetmişsiniz. İmzalı olduğu için, tabii ikisini de saklayacağım. Uzak maziye firarınızdaki ruh haletini anlıyorum. Bugünkü yozlaşmış cemiyette durmak, durabilmek doğrusu büyük hüner ve marifet isteyen bir iştir. Büyük buhranları birkaç kere atlatmış bir millet olmasak, belki ümitsizliğe düşerdim. Amma bunun da üstesinden geleceğimize inanıyorum. Ümit en sonra terkolunan şeydir.

Hapse girmemin dört ay geriye bırakılması raporla değil, işlerimi yoluna koyabilmek için Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun verdiği hakka dayanarak yapılmıştır ve yalnız bir defaya mahsustur. Yani 15 Temmuz'da hapse gireceğim. Bedii Faik ve emsali için hapisten kurtulmak kolaydır. Hattâ, bazıları uzun müddet polisten kaçarak da bu işi yapıyorlar.

Bir bakıma meslektaşınız olan yeni Cumhurbaşkanı, bil-

mem, tanıyor musunuz? Ben 27 Mayıs'a aleyhtar ve mesleğinde ciddî bir asker olduğunu biliyordum. Bir dergide biyografisini okudum: Kemah'tan İstanbul'a gelip yerleşmiş bir babanın oğlu imiş. Kemah, Erzincan vilâyetinde halis bir Türk bölgesidir. Fakat annesi Çerkes imiş. Bana göre iyi bir tarafı da Moskova'da galiba 4 yıl elçilik etmesidir. Böylelikle Rusları ve komünizmi iyice tanımıştır. Bu kadarı yeter.

Size meslekî ve ailevî hayatınızda huzur ve saadet dileyerek mektubumu bitireyim.

Derin hürmetlerimi gönderirim.

Atsız

4 Mayıs 1973

Azizim Turan Beğ,

3 ve 17 Nisan tarihli mektuplarınızla İzzet'e parası yollanan 8 abonenin adları yazılı listeyi aldım. Teşekkür ederim. Bu son listedeki yenilere Mayıs sayısı ile birlikte, hediye olarak, eski sayıların mevcutları da yollanacaktır. Bu güne kadar size cevap vermek için fırsat bulamadım. Sakin kafa ile yazmak istiyordum. Bir de hiçbir iş yapmadığım halde vakit darlığından müştekiyim. Eve daha yerleşemedim. Darmadağınık. Ben yerleşmeden 15 Temmuz gelecek, ben hapse gireceğim. Kayabek 19 Nisanda Eğin'de hapse girdi. Dört kişi imişler ki bu da ayrı bir mazhariyet. Ben öyle bir yerde olsam en aşağı bir roman yazarak çıkardım. Fakat Kayabek henüz ilk defa hapse giriyor. Ben 18 yaşında iken Askerî Tıbbiye'nin hapislerine girmekle işe başlamıştım. Gerçi onlar 3, 4 ve 8 günlük hapislerdi ama staj yerine geçmişti. Bir de benim artık sevinmek ve üzülme has-salarım kayboldu. Sadece bir sıkıntı var ki onu da sabırla kapatıyorum. Asıl bahis konusuna gelince: Evet, dediğimiz doğru: İt ürür, kervan yürür ama it ısırarak için saldırınca iş değişir. O zaman ister istemez ite çomak vurmaya gerekir. Bildiği-

niz konuda şimdiye kadar pek ses çıkarmadım. Fakat itler artık saldırmaya, ısırmağa başladılar. Yurtlarda Türkçü olanlara saldırılıyor. Dövülüyor. Bu iş sokakta da yapılıyor. Tarafsız gözükenele zorla Devlet, Bozkurt satmaya kalkıyorlar. Üstelik hem şifahi hem de yazıyla aleyhimize yazmaya başladılar. Bütün bu işler de bilgisi ve hatta emri ile oluyor. Son defa Ötüken ve Adsız Dergi'nin okunmaması için parti teşkilâtına yapılan genelge imzasıyla yapılmıştır. Bu bir rivayet değil. Nihayet de bunu itiraf etmiştir. İlk itirafını aynı zamanda partili olan arkadaşımız Muzaffer Eriş'e yapmıştır. Sonra İzzet Yolalan'a. En sonra da Ankaradaki Kimya Yüksek Mühendisi Mehmet Orhun'a. Ötüken'in son sayısında gördüğünüz "Bir Açıklama" başlıklı yazı (son sayfanın dibinde) budur. Mehmet Orhun, Türkeş tarafından elçi olarak gelip bu yazının neşrolunmamasını istemiştir. Sözde durumu düzeltecekti ki bu da onun pek çok söylemeye başladığı yalanlardan biriydi. Nejdet, bunun üzerine Mehmet Orhun'a şunu söylemiştir: "..... bize Ötüken'in yasaklandığı hakkında emir vermediğine dair iki satırlık bir şey yazarsa meseleyi örtbas ederiz". Mehmet Orhun yüzde yüz emin olarak böyle bir kâğıt getireceğini söyleyip ayrılmış, fakat iki gün sonra gayet üzgün bir tavırla dönüp: "Maalesef emir vermiş" cevabını getirmiştir. Şimdi bu durum karşısında susmak ithamları yüklenmekten başka ne fayda sağlar? Zaten aylardan beri'in bu nevi hareketlerini sineye çekiyorduk. Ama her sabrın bir haddi vardır. lider vasfında bir insan olmadığını ortaya koyduktan sonra bizimle hiçbir ilgisi olmayan için ne diye susup suçu üstümüze alalım ve ne diye mel'anetlerini bildirmeyelim. Bunların ağzından yaydıkları öyle dedikodular var ki bu kadar namussuzluğu ne Kâzım Alöç, yapamaz. Bu sebeple, yine de isim açıklamadan, bunlara bir cevap verilecektir. Zaten durumu bilmeyen hemen hemen kalmamıştır.

Bu arada şunu da söyleyeyim: 1967'de Kâzım Alöç'ün Yeni Gazete'de "İfşa Ediyorum" başlıklı yazıları çıkmıştı. Sıkıyönetim savcısı olduğu zamana ait hatıralardı. Hem komünist davalarına, hem de bizim Irkçılık-Turancılık davasına temas ediyordu. O hâtıralarda temmuz 1944 tarihli bir mektubun hem kli-

şesi, hem de yeni harflerle neşri var. Bu mektup tarafından Kâzım Alöç'e yazılmıştır. Bu kadar küçülmüş olan birinin liderlikten bahsetmesi gülünçtür. Orada Kâzım Alöç'ten affedilmesini istirham ediyor. Sorguya çekilmesi sırasında ne kadar hata etmiş olduğunu anladığını söylüyor. Artık ıslâh-ı nefis etmiş olduğunu söyleyerek serbest bırakıldıktan sonra bir daha bu gibi işlerle meşgul olmayacağını vadediyor.

Bir de 27 Mayıs ayaklanmasındaki günahı vardır ki onu da gördüğümüz zaman size anlatırım. Bu kadar yanlışlara düşmüş bir adam bugünkü çapraşık durumda bir partiye yön verip millete hizmet edemez. Biz de onun silik partisinin hatırı için doğru bildiğimiz şeyleri yazmaktan geri kalmayız. Neşriyatımız partilerine çok zarar veriyormuş. Biz Türkçülük yaptığımızı göre bu neşriyattan zarar gören partinin canı cehenneme.

Bu açıklamalardan sonra inşallah sizi kırmak gibi bir duruma düşmüş olmam. Mektubunuzda kurtla köpek hikâyesi çok güzel. Bunu kısaltarak imzasız olarak Ötüken'in Haziran sayısında basacağız. Mayıs sayısını erken çıkarıp herkesin eline 3 Mayıs'ta geçmesini sağlamaya çalıştık ama olmadı. Nejdet İstanbul'a gelip eşyalarını koyduktan sonra yine Ankara'ya döndü. Emeklilik evrakında adı Necati diye yazıldığı için maaşını ve ikramiyesini alamamıştı. O işi halletmeye gitti. Yakında döner. Mayıs sayısı da bir iki güne kadar gelir.

..... hem bizim Türkçülüğümüze karşı gelip bir dincilik rolü oynuyor, hem de 3 Mayıs'a sahip çıkmaya çalışıyor. Yine bir 3 Mayıs günü düzenlemişler. Tabii maksat bilet satıp para kazanmak. Bu paranın hepsi'nin kasasına girse yine neyse ama bir kısmı da o itlerin cebine giriyor. Bunu liderleri de biliyor ama artık sakalı ele verdiği için ses çıkaramıyor.

Hastalığınız ne âlemde? İnşallah geçmiştir. Çabuk teşhis konulamayınca hastaya boşuna ızdırap çektiriliyor. Benim birkaç yıl teşhis olunamayan apandistim gibi. Ben de 60 yaşın ârızalarıyla muzdaribim. Rahat, huzur diye bir şey yok ama çare olmadığı için katlanıyorum. İyi ve emniyetli bir kadın bulmak

hemen hemen imkânsız. Sonra ben bazı hususlarda titiz de oldum. O sebeple yalnız yaşayıp, yalnız ölmek daha çok işime geliyor. Şimdiki halde bana yine en çok yâr olan Kâniye. Hele onun 3 yaşındaki oğlu Hakan'ı çok seviyorum. Çok güzel ve sevimli bir çocuk. O da bana "Dede" diyor. Beni arıyor. Onun yüzünde saflığın, masumluğun güneşini görüyor, zamanla kaybolacağı için acınıyorum.

Yazılacak bir kaç mektubum daha var. Onlara bakmak için Allaha ısmarladık diyeyim. Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim. Türkiye'deki gayet çok kaplıcalardan biri acap size iyi gelemez mi? Ankara'ya giderseniz Millî Kütüphaneye uğrayın. Türkiye Kaplıcaları hakkındaki kitapları isteyin. Onlar size bulup getirirler. Fakat benim vaktiyle gördüğüm kitap eski harflerle ise o zaman birisine okutarak size yarayanını bulmak mümkün. Bazı büyük ızdıraplar bir şifalı suya girmekte geçiyor. Tekrar selâmlar. Söke'deki arkadaşlara selâmlar. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

13 Mayıs 1973 Pazar

Azizim Kayabek,

4 Mayıs'ta yazılıp 5 Mayıs'ta postaya verilen mektubunuzu 10 Mayıs'ta aldım. Uzun mektubunuzdaki hüznün bana da sirayet etti. Hesapladım: Bir ayınız dolmak üzere. Daha 4,5, belki de 3,5 ayınız var. O zaman, 1944-45 te Tophane'deki, şimdi yıkılmış olan, Askerî Cezaevi'ndeki bir mahkûmu hatırladım. Başka bir suçtan birkaç aya mahkûm edilmiş, Bülent isminde bir talebemdi. Bir gün cezaevi bahçesinde gezinirken "geç 25 günüm geç" diye bağırmıştı. Çıkmasına 25 gün kalmıştı ve bu 25 gün kendisine çok uzun geliyordu. Halbuki biz yıllarca bekle-

yecektik. Onun sabırsızlığına mânâsız gözlerle baktık. Şimdi o ânı hatırlayarak, benim hızla geçen iki ayıma karşı, sizin bir türlü geçmeyen 4,5 ayınızı çok iyi anlıyor, duyuyorum.

Ben hapishanenin eski âşinâsıyım: Bu tanışıklık daha 18 yaşında iken Askerî Tıbbiye'nin hapishanesine girmekle başladı. O zaman hapisler üç, dört, en çok sekiz gündü. Sonra 1935 lerde mal beyanında bulunmadığım için 24 saat hapse mahkûm edilip Sultanahmet Cezaevinde uykusuz bir gece geçirdim. Daha sonra meşhur 1944-45 vukuatı 17,5 aylık tutukluluk. En sonunda 12/13 Mart gecesi ve yaklaşmakta olan 15 Temmuz. Fakat 15 Temmuz pazara rastlıyor. Şu halde ben 14 Temmuzda mı, yoksa 16 Temmuzda mı gireceğim. İşte hukukî bir problem. Bunun için bir tevhid-i içtihad kararı, hatta bir anayasa mahkemesi hükmü lâzım.

Yalnızlığınız bir bakıma kuvvet kaynağı, bir bakıma da acıdır. Yalnızlık en ciddî mekteplerden biridir ve nihayet yalnızlık kaderimizdir. Çevremiz ne kadar kalabalık olursa olsun, yalnızız. Tıpkı son yolculukta, kalabalık ortasındaki yalnızlık gibi. Ama siz unutulmuş değilsiniz. Bizden olanlar arasında anılmadığınız gün yok. Olamaz da. Fakat hepsinin ayrı ayrı o kadar çok derdi, galesi var ki, sormayın. Bu yüzden Muzaffer bana belki iki aydır yazmıyor, yazdıklarına cevap vermiyor.

Ötüken'in Mayıs sayısını size göndermiştim. Yazınız çok güzeldi. En son mektuptaki isteğiniz üzerine size 5 tane daha. Orhun Kahıratlı'ya da 2 tane postaladım. Bunları listeye yazdım. Her ay gidecek. Ben hapse girince de Nejdet veya İzzet tarafından da yollanacak.

Fakat bu arada İzzet tarafından evinize Ötüken yollanmış bulundu. Yollanmaması hakkında ikazınız bana geldiği için önlemek imkânını bulmadım. Bozkurtlar'ı da Yenge Hanım'ın adresine taahhütlü olarak gönderdim; ithafını da Yağmur ve Budâğa yaptım.

Şimdi mektubunuzun bir noktasına temas edeceğim: Açlık grevi meselesine. Bunu yapmamanızı rica edeceğim. İnanır mısınız? Ben anılmak değil, unutulmak istiyorum. Bundan zevk alıyorum. Bu sebeple beni birçoklarına hatırlatacak olan bu hareket mahcubiyetin doğuracağı bir azap verir ki bunu da siz istemezsiniz.

İlk mektubunuzda "okuyorum ama yazamıyorum; kalemi alınca aklıma gelen İpek ve Gökçe gözlerimi buğulandırıyor" demiştiniz. Belki buğulanma devam edecek ama, yazınca nasıl yazacağınızı bu ikinci mektubunuz gösterdi. Onun için size yazın, boyuna yazın diyeceğim. Romanı uzun bulsanız bile hikâye de yazamaz mısınız Kayabek? Sizin romantik muhayyeleniz o sıkıntılı yerde bile nice nice konular yaratamaz mı?

Sorduklarınızdan Halûk geçim derdi altında hayli eziliyor gibime geliyor. İki defa bazı gençlerle gelmişti; epeydir gördüğüm yok. Aydil Amca süt satmaya devam ediyor ve adamakıllı yoruluyor. Mecmuayı yürüteceğiz diyorlar. Nisan sayısını bugünlerde çıkaracaklarmış. İsterseniz Ruh Adam'la ilgili yazıyı bana gönderin. Gecikmeden okuyayım. Onlara ben veririm. Nejdeler yarın İstanbul'a gelecekler. Haziran sayısını hazırlayıp Körüklü'ye bıraktıktan sonra gelecekti. Bir de emeklilik pürüzlerini halledecekti. Zaten ömürler pürüz düzeltmekle geçiyor. Selâm ve sevgilerimi, Kâniye'nin selâmlarıyla birlikte yollarım. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

21 Mayıs 1973

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Merhum annenize Tanrı'dan rahmet diler, size taziyetlerimle birlikte sabır temennilerimi ve derin hürmetlerimi gönderirim.

Atsız

23 Mayıs⁽¹⁾Azizim Refet Körüklü Beğ,⁽²⁾

Nejdet'ler ev yerleştirmekten bunalmış vaziyette.⁽³⁾ İki ayda yerleşiriz. Ben iki yılda yerleşeceğim, altı ayı geçti.

Ben posta kutusu tuttum. Tashihleri tekrar oraya gönderirsiniz: Atsız P.K. 7 Bostancı-İstanbul.

Sayfa bağlandıktan sonra Nejdet bir daha görecek.⁽⁴⁾

Ötüken'in bendeki 120 TL da size gönderiyorum. Muzaffer⁽⁵⁾ de 500.000 TL gönderecekti. İzzet'e de yazdık.⁽⁶⁾ O da yollayacak. İşimiz iş. Orada Ötüken için bir iş hanı yaptırabilirsiniz. Körüklü obasına selâm ve sevgiler.

T.T.K.

Atsız

(1) Yıl yazılmamış. 1973 olacak.

(2) **Refet Körüklü:** 1924'te Tarsus'ta doğdu. Maliye Meslek Lisesi'ni bitirdikten sonra İstanbul ve Bursa defterdarlıklarında çalıştı. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü'nde şube müdürü iken 1973'te kendi isteğiyle emekli oldu ve İstanbul'a yerleşti. Genç yaştan beri şiirleri çeşitli dergilerde yayımlanan R. Körüklü'nün "Hani" isimli bir şiir kitabı vardır. Körüklü, Türk Ocakları, Milliyetçiler Derneği, Türkçüler Derneği ve MHP gibi kuruluşlarda kurucu üyelik ve başkanlık yapmıştır. 1988'de yayımlanan Yeni Orkun dergisinin sahibiydi. Ötüken dergisinin yazı işlerinde de Atsız'a yardımcı olmuştur.

(3) Nejdet Sançar ve eşi, Ankara'dan İstanbul'a, Atsız'la aynı apartımanda satın aldıkları daireye taşınmışlardı. Atsız, Sançarların bu daireye yerleşmelerinden bahsediyor.

(4) Ötüken dergisinin tashihleri, okunması için, Ankara'ya Refet Körüklü'ye gönderiliyordu. Körüklü, tashihleri yaptıktan sonra, tekrar İstanbul'a, Atsız'a iade ediyordu.

(5) **Muzaffer:** Muzaffer Eriş. Ötüken dergisinin sevkiyat ve hesap işleriyle meşgul oluyordu.

(6) **İzzet:** İzzet Yolalan. 1916'da İstanbul'da doğdu. Sivas Lisesi'nde öğrenci iken, edebiyat hocası Nejdet Sançar'dan etkilendi ve Türkçülüğü benimsedi. Ankara Hukuk Fa-

31 Mayıs 1973

Azizim Refet Körüklü Beğ,

Mektubunuza çok sevindim. Demek yakında iş hanımı dıkeceğiz. Ondan sonra Avrupa ve Amerikaya tetkik gezilerine başlarız.

Ötüken'in tashihli provasını gönderiyoruz. Bundan sonraki angaryalar için Tanrı size kuvvet versin.

Ötüken'in adresi P.K. 7 Bostancı oldu. Siz Nejdet'e yazacağınız mektuplarda sadece P.K. 7 Bostancı yazın. N. Sançar adını yazmayın. Çünkü bir kutuyu iki kişi kullanamazmış. Bir daha böyle mektup gelince mahrecine iade ederlermiş. Vaziyet mühim.

Apartmanın iskân müsaadesi için dün adam geldi. Fakat müsaadeyi vermedi. Henüz epey eksik gedik var.

Körüklü Obası'na selâmlar, sevgiler ve sağlık dilekleri.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

zültesi'nde okurken. Reha Oğuz Türkkân'ın çıkardığı Ergenekon ve Bozkurt degilerinde ona yardımcı oldu.

İzzet Yolalan, askerlik görevini yaptıktan sonra 1945'te Deniz Yolları'na girdi. Burada-ki memuriyetinden 1971'de emekli oldu. 1960'tan sonra Türkçüler Derneği'nde yönetim görevi aldı. Atsız'ın çıkardığı Ötüken dergisinin mali ve idari işlerini üstlendi.

31 Mart 1992'de İstanbul'da vefat eden İzzet Yolalan'ın bir kızı (Hacettepe Ün. Yeni Türk Edebiyatı Profesörü Bilge İrcilasun) ve bir oğlu (Babür Yolalan, özel sektörde satış müdürü) vardır.

Nejdet selâm söyledi. Hâlâ yerleşmekle meşgul. Ben yerleşemediğim için evi oluruna bıraktım. Bereket versin küçük de kaybolmuyorum.

8 Haziran 1973

Azizim Turan Beğ,

3 tarihli mektubunuzu aldım. Sol tarafınızda baştan başa arızalar olmasına şaşmayın: Siz milliyetçi, sağcı olduğunuz için solun, size ait taraflarından da ihanete uğrayacağınız muhakkaktı. Fitik ameliyatına gelince: Bu ameliyat, ameliyatların en kolayıdır. Operatör adaylarına önce fitik ameliyatı yaptırırlar. 1953 lerde ben sağ taraftan fitik ameliyatı olmuşum. Daha önce fitikbağı kullanmış olduğum için benim ameliyatım 20 dakika sürdü. Kullanmayanlarda 10-15 dakikada yapılır. Sizi bayıtmayacaklar. Mevziî his iptali yapacaklar, bir şey duymayacaksınız. Ben de 20 dakika bir şey duymadım. Fakat sağ taraf olduğu için doktora apandisi de alın demiştim. Zaten onlar da öyle yaparlarmış. Meğer benim apandisim ilühaplı imiş. Bende çok eski bir apandisit vardı. Onu da pek az bir ağrı ile bayıltmadan yapmak mümkündü. Fakat benim apandisim karaciğere iltisaklı olduğundan fazla acı duydum, bayıttılar. O da 70 dakika sürdüydü. Yani 90 dakikalık mühim bir ameliyat geçirmiştim. Benimle aynı gün apandisit ameliyatı olan bir hemşire, ki kovuşu benim odanın karşısındaydı, ertesi sabah yürüyerek odama geldi, hem bana geçmiş olsun dedi, hem de odanın servisini yaptı. Eğer cildiniz azgın değilse fitik yarası 7-8 günde kapanır. Taburcu olursunuz. İhtiyatlı yürümek 2-3 hafta sürer. Sonra futbol oynayabilirsiniz. Şimdiden geçmiş olsun diyeyim.

Ben 15 Temmuzda içeri gireceğim. Tevetoğlu ve Yılmaz Öztuna'nın, Millet Meclisi Dilekçe Komisyonuna cezamın kaldırılması için dilekçe vermem hakkındaki tekliflerini reddettim. "Millî zibniyeti mahkûm eden cinayete dilekçe ile başvuramam" dedim. Kayabek Eğin (=Kemaliye) de tek başına yatıyor. Mektup yazarsanız çok memnun olur. Bir gazetede resmî çıkmış. Ben görmedim.

Ankarada, 'den çıktığı için öldürülen genç, bu partinin ne hale geldiğini gösteriyor. de bir yandan bize hulûs çakarken bir yandan da Ötüken okunmasın diye parti teşkilâtına genelge yazıyor. Bunu yazdığını ve imzaladığını Ötüken'de yazıları çıkan ve MHP mensubu olan Kimya Mühendisi Mehmet Orhun'a itiraf etmiştir. Halbuki daha önce Sançar'ın yüzüne böyle bir şeyden haberim yok demişti. Yani artık rahmet okutacak bir hızla yalan söylüyor. Gençler yavaş yavaş ondan kopuyor da farkında değil. de ne gibi işlere karıştığı nihayet açığa çıktı. Bakalım sonu ne olacak.

Bizim Haziran sayısı bugünlerde gelecek. Ankara'da Körüklü çıkarıyor. Adını yazdığımız iki aboneye göndereceğiz. Fakat Almanya'ya ödemeli gönderemeyiz. Zaten tek nüshanın ödemeli gönderilmesi de garip olur. Biz ona gönderelim. O da bize zarfın içine iki mark koyup yollasın. Ötüken hâlâ kendisini idare ediyor. Etmezse biz ekliyoruz. Oluyor. Bunu son imkân-lara kadar çıkaracağız.

Ben artık Maltepe ile ilgimi kestim. Yeni adresim: Bostancı P.K. 7. Almanya meselesini en uygun çağında halledeceğim. O da hapiste olduğum zamana tesadüf edecek. Yenge Hanım'a hürmetlerimi söyleyin: Güntülü ve Aydolu birer gerçektir ve gerçek isimleri de romandaki isimlerine yakındır. O romanda hayal olan pek az şey var. Hakikatler biraz sembolik biçimde yazılmıştır. İmkân bulursam bu romanın devamını da yazacağım. Yeni evime daha yerleşemedim. Gelip görmeyince sebepleri anlaşılabilir. Yerleşme Türklerin yerleşik hayata geçmesi gibi gayet ağır oluyor. Telefonu da buraya naklettim. Yeni numaram: 58.45.28. Evin adresi: İçerenköy Cad. 62/8. Nejdet benim üst katımda, 9 numaralı dairede oturuyor.

Şevki Paşa^(*) ile hiç görüşemedim. O kadar işim vardı ki ve hâlâ var ki iki üç saat ayırıp da ziyaretine gidemedim. Bana küstü ama ne yapayım? Artık yorgun ve halsizim. İşleri çok

(*) Şevki Mutlugil. Emekli hâkim general. Türkçülerin yenilenen muhakemesinde be-
raat oyu vermiştir. Daha sonra İstanbul'da Milli Emniyet bölge başkanlığı yapmıştır. At-
sız'a yakın oturur ve ziyaretine gelir, onunla dostça görüşürdü.

ağır yapabiliyorum. Bu yüzden bir parça iş bütün günümü dolduruyor. Şimdi gayet zahmetli bir işim var: Kitap dolaplarındaki bazılarını boşaltıp dolapların yerlerini değiştirdikten sonra kitapları tekrar yerleştireceğim. Eğilip kalkarak yerden kitap almak çok zor. Romatizmalı olduğum için belim ağrıyor. Velhasıl şaka maka derken ömrü sonuna getirdik. Daha bir iki şey yazmak hususunda büyük isteğim var.

Selâm ve sağlık dileklerimi yollarım. Ameliyatınızdan sonra, yani rahatladığınız günde kısa bir mektupla beni haberdar etmenizi rica ederim.

T.T.K.

Atsız

11 Haziran 1973

Azizim Kayabek,

Epey önce size bir mektup göndermiştim. Bugün mektup yazmak günü olduğu için dostlara ikişer satır karalamaya sıra geldi. Önce şunu bildireyim: İzzet Yolalan, Ayla Hanım'ın adresini kaybettiği için ona dergi gönderememiş. Ben de bundan sonra göndermeye lüzum kalmadı dedim. Size istediğiniz dergileri yollamıştım. Kahrathıya da iki tane göndermiştim. Şimdiye kadar çoktan çıkması gereken Haziran sayısının gecikmesi canımızı sıktı. Şimdi postaya bakacağım. Ağır paketleri eve getirmeyip ihbarname bırakıyorlar. Biz gidip alıyoruz. Eğer dergiler geldiyse ilkönce size postalayacağım. Sizden sonra da Hasan Oraltay'a.

Sizin hapishanede yalnız olarak kaldığınızı bildiren bir haber çıktı. Gazetelerin ikisinde de resminiz var. Bunları sizin için saklıyorum. Gelince alırsınız. Oraya göndererek eşyanızı çoğaltmak istemedim. Ben yolculukta en az eşya ile gitmek is-

tediğim için herkesi de öyle düşünür sanıyorum. Turan'dan aldığı bir mektupta size yazmak istediği, fakat sizin İstanbul'da serbest olarak gezdiğiniz rivayeti dolaştığı için yazmadığı kaydediliyordu. Onun tatlı bir hayal olduğunu, yazmasını bildirdim.

Ben hâlâ yerleşemedim. 15 Temmuz'a kadar da yerleşecek değilim. Hareketlerim ağırlaştı, çabuk yoruluyor ve bıkiyorum.

"Minimini Mâviş Cin Kerata" dün üç yaşını doldurdu. Ele avuca sığmaz bir haşarı olduğu için hergün annesinden dayak yiyor. Tatlı çakır gözlerinden akan gür yaşları görünce içim ona karşı sevgi ve şefkatle doluyor, yarın büyüyünce kimbilir başına neler gelecek diye onu annesinin elinden kurtarıyorum. Zaten o da dayak yemeye başlayınca "dede beni al" diye yardıma çağırıyor. Bu yüzden annesiyle aramız açılıyor.

Evde kırkayak çıktı. Ne olduğunu sordu, söyledik. Kırka pek akli ermediği için olacak ona hep "dörtayak" diyor. Velhâsıl bu çocuk benim ömrümde açan son çiçek oldu. Yarın ne olacak bilinmez ama bugünkü masum haliyle onu çok seviyorum.

Türlü vesilelerle sizi her gün anıyoruz. 10 ayın ikisi geçti. Izdırıp yılları bile rüzgâr gibi geçer. Hele insan oyalanacak bir şey buldu, kederi arkaya attı mı, bu yıllar daha çabuk geçer. 69 yıl epey uzun olduğu halde bana dün gibi geliyor. Ne yapalım? Mukadderatım bu. Değişmez.

Sizinle uzun uzun konuşmak isterdim ama imkânı yok. Onu dönüşünüze, buluşmamıza bırakalım. Hoşça kalın Kayabek. Selâmlar ve sağlık dileklerimi gönderirim. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

28 Haziran 1973

Azizim Kayabek,

Sizden epeydir haber alamadım ama merak edecek bir şey olmadığına eminim. Siz orada yirmi kişiye mektup yetiştirmek için bulunmuyorsunuz. "Adsız"⁽¹⁾ için yazdığımız uzun tenkid ve tahlil yazısını o günlerde bana gelen Halûk Çay aldı. Zaten bu uzun yazıyı Ötüken'de neşredemezdik. Bir kere o güzelim yazı ikiye, üçe bölünecekti. Sonra içinde lüzümünden fazla övüldüğüm yazıyı sahibi olduğum dergide yayınlamak yakışık almazdı. Yazınız bir Türkçülük propagandası olmak bakımından da çok güzeldi. Zaten Halûklar için yazılmıştı. Bu sebeple Halûk Çay'a verdim. Onların bir arada çıkan Mart-Nisan sayıları basılalı epey oldu. Kapağı kalmıştı. Bana 20 Haziranda getirecekti. Hâlâ getirmedi. İş hayatı onu çok yoruyor. Genç yaşta hayat gailisini yüklenmek kolay değil, bilirsiniz. Geçende Yenge Hanım telefon ederek çocukların doğum günlerini bildirdi. Yazıp Sançar'a verdim. Ötüken'in Temmuz sayısı Ankara'da basımda, daha doğrusu dizimde: Refet Körüklü muhtemelen bugün matbaadan alıp bize postalayacak. Ben bu sayının sevkiyatına katılamayacağım. Hazırlık yapıyorum. Bende kileri Sançar, Eriş ve Yolalan'a devredip "oh, dünya varmış" diyeceğim. Geçen sayıdan size gönderilen 5 taneyi herhalde almışsınızdır.

Yüzde beş ihtimal de olsa Eğin'i⁽²⁾ istemem ihtimali vardı ama siz devam eden soğuklardan bahsedince vazgeçtim. Yaş icabı soğuktan çabuk müteessir oluyorum. Bir de alyuvarlar

(1) "Adsız", 1970'lerde Halûk Çay ve arkadaşları tarafından yayımlanan Türkçü dergidir.

(2) Ötüken'in yazı işleri müdürü olan Mustafa Kayabek Atsız'ın bu dergide yayımlanan yazısı dolayısıyla, Atsız'la birlikte hapis cezasına mahkûm edilmişti. Kayabek, bu cezayı, memleketi olan Eğin'deki cezaevinde çekmeyi tercih etmişti. Atsız, onu orada yalnız bırakmamak ve kendisine verilen hapis cezasını birlikte çekmek için Eğin cezaevini tercih etmeyi düşünüyor.

3.600.000 tane ki çok az. Yani kansızlık da var. Bundan da üşüyorum. Aydil⁽³⁾ size gazete gönderiyormuş. İnşallah alıyorsunuzdur. Çok ilgi çekici haberler var. Bana gelince: Tek eğlencem: "Minimini Maviş Cin Kerata".⁽⁴⁾ Üç yaşını üç hafta kadar geçiyor. Geçende bir gün annesiyle birlikte öğle uykusu uyur ve ev derin bir sessizlik içinde bulunurken birdenbire Kâniye⁽⁵⁾ bir kahkaha attı. Meğer adamcık uyanmış ve annesine o sevimli tavrı ile "Efendim, size eşek satmaya geldim" demiş. Herhalde rüyasında kendisiyle oynadığımız oyunlardan birini görüyordu. Onun hakkında söylediğim tekerlemelerden sonuncusu şu:

*Can bebeğim, cin bebeğim,
Kumru, güvercin bebeğim.
Ey bebeğim, bey bebeğim,
İçme sakın mey bebeğim.*

Doğrusunu isterseniz bunu Yahla Kemal'in birçok şiirlerinden daha güzel buluyorum. Çünkü hem samimî, hem de yedi yılda yazılmamış, bir anda söylenmiştir. Acaba şimdi orada yine yalnız mısınız?⁽⁶⁾ Öyle ise size bunun kadrini bilin diyeceğim. Yalnızlık en büyük mekteptir. Yakında yine kalabalığa karışacağınızı düşünerek yalnızlığın tadını çıkarın. Selâmlar. Gözlerinden öperim. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

(3) **Aydil Erol:** Gazeteci ve yazar.

(4) Atsız, mânevî kızı olan Kâniye'nin oğlunu torunu gibi seviyordu. 1970'te dünyaya gelen bu çocuk hayatının son döneminde, Atsız'ın mânevî dünyasında önemli bir yer tutmuştur.

(5) **Kâniye:** Atsız'ın mânevî kızı.

(6) Mustafa Kayabek'in Eğin Cezaevi'nde, başka mahkûm bulunmadan yatması kasdediliyor.

10 Ağustos 1973

Muhterem Adile Ayda Hanım,

3 tarihli mektubunuzu dün aldım. Daha öncekini de almış, fakat hastanede olduğum için cevap verememiştim. Bende bazı şeyler bulundu. Bazıları önlendi. Neticede, uzun medd-ü-cezirlerden sonra, dört aylık istirahat raporu verdiler. Savcılık kanalı ile adlî tıbbâ gidecek olan bu rapor orada tasdik olunursa, "mahkûmiyet" dört ay için durdurulmuş olacak.

Gösterdiğiniz ülküdaşlık yakınlığına çok teşekkür ederim. Dışarıda buldukça görevime devam edeceğim. Fakat içeride buna imkân yok. Şartlar her bakımdan elverişsiz. Devletin hastaneleri bile böyle.

Durumu bildirmek için şu birkaç satırı yazıyorum. Yazılacak hayli mektup var. Saygılarımı gönderirim. Tanrı Türk'ü korusun.

Atsız

11 Ağustos 1973

Azizim Kayabek,

Uzun zamandır benden ses çıkmayınca kim bilir neler düşünmüşsünüzdür. Doğrusunu isterseniz ben artık bu dünyadan bıktım. Mektup yazmak bile benim için ciddî bir problem. Dün ilk defa beş, altı haftadır yazmam gereken yerlere kısaca bir şeyler yazarak durumu izah ettikten sonra şimdi (cumartesi günü) uzun uzun yazmak için masa başına geçtim. Beş hafta yatıktan sonra hastaneden çıktım. İki yıl önce hafif bir enfarktüs geçirdiğim, kalbden çıkan büyük damarın kireçlendiği, kanda aşırı derecede lipit (yani yağ) bulunduğu tesbit edildi. Bir de onların hiç araştırmadığı hastalığım var ki bir an önce çıkmak için ben onu söylemedim. Keza kol ve bacaklardaki uyuşma-

ları sır gibi sakladım. Hastane, emin olun aşağı yukarı hapishane kadar ağır geldi.

Bundan altı ay kadar önce Hacaloğlu bana mektup yazarak cezamin kaldırılması için Dilekçe Komisyonuna başvurmamı teklif etmiş, bir de dilekçe örneği göndermişti. "Bana söz verdiler, işinizi hemen yapacaklar" diye yazmıştı. Reddettim. Siz Eğin'e gittikten sonra Yılmaz Öztuna aynı teklifi yaptı. Ona verdiğim cevapta "milliyetçiliği mahkûm eden cinayete hitap edemem" dedim. Bunun üzerine o ve Tevetoğlu benim cezamin kaldırılması için bir kanun teklifi hazırlayarak bir mebusa imzalatıp Dilekçe Komisyonuna vermişler. Böylece birkaç kişinin mahkûmiyetini kaldırmışlarmış. Tevetoğlu İstanbul'a geldiği zaman bana bunu telefonla bildirdi. "Peki, Kayabek n olacak" diye sordum. "Seninki olunca onunkine de sirayet eder, resmî müracaatla onunki de kalkar" diye cevap verdi. Meğer müracaatta geç kalmışlarmış. Meclis tatile girdi, mesele de kapandı. Meclisteki milliyetçiler 1967 de Kürtler ve Sollar bizim aleyhimize ayaklandıkları zaman yine geç kalmışlardı. Geç kaldıkları da kendi itirafları ile sabitti. Sanki dâvâ bizim şahsî davamız gibi susmuşlardı. Meclis dışında olanlar daha cevval ve enerjik çıktılar. Ekip halinde çalıştılar. Türklü teklif ve tedbirlerden sonra nihayet beni Numune'ye gönderdiler. Yatağa yatınca hasta olduğumu anladım. 35 günün epey enteresan tafsilâtı var. Bunları görüşünce anlatırım. Doğrusu müsbet netice alınacağını hiç ummuyordum. Hatta Şile Hapishanesine gitmeyi tasarlamıştım. Tenha imiş. Tansiyonum 18 den 12 ye düştü. Yüksek tansiyona alışmış olduğum için biraz sendeleyerek yürümeye başladım. Zaten 35 günü hep yatakta geçirdim. Bu sürede benim yattığım serviste 9 ölüm oldu. Daha neler gördüm neler... Hiç umulmadık müdahalelerden sonra bana 4 aylık rapor verdiler. Bu raporu adlî tıp tasdik ederse 4 ay daha hapse girmeyeceğim. Dört ay sonra da elbet üçüncü cihan harbi çıkar.

Aklıma gelenleri yazacağım için insicam olmayacak. Turan Kekevi ordan kalkıp İstanbul'a geldi. Size mektup ve kitap

göndermiş. Hiç cevap alamadıkları için endişeli. Onlara oradan hemen cevap yazmanın kolay olmadığını söyledim. Ötüken'in Temmuz sayısı sevkiyatını Sançar yaptı. Sizinkiler gelmiştir. Ağustos sayısı geç çıkacak. Belki de de Eylülle kalacak. Sançar deniz banyosu için Erdek'te. Deniz, bacağına iyi geliyor.

Siz içerde iken serbest olmam bana azap veriyor. Adeta bunalıyorum. Evimin dağınık hali de ayrı bir sıkıntı konusu. Yedi aydır düzene konamayan bu ev artık intizama girer mi bilmem. Her şeye karşı bir isteksizlik. Daimî bir yorgunluk... İşte benim şimdiki durumum bu... Siz dört aydır içerdesiniz. Daha 3 ay kalacaksınız. Tek tesellim تنها yerde oluşunuz. Kalabalığın ne belâlı şey olduğunu bilmezsiniz. Ötüken'de size ithaf edilen şiir (Allaha İsmarladık Diyene) Nejdet'in de benim de gözlerimizi yaşarttı. O kadar yalnız değiliz. Bu sayıda da Ufuk Muz Hanım'ın şiiri çıkacak.

Beş haftada kendi evime yabancılaşmışım. Her şeyin yerini unutmuşum. Tek tesellim "Minimini Mâviş Cin Kerata". Bazen o kadar iyi ve sevimli oluyor ki onu seyretmek için yaşamak istiyorum. Onda minimini bir adamcığın safiyetini, kederini, elemeni, sevincini görmek çok rikkatime dokunuyor. Büyüyünce bu safiyet kalmayacak diye üzülüyorum. İlerde başına neler gelebileceğini düşünüp üzülüyorum.

Evi, ocağı dağılmış kişi olduğum için ona daha çok bağlanıyorum. O da beni seviyor. Biz ikimiz, yeşermekte olan hayatla sönmekte olan hayat böylece arkadaşlık edip gidiyoruz.

Kayabek. Mektubumu kesiyorum. Posta saat 13 te kapanır. Yetiştiremezsem mektup size iki gün daha geç varır. Zaten yazacağım ne varsa hepsini yazdım. Sizi Tanrı'ya emanet ediyorum. Selâmla gözlerinizden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

15 Ağustos 1973

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Ötüken'in saymanı arkadaşımız İzzet Yolalan, dün beni ziyaret ederek bizi ilgilendiren meseleler üzerinde konuştu. Bu arada sizin, Ötüken'e 300 lira bağışta bulunduğunuzu, ayrıca iki yıllık abone bedeli gönderdiğinizi bildirdi. Ülküdaşlıktan doğan bu dostluğa çok teşekkür ederim. Abone parası göndermenize lüzum yoktu. Siz "muteber kimseler" listemizde bulunuyorsunuz. Bu sebeple abone bedellerini de bağış diye kabul ediyoruz.

Bir kaç gün önce, mektup yazarak, durumu bildirmiştim: Şimdi Adli Tıp'tan gelecek cevabı bekliyorum.

Hürmetlerimi ve sağlık dileklerimi gönderirim.

Atsız

17 Eylül 1973

Azizim Refet Körüklü Beğ,

Gönderdiğiniz paketleri aldım ve sevkiyatı bitirdim. Bu arada Sançar'ın beş abonesini de gönderdim. Onun birçok muteber zevatı varmış. Onları da gelince kendi yollar. Zannederim 20 Eylül'de falan dönmüş olur.

Şimdi size Eylül sayısının yazılarını postalıyorum. Nejdet gibi usta olmadığım için sayfa hesabı yapamadım. onlar kolon olarak dizip yollasınlar. O zaman cetvelle ölçüp biçerek bir şeyler yaparım. Biraz da sıkışıklık dolayısıyla bu işe girişmedim. Tam ferahlarken yeni bir iş çıkıyor. Meselâ acıkıp yemek yiyorum. Arkasından bulaşık problemi çıkıyor. Bektaşinin dediği gibi "biz bu dünyaya bulaşık yıkamaya mı geldik, imanımız?".

Yazılar fazla gelirse Taylan'ın uzun şiirini gelecek sayıya bırakabiliriz. Fakat hepsi sığar sanıyorum.

Bir de benim Nejdet'e devrettiğim Ankara'daki muteber zevat vardı. Bunları Nejdet'in listesinde bulamadım. Acaba bunları, Ankara'dan gelirken size mi bıraktı? Dün gece (16 Eylül Pazar) İzzet Yolalan ile konuştum. Daha dergileri almamış. Ben bitirdikten üç gün sonra o sevkiyata başlayacak. Muzaffer ise geniş yürekli olduğundan "Eylül sayısı gelsin de ikisini birden postalam" diye düşünmüş olabilir.

Selâm ve sağlık dilekelerimle. Yenge Hanım döndüyse hürmetler. Bizim telefon düne kadar bozuk olduğu için konuşma olmadı.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

21 Eylül 1973

Azizim Hacaloğlu,

14 tarihli mektubunu ve Terken'in resmini aldım.

Teşekkür ederim. Bebeğin tombalak yanaklarına bayıldım. Eğer siz de benim gibi tombul yanak düşkünü iseniz bebeciğin yanaklarının çekeceği var demektir. Etin fiyatı artıyor diyorlar ama sizde böyle körpe ve güzel et hazinesi varken hiç sıkıntı çekmez öpe öpe doyarsınız. Benim tarafımdan da öpün. Allah bağışlasın pek şirin bir şey olmuş.

Benim durumum şu: İki yıl önce enfarktüs geçirdiğim tespit edildiği ve diğer bazı ârizalar görüldüğü için dört aylık rapor verdiler. Rapor 8 Ağustos'ta verilip 16 Ağustos'ta infaz Savcılığı'na gönderildi. Orası da 20 Ağustos'ta Adli Tıbbı havale etmiş. Şimdi işin ucu orada. Tasdik ederlerse 8 Aralık'a kadar

erbestim. Etmezlerse bir gün polisler gelip "buyrun efendim" diyecekler. Yani ben tam mânâsı ile huzur içinde değilim ama zaten ömrüm boyu böyle bir şey tatmadığım için normal "yaşamı" mı sürüp gidiyorum. Sağlıksal durumum ortanın biraz sa-
ğında. Fakat çok dikkatli olmak gerekiyor. Bu sebeple fazla çalışmıyorum.

Sana Ötüken'ler geliyor mu? Ben hastaneye girince işlerde biraz aksamalar oldu. Yedi başlı deve döndük. Baş olunca işler daha iyi değil, daha kötü idare olunuyor.

Seçimler için birkaç kişiyle bahsa girdim. 43 şişe bira kazanacağım; bu kadar birayı tek başıma içemeyeceğim için dostları da çağıracağım. MSP'nin bir sürpiz yapmasından endişe ediyorum. Aralarında 50 tane mühendis var. Yani öyle avamdan yobaz tayfası değil. Söylediklerinin bir çoğuna katılmamak imkânsız ama işte işin içinde iş var. Bu gidişle korkarm, bu Türkiye'de Atatürk'ü savunan bir ben kalacağım. Çok aşırı ve haksız bir Atatürk düşmanlığı propagandası yapılıyor. Hacı bunların başında geliyor. Herif Hacca gitmiş. Mutlaka orada kumar oynayıp Arapları soymuştur. Bir de şu var: Peygamber dirilse de İslamiyet'i yeniden kursa Hacı mutlaka kaldırırdı.

Tevetoğlu'nun seçilme şansı da çok az. Hatta Yılmaz'ınki bile yüzdeyüz emin değil^(*). AP en büyük parti olarak kalacak ama tek başına hükümet kurabilecek mi? Ben zannetmiyorum. Küçük partiler silinecek. CHP gerileyecek. Öteki iki parti için bir şey düşünemiyorum. Sen işin merkezindesin. Nasıl görüyorsun? Güven Partisi ile DP birşeyler yapabilir mi?

Partilerin vaidlerine gelince: Gülüp katılmamak mümkün değil. Milletleri tez zamanda kalkındırmak imkânı olmuyor. Kötü sonuç veriyor: Arjantin, Meksika ve Şili örnekleri mey-

(*) Adalet Partisi, 1973 genel seçimlerinde Dr. Fethi Tevetoğlu'nu İstanbul'dan senator adayı, Yılmaz Öztuna'yı da Konya'dan milletvekili adayı göstermişti. Atsız'ın tahmini doğru çıkmış, her ikisinde seçim: kaybetmişlerdir.

danda. Demir Perdedekilere gelince: Onların kalkınmış olması da kısmen gösteriştten ibaret. Hiçbirinde refah yok. Köyler kalkıyor. Köylüler şehirlere doluyor. İkişer odalı dairelere sıkışıyorlar. Belediye hekimleri sözde bunları her ay muayene ediyor. Bunun adı da kalkınmak oluyor. Kalkınmanın yalan olduğunun en büyük delili firarlardır. Bir türlü ele geçiremedikleri yer altı faaliyetleridir.

Senin kitabını ve Aclan'ın eserini de aldım. Teşekkür ederim. Bu kitaplar herhalde gözleri açmak bakımından çok faydalı oluyor. Fakat sıkıyönetim biterken komünizmin kökü kazınmış olmaktan çok uzak. Güvenlik mahkemeleri bakalım ne yapacak? Boyuna tahliye yapılması herhalde itimadı sarsan bir şey. Yani işin mübaleğalı gösterilmiş olmasına alâmet...

Hepinize selâm ve sağlık dileklerimi gönderir, Terken Yenge'ye hürmetlerimi yollar, Terken Bebeciğin tombalak yanaklarından öperim.

Atsız

29 Eylül 1973

Azizim Şahmaranoğlu,^(*)

13 tarihli mektubunu aldım. Bir oğula kavuştuğun için tebrik eder, yavruya uzun ömürler dilerim. İnşallah iyi bir Türk ve Türkçü olur. Ersegün "Er+sagun"un birleşmiş şeklidir. Sagun bir cins iri geyik demektir. Türklerce kutsal tanınmaktadır. Karluk büyüklerinin unvanı "Sagun"du. Ayrıca "Atasagun" doktor mânâsına kullanılırdı. Türkistan'da Balasagun adlı bir de şehir vardır. Türkçede ses uyumu kanunu olduğu için bir kelimedeki bütün sesli harfler ya hep kalın, ya hep ince olur. Bundan dolayı "yan+kü"nü "yankı" olması gibi "Er+sagun" da Erse-

(*) **Hasan Şahmaranoğlu:** Kilisli, emekli memur. Ötüken'de şiirleri yayımlandı. Basılı şiir kitabı var.

gün olmuştur. Ötüken'in Ağustos sayısı çok geç çıktı. Eylül sayısı da henüz matbaada.

Benim 15 aylık mahkûmiyetim daha infaz olunmadı. 35 gün hastanede yatıp dört aylık rapor aldım. Enfarktüs geçirmiş olduğum anlaşıldı. Raporu Adli Tıp tasdik ederse 8 Aralığa kadar hapse girmeyeceğim.

(.....) ile hiçbir ilgimiz, ilişgimiz kalmadı. Aleyhimizde bulunmaları, Ötüken'in okunmasını yasaklamaları sebebiyle selâmı sabahı kestik.

Selâm ve sağlık dilekleriyle.

Tanı Türk'ü Korusun.

Atsız

15 Ekim 1973 Saat 14.30

Azizim Hacaloğlu,

Eylül ayında yazdığın mektuba cevap veriyorum. Oldukça iyiyim. Fakat Adli Tıbdan henüz haber yok. Sana bu mektubu iki gün önce yazarak seçim tahminlerimi bildirmek istiyordum ama olmadı. Epey yanılmışım. Tahminim:

AP.....180-220
 CHP80-100
 DP50-60
 MSP80-90
 GP20-30
 MHP0-0
 MP0-0
 BP0-0

şeklindeydi. CHP süpriz yaptı. Biraz önce radyo 17 vilâyetin kesin sonuçlarını verdi: AP 36, CHP 33, DP 8, MSP 8, GP 2 idi. Bütün vilâyetler bu nisbette netice verirse CHP 150 kadar mebus çıkaracak demektir. Bizim apartımandaki bütün Rizeliler CHP'ye oy verdi. Herhalde yarın sen de bu mektubu aldığın sıralarda sonuç belli olacak. Maalesef Tevetoğlu ve Yılmaz seçilemedi. Demirel bunları harcadı. Sonunda kendisi zarar eder. namussuzunun boyuna ağlamasından normal ne olabilir? Alçak ve yüreksiz olduğu için ağlar. Ben ömrümde bu kadar kahpe ancak iki üç kişi gördüm.

Ötüken'in Eylül ve Ekim sayıları çıkmadı. Eylül sayısı bugünlerde çıkar. Nejdet Sançar o iki sayıyı çıkarmak üzere Ankara'ya gitti. Ekim sayısı da bayram sonlarında çıkmış olacak.

Bakalım Türkiye nerelere doğru gidecek.

Selâm ve sağlık dileklerimle. Terken Yenge'ye selâm ve hürmetler gönderir, et lokması Terken Bebeğin tombalak yanaklarından öperim.

Atsız

8 Kasım 1973

Azizim Kayabek,

30 Ekim tarihli mektubunuzu aldım. 31 de postaya verilmiş. Bana altı günde geldi. Size yürüyüş yaptırarak teselli veren gezinti yerinizin ikiye bölünmesinin ne demek olduğunu ben çok iyi anladım. Yürümek en iyi avunma ve güç kaynağıdır. İnsanı hayalen nerelere kadar götürür. Daha iyi düşündürür. Doğru kararlar veririr. Şimdi bu servetinizin yarısı elinizden alındı. Vaktiyle buna benzer bir iki şey bana da çok fena test etmişti. Fakat ne yapalım? Sabır. Bir şey kalmadı. 7 ay doldu. Kalan 3 ayı beklemeden basın suçlarının affı hakkındaki kanun çıkacak. Zaten Mecliste bu kanun hazır, bekliyor. Meclise başkan seçilse, zannederim ilk iş olarak bunu ele alırlar.

Dün iki kişiden aynı haberi telefonla aldım: Adlî Tıp benim - aylık raporumu tasdik etmemiş. Demek ki bugün yarın kapımı çalacaklar. Onun için ben de hazırlığa başladım. Hatta haber verenlerden birine göre bu karar geleli bir ay olmuş. Enver Beğ⁽¹⁾, yakında af çıkacak diye hâkimlerin de, savcılarının da işleri geriye bıraktıklarını söyledi.

Selâmlarınızı gerekenlere söyledim. Hepsinin de teşekkür ve selâmları var. Nejdet yeni kitabının dağıtım işini düşünüyor. Ötüken hâlâ gelmedi. Halbuki biz Kasım sayısının hazırlıklarına başlamıştık.

Necati Sepetçioğlu şeker olmuş. Epey de fazla. Sıkıntılı ve öfkeli bir hayat geçiriyor. Yürümüyor. Ben Lokman Hekim ve Hipokrat'tan sonraki en mühim doktor olarak kendisine bir rejim verdim. Bakalım tutacak mı? Muzaffer, kızının evlenmesi hazırlıklarıyla meşgul. Bugünlerde İstanbul'a gelmesi gerekiyordu. Uzun zamandır mektuplaşamıyoruz. İzzet malûm üzüntü ve kuruntularıyla dünyayı kendisine zehir etmekte devam ediyor. Ben ise hâlâ dağınık evi toplamakla meşgulüm. Geldiğiniz zaman neyin ne kadar toplandığını anlamayacak, neresi toplandı diye soracaksınız. Havaların soğuması üzerine sizi düşünmeye daha çok başladım. Soğukta ben hiçbir şey yapamam. İstanbul'da henüz pastırma yazı devam ediyor. Soğuğa dayanamam dediniz de aklıma dükkânda o kışları nasıl geçirdiğiniz geldi. Mangalınız vardı ama boyuna açılıp kapanan kapı ile orası nasıl ısınırdı diye düşündüm.

Minimini Mâviş Cin Kerata'nın sözlüğü günden güne genişliyor. Ama hâlâ erkek ve berber yerine "âkek", "bâber" diyor. Fotoğraftan, berberden ve Mâmâ Bey'den hâlâ korkuyor. Korkuyor musun diye sorunca da "çok korkuyorum" diye cevap veriyor. Mâmâ Bey "Muammer Beğ" demek olup ona bakan çocuk doktorunun adı. Her doktor, kadın da olsa Mâmâ Bey. Ne kolay ne güzel dil değil mi?

1) **Enver Yakuboğlu**: Emekli askerî hâkim. Irak Türklerinin tanınmış simalarından olan Yakuboğlu'nun bu konuda bir de kitabı ve çok sayıda makalesi bulunuyor. Yakuboğlu, Fenerbahçe Spor Kulübü Haysiyet Divanı başkanlığı da yapmıştır.

Enver Beğ seçimden müteessir değil. Neticeyi bilerek, sırf Sadeddin Bilgiç'in dostluğuna mukabele olsun diye bunu kabul etmişti. Ama yeni seçim olursa mutlaka kazanacağı bir yerden aday olacak. Ben hazırlık dolayısıyla bir hayli mektup daha yazacağım. Onun için kesiyorum. Gözlerinden öperim. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

11 Kasım 1973

Azizim Şaman,

27 Ekim tarihli mektubunu aldım. Viski de geldi. Fakat ben bizzat seni bekliyordum. Birkaç gün önce Buğra'dan aldığım mektup, bana bu kanaati vermişti. Halinden kısaca bahsediyor, tafsilâtı senden alacağımı bildiriyordu. Bu Buğra denen herif son zamanlarda mektup yazmaz oldu. Çek kızına olan düşkünlüğü ve tembelliği sebebiyle Alman devletinden aldığı burs kesilmişti. Annesiyle de arası açık olduğu için ondan yardım görmemenin sevkıyla hayatını kazanmak için birşeyler yapmaya mecburdu. Bir ticarethanede hamallık ediyormuş. Sömestr başlayınca da garsonluk edeceğini bildiriyordu. Benden doktora tezi için birkaç kitabın filimini istedi. Aldırdım. Hakiki adresini bildir de göndereyim diye yazdım. Yine cevap yok. Uppenbomstrasse'deki evden çıkmıştı. O evde şimdi Çek kızı kalıyordu. Bir öğrenci pansiyonuna taşındığını bildirmiş, mektupları eski adresine göndermemi istemişti. Şimdi 1500 liraya mal olan fotokopi ve mikrofilimleri kendisinin olmayan adrese göndermek istemediğim için 30 Ekim'deki son mektubumda acele adres istedim. Hâlâ yok. Tabii buna çok canım sıkıldı. Şimdi senden soruyorum: Onun durumu hakkında esaslı bilgi olduğuna göre bana yaz. Vaziyeti nasıl? Bu Çek kızına olan düşkünlüğü neden? Resmini görmüştüm. Pek âhım şâhım bir şey değildi. Finlandiyalı zengin bir Tatar kızıyla evlenseydi daha iyi ederdi. 27 yaşını doldurdu. 28 e gireli 4 ay oldu. Hâlâ

basit bir doktorayı yapamayıp Çek kızına âşık olmak ne biçim iradesizlik. Sonra buyrun askere diyecekler. Yüksek tahsil falan yapamadan bir banka memuru ve mütercim olarak kalacak. Bunca emek hebâ olacak. Sen bana bu konuda herhalde çok konuştuğun için ayrıntılı bilgiler verebilirsin. Bekliyorum.

Benim durumum şu: Numune Hastanesinin verdiği 4 aylık raporu Adli Tıp tasdik etmemiş. Reviri olan bir hapishanede yatsın demiş. Demek ki bu günlerde kapımı çalıp bana buyrun diyecekler. Hükûmet de kurulamıyor. Hatta Meclis Başkanlık Divanı da kurulamıyor. Onlar kurulsa Mecliste bulunan Basın Suçlarına ait kanun belki derhal kabul olunur. Kayabek 7 ayını doldurdu. Soğuktan başka şikâyeti yok. Her neyde, benim dertlerim tükeneceğe benzemiyor. Daha, 11 ay önce taşındığım evi düzenleyemedim. Ev Maltepe'dekinden daha dağınık. Yaşlandığım için çabuk yoruluyor ve iş yapamıyorum. Zaten iki yıl önce bir enfarktüs geçirmiş olduğum da Numunede ki elektrolardan tesbit edildi. Kâniye ve oğlu (ile üvey kızı) haftada iki gün bende kalıyorlar. Beş gün yalnızım. Tabii bu beş günde yemek ve bulaşık işleri çok zaman alıyor. Ötüken'e makale yetiştirmek de ayrı bir dert. Çok güç geliyor. Sana bu mektupla son 4 Ötüken'i gönderiyorum. MHP nin yobaz güruhu elinde bu hale gireceği belliydi. Ötüken'in okunmasının parti tarafından yurtlara yapılan genelge ile yasaklandığını da araya giren Yüksek Kimya Mühendisi Mehmet Orhun'a itiraf etti. Artık bu şartlar altında onunla ilgiyi idamede mânâ yoktu. Her türlü münasebeti kestik. Hele 8 Aralık 1969 tarihli Cumhuriyet'teki röportajı gördükten sonra gözümünden tamamen düştü. Bu gazeteyi bana Yılanlıoğlu gösterdi. Biliyorsun araları açık. aleyhinde dosya tutuyormuş. Bir gün eve gelip gösterdi: Ümit Yaşar adlı bir şairin "Siyasiler Ne Dediler" başlıklı yazı serisinin sekizinci veya dokuzuncusuydu. Gazetenin bir sayfasını kaplıyordu. Son sorulardan biri de şu idi: "Yazar ve şairlerden hangilerini beğenirsiniz?". Türkeş'in cevabı: "Yaşar Kemal, Orhan Kemal, Kemal Tahir, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Pir Sultan Abdal" ve ardından tanınmış bir iki şair adı daha. Hepsi Ben bunu o zaman görseydim Ötüken'de onu allak bullak ederdim ama haberim bile olmadı. Bizimkilerden kimsenin görmeyişi de hayret. Gördün mü Türkçü lideri?

Bu cevaptan sonra artık söylenecek başka söz kalır mı? Demek ki Türkes hakikaten ne yaptığını bilmiyor. Buna gazete tahrifi diye bakılamaz. Koca bir sayfa. Sonra yanlış, olsa olsa bir isim üzerinde olabilir. Bütün isimler yanlış geçmiş olamaz ya. Nihayet yanlış geçmişse tekzip olunup Türkçü eskâra duyulur. Şimdi Çarpanistler vesaireye uğurlu, kademli olsun. Burada seçim sonuçları hakkında giriştiğim bahislerde 34 şişe biraya kazandım. Ben en çok 3 mebus çıkarabilirler demiştim. İzzet 10 mebus, Muzaffer en az 20 mebus demişti. Şimdi 34 şişe birayı nasıl içeceğimi düşünüyorum. Sizlerden kimse olsa beraber içeriz ama yoksunuz. Ne yapalım? Yalnız içerim.

Kâniye'nin oğlu Hakan 41 aylık oldu. Onu çok seviyorum. Çok da acıyorum. Galiba evi ocağı dağılmış insan olarak onda evlât sevgisini buluyorum. O da beni seviyor. Arasına kavga ediyoruz. O zaman bana "Sen Ay'a git" diyor. Ben de Kara Çakal beni yesin diye Aya gitme hazırlığına başlıyor ve Kâniye'ye şapkamla paltomu hazırla. Orada yemek yok. İki dilim ekmek ver. Orası karanlık. Bir mumla bir de kibrit ver diye karşılık verince pişman oluyor. Biraz sonra barışıyoruz.

Finlandiya'yı gördükten sonra buradaki rezaletler seni üzmesin. Alış. Başka çaremiz yok. Yurt bizim. Burda ölmeye mecburuz. Sonuna kadar devam...İşte o kadar. Ben sonumun geldiğini hissediyor ama, yine de vazife saydığım nesneyi yapmakta devam ediyorum. Sonlar daima tatsız, hatta acı oluyor ama başka çare yok.

Ev adresin hangisi? Dergileri ev adresine göndersem daha iyi değil mi? Tunga ve Örlen kim bilir ne kadar büyümüşlerdir. Seninle de dünyayı ıslah için bir mülâkat yapabilseydik neler öğrenirdin, neler... Türkiye'de her bakımdan düzen bozuk. Netice bu olur. Halûk Çay askere alındı diye bir haber duydum. Kimsenin kimseden haberi yok. Onun da durumu çok kötü.

Altaistik kongresine ait bir broşür falan yayınlandı mı? Faruk Sümer'i gördün mü? Kâzım Koprıman ne oldu? Ona ve Aka'ya selâm söyle. Selçuk Tarihi Enstitüsü'nün çıkacak cildinde be-

nim takvimlere ait büyük bir yazım vardı. Tashihlerini ben yapmak istiyordum. Sümer İngiltere'de olduğu için yollanmadı. Tabii şimdi dönmüştür. Görürsen söyle: Ben hapse girmeden yollasın da düzeltmeleri ben yapayım. Yoksa fahiş yanlışlar oluyor. İstanbul yaşanır şehir değil. 3 milyon ahmak köylü ile dolu dev bir köy. Nizam, intizam hak getire. Pisliğine de diyecek yok. Bu bakımdan Ankara çok ileridir. Neyse. İktidara geçince bunları düzeltiriz. Selâmlar. Yenge'ye hürmetler. Çocukların gözlerinden öperim.

T.T.K.

Atsız

11 Aralık 1973

Azizim Şaman,

Eve yazdığım mektubu Nejdet Sançar bana, Toptaşı cezaevine göndermişti. Sıkıntıdan cevap veremedim. Dün beni Numune Hastanesindeki Mahkûmlar Koğuşuna naklettiler. Kaloriferli olması bakımından, tabii, iyi. Fakat ötekinden daha çok bir hapisane havası var. Dört kişilik koğuşun kapısı kilitli. Jandarma bekliyor. Ötekinde bahçe vardı. Bunda yok. Benden başka bir tek mahkûm var. Zincirle bağlı. Ötede tahayyül kolaydı. Güzel çay bulunuyordu ve kalorifersiz olmakla beraber çay ve bisküvit rahat geliyordu. Burda yemek veriliyor ama kaşık ve bardaklarını epey uzak bir yere kadar jandarmayla gidip yıkamak mecburiyetindeyim. Bununla beraber maneviyatım yüksek. Hapse girili bir ay oldu. Daha bir defa bile kızmadım. Yalnız bu koğuşun bakımsızlığı, pisliği can sıkıyor. Paspas fılan yapıldığı yok. Helâdan bozma bir yer. Hamam böcekleri geziyor. Hapse girince pek çok dost telgraf ve mektupla geçmiş olsun dedi. Kâzım Koprumanla birlikte telgraf çekenlere, bizimkilere teşekkür et. Kâzım ile İsmail Aka benim makalemmin tashihine lütfen baksınlar. Uzundur ve dikkat ister. Ancak onlar yapabilir. Buğra hakkında verdiğin haberler ve öğütleri-

ne memnun oldum. Sen ordaki yaratıklarla mücadelene devam et. Tanrı güç versin. Ben de çıkarsam, Türk Tarihini, eksikge-dik, bir an önce çıkarmaya gayret edeceğim.

Selâmlar ve sağlık dilekleri. Yenge'ye hürmetler.

Tunga ve Örlen'in gözlerinden öperim. Bana ağır gelen şey nedir, biliyor musun? Minimini Mâviş'ten uzak kalmak.

T.T.K.

Atsız

26 Aralık 1973 Çarşamba

Azizim Şaman,

Ankara'dan yazdığın mektuba 13 Aralıkta, Numune Hastanesinin Mahkûmlar Koğuşundan cevap vermiştim. Fakat bu mektup sana varmamıştır. Çünkü Hastaneden yazdığım mektuplar hep kayboldu. Herhalde postaya atılmadı. Onun için yeniden yazıyorum. Hastane mezbelesinden çıkıp yine Toptaş'na geldim. Durumum iyi. Gazetelerde hakkımda yapılan neşriyatı okuyorum.

Evvelce yazdığımı tekrarlayayım: Selçuklu Tarihi Enstitüsü Dergisinde çıkacak olan makalemin tashihlerini lütfen Kopruman ile Aka yapsınlar. Onlar dikkatli gençlerdir.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim. Yenge Hanım'a hürmetler. Tunga ve Örlen'in gözlerinden öperim. Ülküdaş asistanların hepsine selâmlar.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

1974

8 Ocak 1974, Salı

Çok muhterem Adile Ayda Hanım,

Yılın ilk gününde yazdığımız mektup, Toptaşına gittikten sonra, dönüp şimdi bulunduğum Bayrampaşa (Sağmalcılar) cezaevinde dün beni buldu. İyi dileklerinize teşekkür eder, yeni yılın size de uğur ve hayır getirmesini dilerim. Uzun zamandır mektup yazamayışımızın sebepleri hakkındaki ince tahlillerinize bir şey demeyeceğim. Ben dostluğu, vefakârlığı hareketlerde, jestlerde arayanlardan değilim. Benim için dost bir kalp taşıdığınızı biliyorum ve buna büyük değer veriyorum. Üstelik zamanınızı dolduran meşguliyetlere de vakıfım. Yalnız, mektubunuzun bir yerini anlayamadım: Af için Cumhurbaşkanı ile görüşmenizi telkin ettiğimi hatırlamıyorum⁽¹⁾. Mizacıma uygun bir şey değildir.

Acaba satırlarınızı yanlış mı anladım? Yoksa siz mi benim bir ifademi o şekilde mânâlandırıyorsunuz? Hapse girmeden önce, biri mebus, biri senatör olan üç kişi af için dilekçe yazmamı, mutlaka müsbet sonuç alacaklarını temin ettikleri halde, kabul etmemiştim. Onun için sizin mektubunuzun o bölümü beni hayrete düşürdü. Her halde, bir zuhul olacak.

Bir noktaya da üzüldüm: "insanlardan tiksiniyorum" şeklindeki ifadem için "bunlara ben de dahil miyim?" diye soruyorsunuz. Bunu nasıl düşünebiliyorsunuz, Adile Hanım? Kimlerden tiksindiğim, tiksineceğim belliydi. Halbuki sizi üstün insanlardan biri olarak tanıyor ve hürmet ediyorum. Son aylarda çok sıkıntılı bir hayat geçirdiğim için, mektuplara gereğince cevap yazamamıştım. "Ruh Adam" hakkındaki mektubunuz edebî bir tenkid değerinde olduğu halde, cevap yazamamıştım. Uzun uzun yazmak arzuma rağmen... Bir kaç gün önce, bir gazetede, romanlar hakkındaki bir yazınızı zevkle ve istifade ederek okudum. Bir romanın başarılı olmasının şartlarından biri diye, okuyucunun o romanda az veya çok kendisini bulması gerektiğini yazıyordunuz. "Ruh Adam" hakkında şimdiye ka-

dar mektupla veya karşı karşıya yaptığım konuşmalarda bir kaç kişi, orada kendilerini bulduklarını söylemişlerdi: Yazınızı okuyunca, "Ruh Adam"ın başarılı olduğunu kabul ettim ve tabii bundan inşirah duydum ve sizi asıl mesleğinizden ayrılmaya zorlayan o profesörleri de lâıyk oldukları şekilde andım.

Hapiste olduğum için, dergimiz iki aydır, dizilmiş olduğu halde çıkmıyor. Sahipliğini kardeşime devrettiğim hakkındaki yazı kâfi değilmiş. Bunun noter senedi ile tevsiki lâzımmış. Bir gün buraya noter getirilecek, o şekilde devr ü teslim muamelesi tamamlanacak. Kasım-Aralık sayıları bir arada çıkacak ve devam edecek.

Derin saygılarımla bitiriyorum.

Atsız

18 Ocak 1974

Azizim Gökhan,

Mektubunu aldım. Aynı günde İbrahim Cemali'den de bir mektup geldi. Taçam'ın kardeşi doğacakmış. Buna dair tıbbî sorular soruyor ve daha önce sana sorduğu aynı sorulara cevap alamadığını bildirerek senden şikâyet ediyordu. Ona dün cevap vererek senin nelerle uğraştığını bildirdim. Zannedersen sen de şimdiye kadar cevap vermişsindir.

Gazetelerde her gün bana ait bir yazı bulunuyor. Cumhurbaşkanı başvuruyorlar. Bakalım sonuç ne olacak? Ben hapse gireli iki ayı geçti. Kullandığım ilaçlar sayesinde sağlığını koruyorum ama yetmiş girdim. Maneviyatım iyi ama Minimini Mâviş'i çok özliyorum. O da boyuna "Dedem ne zaman gelecek" diye soruyormuş. Daha 3,5 yaşında olduğu için çocuk safiyetini muhafaza ediyor. En çok sevdiğim de bu safiyeti. Büyüünce bu safiyet bozulacak. İnsanları göre göre hilekâr olacak ama ben onu görmeyeceğim.

Ali Beyle görüştün mü? Görüşmesen iyi edersin. Senin yüzün yumuşaktır. Yine sana bir iş yüklerler, alır ve yorulursun. Yine de iyi kişi olamazsın. Her işi bırakıp doçentlik için çalışmalısın. Ötesine aldırma. Yıllar geçiyor. Hâlâ yüksek mevkileri tutamadınız. Tutun ki yurda hizmetiniz olsun. Sonra Tunga ile Örpen'in tahsilleri işi az mesele değildir.

Buğra'ya her mektup yazışında gerekli öğütleri tekrarlamayı unutma. O da yalnız büyümüş zavallı bir çocuktur.

Hacettepe Üniversitesinden, lehimdeki dilekçeye imza koyan dost ve ülküdaşlara teşekkürlerimi söyle. Hiçbirisini bilmiyorum. Sana selâm ve sağlık dileklerimi gönderir, Yenge'ye hürmetlerimi iletir, Tunga ile Örpen'in gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

20/21 Şubat 1974

Azizim Turan Beğ,

Evi ve bilhassa gördüğünüz odayı düzene sokarken 29 Ocak tarihli mektubunuzla miniminicik Kürşad'ın yazdığı şiiri buldum. Bunları bulalı bir kaç gün oldu ama cevabını şimdi verebiliyorum. Ötüken'in bir arada çıkan Kasım-Aralık sayılarını herhalde almışsınızdır. Ocak sayısını İstanbul'da bastırmak mecburiyetinden dolayı ben de biraz fazla faaliyet göstermek mecburiyetinde kaldım. Bu sayı ancak Şubat biterken elinize geçebilir. Şubat sayısı da hazır. Onu da hemen basıma vereceğiz. Kürşad'ın doğum haberi ve şiiri işte bu doğum sayısında çıkacak. Şubat sayısını Martın ortalarında, Mart sayısını ay sonunda alırsınız. Bundan sonra dergi bir buçuk forma olarak çıkacak. Fiyatı da artacak.

Cumhurbaşkanının cezamı kaldırdığını bildiren saat 19 ajan-

sını Maltepede ev halkı ile dinleyen Maviş (=Hakan) bunun mânâsını kavramış ve aynen: "Dedemi affeden genel başkanın yanaklarından öpmeli" demiş. Bu söz, biraz değişik olarak bir gazetede de çıktı. Çocuk ama her şeyi seziyor. Toptaşına beni ziyarete gelip iki tel kafes arasından beni görünce çok fena olmuştu. Bu yüzden bir daha getirtmedim. Hatta o tel kafesler gençlerden ve koskoca adamlardan üç dört kişiyi de ağılattı. Bu sebeple kimsenin gelmemesini istedim ve bunu herkese duyurmalarını gelenlerden rica ettim. Hapis hayatımın en berbat günleri Numune Hastanesindeki mahkûmlar koğuşunda geçti. Bu on bir gün sağlığıma çok fena tesir etti. Beni oraya dostlar göndertmişlerdi ama böyle rezalet olacağını tabii bilmiyorlardı. Gayet pis, Toptaşının soğuğuna karşı bozuk kaloriferlerle çok sıcak ve unutulmuş bir oda idi. Ameliyathı bir kaatille birlikte bu pis ve mendebur yerde çok bunaldım. Görüştüğümüz zaman tafsilâtını anlatırım. Buradan tekrar Toptaşına dönünce Hiltona gelmiş gibi oldum. O sırada DP senatörlerinden biri senatoda lehime bir konuşma yaptı. Bunun üzerine ve açılan kampanyanın da tesiriyle beni Sağmalıcılara gönderdiler. Orada revirde kaldım ve bir iki dakikalık mesafede olan Bayrampaşa Hastanesinde iki gün genel muayeneden geçtim. Revir kaloriferliydi. Burada biraz kendime geldim. Mahkûm üç gazeteciy-le sık sık buluşuyorduk. Gazetecilere biraz imtiyazlı muamele ediyorlardı. Fakat herşeye rağmen çıktığım zaman çok sararmış ve zayıflamıştım. Şimdi eski halimi buldum. Dediğiniz gibi milliyetçi dostların yurdun her yanındaki himmeti ile çıkararak Türkçülüğün kuvveti sayesinde eve döndüm.

Kürşad'ın doğumu için sayın Yenge Hanım'ı ve sizi candan kutlarım. İnşallah vatanına yarar bir er kişi olur.

Kendisinden çok şey beklenen diye bahsettiğiniz zattan gerçekte hiçbir şey beklemek doğru değil. Fakat bu açılmış başarılı kampanyayı kendilerine mal etmeye çalışmak gibi bir küçüklük de yapıyorlar. Tam komünist taktiği. Daha bir ay önce Muzaffer Eriş'e "ben ırkçı olmadığımı 1944 mahkemesinde de söylemiştim" diyen bu adam şimdi de galiba Devlet'te veya bir demecinde ırkçı, Turancı olduğundan bahsetmiş. 1944 duruşmalarında aramızda 6 asker vardı. İrkçı olmadıklarımı söyleme-

lerini onlara biz telkin etmiştik. Bunu ciddiye almak, Almanya-daki konferanslarında ırkçı değiliz diye ötmek, sonra ırkçıların başarısı üzerine ırkçı olmak... Bu ne şey böyle....

Bu son olay dolayısıyla partisinden yine kopmalar olmuş. Belki ırkçılığa dönüş kopmaları önlemek içindir.

Dergi devam edeceğine göre abonesi bitenleri ikaz edeceğiz. Şimdi bu işleri İstanbuldaki gençlerden bir grup idare edecek.

Yeni hükümetin başarılı ve uzun ömürlü olacağını sanmıyorum. Ecevit daha şimdiden açık vermeye başladı. Partisinde birkaç varmış. Yetkili biri söyledi. Onun başbakanlığı Demirel'in yüzündendir. Başbakanlıktan vazgeçseydi AP den bir başkasının başkanlığında sağ koalisyon kurulacak ve sıkıyönetimin başladığı komünist temizliği devam edecekti. Şimdi ise İmam Hatip okullarının orta kısımlarının açılmasına karşılık belki Köy Enstitülerini ihya edecekler. Millî Eğitim Bakanı Köy Enstitüsü mezunu imiş. Artık durumu seyredin...

Cumhurbaşkanına lehinde yapılan müracaatlar arasında üniversitelerden başka dernek ve sendikalar da var. Hatta birkaç kişi de şahsen müracaat etti. Almanya, Kıbrıs, Kerkük Türkleri yazılarla başvurular. Memlekette millî bir hava esti. Fakat bu millî hava içinde de mandacı İsmet İnönü "millî kahraman" olup çıktı. Ne yüzsüz toplum olduk. Kahramanlık da bu kadar ucuzladıktan sonra o cemiyetten hayır gelir mi? Bunu Kemal Satır gibi İnönücüler yaptırmış diyorlar. Herhalde bunun ve Anıtkabire gömülmesinin tepkileri olacak.

Selâm ve sağlık dileklerimle mektubumu bitireyim. Yenge Hanım'a hürmetlerimi sunar, Kürşadların en küçüğünün yanaklarından öperim.

Mahbup ve Halil Beğler'e de selâmlar.

Tanı Türk'ü Korusun.

Mektuplarınızı Atsız P.K. 7 Bostancı adresine yazın.

Zarftaki pula bakıp da ibret alın.

4 Mart 1974

Azizim Şaman,

28 Ocak tarihli mektubuna cevap veriyorum. Başlıca iki meselem var. Evi düzeltmek ve mektupların cevaplarını vermek. Mektuplar ben hapiste iken birikti. Tahliyeden sonra da hayli geldi. Büyük kısmına cevap vermek gerekiyor. Tabii gecikmelerle... Bir yandan da Maltepedekinden daha karışık hale gelen evi derlemeye bakıyorum. Bu ev ötekine göre küçük olduğundan yerleşmek zor oluyor. Yeni kombinezonlar gerektiriyor. Bazen gece uyurken aklıma bir tertip geliyor. Sabahleyin onu tatbik ediyorum. Bazen de kaybettiğim bir şeyi gece uykuda keşfediyorum. Buluyorum. Demek ki beynim bu işlerle meşgul.

Sana en çok hayvanat ile uğraştığın için acıyorum. Beni örnek al da bu suretle bir ömrü ziyan edeceğini düşün ve hep siyle topyekûn ilgini kes. Kayabek hapisten çıkıp geldi. Değişmemiş. Fakat müthiş öfkeli: Onun hapiste iken MHP tarafından beslendiğine dair bir söylenti çıkarmışlar. Tabii bunu o parti nin sefele tabakası çıkarıyor. Bir söylenti de şu: Ben ve Kayabek MHP de imişiz. İkimizi de çıkarmışlar. Kayabek de hapis aneden ağır bir mektup göndermişti. Bunu Ötüken'de yayınlamak için Nejdet'e de yollamıştı. Nejdet yayınlamadı. Fakat Kayabek şimdi yayınlanması için ısrar ediyor. Bir bakıma haklı. Bir bakıma da artık bu sefele güruhu ile hiç meşgul olmamak daha iyi. Kendisini son zamanlarda tutan Muzaffer Eriş bile artık ondan ümidini kesmiş. İktidar ve iktidar için yapmıyacağı şey yoktur diyor. Gerçek de bundan ibaret.

Biz İstanbul'da yeni bir dernek kuracağız. Başka bir ad taşıyacak. Anadolu'daki şubelerin faaliyeti çok faydalı olacak.

Gençler çok yerde buna hazır. Biz de İstanbul'da sadece nâzım rol oynayacağız. Dediğin gibi, gelişen Türkçülüğü derleyip toplamak, düzene sokmak ve memlekette komünizme karşı sağlam bir cephe kurmak lâzım. Yeni hükümdarın bir şey yapacağına kani değilim. Zaten gayrı mütecanis bir koalisyon. Ergeç hırlaşacaklardır. Pahalık da şüphesiz aleyhlerine oluyor ve olacaktır. Bostancıda bir haftadır şeker yok. Ben sakarinle idare ediyorum. Kalan azıcık şekeri de Mâviş ve annesi kullanıyor. Zaten onlar haftada iki gün bende kalıyorlar.

Macarın makalesini neşretmek için en iyi organ, dediğin gibi Türk Kültürüdür. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin dergisi de olabilir ama o, Türk Kültüründen daha geç çıkıyor. İstanbuldaki Tarih Fakültesi Dergisi de akla gelir ama bir tanıdık bulmak gerek.

Ötügen'in Ocak sayısını sana göndermiştim. Şubat sayısı da matbaada. Şimdi İstanbul'da basılıyor. Gençler bizi güçlükten kurtarmaya söz verdiler. Yoksa İstanbul'a üç defa giderek dergilerin işini bitirmek bizim için bitirici olacaktı. Ben hapisten çıktıktan sonra kilo alıp eski görünüşüme geldimse de çok kuvvetsizim. Sen kimya çalışmalarında yeni bir şey keşfet de kuvvetim yerine gelsin. Daha hızlı çalışayım. Selâmlar ve başarı dilekleri. Sabahat Yenge'ye hürmetler. Tunga Beğ ile Örpen Hanım'ın gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

P.K. 7-Bostancı

17 Mart 1974

Çok muhterem Adile Ayda Hanım,

13 Şubat tarihli mektubunuzun ve telgrafınızın geri çevrildiğini gösteren kağıdı alalı bir ayı geçmiş, doğrusu utanarak ce-

vap veriyorum. Önce teşekkürlerimi bildireyim. İyiyim. İyi sayılırım. Fakat halâ muntazam çalışma düzenimi kuramadım. Yeni ev küçük olduğu için, yerleşme işi daha tamamlanmadı. Bunun dışında ufak, tefek, fakat çok olduğu için, hayli sıkıcı olan gaileler...

“Ruh Adam” dolayısı ile bir iki kelimeyle beni tahlil eden satırlarınız, üzerimde ciddi müessir oldu. Şunu söyleyim: “Ruh Adam” bitmedi. Onun bir devamı olacak. “Bozkurtlar”ın da bir devamı olacak. Fakat bütün bunlar ben olursam olacak. Çark bir dönmeğe başlasa, gerisi kolay amma o ağır makineyi işletmek zor, çok zor...

Bugünkü iktidarı nasıl bulduğum hakkındaki sorunuza da cevap vereyim: Hem gülünç, hem tehlikeli. Bunlar hiç bir şey yapamayacaklar ve belki de yeni bir askerî müdahaleye sebep olacaklardır. Muhalefet lideri denen köylü ise, aşırı solla yobazlığın el ele vererek iktidara geçmesinin tek mesulüdür. Başbakanlıktan vazgeçseydi, yine kendi partisi iktidarda olacak, solun, anarşizmin beliren kıpırdanmaları gözükmeyecek, vatan hainleri cezadan kurtulamayacaktı.

Bir yüzsüzlük devrinde yaşıyoruz. Nâzım Hikmet'e “vatan şairi” diyorlar. Lise öğretmenleri arasında pek çok insan Komünizm'in gelmesini dört gözle bekliyor. Zavallılar daha müreffeh ve bahtiyar olacaklarını sanıyorlar. Komünizmin ipliği pazara çıktığı halde, bundan haberleri yok, onu cennet sanıyorlar ve bu insanlar yarının büyüklerini yetiştiriyorlar. Maarif Vekili, Köy Enstitüsü mezunu imiş, yani beyni yıkanmış, bu cemiyete düşman birisi. Bu zihniyetle bir kıt'a çavuşu da pekalâ Genelkurmay Başkanı olabilir. Ya şu İsmet İnönü'nün millî kahraman ilân edilip, Anıtkabire gömülmesi? Acaba Türkiye bir deliler ülkesi mi oldu dersiniz?

Hâdiselerin gelişmesi nasıl bir seyir takip edecek, bekleyelim. Bizi bu ahlâkî düşüşten olsa olsa büyük bir harp kurtarabilir. Şöyle kıyasıya, büyük zaiyatlı, üç beş yıl sürecek bir harp. Belki o zaman atavik tesirlerle kahramanlık ve fazilet duyguları şahlanır da bugünkü rezaletler ve rezillikler silinir. Türk milleti de kendine gelir.

Derin saygılarımı gönderir, mektubuma son veririm. Tanrı Türk'ü Korusun.

Bilmem, Ötükenler elinize muntazaman geliyor mu?

Atsız

22 Mart 1974

Azizim Kayabek,

Sizi dükkânda bulmak mümkün (olanaklı) olmuyor. Temizlemeye uğraşıyormuşsunuz. Bunun ne demek olduğunu ben iyi bilirim. İnsanın şevki kırılır ve işini yarına bırakır. Aklıma dâhiyâne bir çare geliyor: Yağmurlu bir günde eşyaları kapı önüne çıkarın. Rahmet bütün tozları alıp götürsün. O sırada siz de dükkânın içini şöyle bir süpürün. Olsun bitsin.

Erdoğan'ın iş yerine uğradığınız için size ayrıca dergi göndermedik. Onlara istediğiniz kadar dergi vermelerini tenbih ettik. Şu çocuklar yükün büyük kısmını üstümüzden aldı ama ben yine rahat değilim. İşler hâlâ düzenine girmedi. Hâlâ dört başlı dev halindeyiz.

Sizi göremiyorum. İstanbul'a inecek halim yok. Telefonda konuşayım dedim. O da olmadı. İnşallah yakında işleriniz yoluna girer de siz buraya gelirsiniz. Ben bazen üstüste iki gün Nejdet'le bile görüşemiyorum. Mesafe çok da ondan. Kaloriferli evde yakalandığım bronşiti daha yeni yeni atlatıyorum. Ma- viş de yeniden hastalandı. Dün kendi evlerine gittiler.

Çalışamıyorum. Beni çileden çıkaracak çok şey oluyor. in- me inecek diye korkuyorum. O zaman Azrail hergelesini çağır- maktan başka çare kalmaz.

Mart sayısı matbaada. Bugün yarın tashih provalarını genç- ler getirir. Deli doktor ikide birde telefon ederek "şeyi şey yap-

tim da şey oldu" kabîlinden saçmalarla canımı sıkıyor. İmtihanlarının ne olduğunu soruyorum. Vermemiş. Öyle basit işlerle uğraşacak vakti yokmuş. Dünya delilerle dolu.

Sizin Dörtlerle YengeHanım inşallah iyidirler. Minimini Gökçe ne yapıyor? Yanakları epey tombalaklaşmıştır. Herhalde bol bol öpüyorsunuzdur.

Artık dükkâna iyice yerleşin de hiç olmazsa arasına konuşup dünyayı ıslah edelim. Yoksa deli doktorun eline kalıp berbat olacak.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderir, ocağı ıza bahtiyarlıklar dilerim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

23 Mart 1974

Azizim Turan Beğ,

1972 yılına ait 4. sayı bende olduğu için bu mektupla birlikte adresinize postalıyorum. Fakat bugün cumartesi ve saat şimdi 14 olduğundan postahane kapalı. Yarın da pazar olduğu için kalacak ve işbu 23 tarihli mektup ancak 25 Martta postaya verilerek size 27 Martta ulaşacaktır.

Bende olmayan 1972 nin 8. sayısı için Sayman İzzet Yolalan'a telefon ettim. Bakıp varsa adresinize gönderecek. Eğer onda yoksa Nejdet Sançar'ın Ankaradaki evinde olması kuvvetle muhtemelmiş. Mayısta Ankaraya gidip ordaki evlerini satacaklar. O zaman size ordan bir tane bulacağız. Bir de Soma'daki Muzaffer'de bu sayının bulunması ihtimali var. Fakat oraya mektuplar dört günde gittiği için şimdilik ona yazmadım. Bugünlerde İstanbula gelmesi muhtemel. İzzet'te bulunmadığı

takdirde ona havale ederiz. Onda da yoksa Mayısı beklemeniz icab edecek. Nasıl oldu da bu sayıları kaybettiniz. Bazı eski nushalardan bulmaya imkân yok. Aman dikkat edin: Bizim dergi Hind kumaşdır.

Şubat sayılarını postalamıştık. Almış olacaksınız. Mart sayısının tashih provaları bize 25 Martta gelecek. Yani bu sayı bize Mart sonunda gelir. O gün hem Nisan sayısını matbaaya vereceğiz ama galiba yeni bir engel çıkacak: Biz 2000 dergiyi 1300 liraya basılmak üzere pazarlık etmiştik. Fatura 2000 liradan geldi. Bu çok ağır. Buna nihayet birkaç ay daha katlanabiliriz. Ondan sonra 12 Mart darbesine döneriz. Doğudaki kavgalar komünistlerin iyice azdığını gösteriyor. Galiba askerler de karıştı ki Ecevit "karışmaması gereken şahısların da bu işe karışmaları"ndan bahsetti. Hikmetofun piyesini oynatmışlar. Bu piyeste Allah da varmış. Rakı içiyormuş. Bu haber doğru ise âhır zaman geldi demektir. Kepazeliğin bu kadarını temizlemek için Hülegü, Çengiz, Yavuz, IV. Murad az gelir.

Sizin Kürşad'ın "Yamtar Kürşad" olmasına çok sevindim. Tombalak bir şey olunca bol bol yanaklarını mincıklersiniz. Bizim Maviş yeniden hastalandığı için zayıfladı. Ateşli hastalıklarda yemek yiyemediği için böyle oluyor. Saçları da kesildi. Artık "âkek" (=erkek) oldu. Fakat Bostancıdan Maltepeye gitmek istemediği için burada kaldıktan sonra oraya götürmek mesele oluyor. Çok ağlıyor. Dede dede diye bana sarılıyor. Bu yüzden Kâniye ile aramız açıldı. Ben de beraber olduğum halde Maltepeye gidiyoruz. Zavallı minik masum, çaresizliği gördükten sonra bana: "Ben büyünce o eve geleceğim" dedi. Zavallı bilmiyor ki o büyüünce ben olmayacağım.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderir, Yenge Hanım'a hürmetlerimi sunarım. Tombalağın yanaklarından benim için öpün.

T.T.K.

28/29 Mart 1974

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Bu mektubum, sizi külfete sokacak bir rica mektubu olacaktır. Münih'te tarih doktorası yapmakta olan küçük oğlum Buğra, sömestir tatilinden istifade ederek, dört beş kişilik bir grupla, 15 gün için İstanbul'a geleceğini daha önce bildirmişti. Aralarında Jana adlı bir Çek kızı varmış ve bunun Dışişleri Bakanlığımızdan vize alması gerekirmiş.

Münih Başkonsolosluğumuz 1.3.1974 tarih ve DB-377 numara ile Dışişleri Bakanlığına müracaat ederek vize istemiş. Fakat bugüne kadar bu vize gelmemiş. Buğra, bir az önce, Münih'ten bana telefon ederek, bunu bildirdi ve 4 Nisan'da Münih'ten hareket etmek üzere, biletleri alındığı için, gecikmeden endişe duyduğunu, Ankara'da bir dost varsa, onun vasıtası ile bir şey yapıp yapılamıyacağını sorup, benden yardım istediğini söyledi.

Bu gibi işlere hiç aklım ermediği için benden fazla bir şey ummamasını, düşüneceğimi cevaben bildirdim. Galiba bu kız Çek olduğu için, böyle bir formalite gerekiyor. Kız yıllardır Münih'te oturuyor ve komünist rejim dolayısı ile vatanına gitmiyor amma, demek ki vatandaşlığını terketmemiş. Hariciyeci olduğunuz için, aklıma siz geldiniz. Ait olduğu daireye telefonla söylerseniz, belki de, unutulmuş olan bu iş hallolunur. Yahut olmayacaksa, Çek kızını almadan kafile buraya gelir. Sizi böyle bir iş için rahatsız ettiğimden dolayı mahcubum. Hele casuslar memleketin hangi kademelerine kadar girmişken zavallı, Çek kızından tehlike umarak, derin tahkikat yapılması Nasrettin Hoca'nın ruhunu şad edecek bir komiklikten başka bir şey değildir.

Bu vesile ile sonsuz saygılarımı sunar, rahatsız ettiğim için bağışlamanızı rica ederim. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

3 Nisan 1974

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Ricamı hallettiğinizi bildiren telgrafınızı aldım. Çok teşekkür ederim. Sizi böyle bir zahmete soktuğum için de, tekrar özür dilerim.

Hürmetlerimi gönderir, sağlığınıza dilerim.

Tanı Türk'ü Korusun.

Atsız

5 Nisan 1974

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Telgrafınızdan sonra 30 Mart tarihli mektubunuz da dün geldi. Katlandığınız zahmetler dolayısı ile size çok teşekkür ederim. Oğlumun bir Çek kızı ile samimî olmasından hiç hoşlanmıyordum. Ne de olsa, Slav'dır ve Rus'un akrabasıdır. Bunu kendisine de yazmıştım. "Çok iyi" imiş. Benim oğullarım belki zekidir amma, asla akıllı değillerdir. Ham zekâ ise, insanı yanlış hareketlerden alıkoymağa kâfi değildir. Ona bu Çek kızının bir Rus ajanı olması ihtimalinden bile bahsettim. Galiba yabancı kadınların bizimkiler üzerinde anlaşılmadık bir tesirleri oluyor. Yabancı kızla evlenen muhafazakâr ailelere mensup kaç genç, yabancı erkekle evlenen kaç kız tanıyorum. Demek ki, halâ iptidaiyiz. Belki de Buğra'nın bu kıza karşı gösterdiği alâka bir tepkidir: vaktiyle, burada bir genç kızla arkadaş olmuştu. Kız da cidden güzeldi. Fakat o kadar huysuzdu ki, ömürleri kavga ile geçiyordu. Buğra ilgisini kesiyor, fakat bir kaç gün sonra kız kendisini davet edince, verdiği kararı unutup, yeniden arkadaşlığa başlıyordu. Çek kızının yumuşak tabiatı, anlayışlı oluşu herhalde ötekinin aksiliklerini unutarmış olan Buğra'da çok müsbet tesir yaptı ki, bu kıızı melek

huylu olarak gördü ve arkadaşlığını devam ettirdi. Bakalım, geldikleri zaman göreceğiz.

Bu mektup vesilesiyle sizden Nejdet Sançar'ın bir ricasına cevap vermenizi rica edeceğim: Onun "İnönü ile hesaplaşma" adlı bir kitabı çıktı. O kitaptan İstanbul'daki adresinize göndermişti. Kitabı adı posta ile yolladığı, siz de o sıralarda Ankara'ya dönmüş olduğunuz için elinize geçip geçmediğini öğrenmek istiyor. Kitap 1971 de çıkacaktı. O sırada sıkıyönetim ilân edildiği için, satışa çıkarılamadı. Çünkü kitapta Dr. Rıza Nur'un "Hayat ve Hâıralarım" adlı yasaklanmış eserinden iktibaslar vardı. Sıkıyönetim kanunları gereğince, yasak kitaptan herhangi iktibasta bulunmak yasak neşir yapmak sayıldığından, kitap iki yıl bekletilmişti. Şimdi bu kitap bir dağıtım evine verilmiştir. Sançar'ın elinde hemen hemen kalmamıştır. Kitap İnönü"yü yere vurmak babında başarılı olmuştur. Bu sebeple, alıp almadığınızı bildirirseniz, Sançar çok müteşekkir kalacaktır.

Derin hürmetlerimi gönderir, sağlığını dilerim.

Tanı Türk'ü Korusun.

Atsız

8 Nisan 1974

Azizim Hacaloğlu,

İstanbul gazetesinde çıkan yazıyı onlar neşretmedi sanarak Ötüken'de bastırdım. Bana gazeteleri eksik yolladıklarının sonradan farkına vardım. Bununla beraber Ötüken'de çıkışı da iyi oldu. Çünkü bizim dergi o gazeteden daha çok satılıyor ve onun çıktığından pek çok kimsenin haberi yok.

Şu af işi yılan hikâyesine döndü. Hapishanelerde vukuat çıkmaya başlamış. Sadece açlık grevi değil, kanlı vakalar da oluyormuş. Eski Demokrat Partililerin hakları verilecek. Bu an-

laşıldı. Tabii o zaman Bayar Demokratik Partiye girecek ve o parti daha da kuvvetlenecek. Osmanoğullarına gelince onlar herhalde af kanunu içinde yurda dönemezler. Onlar için yeni bir kanun çıkarmak lâzım. Bunu Neslişah Sultan da söyledi. Hanedan âdi suçlularla birlikte affolunamaz dedi. Zaten affedilecek değiller ki...

Halk Partili herifin Bozkurt için söylediklerini okudun mu? Bu mendeburu biliyor musun? Kimin neyi? Boyuna kapitalizm, faşizm laflarını vird ettiğine göre solak, belki de tam komünist bir hergele olacak... Ne günlere kaldık ey gazi hünkâr!..

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim. Terken Hatun'a hürmetler.... Miniminicik Terken Bebeğin tombalak yanaklarından öperim.

T.T.K.

Atsız

Ankara'dan bütün mektuplar muntazaman 5 günde geliyor. Herhalde filimlerini çekiyorlar.

19 Nisan 1974

Azizim Turan Beğ,

11 tarihli mektubunuzu aldım. 30 abonelik yeni listenize teşekkür ederim. Tabii bunların parasını İzzet Yolalan'a göndereceksiniz. İsteddiğiniz 2. sayıdan bir kaç tane daha postalıyorum. 3. sayı da çıktı. Abone işini üzerine alan gençler eski abonelerin adreslerine bu 3. sayıdan göndermişlerdir. Yenilerinin ki bir iki gün gecikecek. Biz işler daha hızlı gitsin diye gençlerle işbirliği yaptık ama yine istediğimiz düzen sağlanamadı. Bu düzen değişmelidir. Yeni hükümet dört aydır iş başında. Perşembenin gelişi çarşambadan belli oluyor. Yolladığınız karikatürdeki belli oluyorsa da parmaklık arkasında, kendisi-

ne ok atılan solcuyu tanıyamadım nin aleyhimizdeki, sinsi kampanyası devam ediyor.

Recai Akalın, Türkçüler Derneği Adana Ocağının ilk başkanı idi. Daha önce de çalışmış. Tahliyemden sonra da Bostancıya gelmişti.

Yeni Dönem'i görmedim, Varlığını da sizden öğrendim. Yeni çıkan dergi ve gazetelerin çoğundan haberim yok. Başım dinç oluyor. Safsata ve rezalet okumak sağlığa zararlı. Tek gazete okuyorum. Nejd'te Hürriyetteki Osmanoğulları hakkındaki kepezeliği kesip veriyor. Hepsi yalan dolan. Mucip Ataklı'nın teklifi ile Osmanlı Hanedanının yurda dönmesi hakkındaki madde af kanunundan çıkarılmış. Bundan büyük alçaklık olamaz. Bu Ataklı denen MDO'nun kurucusu değil mi? Osmanlı Hanedanından ne istiyor? Bunu yurtseverlik sayıyor. Allah topunun

Senatoda 141-142 nin af dışı bırakılması iyi ama kaş yapayım dersen göz çıkarıp hanedanı da affın dışında bırakmak bu memlekette hâlâ sağlam muhakemenin olmadığını gösteriyor.

Minik Kürşad'ın Yamtar olmasına memnun oldum. Şimdi den yediği içtiğini kaydedin, ilerde maaşından kesersiniz. Bebekler, doğduktan sonra birkaç gün kilodan kaybederler. Sonra tekrar büyümeye başlarlar. Adamcağıza çok erken mama vermişsiniz. İlk dört ay yalnız ana sütüyle beslenecekti. Belki de annesi zahmete girmesin diye saygısından meme emmez olmuştur. Hakan iki yaşında memeyi bıraktı. Büyük adam gibi her şeyi yedikten sonra, sanki kahve içermiş gibi gelip ayakta meme emerdi. İlk büyük hastalığını geçirdikten sonra, bıraktı. Bebek sağlıklı olsun da ne yerse yesin. Hareketli olması iyidir, ama yürüyünce düşmeler de çokça olur. Fakat bebekler lastik top gibidir. Hele bir büyüsün de çapkını görelim.

Hapisten sonra meşhurlardan kimse ziyaretime gelmedi. Gençler geldi. Bazı dostlar geldi. Almanya için davayı açtım. Epey oldu. Buğra da dört yabancı ile Maltepedeki evde kalıyor. 15 gün oldu. İki gün sonra gidiyorlar. Doktora tezindeki

bazı güçlükleri hallettim. Kayabek bir defa buraya geldi. Şimdi hâlâ dükkânı temizlemekle meşgul, 11 ayda tozdan batmış. Mesleği şimdi sıkı ve tehlikeli bir hale geldiği için düşünüyor. Çünkü bu gibi zevat evlerinde de koleksiyon yapamazlarmış. Bunu kaçakçılık sayıyorlar. Halbuki o on yıldır en değerli Türk eserlerini satmayarak evinde toplamıştı. Bu eserler Avrupa'ya kaçırılmasın diye böyle yapmıştı. Satsaydı çok zengin olurdu. Bir defa bu eserleri bizim müzeye ucuz bir parayla satmıştı. Parasını alıncaya kadar akla kararı seçti.

Selâm ve sağlık dilekelerimle son veriyorum. Yenge Hanım'a hürmetler eder, bebeğin çabucak büyümesini dilerim. Bebek Beğin yanaklarından öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

30 Nisan 1974

Azizim Şaman,

30 Mart tarihli mektubuna onun ay dönümünde cevap vermekle herhalde kâinatta yeni bir rekor kırmış ve usul tesis etmiş bolunuyorum. Turan İmparatorluğu sağ olsun. İlmî çalışmalarına hız verip hayvanatla meşgul olmayışın tam yerinde bir davranıştır. Biz bu cumhuriyeti hayvanatla uğraşmak için kurmadık.

Ben eve hâlâ yerleşemedim. Ev, hele masanın üstü karma-karışık. Bu arada bazı nesnelere kayboluyor. Sonra tekrar buluyorum. Sonra yine kaybediyorum. Yani bu yaştan sonra köşe kapmaca oynuyorum. Güzel şey. Tavsiye ederim. Çünkü insan aradığı şeyi bulamayınca dinleniyor. Bu da ömrü arttırıyor. evinde namusunu arayıp bulamadığı için bu kadar uzun yaşadı. Çünkü hep dinlendi. Çalışmaları falan hep numaradır. Buğra ve arkadaşları buraya gelerek 15 gün Maltepedeki evde

kaldılar. Doktora tezi biraz ilerlemiş. Okuyamadığı yerlerde biraz yardım ettim. Daha fazlasını yapmaya imkân olmadı. Çünkü hep konukları gezdirdi. Fakat Çek kızına fazla bağlı gözükmesi beni düşündürdü. Bizim kızların huysuzluğunu göre göre bakanların uysal kafir kızları ile evlenmeleri çokluk görülen nesnedir. Bakalım başımıza o da gelecek mi?

Çaşıtlar hakkında verdiğin bilgiye şaşıtm. Dergi çıkarmak üzere Ankaraya geldiğinden bahsettiğin Necdet Köseoğlu'nun doğrusu Nejat Köseoğludur ve Millî Birlik Komitesindeki Çerkes Münür Köseoğlunun kardeşidir. Yazdığın listedeki Demir Abaan ile Refik Korkut iki eski subaydır. Sol temayüllüdürler. Fakat Müstecip Ulküsal ile İmre Toth herhalde bizim MİT'in ajanlarıdır. Diğerlerinin bir kısmını zaten ben bile biliyordum.

Şu yeni hükûmetin ne acayip nesne oldağı her gün biraz daha ortaya çıkıyor. Şimdi Aydil'in fikra yazarlığı yaptığı İstanbul gazetesi birkaç gün önce Necmettin Erbakan'ın Suudî Arabistan'da başarı sağlayamayacağını yazmıştı. Suudî Arabistan hiçbir komünist devleti şimdiye kadar tanımamış. Böyle bir devlet, iktidarda CHP gibi komünizan bir hükûmetin bulunduğu devlete yardım etmez diyordu. Zaten dünkü kölelerimizden yardım istemeye gitmek de fena halde yüz kızartıcı idi. Gazetenin dediği çıktı. Araplar isteklerimizi kabul etmemişler. Hatta petrolu bize daha ucuz vermeyi bile kabullenmemişler. Necmettin Erbakan da Hacc edip namaz kılmış. O kadar. Erdoğan'ın Ankaraya gitmesine şimdilik imkân yok. Halûk Çay'ın bırakıp gittiği teksir atelyesini şimdi o işletiyor. Çok işi var. Üstelik Ötüken'in işlerine de bakıyor. Artık sen İstanbula gelince burada görüşürsün.

Nisan sayısı üç dört güne kadar çıkar. Mayıs sayısı da dizildi. Onu da Mayısın ortasında çıkaracağız. Böylece Ötüken düzene sokulmuş olacak. Mayıs sayısı 1944 davasına tahsis edildi. Savunmalardan parçalar var.

Senin ev adresin Akat Sok. 15/7 mi? Sen o sokağı galiba sevdin. Hep oralarda ev değiştiriyorsun.

Selâmlar gönderir. Sabahat Yengeye hürmetler eder, çocukların gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

13 Mayıs 1974

Muhterem Adile Ayda Hanım,

28 Nisan tarihli mektubunuzu okuyunca, artık bende unutkanlıkların çoğaldığını görerek toparlanmağa çalıştım: Nejet Sançar, İstanbul'daki adresinize gönderdiği "Hesaplaşma" adlı eserin elinize geçip geçmediğini sormamı istemişti. Sordum mu, sormadım mı, hatırlamıyor, mektubunuzda bundan bahsölunmadığı için, sormadım sanıyorum. Mesele hatırlama konusuna gelince, daha uzağa gidiyor, "Deli Kurt" adlı romanı size gönderip göndermediğini de hatırlamıyorum. Üçüncü basımı yapılan bu kitaptan, sizde varsa, tekrar yollamanın yakışiksizliğini düşünüyor ve bunu da size soruyorum. Bununla beraber, sizden cevap almadan, ithafsız bir nüsha göndereceğim. Eski basım sizde varsa, bunu da uygun göreceğiniz birisine vermeniz için...

Maziyi hatırlamanın beni sardığı şu anda daha eski bir mektunuzu düşünüyorum: "Türk Ülküsü"nü Fransızcaya çevirecektiniz. Acaba ne oldu?⁽¹⁾

Küçük oğlum Buğra ile burada pek az görüşebildim. Misafirleriyle Maltepe'deki evde kalarak, onlara İstanbul'un görülecek yerlerini gösterdi. Bir defa onlarla birlikte gündüz, iki defa da yalnız olarak geceleyin bana gelebildi. Çek kızının ancak himmetinizle İstanbul'a gelebildiğini kendisine söyledim.

(1) 25 Eylül 1968 tarihli mektubun birinci dipnotuna bakılsın.

Size yazılması gerekli bazı şeyleri ilerde parça parça anlattım. Uzunca yazmağa kabiliyetim kalmadı.

Ötüken'in Mayıs sayısını aldınız mı? Orada sizin profesörlüğüne engel olanlardan Prof. Mehmet Kaplan hakkındaki yazıyı okudunuz mu?⁽²⁾ Türkoloji profesörü olduğu halde, aruzla heceyi tefrik edemeyen bu echel, hayatınızın değişmesine sebep olanlardan biri oldu. Ne münasebetsiz dünyada yaşıyoruz, değil mi? Bektaşinin dediği gibi, bir haftada yaratılan dünya bu kadar olur.

Derin saygılarımla.

Tanrı Türkü korusun.

Atsız

20 Haziran 1974

Kardeşim Muzaffer Amca,

15 tarihli mektubunu ve makaleyi aldım. Sağol. Mektubun Enver Beğ'e ait bölümünü telefonda kendisine okudum. Sana teşekkür etti. Sicil cüzdanı gelmiş. Yalnız, adının "Yakupoğlu" diye yazılmasından şikâyet etti. Bizim memurlar Atsız'la Adsız'ı, Yakuboğlu ile Yakupoğlu'yu ayıramıyorlar. Ne yapalım?

Makalendeki "Turan Taşer" herhalde "Dündar Taşer" olacak. Gelecek sayıya verilirken onu düzelteceğim. Haziran sayısı baskıda ama yine gecikeceğe benziyor. Hele şiddetle bastırılan yaz sıcakları arasında... İzzet, Güzelyalı'ya taşındı. Bana gelecekti. Herhalde sıcaklardan cesaret edemedi. Güzelyalı'ya

(2) Bu yazı müthiş bir yazıdır. Mehmet Kaplan'ın, bilgisizliğini "basın yolu ile ifşa" eden bu yazıdan dolayı, "Ötüken" aleyhinde dava açılmamış olması şaşılacak bir şey olmakla beraber, görmemezliğe, bilmemezliğe gelmeyi tercih ettiği anlaşılıyor da değildir. (A. Ayda'nın dipnotu)

yazılan mektuplar bir haftada gidiyor. Ben şimdiye kadar dünyayı tek başıma idare ediyordum. Şimdi Gemuhluoğlu⁽¹⁾ ile sen idare ediyorsunuz. Yalnız senin iyimserliğine karşılık o çok karamsar..... nin Ötüken'in yasaklanmasını kaldırması hakkında hiçbir müracaat yapmamakla çok iyi ettiniz. Canları Cehenne-me. Bana ile geldiler. Hem yüzsüz, hem de ikiyüzlü olan bu heriflere şaştım. Ötükeni yasaklayan Türkçü olamaz dedim. Böyle bir şey yapmadıklarını söyleyerek gözüme baka baka yalan söylediler. Bu ahlâksızların ve onlara inanan ahmakların Ötüken okumasındansa okumaması daha iyidir. Hakikati anladıkları zaman ne budala olduklarını da öğrenmiş olacaklar. TRT hâlâ doğru yola giremedi. Yalçıntaş⁽²⁾ oradan çekilmek istiyormuş. Millî Eğitimde iyi bir tasfiye yaparlarsa memleketin geleceği emniyete alınmış olur. Ecevit'in Londra seyahatinde Kürtlere muhtariyet vermek için İngilizlerle anlaş-tığına dair söylenti var. Bu söylenti vukuatın mantığına uyuyor. Bir kere kendisi Sonra Barzânî mültecilerinin Türkiye'ye alınması için oy kullanması, Urfa'daki toprak dağıtımında toprak alacakların dillerine göre ayrı bölgeler (Türk, Kürt, Arap) kurulması için CHP nin hazırladığı tasarı bunu gösteriyor. Anayasa Mahkemesi de hâlâ imam, namaz ve dua davalarının peşinde. Tanrı Türkiye'ye acısın.

Torun, Hanım Selenge ne âlemde? Okula başladı mı? Neri-man onu Eraydın ve Lâlehan'dan daha çok sevmeye başladı mı? Âsım⁽³⁾, Amerika'ya gittiği için bütün işler Muhsin'in üzerine kaldı. Eskiden arada bir telefon ederdi. Şimdi edemiyor. Lâ-le ile bebek İstanbul'a ne zaman gelecek? Bu sıcaklarda yapılacak yolculuk da ciddi mesele. Allah kolaylık versin.

(1) Fethi Gemuhluoğlu (1920-1977).

(2) Nevzat Yalçıntaş. İ.Ü. İktisat Fak. öğretim üyesi, Prof. Dr. DPT Sosyay Plânlama Dairesi eski başkanı. Mektubun yazıldığı tarihte TRT Genel müdürü idi. Birkaç ay sonra istifa etmiştir.

(3) Yük. Mimar Âsım Kıryaman. O yıllarda gittiği Amerika'ya yerleşene kadar orada kalmıştır.

Selâm ve sağlık dilekelerimle bitireyim. Neriman Yengocyc hürmetler. Lâlehan Anne'yc ve bebesine selâm ve sevgiler. Eraydın Dayı'ya selâmlar ve başarı dilekleri.

Tanı Türk'ü Korusun.

Körüklü Amca'ya da selâmlar.

Atsız

1 Ağustos 1974

Muhterem Adile Ayda Hanım,

"Meslekî üzüntüler" tabiriniz⁽¹⁾ bana çok şeyler anlattı. Hepimiz hayatta fî sebîlillâh fenalık eden insanlara rastlamışsınızdır. Vazife hayatımda bu gibilerle de gayet sert çatışmalarım olmuş, velhasıl ömrüm çatışmalarla geçtiği için, olabileceğim kadar verimli olamamışım.

Siz de, belki çok haksızlığa uğradınız amma, ben, bunların arasında, "Tatar" olduğunuz için profesörlüğünüze engel olunmasını unutamıyorum⁽²⁾. Buna engel olanlar, Mümtaz Turhan ve Mehmet Kaplan, tam avamdan kimselerdi. Kaplan hakkında Ötüken'in Mayıs sayısındaki yazıyı yazan genç, onun talebesidir. Gençliğinde bir aralık, iyice solcu olan Mehmet Kaplan, Felemenk ile Hollanda'nın aynı şey olduğunu bilmeyecek ve Yunus Emre'yi Türklerin yerleşik hayata geçişinin müjdecisi sayacak kadar gülünç bir insandır.

(1) Büyükelçiliğe terfim zamanı geldiği halde ve bir iki defa "maslahatgizlilik", yani filler: Büyükelçilik yapmış olmama rağmen, bir kadının Büyükelçi olabileceğini o zamanki Dışişleri Bakanının aklı almıyordu. O tarihten beş altı yıl sonradır ki, belki de Cumhurbaşkanı'nın Özel Kalem Müdürünün eşi olduğu için, bir kadın Dışişleri memuru Büyükelçi ravin edildi. (A. Ayda'nın dipnotudur.)

(2) Atsız, 7 Şubat 1986 tarihli "Yeni Düşünce" gazetesinde anlattığım Solcu-Anadolucu işbirliğini kastediyor. (A. Ayda'nın dipnotudur.)

"Deli Kurt" hakkındaki kısa, fakat özlü tenkidlerinizi istifade ile okudum. Bu ay içinde "Bozkurtların Ölümü" ile "Bozkurtlar Diriliyor", birleşik olarak; "Bozkurtlar" adı altında yeniden basılacak. Sizde bunların eski basımlarından biri olacak amma, bu yenisi baskı sanatı bakımından daha iyi olduğu için, ondan da takdim edeceğim.

Sonbaharda Nejdet Sançar'ın Nâzım Hikmet hakkında bir eseri çıkacak, daha sonra 1944 davasını ciltler halinde neşredek. Kendisi şimdi Erdek'te dinleniyor.

Bana "ne yapıyorsun" diye sorarsanız, cevabım Mehmet-Kaplan kadar gülünç olacaktır: Bir buçuk yıl önce taşındığım evi yerleştirmekle meşgulüm. Bir yerlere sığmayan kitaplar epey uğraştırıyor. Bu kitapları da, tarih doktorası yapan ve 1975 de dönecek olan küçük oğlum için saklıyorum.

Zannederim, tatil dinlenmesi için İstanbul'da bulunuyorsunuz.

Sihhatinizin mükemmel olması dileği ile, derin saygılarımı sunarım.

Atsız

24 Temmuz 1974

Azizim Hacaloğlu,

Bahsettiğin sıcaklar üç gün öncesine kadar burada da vardı. Bir gece şimşekler çakıp yağmur yağdı. Ben ömründe böyle şimşek görmedim. Biri bitmeden biri başladığı için ortalık daima aydınlıktı. Kahraman Elen milletinin asil havacıları İstanbul'a bir hava hücumu yapsalardı karartmaya rağmen aydınlık olan şehri yerle bir ederlerdi ama insanî düşüncelerinden dolayı yapmadılar.

Kıbrıs işi başarıyla bitti ama beni tatmin etmedi. Tabii, bunu, hakiki şartları ve durumu bilmeden söylüyorum. Zanne-

dersem Ada'ya çıkan kuvvet az. Kissinger, gazetecilerle yaptığı konuşmada Ada'da 6000 Türk olduğunu söyledi. Rumlara göre çok az olduğu ve Girne bölgesi çok sarp olduğu için üç günde ancak bu kadarı az şey değildir. Bir de dışardan ne gibi tehditler yapıldığını bilmiyoruz. Bununla Ecevit'in itibarı arttı diyorsalr da işi asıl yapan ordudur ve Ecevit ister istemez orduya uymak mecburiyetinde kalmıştır.

Erbakan'ın "Adanın doğusu Türk bölgesi olacaktır". demesi de mühim. Demek ki taksime karar verildi. Doğusu alınacak Batısı Rumlara (=Yunanlılara) bırakılacak. Arada da tarafsız bir bölge bulunacak. Bunu başarabilirlerse zafer sayılabilir. Fakat müzakerelerin uzayıp birkaç kere kesileceği ve arada yine savaşlar olması kuvvetle muhtemel. Bakalım neler göreceğiz.

Komünist yazarlar bu birlik günlerinde bile hâlâ melanetlerini yapıyorlar. İstanbul'da da "Bağımsız Kıbrıs" diye beyannameler dağıtılmış. Artık aynı tekerlemeleri dinlemekten gına geldi.

Dün akşamki radyo "Bin Temel Eser" in yeniden başlayacağını bildirip yönetim kurulunu saydı. Çoğu solaklar. Yalnız aralarında Erol Güngör'ün bulunması biraz ferah verici ama tek oyla ve belki birkaç yardımcıyla Erol ne yapabilir? Öfkeye kapılıp kalp krizi geçirmesinden korkarım.

Terken Bebeğin Uygurca konuşmaya başlamasına bayıldım. Merak etmeyin yakında o Uygurca'yı Oğuzcaya çevirir, derdini anlatır. Bizim Yağmur önce Moğolca konuşmaya başlamıştır. Boyuna "gu" diyordu ki Moğalca "iyi" demektir. Galiba hayatı iyi görüyordu. Büyüyünce aklı başına geldi.

Sağlıksal durumum fena değil.

Selâm ve sağlık dilekelerimle son veriyorum. Terken Hatun'a hürmetler. Bebek Hanım'ın yanaklarından öperim.

T.T.K.

Atsız

23 Temmuz 1974 Pazar

Azizim Şaman,

Amasra'dan yazdığım 15 tarihli mektuba sen orada iken cevap veremedim. Türkiye'nin güzel, bilhassa sakin ve huzur içinde bir yeri imiş. Oradan dâvet de aldığım halde gidemedim. Bundan sonra da gideceğim tek yer kaldı.

Eriş Ankara'da ne yapıyor? Parti ile ilişki mi kurdu? Bizim Muzaffer çok iyimserdir. O partinin iktidara geleceğine bile inanır. Oraya sarfettiği emeklere yazık oluyor ama inandırmak imkânsız. 14 Ekim seçimlerinde onunla bahsa girmiştik: MHP nin en az 20 mebus çıkaracağını iddia etmişti. İzzet de yanımda idi. O bunu mübalegalı bularak en çok 10 mebus demişti. Ben de en çok 3 demiştim. Birer şişe birasına bahsa tutuştuk. Yani her mebus için bir şişe. Ben 30 kazanıp 3 kaybettim. 27 şişe alacağım var. İzzet mızıklanıyor. Zaman aşımına uğradı diyor. Muzaffer mızıklanmıyor ama ortada yok. Adresini, bir ara Ankara'ya giden Nejdet Sançar'dan öğrendim. Bir de Muzaffer'in okuması vardır da yazması yoktur. O sebeple irtibat yok. Ankara'dan da İstanbula nakledilmesi muhtemelmiş. Bakalım.

Senin doçentlik uzadı. Bir an önce ol da 108. elementi keşfet. Çavuşoğlu doçentmiş. Ona asistan diye mektup yazdım. Cevap alamadım. Doçent demedim diye gücendi mi dersin? Kendisinden iki nesne rica etmişim. Belki mektup eline geçmemiştir. Belki de Yunan muhafızlar mektubu ele geçirip zafer diye Atina'ya götürmüştür. Her neyse, günün birinde ne olduğu anlaşılır.

Kıbrıs meselesi uzayacak. Yunanlılar yine kamuoyu kazanmaya başladı. Perde arkasında neler olduğunu bilmiyoruz ama Yunanlıların yaptığı katliamları bahane ederek Magosa'ya kadar gidebilirlerdi. Gerçi Yunan askeri pek üstündü ama maneviyatları bozuktu. Bekleyelim. Göreceğiz. Bu kadarı bile yıllardır süren uyuşukluğa son verdiği için makbuldür. Parti ile uğraşmanıza ben birşey demem. Fakat kanaatime göre akıntıya kürek çekiyorsunuz. O partiden hayır yok. Mütecanis değil.

İdaresi kötü. Biliyorsun: Yalan dolanla iş görüyorlar. Böyle bir parti başarı sağlayamaz. 300.000 yerine 400.000 oy aldılar veya 3 yerine 5 mebus çıkardık diye zafer şarkıları söylerler ama o kadarda kalırlar.

Kara Kuvvetlerinin kuruluş yılı hakkındaki yazıyı ben de gördüm. Demek 10 yılda doğruyu anlatabildik. Ama sakın kimseye bir şey söyleme. Bunu biz hatırlattık falan deme. Vazgeçerler. Yapılsın da şeref payı kimin olursa olsun.

Ötüken'in Ağustos sayısı, Kıbrıs dolayısıyla bir iki gün gecikecek. Yazılar dizilmişken Kıbrıs işi olunca Kıbrıs için bir iki yazı yazıp dizilenlerden bir ikisini çıkarmaya mecbur olduk. Nejdet şimdi Erdek'te olduğu için dergiye ben bakıyorum. Yani başım dertte. Senin ev adresin Akat sok 15/7 mi idi?

Bu kadar nutuk yeter. Selâmlar ve iyi doçentlikler dilekleri...

Sabahat Yenge'ye hürmetler. Tunga ile Örpen'in gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

13 Ağustos 1974, Salı

Azizim Turan Beğ,

6 tarihli mektubunuzu 9 Ağustos Cuma günü aldım. Şimdi haftada iki gün tatil olduğu, postahaneler de cumartesi kapalı bulunduğu için cevabımı dün verecektim. Fakat birisi gelerek saatlerce dırdır ettiği için bugüne kaldı. Uzun zamandır sizden haber alamadığım için zaten tahmin etmiştim. Hatta belki de Kıbrıs'a çıkmışsınızdır diye düşünüyordum. Demek Sakız'ın

karşısındasınız. Asil Helen kardeşlerimiz oraya zırhlı birlikler getirmiş. İyi. Size tatlı bir iş çıktı demektir.

Önce lif kopmasından dolayı geçmiş olsun. Doktorları dinlemeliydiniz. Lif kopması tehlikeli bir şey değil ama hem ızdırap verir, hem de aksak kalmak ihtimali vardır. Hiç olmazsa sıkıca sararak geçici bir tedavi tatbik etseydiniz. Ama gözünüz kızmışa benziyor. Asil Helen kardeşlerimizle hesaplaşmak istiyorsunuz. Şu hadise memlekette millî birliği gerçekten sağlamıştı. Üç günlük yerine üç aylık bir savaş olsaydı çok iyi olacaktı. Şimdi Kıbrıs'ın onda biri elimizde. Çok az. İngilizlerin çıkardığı müşkiller de tabii aleyhimize oluyor. Gurkaları oraya kimin için getirdiler. Gurkaların en büyük marifeti gece karanlığında hiç ses çıkarmadan düşman siperlerinin içine kadar girmesidir. Bu yalnız onlara has bir hüner. Gurkalar bir şey değil, 12 Fantom da o kadar mühim sayılmaz ama bir büyük kruvazör göndermeleri iyi değil. Bununla deniz üstünlüğü onlara geçer. İkmal yapmamız zorlaşır. Kıbrıs'ta 30.000 Yunan, 20.000 İngiliz askeri var. Başka yerden İngilize vurma imkânımız yok. Velhasıl canım sıkılıyor. Şu dünyada yalnızız. Yoksuluz da. Geriyiz de...

Yunan veled-i zinaları siyaseten başımıza iş açabilir. Buğra Münih'te televizyonda Kıbrıs harekâtının birçok safhalarını görmüş. Yunanlıların kaçışını görmek beni şad etti diye yazıyordu.

Birkaç aydan sonra evinize dönmenizin ayrı bir zevki olacak: Kürşad'ı iyice büyümüş bulacaksınız. Daha da seveceksiniz.

Ben iyiyim. Ötüken'in Ağustos sayısı üç gün önce çıktı. Sizde de bir tane gönderiyorum. Abone nushanızı gençler Söke'ye yollamıştır. Bundan önceki sayıyı aldınız mı? İsterseniz ondan da gönderirim. Şu anda yanımda yok. Nejdetler Erdek'e savaştan önce gitmişlerdi. Belki savaştan hâlâ haberi yoktur.

Çıkarma harekâtı hakkındaki askerî tenkidlerimizi karşıla-

şınca yaparız. Almanlar çok beğeniyormuş. Biz epey zayıf verdik, gemi de kaybettik ama Rumların ve Yunanlıların zayıfı pek fazla imiş. Böyle bir anda hükümet başında CHP değil de milliyetçi bir hükümet bulunsaydı işler daha başka olurdu. Bununla beraber Ecevit'in bir şeye karıştırıldığı da yok. İşleri paşalar idare ediyor ve iyi idare ediyor. Şimdilik keseyim. Selâm ve sağlık dileklerimle. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

23 Ağustos^(*)

Azizim Hacaloğlu,

Geçmiş olsun. Demek kaderde bu da varmış. Bunu dün gece 22,45 ajansından öğrendim.

Herhalde çok üzölmüş bulunan Terken Yenge'ye de geçmiş olsun. Sende kim bilir ne haberler vardır. İnşallah dinlemek nasip olur.

Selâm ve sağlık dileklerimi, Terken Hatun'a hürmetlerimi yollar, Terken Bebeğin yanaklarından öperim. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

24 Ağustos^(*)

Necdet⁽¹⁾,

12 tarihli mektubunu aldım. Derhal maddelere geçiyorum:

(*) Yılı yazılmamış. 1974 olması gerekiyor.

(1) Necdet: Nejdet Sançar.

1) Siz gittikten hemen sonra İsmet⁽²⁾ telefon ederek bir icra kâğıdı geleceğini söyledi. Merak etmemenizi bildirdi. Usulden imiş. Emekli Sandığı'ndan Reşide'ye gelen kâğıt bu olacak.

2) Hacıömeroğlu'ndan⁽³⁾ iki tebrik, üç mektup geldi. Geldiğin zaman okumak için Tanrı kolaylık versin.

3) İki mektup da Mehmet Orhun'dan⁽⁴⁾ geldi.

4) Daha bir iki şey var.

5) Sana gelen para kâğıdını aldım. Mahfuzdur. Gelince hesabını veririm. Bu arada Aydil'e 4 dergi parası 20 lirayı da verdim.

6) Ötüken bayii ön hesaplaşmalar için para getirdi. Mahfuzdur.

7) Aynı yayınevine 900 tane Meseleler verip makbuz aldım. Tafsilât burada.

8) Sana ve bana Kültür Müsteşarlığı'ndan birer resmî yazı geldi. Bizi kongreye çağırıyorlar. Sevsinler... İki yazı da bizim Maltepe adresine yollanmış.

Ötüken'in ilk sayısının provaları daha gelmedi. Söke'deki abonelere de iki aydır gitmemiş. Üzülüyorum. Bu sayının biraz erken basılması lâzım. Çünkü Kâniye⁽⁵⁾ köyüne gidecek.

(2) **İsmet:** İsmet Tümtürk.

(3) **Mustafa Hacıömeroğlu.** Veteriner. Eski milliyetçilerden. 1980'lerin sonunda vefat etti. Çeşitli milliyetçi kuruluşlarda görev almış, millî meselelere ait makaleler yazmıştı.

(4) **Mehmet Orhun.** Mühendis. Milliyetçi kuruluşlarda çalışmış, Türkiye Milliyetçiler Derneği Yönetim kurulunda bulunmuştu.

(5) **Kâniye:** Atsızların mânevî evladı. Kendisine evin kızı olarak muamele edilirdi. Yetişkin çağında, eşi Bedriye Atsız'ın yurt dışında bulunduğu yıllarda Atsız'ın ve evin bakımı ile meşgul olmuştur. Atsız, daha sonra onu evlendirmiş, çocuğunu da torunu gibi sevmiştir. Kâniye, genç sayılacak bir yaşta vefat etmiştir.

Rumlara kinim büsbütün arttı. Kıрма mermiyle... üç yaşındaki çocuğu annesine sarılmış olduğu halde öldürdüler. Küçük çocuğun renkli fotoğraflarını görünce çocuklar gibi hüngür hüngür ağladım.

Kıbrıs harekâtı gönlümce bitmedi. İşi uzatarak hızımızı keşiyorlar. Göreceksin: Bir miktar gevşeyecek ve taviz vereceğiz. Haçlı ruhu diri. Bizim millette de savaş ruhu biraz canlandı. Yunanla Trakya'da bir takışsaydık iyi olacaktı. Trakya'daki askeri adeta tamamıyla halk besliyordu.

Protokol câridir. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

2 Eylül 1974

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Mektubunuzu ve kitabınızı⁽¹⁾ aldım. Teşekkür ederim. Bu konuda hiç bir bilgim olmadığı için, fikir beyan edemeyeceğim. Yalnız, delillerinizin kuvvetli olduğuna beni ikna ettiğinizi söyleyim. Kitabın sonundaki mukayeseli resimleri iyi seçmişsiniz. Bu arada, tarih kitaplarında bir kaç defa görmüş olduğum, fakat hangi kitaplar olduğunu hatırlayamadığım bir Etrüsk lahdi aklıma geldi. Lahdin üstündeki heykeller, ki tabii ölülere aitti, tip bakımından, bizim Orta Asya Türkleri tipinin aynı idi. Romülüs'ün bir dişi kurt tarafından beslenmesiyle Gök Türklerin dişi kurt tarafından emzirilip büyütülen bir Hun erkeğinden türemiş oldukları hakkındaki mitolojik veya destanî rivayet de birbirini tutuyor. Gök Türklerin Batıdaki bir deniz civarından çıkmış oldukları hakkındaki Çir. rivayeti (ki, bu Hazar denizi olabilir) akla gelince, acaba Gök Türklerle Etrüskler bir kavmin ikiye bölünmesi ve birinin doğuya, birinin batı-

(1) 1974'te, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü tarafından yayınlanmış Etrüskler hakkındaki ilk kitabım (A. Ayda'nın dipnotu).

na gitmesiyle mi teşekkül etti suali zihni kurcalıyor. Ben Etrüsklerin yazısının okunduğunu da sizden öğrendim. Son zamanlarda bir dergide, Etrüsk yazısını okuyan ve keşifler yapan bir yerli bilginden bahsolundu. Hattâ, okunmuş bir hayli kelime de neşrolundu. Fakat bunlar arasındaki kiral ve cumhurbaşkanı anlamına gelen iki ayrı kelimeyi görünce, ciddî tarafı olmadığına kanaat getirip, ilgilenmedim.

Sizin ciddî ve metodik mesainiz, günün birinde, Etrüsklerin Türklüğünü, çürütülmez delillerle ortaya koyarsa, ilim dünyasında velvele uyandıracacağı gibi, Türklüğe de pek büyük hizmet olacaktır. Eserinizin Fransızcasında, bir Batılı bilginin size: "Teziniz ilgi çekici amma büyük itirazlara uğrayacak" dediğini yazmışsınız. Batılılara Türk kültürünün eskiliğini kabul ettirmek çok güç. Thomsen tarafından çözülmeye kadar, Orkun yazıtlarını bile şuna buna, hattâ Ruslara mal etmişlerdi. Sizin de Thomsen gibi kuvvetli delillerle bir neticeye gitmenizi temenni ederim.

Kitabınızın Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü tarafından yayınlanması dolayısı ile bir sorum var: Yeni Hükümet bu mühim ve millî enstitünün tahsisatını kestirdi için, artık kapandığını işitmiştim. Netekim, aylık Türk Kültürü dergisi de hayli zamandır çıkmıyor. Eseriniz bu Enstitü tarafından 1974 de basıldığına göre, acaba faaliyeti devam ediyor mu. Yalnızca aylık dergi mi kapandı? Yoksa, eseriniz, tahsisat kesilmeden önce basıma verildiği için mi 1974 de çıktı? Beni bu konuda aydınlatmanızı rica ederim.

Az veya çok milliyetçi olan bütün elemanlar mühim veya mühimce yerlerden alınıp, yerlerine solcular getiriliyor ve Kıbrıs harekâtı gibi gürültülü bir mesele arasında bile, bu menfi ayıklama devam ediyor.

Nejdet Sançar, dinlenmek için gittiği Erdek'ten bu günlerde dönecek. O zaman "Dış Türkler" makalesi hakkındaki takdir ve tebriklerinizi kendisine iletirim.

Bu mektupla birlikte "Bozkurtlar"ın onuncu basımını da

takdim ediyorum: İki seferdir iki kitap bir arada basılıyor. Bu seferkine renkli resimler bulunduğu için, bir hususiyeti var diye gönderiyorum. Fakat bu resimler, bütün ikazlarıma rağmen, iyi olmadı. Ressamlara dert anlatmak güç.

Derin saygılarımı sunar, başarılar dilerim.

Atsız

1 Ekim 1974

Azizim Hacaloğlu,

Mektubunu aldım. Bir haftalık esaret hayatın için tekrar geçmiş olsun diyeyim. Senin Küçük Kaymaklı dediğin yer Türk kesiminde değil mi? Yoksa ayrıca bir de Kaymaklı mı var? Benim işittiğime göre Türk kesiminde pek Rum yokmuş. Olanlar da hep ihtiyarmış. Üçüncü harekât yapılmadan kabine buhranı başladı. Bu gidişle ne kadar süreceği belli değil. Hatta hemen yeni bir seçim yapılmadan bile sürüp gider. Yeni seçimin CHP lehinde olacağını sanmıyorum. Belki reyler yine azizlik eder de yine koalisyon mecburiyeti doğar. Geçen Ekim seçimlerine katılma oranı % 67 idi. CHP bu % 67 nin % 33 ünü alarak iktidara geldi ki çok gayritabii idi. % 67 nin % 33 ü bütün seçmenlerin % 22 si eder. Bu da tam manâsı ile bir azınlık hükümetidir. Böyle şey olmaz. Demirel ile Bozbeyli inatlaşmaları şimdiye kadar sağ koalisyon denilen şey kurulur ve yürürdü. Hiç olmazsa Millî Eğitimde yapılan haksızlıklar yapılmazdı. Ben bunları gördükçe partilerden büsbütün tiksiniyorum.

Sağlık bakımından oldukça iyiyim.

Terken Bebek 19 aylık olduysa şimdi büsbütün sevimli olmuştur. Yaramazlık edip annesini üzüyor mu? Senin şu 6 günlük tutsaklığın Terken Hatun'u kim bilir ne kadar üzmüştür. Ona da geçmiş olsun. Sen başından geçenleri gazetende yayınladın mı?

Kıbrıs meselesine Yugoslavya'nın karışması beni çileden çıkarıyor. Bu domuz çobanlarına da ne oluyor? O, Kıbrıs meselesinden önce bağımsızlık isteyen Hırvatlar'ın meselesini çözsün. Bakalım daha neler olacak.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderir, Terken Hatun'a hürmetlerimi yollar, miniminicik bebeğin yanaklarından öperim.

T.T.K.

Atsız

6 Ekim 1974

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Bozkurtlar hakkındaki takdirlerinize teşekkür ederim. Vaktiyle, Süleymaniye kütüphanesinde çalıştığım yılların birinde, bir Doğu Türkistanlı beni ziyaret ederek, Türkistanı görüp görmediğimi sormuştu. Tabii, görmedim diye cevap vermiştim. Hakikaten roman bitinceye kadar ben bütün varlığım la orada ve mazide idim. Şimdi de huzuru mazide buluyor ve bu ahlâkî keşmekeşin geçici olduğunu kabul etmekle beraber, yaşadığım zamandan ve çevreden sıkılıyorum.

Yazdığınız gibi, beni rahatsız edeceğinizi düşünmeden, evime gelmek lûtfunda bulunsaydınız, çok memnun kalırdım. Rahatsız etmek ne demek? Bana şeref verirdiniz ve belki evin daimî karışıklığından siz rahatsız olurdunuz. Mektubunuzu aldığım günlerde bir az hasta olmasa idim, gelmenizi rica edecektim. Bu hastalığın gözlerden olduğu anlaşıldı. Endişe edecek bir şey yokmuş. Okuma gözlüğünü değiştirmek lâzımmış.

Fırsat peyda olmuşken sosyalist-komünist güruhunu iş başından uzaklaştırmak yerine, AP ile DP nin bir noktada inat etmesi, hiçbirinin uzlaşmağa yanaşmaması, eğer arkadan açık

veya kapalı bir askerî müdahale olmazsa, iktidara yine solcuları getirecek. Futbol kulüpçülüğü gibi partacılık de bu memleketin başına musallat olmuş bir belâ... Beyinler asla işlemiyor. Sadece hissiyat, hissiyat... İnsanın sağlığı kemalinde olsa bile, bu atmosfer ortasında huzur içinde yaşamasına imkân var mı?

Ben yalnız gazetelerdeki hainliği görüyorum. Televizyon seyredenler bu hainliğin orada hem daha sinsî, hem de daha küstahça yapıldığını söylüyorlar. Bereket versin, milletin mayası çok sağlam ve devletin temeli kuvvetli. Yoksa, bunca devşirme dölünün hainliği devleti yıkardı.

Hoşunuza gidecek bir şey yazmak için, Kıbrıslı mücahitlerden işittiklerimi nakledeyim: Kıbrıs'ın Türk bölgesinde hemen hemen Rum yokmuş. Tek tük ihtiyarlara rastlanıyormuş. Onlar da yavaş yavaş gidiyormuş. Türk askeriyle birlikte savaflara katılan mücahitler Türklere yapılan kırgının öcünü fazlasıyla almışlar. Bugünkü Attilâ Hattı'nın dışında kalan bazı köyler de halen Türk mücahitlerin elindeymiş. Rumları sokmuyorlarmış. Rumlarda, umumiyetle, Türklere karşı yılgınlık varmış.

Sağlık dileklerimle birlikte derin saygılarımı gönderirim.

Atsız

5 Kasım 1974, Salı

Azizim Herra Şaman,

Nasıl, Finceyi de iyice öğrenmişim, değil mi? Eğer bugünlerde mektubun gelmeseydi Ötüken'e açık ilân verecektim (Bu açık ilân da Bahr-ı Siyahı Denizi gibi bir şey oldu ama aldırma). Buğra bana da pek seyrek mektup yazıyor. Onun doktora tezi bitmek üzereyken ârizaya uğradı: Meğer bu doktora Türkiye'de daha önce yapılmış. Münih Türkoloji Enstitüsünün nizamları gereğince başka ülkede de olsa yapılan bir doktora

taşkasına verilemediğinden profesörle Buğra arpacı kumrusu gibi düşünmüşler. Sonra, profesör bunca emek hebâ olmasın diye bir çare bulmuş: Tezi (Buğra'nın tezi olan) Vecîhî Tarihi ile Târih-i Gilmânî'nin mukayesesi şekline çevirmiş. Şimdi Buğra bu tezin yazın biteceğini bildiriyor. Yaz kış derken ben geberip gidecek ve bu tezin sonunu göremeyeceğim.

Ben iyice yaşlandım. İki de bir hastalanıyor ve bunu kendi tedavimle geçiriyorum. Doktora gitmekten sıkılıyorum. Beklemeye hiç tahammülüm kalmadı. Yegâne tesellim ve eğlencem: Minimini Maviş Cin Kerata. Dört buçuk yaşında, artık onunla felsefî konular üzerinde de konuşuyoruz.

Senin mektubundaki bir noktaya takıldım: İbrahim Cemali, Suna ve Taçam'ın geldiğini yazıyorsun. Barçın'ı kime bırakmışlar? Bir ay önce ondan mektup almış, Kıbrıs harekâtı hakkında otantik bilgi edinmiştim.

Son Ötüken'de cevap verdiğim iki kişiden biri "İstanbul" gazetesinde yazan Halûk Tanju adlı tanınmamış birisiydi. İkincisi Cumhuriyette yazan, şimdi adı aklıma gelmeyen bir komünist. Adı galiba Altan Öymen gibi bir şeydi. Atila hakkında yazmıştı. Burada senin artık iyice MHP li olduğun hakkında söylentiler dolaşıyor. Yine onlarla ilişki mi kurdun? Emeklerine yazık olur. Hiçbir siyasî parti ile yakınlık kurma. Doktorana, doçentlik tezine falan çalışıp mevkiinde ilerlemeye çalış. Böyle hizmet daha etkili oluyor. Fakültedeki mücadele ne zaman bitecek? Ne safhada? Öğrencileriniz nasıl kişiler? Türkçüler var mı? Ya solaklar?

Ben İzzet Yolalan'la anlaştım: Telefonun başından hiç ayrılmıyoruz. Belki yeni bir kabine kurulur da bize bakanlık teklif ederler diye...

"Köy Enstitüleri yeniden kurulmalı mı" sorusuyla bir anket açtık. Uzun cevap istemiyoruz. 8-10 satırlık cevap yeter. Sen ve oradaki Türkçü asistanlar cevap verin. Epey cevap topladık. Bu herifler Köy Enstitülerini açmak davası peşinde. Hükûmet-

sizlikten istifade ederek bunu yapabilirler. Sağda olduğunu söyleyen partilere de güven olmaz. Partileri ve başkanlarını görüyorsun.

Selâm ve sağlık dilekleriyle. Sabahat Yenge'ye hürmetler. Tunga ve Örlen'in gözlerinden öperim. Yaramazlar mı? Annelerini üzüyorlar mı? Çocuğu olan üzüntüye katlanacaktır. Daha sonra da aşkları başlayacak, ana ile babayı üzecektir.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

13 Kasım 1974

Pek Muhterem Adile Ayda Hanım,

Önce atlattığınız sıhî arızalardan dolayı geçmiş olsun diyeyim. Ben de son bir iki aydır bir şey geçiriyorum. Rahatsız olup da doktora gitmemek hayatımda yaptığım şey değildi. Eski tıbbiyelilikten kalma alışkanlıkla bunu hiç ihmal etmezdim. Bu sefer, her şeye karşı duyduğum isteksizlik sağlığımın kontrolüne de sirayet etti. Zannederim beklemekten sıkılıyorum. Hangi doktora gitseniz, bekleme odası dolu. Fakat nihayet davranacağım bir gün gelecek amma ne zaman, bilemem.

Ötüken'de bahsedilen Kültür ve Töre Derneğinin kurucuları İzmir bölgesindeki Türkçüler. İçlerinden emekli memur olan bir tekini tanıyorum. Ötekiler hep gençlerden ibaret. Türkçülük yurdun her tarafında yaygın, fakat teşkilâtsiz. Bununla beraber, ileriye ümitle bakmağa yetecek bir gelişme olduğu muhakkak. Memleketimizdeki siyasî komediden tiksiniyorum. Mahalle çocuklarından farkları yok. Hitler'i Demokrasiye düşman eden şey de, zannederim, böyle bir ortamdı. Yine cunta sözleri, ordunun müdahalesi söylentileri dolaşıp duruyor. Komünistler de, yine sokaklara döküldüler. Bakalım, göreceğiz.

Köln'de çalışan ve gazeteci sayılan oğlum Yağmur, bir heyetle birlikte, Moskova ve Leningrad'a gitmiş, ilgi çekici haberler verdi: Leningrad'da Alman korkusu, Moskova'da Tatar korkusu halâ devam ediyormuş. Kırım orduları Moskova'yı bir kaç kere zaptedip yaktılardı. Daha önce de Altın Orda'ya haraç veriyorlardı. Her iki şehirde de kalabalık olan Türkler Yağmur'u ve eşini her gördükleri yerde candan karşılayıp konuşmuşlar. Bir tanesi de sokakta: "Sakla samanı, gelir zamanı" diye bir atalar sözü vardır. Biz samanı saklıyoruz amma zamanı ne zaman gelecek." deyip uzaklaşmış.

Yağmur, iki şehrin de hiç bir özelliği olmayan Avrupa taklidi şehirler ve kalkın kaba giyimli olduğunu, bununla beraber sefil kılıklı insanlara rastlanmadığını, yalnız Türkistan'dan gelmiş bazı köylülerin kılıklarının pek fakirane olduğunu, lokantalarda kuyruk olup yemek yendiğini, kuyrukta beklemenin uzun sürdüğünü yazıyor.

Fırsat bulursa, bir daha sefere Türk şehirlerine de gitmek istediğini bildiriyor. Ben, daha önce, Orta Asyadaki Türk Cumhuriyetlerine giden bir müzisyenle konuşmuştum. Bana projeksiyonla resimler göstermişti. Durum çok ümit verici. Asıl mühim mesele Türk alfabesini birleştirmek ve tek lehçeye⁽¹⁾ gitmekte olacak.

Selâm ve sağlık dileklerimle derin saygılarımı gönderirim.

Tanı Türk'ü korusun.

Atsız

(1) Atsız burada, Sadri Maksudî Arsal'ın, "Türk Dili İçin" adlı eserinde ileri sürmüş olduğu fikir ve ümitleri ifade ediyor. (A. Ayda'nın dipnotu)

28 Kasım 1974

Muzaffer,

İşbu nâme, bir iş mektubudur. Şöyle ki:

İrkçılık-Turancılık dâvâsını, bütün boş vakitlerimi o işe ayırmış bir vaziyette hazırlamaktayım⁽¹⁾. Mahkeme safhasına kadar olan kısımda, ev aramaları, tevkifler ve Emniyet'te yapılan sorgular hususlarında bir hayli eksikler var. Bu arada, 1944'ün siz üç delikanlısı (Sen, Cihat⁽²⁾, Fehiman⁽³⁾) hakkında hemen hemen hiçbir bilgi yok gibi... Senin ile Cihat'ın, 16 Mayıs günü üzerlerinizin arandığı ve tutuklanarak Emniyet'e getirilip hücrelere misafir (!) edildiğiniz notları mevcut. Fehiman hakkında ise tek satır bile yok. Bunun dışında, senin, geçen seneki 3 Mayıs yıldönümü dolayısıyla Ötüken'deki yazında yer alan işkence bilgisi mevcut.

Şimdi:

a) Senin tutuklandıktan sonraya ait günlerinde, o işkence faslının dışında Emniyet misafirligi(!) günlerine ait yazılacak başka hususlar varsa, onları bana en kısa zamanda iletmeni,

(1) İnönü hükûmetinin, 1944'te Türkçülere karşı giriştiği sindirme harekâtının iç yüzü, kitap bâlinde hazırlanmaktaydı. Bu hazırlıklarla, büyük ölçüde Nejdet Sançar meşgul oluyordu. Yazılan bölümler, 1950-1952 yıllarında, Orkun dergisinde tefrika edilmiş, derginin kapanması üzerine bu dizi yarıda kalmıştı. Anlaşılan, Atsız, hayatının son döneminde kitabı tamamlamak için gayret harcamıştır. Atsız'ın ve Nejdet Sançar'ın vefatlarından sonra, Sançar'ın hanımı Reşide Sançar eserin tamamlanmış olarak elinde bulunduğunu belirtmekte ve basım imkânları aramaktaydı. Reşide Sançar'ın vefatından sonra müsveddelerinin nerede bulunduğu bilinmemektedir. Bu kitabın yayımlanması, Türkçülük tarihinde bir dönemin daha iyi aydınlanması bakımından önem taşımaktadır.

(2) **Cihat Savaş Fer:** Türkçülük dâvasında tutuklanıp yargılanan 23 Türkçüden biri 1944'te Yüksek Mühendis Okulu (İ. Teknik Üniversitesi) öğrenciydi.

(3) **Fehiman Tokluoğlu:** Muzaffer Eriş ve Cihat Savaş Fer'le aynı okulda (İ.T.Ü) öğrenciydi.

b) Cihat'tan da, Emniyet günlerine ve sorgusuna ait bilgi edinmek mümkünse, onu sağlayıp bana göndermeni; bu olmadığı takdirde sendeki ona ve bu hususa ait bilgileri kendin yazıp bana yollamanı,

c) Bizim Ankara'da bulunduğumuz yıllarda Ankara'da vazife görmekte olan Fehiman Tokoğlu, halen orada ise, ondan da bu husustaki bilgileri derleyip bana (yıldırım hızıyla) ulaştırmanızı rica ediyorum.

Ötüken'deki köy enstitüleri anketi⁽⁴⁾ için, Ankara'daki arkadaşlardan cevaplar alıp bana mümkün olan sür'atle postalamasını Refet Amca'dan rica etmiştim. Hayli zaman olduğu halde bugüne kadar hiç bir ses çıkmadı. Aynı şeyi senden de rica edeceğim. Sofuoğlu, Yılanlıoğlu, Mehmet Orhun, Yavuz Bülent Bakiler⁽⁵⁾, Refet Körüklü, Fevzi Körüklü, Hikmet Tanyu, Arif Nihat Asya⁽⁶⁾, İsmail Hakkı Gökhan, Yavuz Yücel⁽⁷⁾, Ahmet

(4) Ötüken dergisinin Kasım 1974 tarihli 131. sayısında açılmış olan anketten bahsediyor. Anketin konusu "**Köy Enstitüleri açılmalı mı, açılmamalı mı?**" idi. İlk cevap verenler arasında Atsız, Nejdet Sançar, Mustafa Hacıömeroğlu ve Hayrani Ilgar bulunuyordu.

(5) **Yavuz Bülent Bakiler:** Hukukçu, yazar, şair. 1936'da Sivas'ta doğdu. Ankara Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Serbest avukatlık yaptı. TRT'de görev aldı. Kredi ve Yurtlar Kurumu genel müdürlüğü ve Kültür Bakanlığı'nda çeşitli kademelerde vazife yaptıktan sonra müsteşar yardımcılığında bulundu. Televizyon kanallarında kültür hayatımızla ve Türk dünyası ile ilgili çok sayıda programı yayımlandı. Yalnızlık, Duvak, Üsküp'ten Kosovaya ve Türkistan Türkistan adlı şiir ve gezi kitapları vardır. Günümüz Türk şiirinin ve nesrinin en güçlü kalemlerinden biri olarak kabul edilmektedir.

(6) **Arif Nihat Asya:** 1904'te Çatalca'da doğdu. Yüksek Öğretmen okulu'nu bitirdikten sonra çeşitli illerde edebiyat öğretmenliği ve yöneticilik yaptı. 1950'de Adana milletvekili seçildi. Türk şiirinin ustalarındandır. Yazıları çeşitli gazete ve dergilerde yayımlandı. Çok sayıda şiir ve deneme kitabı vardır. (Ölümü: 1975).

(7) **Yavuz Yücel** (Gökçeoğlu): Türkçülük hareketinin tanınmış isimlerinden biridir. Bu kitabın basım hazırlıkları sürerken vefat etmiştir.

Bican Ercilasun, Bilge Ercilasun⁽⁸⁾, İsmail Aka⁹⁾, Reşat Genç⁽¹⁰⁾, Kâzım Koprıman⁽¹¹⁾, hemen aklıma gelenler. Son beş ad asistanlardır.

İnşallah Ankara'nın berbat havasına, kısmen de olsa, alışmışsınızdır. Nisanı bulduktan sonra iş halledilmiş sayılabilir.

Lâlehan'ların evlilik hâtıralarını aldık. Artık sizlerin İstanbul'a geldiğiniz günlerin birinde, emaneti, yerine ulaştırırız.

Herhalde yazılması gereken bütün hususları tamamladım. Selâmlar, sevgiler, saygılar gönderiyoruz.

Tanrı Türk'ü Korusun.

5 Aralık 1974

Azizim Şaman,

25 Kasım tarihli mektubunu aldım. Şu karanlık Aralık ayından nefret ediyorum. Ama ayın 22 sinden sonra günler uzamaya başlayacağı için sıkıntım uzun sürmeyecek. Günler uzamaya başlayınca da yaz geliyor demektir. O halde millî tasarruf için sobaları söndürün. Halbuki Aralık ayı 4 aylık kışın ilk ayıdır. Ondan sonra da asıl kış, kara kış gelecek. Bakalım bu kışı nasıl atlatacağız. Geçen yıl, kış aylarında hapiste iken, hele Toptaşı'nın sobaları yanmazken evvelce 1944 te aldığım romatizma ilerlemişti. Şimdi daha da arttı. Her yerim ağnyor. Doğrusu yürümekte de güçlük çekiyorum. Yani, söz aramızda, senin anlayacağın yakında defterim dürülecek. Nejdet'le ikimiz

(8) **Bilge Ercilasun**: Hacettepe Üniversitesi öğretim üyesi. Prof. Dr. A. Bican Ercilasun'un eşi ve eski Türkçülerden İzzet Yolalan'ın kızıdır. Son olarak Kırgızistan'da öğretim üyesi olarak görev yapıyor.

(9,10,11) Her üçü de tarihçi ve üniversite öğretim üyesi. **Prof. Dr. Reşat Genç**, Atatürk Yüksek Kurumu başkanıdır.

hızla çökmekteyiz ama son enerjiye kadar mücadelemiz devam edecek.

..... ile barışmamız meselesine gelince: Onunla zaten dargın değildik. 1944'de tevkifimizden önce Zeki Velidî'nin evinde 10 kişi toplanarak bir protokol imzalamıştık. Birbirimiz aleyhinde yazmamayı, komünistlere karşı müttehid hareket etmeyi karar altına almıştık. Bu kağıt Velidî'nin evindeki aramada polisin eline geçmiş ve İnönü bunu 19 Mayıs nutkunda devlet aleyhine bir andlaşma gibi göstermişti. Bu sefer benim evime geldi. Hiç değişmemiş. Hâlâ bıraktığımız yerde Eski hilekârlığından ve yalancılığından hiçbir şey eksilmemiş. Bana telefon etti (numarayı İzzet Yolalan'dan almış). Kendini tanıtmayarak Nejdet Sançar'ı sordu. Ben de araya onu arayanlardan biri sanarak yukarı dairede oturduğunu, isterse çağıracağımı söyledim. O zaman mahut aptalca numaralarından birini daha yaparak: "Yirmi dört yıl sonra aldanmıyorsam siz Atsız'sınız" dedi. Ben de onun kim olduğunu sordum. Söyledi. Görüşebilir miyim dedi. Hay hay buyrun dedim. Geldi. Benim evime telefon ettiğini bildiği halde Sançar'ı araması gibi adi numaralar onun eski adetidir. Belki benden abes karşılama görürüm diye böyle yaptığı muhakkak. Sonra geldi ama yalnız değildi. Yanında "Hun Sanatı"nı yazan Doçent Nejat Dıyarbekirli de vardı. Onun adeti böyledir. İhtiyatkârlık olsun diye onu yanına almıştır. Ne olur ne olmaz diye. Evde de bermutat birçok yalanlar söyledi. Danıştayın, kendisini tekrar Türk vatandaşlığına kabul etmediğini sakladı. Gitti. Sonra bir gazetede "*İhtilâlcî Bir Türkçünün Hatıraları*" diye Amerikadaki hatıralarını yazdı. Dikkatle okuyanlar bunda da birçok yalan olduğunu görebilir. Şimdi yine Amerika'da, Amerikan vatandaşı olduğu için her yıl birkaç ay orada bulunmaya mecbur. Amerikan vatandaşlığını da kaybederse vatansız kalacak. Buraya gelmesini hiç istemiyorum. Amerikaya gittiği zaman arkadaşlara: "Madem ki Amerikaya gitti, Amerika batar" demiştim. Dediğim nerdeyse gerçekleşecekti. Amerika Viyetnam'da yenildi. İç işleri berbat oldu. Ahlâkı çöktü. Şimdi buraya gelip yerleşirse Türkiye batar.

..... barışmaya gelince: Bunun aslı olmadığı gibi imkânı da

yok. Yemininden hanis olan, kadar yalan söyleyen, sahte dindarlık yapan, Ötüken'in okunmaması için teşkilatına genelge gönderen birsiyle ben barışmam. bütün ahlâksızlığına rağmen bu kadar ileri gitmemiştir. Bizim Türkçü gençlerin hep MHP'li oluşu iyi bir şey değil. İlerde hepsi hayâl kırıklığına uğrar ve çok şey kaybeder. Ortada başka bir teşekkül olmadığı için oraya toplanıyorlar. Onları uyaran da yok. Ondan ötesine Erik Yanaklı karıştır. Türkiye'de solun kazanacağını ummam. Çünkü ahlâksızdırlar. Birbirlerinin aleyhine çalışırlar. Mühim bir kısmı da para için MİT'e ajanlık eder. Aybar yeni bir sol parti kurmak için faaliyete geçti. Demek ki Sol şimdiden bölünmüş; parçalanmıştır. Amerikan veya MİT ajanı olması da kuvvetle muhtemeldir. Oya Baydar'ın partisinde de kim bilir kaç tane ajan vardır.

Türkiye için asıl tehlike Sağ denilen üç Demirel, Erbakan ve Bozbeyliden geliyor. Bunların nasıl fesat kumkuması olduklarını görüyorsun. Herifler şahsî kapris uğruna memleketi nereye sürüklüyorlar, farkında değiller. Yahut farkındalar da umursamıyorlar.

Sadi Irmak vaktiyle Hindistan'dan gelmiş bir ailenin bugünkü oğludur. İlhanlılar veya Temürlüler devrinde geldiğini bilmiyorum. Anadolucudur. Irkçılığın şiddetle aleyhindedir. Eski CHP'lidir. Fazla bir değeri yoktur. Komünist aleyhtarı olması bakımından başkalarına müreccaktır.

Sen hâlâ töttü'lerle meşgul olarak doktoranı falan ihmal etmiş olmuyor musun? Hem de aynı zamanda Fin ve Macarlar yetmiyormuş gibi bir de İngiliz'le uğraşman Anayasaya aykırı değil mi? Tabii, çiçek bahçesinde uçan bir adam böyle davranır. Yaşasın Cumhuriyet.

Eve hâlâ yerleşemediğim için sıkılıyorum. Ev küçük 90 metre karelik. Eşyam da yok. Yerleşemedim demek kitaplarımı yeni baştan tasnif edemedim demektir. 13 diziden 4 ünü tasnif edebildim. Eve geleli 2 yıl doldu. Amma da tembelsel kişi imişim. Bereket versin haftanın iki gününde Hakan bende kalıyor da onunla oyalanıyorum. Dört buçuk yaşında. Geçende kendi

evlerinde iken adı geçmiş. Babası onu bilmediği için kim diye sormuş. Hakan'ın cevabı: "Canım, ayının biri işte....". Benden duydu desem değil. Ben ayılar aleyhimde hakaret davası açmasın diye Efendiye ayı demedim. Ama konuşmalarından ondan hoşlanmadığımı anlamış olacak ki babasına o tarifi yapmış. Maltepe'den her gelişinde bana hediye getiriyor: Patates, kibrit, yumurta, kalem, kutu falan. Aramız çok iyi. Çok yaramaz olduğu için annesi dövme için hamle ettiği zaman hemen "Dede beni koru" diye bana kaçıyor.

Senin yavrular ne âlemde. Aralarında kıskançlık vâ mı (Demirelin değil, Hakan'ın dili). Sabahat Yenge'yi üzüyorlar mı?

Hayat budur işte: Biz
 Hepimiz
 Biliriz.
 Hayaaat
 Bayaaat
 Bir katakulliyat'-
 tan ibarettir.

Selâmlar ve başarı dilekleri. Sabahat Yenge'ye hürmetler. Tunga ve Örlen'in gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

25 Aralık

Azizim Kayabek,

Mektubumu şu bildiriye yazarak bir taşla iki kuş vurmuş oluyorum. Bundan birkaç nusha gönderdiklerine göre herhalde dağıtmamı istiyorlar demektir. Maksada gelince: Fakir bir köye tayin edilmiş ülkücü bir ilkokul öğretmeninden hazin bir feryatname aldım. Yardım istiyor. 66 evlik köyün hali yürekler

acısı. Bu sefer çıkacak Ötüken'e de bir ilân vererek yardım edilmesini istedim. Adres şu:

İsmail Arık

Kurudere Köyü İlkokulu Müdürü Sarız / Kayseri

Bunlar 1877 Moskof savaşında Erzurum bölgesinden kaçarak oraya yerleşen Türkler. 66 evde 390 nüfus. Köyün bütün talebesi yarı yarıya kız ve erkek olmak üzere 58 kişi. 14 kız, 17 erkek çok fakir. Öğretmen bunlar için defter, kalem, giyecek ve hatta ilâç istiyor. Mektup yazarak izahat istedim, cevap geldi. Şöyle ki:

Kızların 6 tanesi 12 yaşında.

Kızların 8 tanesi 9-10 yaşında.

Erkeklerin 9 tanesi 11-12 yaşında.

Erkeklerin 8 tanesi 9-10 yaşında.

Sizden ricam şu: Bunlara beş on tane defterle kalem postayın. Tabii taahhütlü olarak. İlâç olarak da bir paket aspirin ile mümkünse bir şişe "C" vitamini. Hele Yağmur'la Budağ'ın eski ceketi falan varsa, bir kız için de ucuz pazenden bir elbiselik yollanırca Cennette yeriniz hazırdır. 90000000000 kadar Huri kızı köşkünüzdedir. Bir kıza ne kadar kumaştan entari çıkacağını Yenge Hanım bilir. Siz bir beyaz beze sarıp yollayın, onlar dikerler. İzzet'e, Muzaffer'e, Sançar'a ve diğer bazılarına da yazdım.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim. Ötüken'i almışsınızdır.

T.T.K.

1975

14 Ocak 1975

Çok Muhterem Adile Ayda Hanım,

14 Aralık tarihli mektubunuzu ve yeni yıl tebrikinizi aldım. Teşekkür eder, yeni yılın sizin için de uğurlu, huzurlu ve sağlıklı geçmesini dilerim.

Yorgunum. Cevaplarım ve her işim bu yüzden gecikiyor. Nihayet muayenehanesinde âletli ve küçük bir laboratuvarı bulunan bir doktora gidebildim ve sevimsiz haberler alarak çıktım: Kalp arızalı, öteki arızalar da caba.... Maltepeye gelişinizden sonra yazdığınız bir mektupta, en aşağı yirmi yıl daha yaşayacağım hakkındaki dostane sözleriniz ve tesellileriniz gerçekleşmeyecek. Abdülhak Hâmid'in dediği gibi, benim için de artık:

Tat yok gecesinde, gündüzünde;

Ben neyleyim bu yeryüzünde?

Bunun için esef etmiyorum amma, Türklerin bir birlik olduğunu iddia eden Türk tarihini bitirmeden gidersem, cidden yazık olacak.

Libya Başbakanı olan acayip adamın Türkiye'yi ziyareti ve müşterek düşmana karşı birlik olacağımız hakkındaki sözleri, petrol vereceğini söylemesi bile millî izzeti nefsime dokundu. Ne günlere kalmışız? Siyaset nasıl bir komedi imiş.

Fizik yorgunluğunuzu gidermek için ne yapıyorsunuz? "Fital" diye bir damla vardır. Fosfor terkiplerinden yapılmış olan bu damla bedenî yorgunluğu gidermekte çok faydalı oluyor. Defalarca deneyip, müsbet netice aldım. Başkaları da kullanıp memnun kaldılar. Günde üç defa otuzar damlayı su veya herhangi bir mayi içinde içmek insana cidden enerji sağlıyor. Tavsiye ederim. Doktora sormağa da lüzum yok. Biliyorsunuz: Tibbiyede üç yıl okuduğum için, çeyrek doktor sayılırım.

Memleketin ve partilerin durumu, ciddiyetsizlik ve gayrimillilik gibi sinir bozucu sebepler ortadan kalkmadıkça iyileşemez amma, bir siperde savunma yapan askerler gibi, son fişegi kullanmadan ve süngüye davranmadan önce yenilmeği kabul edecek insanlar değiliz.

Derin saygılarımla son veriyorum.

Atsız

20 Şubat 1975

Azizim Hasan Oraltay Beğ,

13 tarihli mektubunuzu ve makaleyi aldım. Mart sayımız matbaaya verilmiş olduğu için Nisan sayısında basacağız. Şubat sayısını da birkaç gün önce postaladım. Devlet Kerey'in Amerika'ya gideceğini söylemişsiniz. Gittiyse yahut ne zaman gidecekse bana bildirmenizi rica ederim. Oraya boşuna nusha yollamayalım.

Altın Elbiseli Adam'a ait resimlerin renkli kopyalarından önce bir takım gönderin ve fiyatını bildirin. Ben onun parasını İsmail'e gönderirim. Resimleri alınca muhtelif kimselere gösterir, isteyenler için size tekrar müracaat ederim. Resimler kaç tane? Bana yolladığınız restore edilmiş resimden başkaları da var mı? Makalede yazdığınız gibi kaşık üstündeki yazılardan bu sefer hiç bahsedilmeyişi dikkati çekiyor. Bir de cesedin milâttan önceki 5-4. asırlara ait olduğunun nasıl tesbit edildiği de şimdiye kadar açıklanmadı. Acaba mezardan başka yazılar da çıktı mı? Size o Kazak dergi ve gazeteleri eksiksiz mi geliyor, yoksa aralarından bazıları eksik mi?

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim. Cenge'ye saygılar. Batır'la ablalarının gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

20 Şubat 1975

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Kalp yetersizliği denen arıza bende de, eskiden beri vardı ve halâ var. Zannederim, bu da yeni medeniyetin normal bir ârızası. Eskiden öldürücü idi. Şimdi bazen öldürüyor. İnsanın çevreye ve tabiata intibak hassası sayesinde bunu da yenmek imkânı sağlanmış oluyor.

Dediğiniz doğru: Artık elimde ne varsa, onları doğru yanlış bastırmalıyım. Mükrimin Halil'in Madrid Kütüphanesinde görülecek bir tek kitap yüzünden, Selçuklu tarihini yazamayışı gibi, ben de Türkçü bakışla Türk Tarihini bitirmeden bitmemeliyim. Kaldı ki, benimki ilmî iddiası olmıyan, sırf gençlik ve millet için yazılacak olan, fakat yeni bir görüş getiren tarih olacak. Yeni evimin bir dolabından müsveddeleri bulup çıkardım. 1942 de başlamış ve üç defa yazmıştım. Biri mufassal, biri orta, biri muhtasar. Şimdi mufassalını ele alarak düzeltmeğe başladım. Bakalım ne olur.

Türkiye yine bir dönüm noktasında bulunuyor. Komünistlerin fazla bir başarı kazanacaklarını sanmıyorum. Halk Partisinden, Oya Baydar'ın İşçi-Sosyalist Partisinden, Vatan Partisinden sonra, bir de Türkiye Emekçi Partisi kuruldu. Mehmet Ali Aybar ve Behice Boran'ın da birer parti kurmak üzere oldukları söyleniyor. Demek ki, Kömünistler 6 ya bölünmüş halde çalışıyorlar. Artık Moskova'nın tek başına borusu ötmediği için, seçimde birleşmeleri düşünülemez. Buna karşı kendilerine milliyetçi diyen güruh da beş parti halinde bölünmüş olarak kalıyor. Bazı milliyetçi profesörler bunları birleştirmeye çalışıyor amma, ordudan sert bir ihtar almazlarsa, birleşeceklerini ummuyorum. Buna rağmen Türkiye'nin nasıl bir duruma gireceği meçhul. Martı ve Haziranı bekleyeceğiz.

Sağlık durumunuzun iyi olmasını dilerim. Ben de, türlü usullerle, kendimi korumağa çalışıyorum. Aralıktan Martın sonuna kadar olan devre kalp arızalıları için kritik devredir. Tabii, siz de, her ihtimale karşı, tedbirlisinizdir. Ankara'dan ge-

lenler kalorifer bacaları dolayısıyla havasının sağlık bozucu, hattâ tehlikeli olduğunu söylüyorlar. Siz hep Ankara'da mı kalacaksınız?

Derin saygılarımı sunar, sıhhatte olmanızı temenni ederim.

Tanrı Türk'ü korusun.

Atsız

2 Mart 1975

Muhterem Adile Hanım,

Vefalı dost mektubunuz bana, bu kalabalığım içindeki yalnızlıkta, bir deste teselli oldu. Hiç bir şeyi yokken, bir kaç saat içinde göçen Nejdet Sancar'ın kaybı beni ciddi sarstı. Türkçülük cephesinde doldurulmaz gedik açıldı. Her şey oldu amma, yapacak bir şey yok.

Mektubunuzda "son aylarda ölüm bana çok yakın olduğu için..." diye başlayan cümlelerinizi anlamadım. Bu ne demek? Ben mi yanlış anladım, yoksa siz de mi hastasınız?⁽¹⁾, ölüm size neden yakın olsun?

Eğer hasta iseniz, ben de size, elimden başka bir şey gelmediği için, "Tanrı sizi korusun" diye dua edeceğim⁽²⁾. Dilerim ki, başka bir kasıtlı yazdığımız cümleyi ben karamsar olarak anlamış olayım.

(1) O yıl ciddi bir sağlık krizi geçirmiş, haftalarca hastanede yatmıştım.

(2) Bazıları tarafından dinsizlikle suçlanan Atsız, sırasına göre şu veya bu dini ve özellikle cahil yobazlığı eleştirmekle beraber, Tanrının varlığına inanan bir insandı ve, görüldüğü gibi, burada dua etmekten söz ediyor. (A. Ayda'nın dipnotu)

Derin saygılarımı ve rahatsızsanız çabuk şifa temennilerimi yollarım.

Tanrı sizi korusun.

Atsız

26 Mart 1975

Muhterem Adile Hanım,

24 Şubat tarihli taziyet mektubunuza, o perişanlık arasında, cevap verememiştim. 19 Mart tarihli mektubunuz beni harekete geçirdi. Geçmiş olsun! Tansiyon denilen nevezuhur hastalık bende de var. Vaktiyle galiba altı yıl önce, bir defa benim de tansiyonum 23 e çıkmıştı. Hiç bir şeyden haberim yoktu. Baş dönmesi duymuyordum. Başka bir rahatsızlık için doktora gittiğim zaman, tansiyonumu ölçen hekim hanım, adeta korkulu bir sesle: "Tansiyonunuz 23!" deyince, bir şey anlamamış, ne olur der gibi yüzüne bakmışım. Fakat hekim hanımın, tansiyonu ihtiyatsızca düşürmek için verdiği ilâçlar ve tavsiyeler az kalsın beni öldürecekti. Tansiyonun birden düşmesiyle öyle bir halsizliğe uğradım ki, yataktan kalkamaz oldum ve esrarkeş gibi bir uyuşukluğa düşerek, artık bir daha kalkamam diye düşünmeğe başladım. Uzun süren hastalığımı duyan iki Doğu Türkistanlı Kazak beni ziyarete geldikleri zaman, hastalığımı sordular. Tansiyonum 23 e çıkmış deyince, seksen yaşlarında olan Hacı adındaki Kazak: "Bir şey değil. Benimki 28" diye cevap vererek beni hayretler içinde bıraktı. Yalnız et ve kımızla beslendiği için, yüksek tansiyona alışkın bir bünyesi olan seksenlik Kazak için 28 tansiyon bir problem değildir. Ondan sonraki hayatımda da tansiyonum bir türlü rayına oturmadı. Hattâ, hastanede muayene olunurken, iki ayrı serviste, yarım saat içinde, çok farklı iki ayrı netice alındığı oldu. Doktorlar buna asabî tansiyon diyorlar.

Bu kadar uzun sözlerden maksadım şu: Acaba sizinki de asabî tansiyon olmasın? Meslek hayatınızda uğradığınız bariz haksızlıklar, millî meselelerdeki daimî sinir bozucu aksaklıklar, normal bir insanın tansiyonunu bozmak için kâfi. Bir de tansiyon bozucu mevsimin sonlarında bulunduğumuz için, bir iki hafta daha irade kuvvetiyle durumu idare etmeniz gerekiyor. Sizin yetiştiğiniz bölge umumiyetle sağlam yapılı insan yetiştirdiği için bu tansiyonu yeneceğinize eminim. Yaşınızı bilmiyorum amma, torunlarınızdan bahsettiğinize göre 50 dolaylarında olmanız icap eder. Bu yaş henüz yıpranma yaşı değildir. Bu ukalâlıklarımı mazur görün. Her dostun, her ülküdaşın kedere beni de kedere boğduğu için söylüyorum.

Ötüken'in Mart sayısını Nejet'e tahsis ettik. O yüzden geç kaldı. Mart sonunda çıkacak. Onun yokluğunu Ötüken dolayısı ile de hissedeceğiz.

Size tekrar geçmiş olsun der, sıhhat haberlerinizi beklerim.

Derin hürmetlerimi gönderirim.

Tanrı sizi korusun.

Atsız

29 Nisan 1975

Azizim Turan Beğ,

Kederli mektubunuz beni de kedere boğdu. Duygularınızı çok iyi anlıyorum. Bostancı'ya taşındığımız kış, Hakan henüz iki buçuk yaşında iken hastalanmış, hatta bir ara zorla yürüyecek hale gelmiş, ölecek mi kaygısı beynime işlediği için perişan olmuştum. Hakan benim manevî torunum olduğu halde içine düştüğüm kedere hatırladıkça öz oğlunuzu kaybeden sizin mateminizi elbette herkesten iyi kavrarım. Reşide'nin Afşın için 16 yıldır süren yasını gördükten sonra evlât acısının ne demek olduğunu tabii, çok iyi anlıyorum. Tanrı size ve annesine sabır versin. Ne diyeyim...

Ötüken'in Mart sayısı Nisan ortalarında çıktı. Kürşat'ın haberini verdik. Belki yakınlarınıza gönderirsiniz diye size yedi sekiz sayı gönderdim. Mektup da yazdım. Tabii hepsini Eröz Kitabevi adresine postaladım. Bilmem size oradan yolladılar mı? Nisan sayısı da belki yarın bana gelecek. Sançar'ın ölümünden doğan şaşkınlık Ötüken'in Mart sayısını dağıtmış çıkardı. Cenazeye gelenlerin adları bile yok. Yalnız birkaç kişi var. Bunu Nisan sayısında telâfi etmek için bir liste hazırladım ama bilmem o da doğru ve tamam mı?

Ben sağlığıma dikkat etmeye çabalıyorum ama benim iradem dışında birçok can sıkıcı şeyler oluyor. 24 Mart tarihli celsede mahkeme boşanmamıza karar verdiği için çok memnunuz. Şimdi bunun temyiz süresini beklemek, kesinleşmesini beklemek lâzım. Onun için de 6-7 ay lâzım. Reşide ve Kâniye iyiler. Hakan'la aram iyi ama her gelişinde sekiz on defa kavga edip darılıyor, sonra barışıyoruz. Maltepedeki evin bahçesinde solucan öldürüp bana boa yılanlarını öldürdüm diye anlatıyor. Çok palavracı, çok da komik bir şey oldu. Tabancasını sol eline alıp atış yaparken sağ eliyle atmasını söylemişim. Niçin diye sormuştu. Askerler öyle ateş eder demiştim. Sol elle atarsam ne olur diye sormuştu. Ayıp olur deyince bir ara düşündükten sonra: "Solcu mu derler" diye sormuş, beni güldürmüştü.

Lif kopukluğunun tamamen geçmesi için hem biraz ruhî huzura kavuşmanız, hem de tedaviyi sıkı olarak takip etmek lâzım. Acaba Yenge Hanım ne yapıyor? Nerde? Doğrusu başınıza gelenin tek adı vardır. O da felâkettir. Yaşadıkça dayanmaya mecburuz. Size bir tane Ötüken gönderiyorum. Nisan sayısı gelince ondan da göndereceğim. Mayıs sayısı da baskıda ama ancak Mayıs sonunda çıkar. Bu matbaa biraz çapaçul. Sökecekilere dergi göndermekte devam ediyoruz.

Ben hapiste iken bana Serepax adında bir müsekkin ilâç vermişlerdi. Sabah akşam iki tane alıyordum. Çok iyi gelmişti. İnsanı kederden ve karamsarlıktan kurtarıyordu. İsterseniz doktorlara sorup siz de alın. Faydasını göreceksiniz. Kâniye'ye de ben aldım. Kullandı. Memnun kaldı.

Unutkanlığa karşı en iyi ilâç da "Fitinal" denen damla. Günde üç defa yemeklerde otuzar damla kullanırsanız çok faydasını göreceksiniz. Maddî ve manevî yorgunluğu gideriyor. Onu da yıllardır kullanıyor ve faydasını görüyorum.

Size tekrar sabırlar dileyerek selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim. Yenge Hanıma hürmetler. Tanrı'nın rahmeti minicik Kürşad'ın üzerine olsun. Yazdığınız ağıtı bekliyorum.

Atsız

12 Mayıs 1975

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Ben de, aşağı yukarı, sizinkine benzer bir ruh haleti içinde yaşıyorum. Miliyetçi hükûmet denen kalabalıktan ümidim yok. Yalnız, hiç olmazsa, komünist değiller, diyerek avunmağa çalışıyorum. Aralarında Erbakan buldukça, bu hükûmetin de ummadık bir anda yıkılması hiç de imkânsız değil.

Siz acaba tekrar üniversiteye dönemez misiniz? Muhtelif çevrelerdeki dostlarınız vasıtasıyla, yeniden ve tabî bu sefer profesör olarak avdetinizin kanunî bir şekli bulunamaz mı? Herhalde hariciyecilik daha yorucudur. Üniversitede milliyetçi bir profesörün bulunması ise, büyük bir kazançtır.

İsmail Cem'i savunmak için kalabalık bir profesör, doçent, asistan güruhunun ortaya atıldığını gördükçe insanın bu dünyada Türk kalmadı mı, diyesi geliyor.

Ben, kuvvetim nisbetinde Türk Tarihi üzerinde çalışıyorum. Sizi dinliyorum: Eksigine gediğine bakmadan bitirmeğe uğraşıyorum. Bunun millî bir hizmet olacağına inanıyorum.

Size sağlık ve huzur dileklerimle birlikte, derin saygılarımı gönderirim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

20 Mayıs 1975

Kardeşim Muzaffer Amca,

Müjdeli mektubunu aldım. Yalnız ben müjde diyince önce doğum oldu da Lâlehan'ın beşizleri (yani beş portakal biraderler) doğdu sandım. Fakat herhalde o da bu mektup gelinceye kadar olur. Hem nüfus artar hem de Lâlehan hepsini birden büyütür, birdenbire feraha kavuşur. Birincisinin adının "Kayıhan" olacağı evvelden kararlaştırılmıştı. Ötekilerine de sırasıyla "Tombalak", "Yuvarlak", "Toparlak" ve "Apalak" adlarını koyarak meseleyi halledersiniz. Bize de hemen bildirirsiniz. Ötügen'in haziran sayısına koyarız. Mayıs sayısı çıkmak üzere.

Reşide dün motorlu ile Ankara'ya hareket etmişti. Bugün oradadır. Belki sizleri görür. Kuvvet komutanlıklarına yapacakları bağışları bizzat vermek üzere yola çıktı. Şimdi ben Müsteşar Yardımcısı kardeşlerimize bir liste vereyim. Aslında Zeki'nin Öğretmen Okulları Genel Müdürü, Veli'nin de orta öğretim Genel Müdürlüğünü daha faydalı bulurdum ama ikisi de gayet akıllı ve becerikli şahsiyetler olduğundan yine de büyük hizmetler yapabilirler.

1) Türkçü öğretmenlerden "Yüksel Turhal" CHP tarafından müdürlükten alınarak bir ortaokul öğretmenliğine tayin edilmiş, Danıştay kararına rağmen uzun süre orada bırakılmıştı. Gayet mücadeleci olduğu için nihayet kendisini Afyon Ticaret Lisesi tarih öğretmenliğe naklettirdi. Gayet çalışkan, iş bilir, gözüpek ve Türkçü bir kişidir. Kendisini bir lise müdürlüğüne tayin etmek çok faydalı olur. Hatta ıslaha muhtaç bir liseye gönderilirse orasını düzeltir.

2) Kabataş Erkek Lisesi Edebiyat Öğretmeni "Gözde Hala-zaoğlu" vardır. Türkçü olduğu için renksiz ve yavaş babasıyla darılmıştır. Yeri iyi ise de o civardaki "Ortaköy Kız Öğretmen Okulu" müdürlüğüne getirilmesi bu okuldaki sol faaliyeti durdurur.

3) Antalya'nın Serik Kazasının Eskiyörük köyünde öğretmen bir Murat Çetin var. Gayet iyi ve dürüst öğretmendir. Genç olmasına rağmen dört çocuk babasıdır. Yıllardır öğretmenlik yaptığı bu köy sarp ve ıssız bir yerde olduğu için ve kendi 10 yıllık mecburî hizmetini doldurduğu için kaza merkezlerindeki bir okula tayinini istemiş, hizmetinin (mecburî) 12 yıl olduğu söylenmiş, ispat belgeleri dikkate alınmamıştır. Ortaokula gidecek çocuğu için bu gayretli ve milliyetçi öğretmenin kaza merkezine nakli iyi olur.

4) Bizim Mustafa Kayabek'in de derdi var: 1710 sayılı kanuna göre eski eserlerin alımı satımı ruhsata tâbi. Kayabek, İstanbul Türk-İslâm Eserleri Müzesi Müdürlüğü kanalı ile ruhsat almak için Millî Eğitim Bakanlığına müracaat etmişse de bugüne kadar cevap alamamıştır. Bu kanunî müracaatların sonuca bağlanmasını rica etmekte.

5) Elâzığ'ın Maden kazasında, Atatürk İlkokulunda öğretmen Ufuk Topçu Hanım var. Yeni evlendiği eşi Etibank'ta çalışan bir teknisyenmiş. Çevresi hep CHP'lilerle dolu olduğu için adama hiç rahat vermiyorlarmış. Bu yüzden şimdiye kadar durumdan memnun olan Ufuk Topçu bezgin bir hale gelmiş. Başka bir yere tayin edilirse kocası da kanun hükmünce oraya tayin edileceğinden Türkçü bir öğretmen kurtarılmış olur.

- Muhsin sizden döndükten sonra bana uğradı. Hislerinde yumuşama var. Beş portakal biraderlerin doğumu onu daha da yumuşatacaktır. Bebekte oturmaya razı olduğunu ben de sezdim. Umumiyetle doğumdan sonra sekizinci günde hastaneden çıkarıyorlar. İstanbul'a geldikten sonra da bir süre Neri-man Yenge'nin beraber bulunması faydalı olur. İnşallah işlerin hepsi yoluna girer. Oraltay'ın dairesindeki kedi kılıklı kiracı mazot paralarını vermeden kaçtı. Şimdi o daire boş. Senin biran önce gelmeni bekliyoruz. Gel de yönetici ol.

– Ben Türk Tarihi'ne aralıksız çalışıyorum ama bir yıldan önce basıma veremem. Sağlıksal durumum arada bir beni sıkmasa daha da çok çalışabilirim. Fakat her zaman bir ârıza çıkıyor. Bakalım.

En mühim mesele okullar için yeni bir müfredat hazırlamaktır. Türkçe, Türk tarihi, Türkelleri Coğrafyası, Yurttaşlık Bilgisi (ahlâk da bunun içine alınabilir) orta dereceli okulların ilk sınıfından son sınıfına kadar her yıl biraz daha geniş olmak şartıyla okutulmalıdır. Bu derslerin kitapları tek olmalıdır. Komünist öğretmenlerin fesadına son vermek için hepsini usulüyle tasfiye etmekten başka çare yoktur. Bir okuldan alıp başka okula vermek yılanın yer değiştirtmekten başka bir şey değildir. Bakanlığın emrinde okul dışı ne kadar yer varsa bunlar oralara tayin edilmeli, sık sık teftiş görmeli, kusurları olanlara göz açtırılmamalı. Yıllardır zehirledikleri çocukların durumu meydanda. Bu hal devam ederse Türkiye batar. Seçime kadar iki buçuk yıl var. Erbakan mızıkçısı yine bir oyun bozanlık etmezse bu süre içinde epey iş yapılır.

Tanrı kolaylık versin. Sofuoğlu ve Soysaldı'nın orada olması bana huzur veriyor. Tanıdığım başka isimler olsa onları da tavsiye ederdim ama onlar benden daha iyi bilirler.

Selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim. Neriman Yenge'ye hürmetler. Çocukların, damat beyin gözlerinden öperim. Veli ve Zeki Beylere de tebrik ve başarı dileklerimi ulaştırmanı rica ederim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

11 Haziran 1975

Azizim Refet Körüklü Beğ,

Mektubunuzu, şiirinizi ve Nejdet'in resmini aldım. Teşekkür

ederim. Ötüken'in Haziran sayısının yazılarını gençler bugün aldılar. Şiirlerinizden birisini koyduk. Salih'in mezar kitabesi için yazdığımız dörtlüğü de koyduk. Muzaffer'le birlikte dünyayı idare edişinize gıpta ettim. Ben hiç böyle idare edememişim. Eğer Ötüken'in işi olursa yaşasın Cumhuriyet demektir. Biz de İzzet'le birlikte geçende Kartal'a notere gittik. Ötüken'e gelen paraları şimdiye kadar ona veriyorlardı. Şimdi akılları başlarına gelmiş. Daha doğrusu gitmiş olacak ki, parayı alabileceğine dair benim müsaademi bildiren noter senedi istemişler. O Haydarpaşa'dan, ben Bostancı'dan aynı tirene binerek Kartal'da buluşmak için sözleştik. Tiren çok kalabalıktı. Kartal'da durduğu zaman telâşlı bir kadın iki tane minimini ve tombalak kızını bırakarak kendini vagona attı. Çocuklar arkasından anne diye ağlamaya başladılar. Ben İzzet'i unutarak miniklerle meşgulken yanımda birisi "Yaşasın Saltanat" diye bağırdı. Neyse ahmak kadın, tirenden indi de ben de başımı kaldırıp baktım. İzzet parola veriyordu. Halbuki parolamız yaşasın kiralık olacaktı. Kalabalıktan korkup kiralık diyememiş. saltanat demiş. Velhasıl biz de burada dünyayı idare ettik. 9 Haziranda Hakan 5 yaşını doldurdu. Altısına bastı. Annesinin yaptığı keki bıçakla bizzat kesti. Herkese bol bol ikram etti. Şaka maka derken herif koca adam oldu. Ben fırsat buldukça Türk Tarihi ile meşgul oluyorum. Bu gidişle bitmesi için benim 10 yıl daha yaşamam lâzım. Bakalım Erik Yanaklı izin verecek mi?

Selâm ve sağlık dilekleriyle bitireyim. Münevver Yenge'ye hürmetler. Neslihan'la Osman'ın gözlerinden öperim.^(*)

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

(*) Refet Köroğlu'nün kızı ve oğlu. Her ikisi de yetişkin birer aydın olan bu gençler ayrı tarihlerdeki trafik kazalarında hayatlarını kaybetmişlerdir.

20 Haziran 1975

.....

... Hayat tecrübelerinin verdiği bir soğukkanlılıkla Türk ırkının tekrar kalkınma ve yükselme devrine girdiğini güvenle söylüyorum. Hattâ, bugün yeniden vurulacak en korkunç darbeler de Türklüğü öldürmek için artık çok geç kalmıştır. Millî şuura sahip Türklerdeki bu birleşme arzusu, hiç bir yerden direktif almadan, kendi kendilerine gösterdikleri bu yardımlaşma ve disiplin duygusu yarının nasıl olacağını şimdiden belirtiyor.⁽¹⁾

.....

Atsız

4 Temmuz 1975

Azizim Refet Körüklü Beğ,

Mektubunuzu alıp Muzaffer Amca ile dünyayı idare ettiğinizi öğrenince gayet memnun oldum. Biz de burada İzzet Amca⁽²⁾ ile dünyayı idare ediyorduk ama İzzet ortadan kayboldu. Güzelyaliya taşınalı irtibat ve bağlantı ve râbîta ve ilişki tüm kesildi. Bir hafta önce bana gelmişti. Ötüken'in Haziran sayısının parasını verecekti. Vermeyi unutup gitti. Hay bunak hay diyeceğim ama ben de parayı istemeyi unuttum. Eğer o günlerde gençler Ötüken'i getirselerdik parasını alamayacaklardı. Çünkü ben henüz maaşımı almamıştım. Dün maaşımı aldım

(1) Bu önemli mektup, "Böyle idiler yaşarken" adlı kitabımdaki Atsız'la ilgili yazımı yazdığım zaman elimde iken, bugün bulamadığım mektuplardandır. Hatırladığına göre, biri ısrarla mektubun tamamını görmek istemişti. Ben de, gösterdikten sonra, mektubu yerine koymayıp, şimdi hatırlamadığım bir yere koymuş olsam gerek.

(2) İzzet Yolalan.

ama Haziran sayısından henüz haber yok. Bu akşam veya yarın akşam belki gelirler. Ondan sonra gelsin ambalajlar. Bereket versin Kâniyeler dün geldi. İktidara geçtiğimiz zaman Kâniye⁽³⁾ ile Kâmuran'ı ambalajcıbaşı yaparız. Bu yeni Milliyetçi Hükûmetten pek fazla ümidim yok. Erik Yanaklı⁽⁴⁾, bu memleketeye öyle muktedir adamlar göndermiyor.⁽⁵⁾ İbişler, gebeşler, hödükler, hımbıllar, bönler, avanaklar, alıklar, dangalaklar çoğaldı. Onlar çoğaladursun akıl sahipleri sindi. Şimdi biz bu aklımızla Güzelyalıda devlet kurmaya kalkarsak Birleşmiş Milletler ne yapar bilemem.

Muzaffer Amca emekli olduktan sonra artık burada birleşip bir Emekli Sandığı kurar ve birbirimize maaş bağlar, fazla paramızla da, Kıbrıs Rumlarına yardım etsin diye Kızılaya bağışta bulunuruz.

Acaba Selenge⁽⁶⁾ ne yapıyor? Okula başladı mı? Belki de nişanlanmıştı bile.... Hey gidi zaman hey... Rüzgâr gibi geçiyor.

Hakan⁽⁷⁾, getireceğiniz Ankara ayısının boyunu soruyor. İki elini açıp kapayarak bu kadar mı, bu kadar mı diye soruyor. Ben de belki fil kadardır diye cevap veriyorum. İstanbul'un sıcaklarından yaz nezlesi oldum. Fakat Lokman Hekim ve Hipokrat'tan sonra en meşhur doktor olduğum için kendimi tedavi ettim⁽⁸⁾. Şimdi de Kâniye'yi tedavi ediyorum.

Bizim fakirhaneden Körüklü ve Eriş obalarına selâm, sevgi ve sağlık dileklerimi gönderirim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

(3) **Kâniye**: Atsız'ın mânevî kızı

(4) **Erik Yanaklı**: Atsız "Tanrı" yerine bu deyimini kullanıyor. Bu deyim hoş bir hikâyeden veya olaydan kaynaklandığı anlaşılıyor.

(5) 1975 Nisanında kurulan AP+MSP+CGP+MHP koalisyonu

(6) **Selenge**: Muzaffer Eriş'in torunu

(7) **Hakan**: Atsız'ın mânevî kızı Kâniye'nin oğlu.

(8) Atsız, bu satırlarıyla, Askerî Tıbbiye'den ayrılmış olmasını, bu sebeple yan doktor sayılacağını ima ediyor.

26 Haziran 1975

Çok Muhterem Adile Ayda Hanım,

Milletin ve memleketin halini görüp, bedbinliğe kapılmakta haklısınız. Ahlâkın sukutu, hayvanî bir kazanç hırsı, partilerin birbirini yemeleri, dış dünyanın bize karşı takındığı tavır ortaya korkunç bir manzara koyuyor. Fakat buna rağmen ümitler kaybolmuş değildir. Tarihimizde bundan daha müthiş devreleri atlatmış bir millet olarak, vartadan kurtulma yollarını bilmekte tecrübemiz var. Kıtık ve hastalıkla insan ve hayvanların onda sekizinin öldüğü, Türklerin ölü hayvan ve insan kemiklerini dövüp un haline getirerek, kızgın demirle kavurup yediği, öylece yaşayıp kurtulduğu ve yine yükseldiği devirler geçirilmiştir. Yalnız Orta ve Batı Anadolunun 30-40 parçaya bölünüp boğuşulduğu zamanlar olmuştur. İkinci Mahmud çağında Rumeli, İstanbul ve Ege'de Rumların çoğalıp, bütün deniz ticaretini ellerine alarak zenginleştiği, buna karşılık Türklerin yoksulluktan bitkin hale gelip, donanmaya bile efrad bulunmadığı ve donanma personelinin dahi Rumlardan alındığı, Etniki Elefteriya Cemiyetinin aynı anda bu bölgelerde ihtilâl ve katliâm yaparak Bizansı kurmağa karar verdiği ve devletin, bütün memurları ve Türkleri, silâhlı gezerek, her ihtimale karşı hazır bulunmağa çağırdığı günler olmuştur. Daha dün de, Türkiye'nin büyük bölümünün işgal edildiği, Çerkeslerin bile, Türkiye içinde, ayrı devlet kurmağa kalktığı bir devir atlatılmıştır.

Bütün bunlara rağmen, 3000 yıldır devletle yaşamağa alışmaktan doğan manevî bir kuvvetle Türk milleti bunları yenmiş, tehlikeleri yok edebilmiştir. Bugünkü buhran dahi atlatılacaktır. Diyarbakır hâdiseleri bir Kürt ayaklanmasıdır. Talebe hareketleri komünist hazırlanmasıdır. Fakat bunların karşısında henüz susan bir yığın var ki, bir şahlanırsa, komünistini de, Kürdünü de bir anda yok etmeğe kadirdir. Şu var ki, bu Oğuz taifesi başını taşa çarpmadan tehlikeyi kavrayamıyor. Fakat artık taş ona çarpmağa başlamış ve uyanma alâmetleri belirmiştir. Bu sebeple, madalyonun öteki yüzünü de düşünerek, karamsarlığı uzaklaştırınız. Kendi hayatımızın aksi gidişleri de bizi bedbinleştiriyor. Bir geçiş devresindeyiz. Bir makalenizde çok güzel bir cümleiniz vardı. Şu anda ancak mealini söyleye-

bileceğim: “Fertler gibi milletler de, çaresiz kaldıkları zaman maziyi hatırlar” gibi bir şeydi amma daha güzeldi.

Siz, bunu söyleyen Türkçü aydın olarak, maziden gelen hızın sendelemeyi önleyeceğini düşünün ve müsterih olun.

Size, size lâayık bir vazifenin verilmeyişine hayret ediyorum. Belki de kadınların çarşafıanıp kafes arkasında oturmasını isteyen Erbakan zihniyeti buna engel olmuştur. Sağlık dileklerimi yollar, derin saygılarımı sunarım. Tanrı Türkü korusun.

Atsız

7 Ağustos 1975

Muhterem Adile Hanım,

İstanbul'da moralinizin düzelmesi ne güzel! Benim için moral düzeltici sebepler doğmuyor. En başta oturduğum apartmanın gaileleri. Bir takım iptidaî, avam tabakasından insanlarla mesken ortaklığının acısını çekiyorum. Son müjdeli haber elektrik ve suyumuzun kesileceğı haberi oldu. Sebep bazı ailelerin alım vergisini halâ yatırmamış olmaları. Onlara elektrik veya suyun kesilip kesilmemesinin farkı yok ki...

Memleketin durumu da ayrı bir üzücü mesele. Lider denemelere hiçbir güvenim yok. Yunan'ın yeni aldığı uçaklar Atina'dan Diyarbakır'a gidip dönecek güçte imiş. Bundan, Yunanlılarla yapılacak bir savaşın bize büyük zayiata mal olacağı neticesi çıkar. Çünkü sade uçak değil, füze atar deniz birlikleri de alıyorlar. Bizim ise, yedek parçalarımız bile yeterli değil.

Bu şartlar altında "Türk Tarihi"nin hangi hızla yürüdüğünü tahmin edersiniz.

Derin saygılarımla

Tanrı Türkü korusun.

Atsız

5 Eylül 1975

Çok Muhterem Adile Hanım,

Sizinle telefon konuşması yaptıktan sonra, vaktiyle okuduğum bir hikâyeyi hatırladım: İnsanlığın tarihini öğrenmek için, ilmî bir heyet kuran genç bir hükümdar otuz yıl sonra kendisine bir kaç cilt halinde takdim olunan özetleri de çok bularak, daha kısaltılmasını istemiş. Bir kaç yıl sonra insanlık tarihini tek cilt halinde ihtisar eden ve artık, arkadaşları ölmüş olduğu için, tek kişi kalan, ilmî heyetin son üyesi hükümdarın huzuruna çıkınca, onu ölüm döşeginde bularak şaşırılmış. Hükümdar'ın: "Yazık! Bu kadar çalışmaya rağmen, demek insanlığın tarihini öğrenmeden öleceğim" demesi üzerine, yaşlı bilgin: "Üzülmeysin hükümdarım, ben size insanlığın tarihini kısaca anlatayım: İnsanlar doğdular, ızdırap çektiler ve öldüler" diyerek, beşer tarihinin bir kaç kelimelik en kısa özetini yapmış.

Hayatın unutulmayan tarafı da yalnız ızdıraplar olduğuna göre, bu hikâyede bir hakikat payı olduğu muhakkaktır. Ben, Askerî Tıbbiyede iken, yukarı sınıflardan bir talebe: "Hayatın elem olduğu doğan çocuktaki hayat belirtisinin ağlamak oluştundan bellidir" demişti.

İnsanlar birer kap gibidir. Hayatın kederiyle dola dola, öyle bir an gelir ki, gülmek unutulur. Bereket versin, insan ızdıraba alışır da yaşamağa devam eder. Kızınızın "sürgüne" gitme-

si ülel'emir baylar için gayet basit bir hâdisedir. Fakat kızınız için ve sizin için bunun manası çok başkadır. Hayattaki tek sıkıntı bu sürgünden ibaret kalsa, mesele kolaylaşırdı. Fakat bir çok küçük sıkıntılar birike birike büyük bir yekûn tutunca iş değişiyor. Size ve kızınıza sabır dilemekten başka ilâç yok. Eğer kızınızın Millî Eğitim Bakanlığı içinde görev alabilecek durumu varsa ve kendisi isterse, lûtfen bana bildirin. Bir dostum var, ona yazarak, bir imkân araştırayım.

“Yolların Sonu” hakkındaki, ülküdaşlıktan doğan, iltimaslı takdirlerinize teşekkür ederim. Bu takdir, sizin gibi salâhiyetli birisinden geldiği için, cidden memnun oldum. İki mektubunuza tek mektupla cevap vermemin sebebi bizim de başımızda mühim bir derdin bulunmasıdır: Apartımanımızdaki daire sahiplerinden bazıları emlâk ahm vergisini şimdiye kadar yatırmadıkları için, topyekûn su ve elektrigimizi kesmeğe kalktılar. İstanbul'un diğer bazı bölgelerinde böyle bir durum karşısında yalnız vergi vermeyenlerin elektririk ve suyu kesildiği, doğrusu da bu olduğu halde, bizde bu usulün tatbikine yanaşmadılar. Belki iki haftadır bu işle uğraşıyoruz. Zavallı Reşide Sançar bu haliyle yorulup bitkin bir hale gelinceye kadar resmî dairelerde uğraşiyor, bazı dostlarımız da bize yardım ediyor. Bana da, bu hengâmede, telefon santral memurluğu vazifesi kalıyor. Telefonum olduğu için, telefonla yapılacak işler bana düşüyor ve bazen uzun süre gelecek bir cevabı telefon başında, nöbetçi gibi bekliyorum.

Hele suyun kesilmesindeki faciaya kimsenin aldıracağı yok. Herkes keyfinde, seyrinde, seyranında... Ben hapishanelerde türlü sıkıntılar arasında, bilhassa su sıkıntısı çekmiş, cezaen nefer olarak yaptığım askerlik hayatımda, sabun olmadığı için, toprakla yıkanmış, karavanalardan yemek yemiş bir insanım amma, artık 71 yaşında ve kitap yazmanın huzurunu ararken, bunlar ağır geliyor.

Kendi kendimin doktoru olmağa çalışarak, ki herkes için az çok doğrudur, sıhhatimi korumağa uğraşıyorum. Sizin de sıh-

hatte olmanızı yürekten arzu ettiğim için, Isoptin almanızı rica etmiştim, yine de ediyorum. Emin olun, hiç bir fena yan tesiri yok. Bazı ilâçlar, bilhassa sülfamidler, bazı bünyelerde allerji yapar amma, Isoptin onlardan değil. Her gün, üç defa, bazen de iki defa alarak, kalbinizi hastalıklardan koruyabilirsiniz. Uykunuz da mühim. En iyi teskin edici ilâç Serepaks'tır. Baş ağrısı yapmaz.

Vaktiyle, Dr. Mazhar Osman, bir yaşındaki uykusuz ve asabî oğlum Buğra'ya bile aylarca kullandığımız müsekkimler vermişti.

Bahsettiğim gaile dolayısı ile, cevapta gecikmemi bağışlayın. Bazen, hiç bir şey yapmadığım halde, herhangi bir iş için vakit bulamıyorum. İşte asıl ömür törpüsü günler bunlar oluyor. Yoksa, dört başı mamur olduktan sonra, çalışmamak, ancak bazı profesörlerle mebuslara has bir karakterdir.

Derin saygılarımı ve sağlık dileklerimi bildirerek bitireyim.

Tanrı Türkü korusun. Siz de, halis bir Türk olduğunuz için, sizi de korusun.

Atsız

8 Eylül 1975

Azizim Turan Beğ,

1 Eylül tarihli mektubunuzu ve 150 lirayı aldım. Teşekkür ederim. Ötükenleri ev adresinize muntazaman gönderiyorum. Ağustos sayısını da postaladım. Arada elinize ulaşmayan varsa bildirin. Postada daima böyle azizlikler oluyor. Mektubunuzu alınca abone olduklarını bildirdiğiniz diğer dört kişiye de son beş sayıyı yolladım. Çünkü onlara uzun süredir göndermiyorum.

dum. Dediğiniz doğrudur: Zenginler, eşekliklerinden dolayı komünizmle mücadele edenlere yardım yerine, ilerde bize kötülüğü dokunmasın diye komünistlere el altından yardım ederler. Ediyorlar. Vehbi Koç bile yardım ediyor. Bunları gördükçe Allah belânızı versin diyerek onları kendi hallerine bırakmak en mantıklı iş ama ara yerde memleket de batacak diye gücümüz yettiğince mücadele ediyoruz. Size bu mektubumla birlikte "Yolların Sonu"nun 4. basımını da gönderiyorum. Önceki basımda bulunmayan dört manzume daha var.

Nevzat Beğ, kendi gönderdiği parayı herhalde Saruhanoğlu kardeşlere göndermiştir. Onlar derginin basımına nezaret ediyor ve bir kısım abonelere irsalâtı yapıyorlar. Fakat kendilerinin de ayrı bir matbaa işleri olduğu ve onunla çok uğraştıkları için ikisi de gayet dalgın ve unutkan. Bu kardeşler Tıp Fakültesinin bir takım evrakını basmışlar. 200.000 lira alacakları var. Bunu iki aydır alamıyorlar. Akşama kadar fakültede kapı kapı dolaşıp duruyorlar. Bir memur kendilerinden alenen rüşvet istemiş. Hem de % 10, yani 20.000 lira. Onu dövmeye kalkınca da: "Gelin gidelim, dekanın yanında da rüşvet aldığımı söyleyeyim. Ben 1300 lira aylıkla geçinemem. Bu rüşvet benim hakkımdır" demiş. Bu rüşvet masalını herkes biliyor. Dekan da biliyor. Fakat bu kurulu düzeni (!) değiştirecek kuvvetleri yok. Memleket baştanbaşa böyle ahlâksızlıkla dolu. Yalnız ümit veren bir nokta var: Kısa devre yedeksubaylığa giden gençlerden birkaçı üç günlük izinle geldikleri zaman ordunun iyi, disiplinli, araç gerek bakımından zengin olduğunu, küçük rütbeli pek çok subayın Türkçü olduğunu söylediler. Zaten o da ötekilere benzerse yandık demektir. Televizyonda seyrettiğiniz Bozkurt olayını Reşide Sançar da görmüş. Hatta buna dair bir yazı yazdı. Ötüken'in Eylül sayısında çıkacak. Eylül yazıları hazır. Telefonla gençleri aradım. Bulamadım. Yine Eylül sonuna veya Ekim başına kalacak. Siz Ötüken'e abone bulmak için kendinizi yormayın. Olan olur. Olmayanlara sözümüz yok. Bu Ötüken benim çok zamanımı alarak Türk Tarihi üzerindeki çalışmama engel oluyor. Çalışmam çok yavaş ilerliyor. Şu Erbakan zırzop laflarına Burhan Felek çok güzel bir cevap

verdi. Bilmem gördünüz mü? 35 gün sonra seçimleri göreceğiz. Netice yine Adapazarı Belediye Başkanlığı seçimi gibi olursa bakalım Erbakan ne diyecek.

O öğretmen hanımın Söke'ye tayini için Emin Bilgiç'e yazmamalı idiniz. Çünkü bu işe Kültür Bakanlığı değil, Eğitim Bakanlığı karışır. Şimdi siz acele olarak aynı talep ile şu adrese yazın: Veli Soysaldı, Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı. Kendisini benim tavsiye ettiğimi de yazın. Delidolu, gayet zeki ve cesur biridir. Dört müsteşar yardımcısı arasında kimse-den çekinmeden iş yapan odur. Emin Bilgiç biraz ihmalkârdır. İşi de çok. Benim mektubuma da cevap vermedi. Veli'ye hemen yazın.

Selâm ve sağlık dileklerimi, büyük acınız için sabır temennilerimi gönderir, Semiha Yenge'ye saygılarımı yollarım.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

Mogadon almayın. O hakikî bir uyku ilâcıdır. Büyük doz Serepaks alın. Müsekkindir. Günde iki defa (biri yatmadan bir saat önce) alsanız da olur. İnsana huzur veriyor. Ben hapishanede onu kullanıp çok rahatlardım.

12.9. 1975

Azizim Refet Körüklü Beğ,

Bu sabah çocuklara telefon ederek size son iki sayının gitmediğini, Muzaffere yollamalarını söyledim ama onlar âşık oldukları için unutulur. O sebeple ben, bendekilerden yirmişer tane gönderiyorum. Siz Muzaffere göre daha serbest olduğunuz için size postalıyorum.

Muayene neticemiz ne oldu? İnşallah bir şey değildir de dünyaya kızmaktan doğan bir ârizadır.

Yenge'ye hürmetler. Osman için Şaman duaları gırla. Size selâm ve sağlık dileklerimi gönderirim.

T.T.K.

Atsız

1 Ekim 1975

Azizim Hasan Oraltay Beğ,

18 ve 25 Eylül tarihli iki mektubunuzu ve yazınızı aldım. Teşekkür ederim. Yazınızı derginin Ekim sayısında çıkaracağız. Eylül sayısı hâlâ basılmadı ve beni canımdan bezdirdi. Türk televizyonunda da Bozkurt'un uğurlu olduğuna dair başka bir sahne geçmiş. Görenler anlattı: 26 Ağustosta başlayan büyük taarruza katılmış dört ihtiyar Türk köylüsünü televizyonda konuşturmışlar. Birisi şöyle anlatmış: 25 Ağustos 26 ya bağlayan gece birliğimizle sessizce ileri hareket ettik. Düşmana ertesi sabahki taarruz için yaklaşacaktık. Birdenbire önümüzden bir bozkurt geçince hepimiz sevindik. Kurt uğurdur. Savaşı kazanacağız dedik. Hakikaten de kazandık. Sizin Kökserik de aynı motifi ihtiva ediyor. Kazak'la Anadolu Türk'ü aynı kültür kalıntılarını saklıyorlar.

Türkiye yine karışık günler yaşıyor. Yine söz ayağa düştü. 11 gün sonra bakalım ne olacak. Şu 6 münhal mebusluğun hepsini kazansa da biraz daha kuvvetlenip yatırım ve ıslahat yollarına gidebilse. Yoksa memleketi yine anarşi bürüyecek. Erbakan bir facia. Zaten kazanmasına imkân yok. İki yıl sonraki seçimlerde yarıya inerse memleket biraz rahatlar. Asıl dert Ecevit. Barzani kaçaklarını Türkiye'ye almak istiyordu. Hakkâri'de Kürtler 6 jandarmayı öldürüp dağlara kaçtılar. Barzani'nin daha iyi silâhlı ve kalabalık çeteleri kabul olunsaydı ne olurdu, bununla ortaya çıktı. Maalesef hükümet yine acz

içinde. 12 Mart muhtırasından önceki durum yine başladı. İşçilerin grevleri, öğrencilerin nümayişleri ve vurmaları. Bir milliyetçi öğrenciyi yine öldürdüler. Dün gece radyoda parti liderlerinin ilk konuşmalarını dinledim de demokrasiden iğrendim. Bir daha dinlemem. Hepsi yalan söylüyor ve hepsi din istismarcılığı yapıyor. Bir teki "Tanrı" demedi. Cenâbı Allah, Cenâbı Hâk, Yüce Allah vesaire dediler. MHP de iyice yobazlığa başladı.

Buğra dönünce askere gidecek. Ötüken işinde bana yardım edemez. Söz veren gençler biraz sözlerinde dursa bu iş, ağır aksak da olsa yürürdü ama olmuyor işte. Herkes bir derdin peşinde. Ben de bu hengâme arasında Türk Tarihini yazmaya uğraşıyorum. Bakalım ecelden fırsat bulabilecek miyim? Yolbars (Reis Efendim) hakkındaki düşünceniz nedir? Bana onun hakkında bir kitap geldi. Çince. Kim yolladı bilmiyorum. Ankara'dan postalanmış ama zarf Taivan zarfı idi. Selâmlar. Cengeye hürmetler. Küçüklerin gözlerinden öperim.

T.K.K.

Atsız

2 Ekim 1975

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Bundan önceki mektubumda, size anlattığım hikâyeye itirazınızı anlıyorum: Hayat sadece ızdıraptan ibaret değildir. Güzel anları ve onların unutulmaz hâtıraları da vardır. Vardır amma, insan beyninde hem azdır, hem de, nedense, daha çabuk unutulurlar. Herhalde insanların sevince susamış olmalarının neticesi...

Türk Tarihine çalışırken, bir müddet Ankara'da Sinoloji profesörlüğü yapmış olan kadın bilgin Von Gabain'in Gök Türkler hakkındaki bir yazısında yer alan birkaç hüküm dikkatimi çekti: Acının insan benliğindeki asıl duyguları kamçılıyıp yük-

selttiğini yazıyordu. Yani, bir bakıma Göktürkler'in büyük devlet kurmalarındaki sırrın, başlangıçta çektikleri büyük acılarda olduğunu belirtiyordu. Edebiyatta da, büyük acıların bazen büyük eserlere ana olduğunun en güzel örneği Abdülhak Hâmid'in Makberi değil mi?

Bununla beraber, hayatın yaşanmağa değer olduğu hakkındaki fikrinizi kabul ediyorum. Şimdi beş yaşında olan manevî torunumun⁽¹⁾ geçen yıl bir gün, bana gelişlerinde, "Dedeciğim, seni özlemeğe geldim" diyerek, çocuk zekâsı ve muhakemesiyle söylediği sözleri işitmek bile bir ömrün ızdıraplarına değer.

Hele hayatta, manasız ve bayağı su ve elektirik meseleleri olmasa, telefon bekçiliği olmasa, hayat, kabuğu ile de yense⁽²⁾ yine lezzetli olan bir portakala benzeyecek amma, suyu çekilmiş bir portakalı, kabuğu ile yemek gibi, bazı insanlara nasip olan tuhaf tesadüfler hoş olmasa gerek.

Amerika'ya muhtacız. Fakat ona asla güvenilmez. Vaktiyle Çan-Kay-Şek'i bıraktığı, dün Vietnam'ı bıraktığı gibi, Türkiye'yi de bir anda feda etmesi işten değildir. Şu katolik Kennedy, Küba'daki Rus füzelerinin tehdidinden kurtulmak için, Türkiye'deki Jupiter füzelerini çekmedi miydi? Ford'un da Ruslarla yaptığı yumuşamağa dönük konuşmalarda, bizi feda etmeyeceği ne malûm? Zaten ittifakımızın en civcivli zamanında bile, Türkiye'nin "esnek savunma"sı diye önce Rus işgaline razı olup, sonra kurtarmak, böylece Amerika'nın tam uydusu olacak bir memleket yaratmak fikirleri yok muydu?

Türkiye için tek çare, zaman kazanarak, Rusya ile tek başına savaşacak hale gelmektir. Lehimize şartlar var: Rusyada iç

(1) Atsız, dede olma çağına gelince, bir küçük çocuğu manevî torun edinmiş. Bu, 25 Eylül 1968 tarihli mektubunda bahsettiği manevî kızının çocuğu olacak. (A. Ayda'nın dipnotu)

(2) Ben mektubumda, Fransızlarda şu atasözü bulunduğunu yazmıştım: "Hayat, kabuğu ile birlikte yenen bir portakaldır". Yani, tatlı tarafları da var, acı tarafları da. (A.A.)

çöküntü başladı. Türklerde büyük bir uyanma ve kalkınma var. Çin tehlikesi var.

Bunun hazırlığına on yıl önce başlansaydı bugün ilk uçaklarımızı çıkarmış olacaktık. Yere batası partilerin bayağı mücadelesi yüzünden, ciddî çıkarlarımız ihmal olunup gitti. İlk günü 6 parti liderinin radyo konuşmalarını dinledim de hepsine olan nefretim katmerlendi.

Böyle satırlarla başınızı ağrıtmayayım. Bu mektup, her halde, elinize bayram günlerinde geçmiş olacak. Bu vesileyle Bayramınızı da kutlar, derin saygılarımı sunarım.

Atsız

13 Ekim 1975

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Güzel süslemeli Bayram tebrikinizi bugün aldım. Teşekkür eder, ben de sizin bayramınızı, geç olmakla beraber, tebrik eder ve sağlıklar dilerim.

Bermutat bu bayram da bana külfetten başka bir şey getirmedi. Ötüken'i yöneten iki genç de, çok meşgul oldukları için, henüz Eylül sayımız bile çıkmadı.

Seçim maskaralığı da, çok şükür, bitti. 24 veya 27 Senatör çıkaracağını iddia eden Yobazlar Partisi bir veya iki Senatör çıkarabildi. CHP çoğunluk sağlayamadı. AP öteki partileri tamamen yutamadı. MHP üç senatörlük ve bir mebusluk ile hava alabildi. Şimdi, yine hepsi, kazandıkları zaferden bahsedecekler.

Bereket versin, Bayramın son günü, 5 yaşındaki torunum geldi de bir az neşelendim. Radyoda işittiği bir şarkıyı söylüyordu. İçinde aşk kelimesi geçti. "Aşk nedir?" diye sordum. Hiç

düşünmeden "çiçek" diye cevap verdi. Kumbarasında biriken paralarla yarış arabası alacakmış. "Onunla uçaktan hızlı gidebilir miyim?" diye sordu. "Hayır" dedim. "Uçağı kim geçer?" dedi. "Füze" dedim. Bir müddet düşündükten sonra: "Füze Allah'ı da geçer mi?" diye sormaz mı? Eskiden hep "Tanrı" diyordu. Galiba MSP ye intisap etti: İsm-i azâm'ı telâffuz ediyor. Bir de, çok konuştuğu için, "Anadolucu" olacağından endişe ediyorum. Bilmem, hiç dikkat etmiş miydiniz? Anadolucular çok konuşkan oluyor.

Bayram sırasında ben de fazla gevezelik ederek, Anadolu'lulara benzemeyeyim.

Derin saygılarımı sunarım.

Tanrı Türkü korusun.

Atsız

26 Ekim 1975, Pazar

Azizim Şaman,

Belki bir yıldır senden mektup gelmeyince yine Fin, Çin, Lapon, Japon, Tapon ülkelerinden birine gittin sanmıştım. Sonra seni tanıyanlardan bir yere gitmeyip Ankara'da olduğunu, doçentlik tezini veremediğini, çok üzgün olduğunu öğrendim. Ben de sıkıldım. Bizimkilerin başarı haberini aldığımız olmadığı için pek de yadırgamadım. Her neyse, mektubundan işin iç yüzünü öğrendim. Doktor olduğun için tebrik ederim. Fakat senin doktor olduğun bilim dalının adı "biokimya" değil, "biyokimya"dır. Siz gramer okumadan yetişen cumurluk nesilleri böyle yanlışları sık yaparsınız. Seni tanıyanlardan birisi dünyayı idare etmekle meşgul olduğunu, bu sebeple bazı ahbabların yanına gidip saatlerce konuşmayla vakit öldürdüğünü söyledi. Bu işleri ve siyaseti bırak. Ya yeni bir element keşf et, yahut gayet ucuza çıkacak öldürücü kuvveti büyük olan bir bi-

yokimyasal veya sadece kimyasal madde yap da Ürdün Kralığı'na savaş açalım.

Bugün sayım olduğu için gayet rahatım. Caddeden araba geçmediği için başım dinleniyor. İktidara geçince arabaların yasak olduğunu anayasaya koyalım da beynimiz dinç olsun. Bu sayımda nüfusumuz 39.900.000 i aşacak. İstersen bahsa girelim. Avrupa'daki işçilerle birlikte 40,5 milyon ederiz. Beni saat 11.30 da saydılar. Tek kişi olduğum halde 3-4 dakika sürdü.

Dünyanın komünizme gittiğine inanma. Komünizm bile komünizm olmaktan çıkıyor. Yalnız bizdeki hükûmetin zayıf olduğu mahakkak. Kanunları tatbik edemiyorlar. Üstelik bütün partilerin ne kadar gülünç olduğunu görüyorsun. Hepsi seçimden kazançlı çıktığını iddia ediyor. Seçime katılma oranı % 60 in altında. Demek ki büyük bir kütle bu işe ciddidir diye bakmıyor. Netekim de ben de rey atmaya gitmeyip Türk Tarihi üzerinde çalıştım.

Veli ile Sofuoğlu hakkındaki hükümlerin pek acele ve fevri. İkisi de çok faydalı oldular. Bunu şahsen bildiğim için söylüyorum. Bakanlıklara tayin olunan komünistlere gelince: Onları Kürt mebuslar tayin ettiriyor ve istedikleri olmazsa partiden çekilmekle Demirel'i tehdit ediyorlar. Bunun bütün sorumlusu Demirel Durum 12 Mart muhtırasından önceki duruma dönmüştür. Semih Sancar'ın demeçlerine dikkat ediyor musun? Ben onlarda zımnî bir tehdit seziyorum. İdare çok gevşek. Makam korumaktan başka bir şey düşünmüyorlar. Öğrencilerle işçiler iki millî baş belâsı oldu. 20-25 yıllık hizmetle, yani 45-50 yaşında emekli olup devleti sömüren yüz binlerce insan var. Bu gidişle birkaç yıl sonra Emekli Sandığı maaş veremeyecek ve Türkiye'de kızılca kıyamet kopacak. Ben bugünden ümidimi kestiğim için yarına çalışmak üzere Türk Tarihine tekrar başladım. Azrail hergelesinden fırsat bulursam memlekete büyük bir hizmet yapmış olacağım.

Buğra'dan cevap aldın mı? O şimdi sıkıştı. Yıl başına kadar doktorasını vermek mecburiyetinde. Üstelik de aşktan iflâhı

kesilmiş halde. Yağmur'u Ankara'da kimse görmemiş. İstanbul'dan Ankara'ya giderken bilhassa Yılmaz Öztuna ile görüşeceğini bana söylemişti. Onu da görmemiş. Almanya'ya dönüp dönmediğini Buğra'ya sordum. Cevap bekliyorum.

En büyük eğlencem Maviş. Beş yaşını dört ay geçiyor. Haftada iki gece bende kalıyor. Tabii annesiyle beraber. Eskiden "Tanrı'nın köpekleri var mı" gibi sorular sorardı. Şimdi Tanrı yerine hep Allah diyor. Meselâ "jet Allah'ı da geçer mi", yahut "Fil Allah'ı da yener mi" gibi şeyler. Galiba MSP li olacak. Bir de o kadar çok konuşuyor ki ilerde Anadolucu olması ihtimali var.

Okula başladığı için minimini Örpen'i tebrik ederim. İnşallah yaşı pek küçük değildir. Küçük yaşta başlayanlar ortaokulda sarsıntı geçiriyor. Şimdi çocuk okutmanın da nasıl büyük bir mesele olduğunu görüyorum. Tanrı sana ve Sabahat Yenge'ye güç ve kolaylık versin.

İki elçimizi öldürenler hakkında şimdiye kadar bir ipucu elde edilemeyişi insanı bayağı şüpheye düşürerek acaba bunu CIA mı yaptı diyeceği geliyor. Viyana'daki canilerin elçiye Türkçe hitap ettikleri tespit olunduğuna göre bunlar ya Türkiyeli Ermeni, ya Kürt, ya da Rum olabilir. Bu hükûmet o kadar kayıtsız ki Amerikada iki Hariciye mensubumuz öldürüldükten sonra bile elçilikler için koruyucu tedbir almadı. Böyle bir suikast Rus veya Bulgar elçiliklerinde yapılabilir miydi? Onlar her ihtimali önceden düşünüyor. Bizimkiler "yurt kalkındırıyor"(!).

Selâmlar ve başarı dilekleri. Sabahat Yenge'ye hürmetler. Tunga'nın ve Örpen'in gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

28 Ekim 1975

Muhterem Adile Ayda Hanım,

25 Ekim'de Ankara'ya gideceğinizi bildiren mektubunuzu dün aldım. Hastalığınız için geçmiş olsun, derim. Hava bakımından kritik bir ay. Şu İstanbul'a âşık olan Nedim ve Yahya Kemal'e şaşıyorum. Herhalde ikisi de zahmet çekmeden yaşadıkları için, bu sevgiye kapılmışlar.

Benim odamda termometre 16 dereceyi gösteriyor. Fakat ben, iyice giyimli olduğum halde üşüyorum. Semtin bütün apartımanlarında kaloriferler yandığı halde, bizimkinde ses yok. Düzensizlik devam ediyor. Nüfus sayım memuru 18 daireseli apartımanın sayımını tam üç saatte yaptı. Sebebi: Soruların cevaplarını vermekten âciz yaratıklar. Nüfusun 40 milyon olduğu söyleniyor amma, beş on bin kişinin dışındakileri nüfustan saymak doğru olur mu, bilemem.

İki elçimizin öldürülmesi bana çok fena tesir etti. Soğukkanlıyım amma, bundan heyecanlandım. Başını demir yoluna koyup da uyuyan 15 yaşındaki çocuk da yalnız bizden çıkar. Avrupadan arabayla dönen Türk işçilerinin nasıl bir felâket olduğunu transit ülkelerinin polisi açıkça ilân eder. Her yıl, yüzme bilmediği çin, açılıp boğulan insanlar da bizim özelliğimizdir. Başbakanı yumruklayan adam, oraya kadar sokulur da, kimse farkına varmaz. Böyle olunca da, tabî elçilerimizin korunması Tanrıya kalmıştır. O da bizimde meşgul olmadığı için, elçilerin hayatı tehlikededir. Sizin, şu anda, bir yerde elçi olmanız için büyük sevinç ve memnunluk duydum.

Millî Eğitim Bakanlığı, söylendiğine göre, milliyetçilerin en çok doluştuğu bir yer. Fakat tepeden inme emirlerle bazı komünistlerin de tayinleri yapılıyor. Bunu AP li ve Kürt mebusları yaptırıyor ve kendi soydaşlarını mühimce yerlere tayin ettiriyor. İsteddiği yapılmazsa, Partiden çekilmek tehdidi hazır. Çoban Sülü de bunlara razı oluyor. Bu yüzden müsteşar muavinlerinden Veli Soysaldı istifa ederek, emekliye ayrıldı. Halbuki o gayet cesur ve zeki, tayinlerde pervasız bir insandı. Gerçekleri de, herkesin içinde, bağıra bağıra söylüyordu. Yazık oldu.

Sizinle memleket ahvalini konuşmak isterdim amma o kadar çok mesele var ki! Hem de bunları konuşmak insanı karamsarlığa götürebilir. Yalnız öğrenci ve işçi hareketlerine bakmak kâfi.

Siz hariciyeci olduğunuz için, memleket ahvalini benden iyi bilirsiniz. Görünüş iyi değil. Demirel, Erbakan ve Ecevit'e bakmak iyi olmadığını yeterince açıklar. Bir de Danıştay ve Anayasa Mahkemesi var ki, düşman başına...

Lütfen sağlığınıza dikkat edin. Ateşli bir hastalıktan sonra, böyle bir havada, 25 Ekim'de Ankara'ya gitmeniz ihtiyatsızca bir hareketti.

Derin hürmetlerimi yollarım

Tanrı sizi korusun.

Atsız

3 Kasım 1975

Azizim Hasan Oraltay Beğ,

15 Ekim tarihli mektubunu aldım. Kazakistan'da Farabî için yapılan neşriyat ve hareketler çok ilgi çekici. Tabii, Farabî'ye komünistti diyenler çıkacak. Komünistlere bakılırsa Tanrı da komünisttir.

Bizim apartımanın işi biraz düzene girdi gibi. Şimdi de kaloriferler yanmaya başladığı için büyük miktarda mazot parası almaya başladılar. Benim daireme Kasım ayı için 600 lira düştü. Sizin dairenin emlak alım vergisi yatırılmış. Yalnız İsmail yeni kiracılarla kontrat yaparken ayda 25 lira verilmesi gereken fon parasını yazdırmamış. İsmail çok yumuşak yüzlü olduğu için herhalde utanmıştır. Bir de sizin daireyi habersiz terkedip heriflerin şimdi oturdukları yer bilindiği için Reşide San-

çar, İsmail'e oraya gidip borçlarını vermeleri için talepte bulunmasını söylemişti, İsmail bunu yapamamış. Yahut yapmış da hergeleler vermemişler.

Reşide size bir hesap kâğıdı yazdı. Gönderilmek üzere bana verdi. Gönderiyorum. Daha 701 lira borcunuz varmış. Yani Aralık ayı (hayır, Kasım ayı olacak) kirasından da bir hayır yok. Borçtan kurtulamadınız vesselâm.

Siz bir gazetede (.....) 'la sert bir münakaşaya girişmişsiniz. Görenler Dış Türklerin kendi aralarında tartışması fena tesir bırakıyor dediler. Sizden ricam: Münakaşa etmeyiniz. (.....), çoluk çocuktur. Onu kendinizle denk tutmayınız.

Abdülkadir İnan 86 yaşındadır. Benim çok iyi dostumdur. Bilgin adamdır. Değeri bilinmedi. Neyse ki Manas destanını, kısaltarak da olsa Türkiye Türkçesiyle yayınladı. Bir de Şamanizm adlı mühim eser yayınladı. Makalelerin mühim kısmını da, onun değerini takdir eden birkaç kişi büyük bir cilt halinde bastırttı.

Yolbars hakkındaki kitap sizde yoksa benimkini gönderebilirim. Bana lüzumu yok (.....) zaten islâmcılık dâvâsı peşinde. Bir gazetede "Bütün Müslümanlar Bir ordu" başlıklı bir yazı yazmış. Ben görmedim. Epey önceymiş. Kendisini iki defa gördüm. Hoşlanmadım. Öyle lider falan olacak kimse değil.

Bu milletin gafleti seçimlerde görülüyor. İki elçinin öldürülmesi de belki biraz gözünü açar.

Ötüken'in Eylül sayısı dizilmiş olduğu hâlde basılmadı. Sebebi o matbaaya bizim gençlerin borçlu olması. Dün gece bana geldiler. Ekim sayısının da yazılarını verdim. Sizin Kökserik yazınız Ekim sayısında çıkacak. Kendi özel matbaaları için para bulacaklar. Zaten borçlarını vermeyişleri 200.000 liralık alacaklarını alamadıklarından oldu. Eylül ve Ekim sayıları arkası arkasına çıkacak. Bu yüzden çok sıkıldık ama elden bir şey

gelmiyor. İstanbul'un bütün matbaaları Rumeli yakasında. Kadıköy'de bir basımevi olsa bu işlerle bizzat ben uğraşırdım ama vasıtaların bu izdihamlı devrinde İstanbul'a gitmekten çekiniyorum. Çünkü çok sinirleniyorum. Selâm ve hepinize sağlık dileklerimi gönderirim. Cengeye hürmetler. Batır'la ablalarının gözlerinden öperim. Tanrı Türk'ü Korusun.

Atsız

27 Kasım 1975

Muhterem Adile Ayda Hanım,

Atatürk hakkındaki yazınızı ve mektubunuzu aldım. Teşekkür ederim. Ciddî meşgalesi olan insanların hastalıklarla uğraşması çok tatsız. Ankara'ya dönünce, hiç şüphesiz, sizi tedirgin eden şeyleri hatırladınız, beni sıkacak şeyler olacak diye düşündünüz, bunun neticesinde de tansiyonunuz yükseldi. Ümit ederim ki, yazdığınız gibi tedricen intibak etmiş ve normale dönmüşsünüzdür.

Bu arada ben de sıkıntılı bir sekiz gün geçirdim. Bir doktor bende, kanserden şüphelenerek derhal profesörlere başvurmamı tavsiye etti. İlk hamlede "Yazık, Türk Tarihini bitiremeyecek, torunuma doyamayacağım" diye düşündüm. Sekiz gün profesörlere taşınmak, çeşitli muayenelerden geçmek suretiyle, böyle bir şey olmadığı anlaşıldı.

Bundan başka, artık müzminleşen "Ötüken'in çıkmayıışı konusunda da, müsbet bir adım atılarak, Eylül sayısı çıktı. Epey ferahladım. Eylül sayısını dün size postalamıştım.

Bugünkü gençlere koyduğunuz teşhis çok isabetli: Solcuları tamamen ahlâksız. Ben de ilâve edeyim: Alçak ve erzel. Milliyetçileri de görgüsüz, sözünde durmaz, vaktinde gelmez. Bir de ilâve edeyim: Borcuna sadık değildir.

Tabii, bütün bunlar son kırk yılda atılan tohumların neticesi. Maarif Şuraları, ilerencilik, ilimcilik ve saire tekerlemeleriyle adım adım komünizmi, şekilsizliği, kosmopolitliği yayacak kararlar verdi. Hatırlarsınız: Liselerde çocuklara daha doğru dürüst Türkçe öğretilemezken, beşerî kültür teranesiyle bir aralık Lâtince dersleri kondu. İsmet İnönü de Batı klâsikleri Türkçeye çevrilirse, Türkiye'nin kalkınacağına inanarak, Hasan Âli'yi, 8 yıl, Millî Eğitimin başında tuttu.

Yeni hükümet sözde milliyetçi. Komünistleri temizlemek, yerlerine milliyetçileri getirmek bakımından da epey müsbet icraat yaptı amma, işte hepsi o kadar. Polis kadrolarındaki solcular ve Kürtler milliyetçi öğrencilere karşı bildikleri gibi hareket ediyorlar. İçişleri Bakanı yalnız tamimler gönderiyor. Fakat o tamimlerin tatbik edilip edilmediğini kontrol etmiyor, kontrol etmeği aklına getirmiyor.

Benim "Türk Tarihinde Meseleler" adlı küçük kitabımın ikinci basımını bir kaç gün önce göndermiştim. Bu basımda yeni makaleler var, amma endeksini yapamadık.

Derin hürmetlerim ve sağlık dileklerimle son vereyim.

Tanrı Türkü korusun.

Atsız

27.11.1975

Azizim Mir'at Beğ,

16 tarihli mektubunuzu aldım. Suzan Muz Hanım'ın yurt işi hallolunduğu için tabii memnun oldum. Zahmetiniz için teşekkür ederim.

Oğuz'dan sonra Ayözlem için de tebrik ederim. Uzun ömürlü ve yurda yararlı olmasını dilerim.

İzmir'de milliyetçi öğrenciler aleyhinde gelişmekte olan hâdiselere bu hükümet hiç aldırmıyor mu? Ankara'ya yapılan yürüyüşün mahiyetini ancak mektubunuzdan öğrendim. Gazetelerdeki yazılardan bir şey anlamış değilim. Durum eski 12 Mart öncesinin aynı. O zamanlar sıkıyönetim pek az iş görebilirdi. CHP'nin af kanunu ile hapisten kurtulan komünistler eski faaliyetlerine tekrar başladılar. Son zamanlarda üstüste üç milliyetçi genç öldürüldü ve faileri ortaya çıkmadı. Yalnız bazı şüpheliler tutuklandı. Zannederseniz bu cinayetleri yapıyor. Onları koruyan mebuslar ve komiserler var. Eğitim görmüş oldukları için de cinayetlerini ip ucu vermeden yapabiliyorlar..... de yine eski vurdumduymazlığında devam ediyor. Bunun sonunun nereye varacağı belli olmaz.

Sorduğunuz soruların cevaplarına gelince.

1) Türk dilinin lehçeleri vesaire hakkında birçok yerlerde birçok makale çıkmışsa da toplu halde en iyi kitap A. Dilâçar'ın "Türk Diline Genel Bir Bakış" adlı kitabıdır. Türk Dil Kurumu tarafından yayınlanmıştır. Müellifin asıl adı Agop'tur. Yani bir Ermeni'dir ama dil sahasında çok yetkili bir bilgidir. Çok dil bilir. Ankara'daki Türk Dil Kurumu'ndan isteyebilirsiniz. Belki İzmir'deki kitapçılarda veya İzmir'in Genel Kütüphanesinde bulabilirsiniz.

2) "Yahudi"nin lûgat mânâsını bilmiyorum. Eski İbranî devleti ikiye bölündüğü zaman biri İsrail, biri de Yahuda adını almıştı. İbranî dilinde bir anlamı vardır ama uzmanlarına sormalı. İzmir'de bir haham varsa ona sorabilirsiniz. Onlar bu gibi şeyleri iyi bilir.

3) Kuşanlar (Kuşhan değil) in esas kütlesi Türk'tür. Uygur yazılarında bunlar Köşen diye geçer. Kunlar tarafından yenilip batıya göçünce ve şimdiki Efganistan ile Kuzey Hindistan'da

devlet kurunca tebaaların ezici çoğunluğu gayritürk olduğu için bunlar da Türklüklerini kaybettiler. Türk Bulgarlar'ın islavlaşması gibi. Sakalar Türktür ve Gök Türklerin bir kısmı bu Sakalardan gelmedir. Bunların Doğu Avrupa'ya geçip İskit adını alan kolu da, Kuşanlar gibi, yabancı çoğunluğu arasında Türklüklerini kaybettiler.

4) Gök Türk ve Uygurlar'da lâkap, addan çok mühimdi. Lâkap diyerek ünvanları da kastediyorum. Meselâ Gök Türk ve Uygur kağanlarının bize lâkapları erişmiştir. Bilge Kağan ünvanıdır. Asıl adı "Mergen" (nişancı)dır. Kür Şad, Kül Tegin, Bilge Tonyukuk hep lâkap ve ünvanıdır. Bunların asıl adlarının ne olduğunu bilmiyoruz.

5) Rıza Nur tarihi eski harflerle 12 cilt olarak basılmıştır. Millî telkin bakımından çok faydalı bir eserdir ama artık ilmî değerini tamamen kaybetmiştir. Osmanlı Tarihi bölümü için Yılmaz Öztuna'nın kitabı gayet iyidir. Rıza Nur aslında tarihçi olmadığı için yanılmakta mazurdur. Tarihi kronolojik bakımdan systemsizdir. Fakat büyük bir millî hizmet yapmıştır.

6) "Ararat" kelimesi Ermenicedir. Mânâsını bilmiyorum.

7) Yahudidir. Babası Yahudilikten İslam dinine geçtiği zaman 6-7 yaşlarında falandı. Hayatının gidişi, davranışları vesairesi de Yahudi olduğunu göstermektedir. Hatta romanlarında Türkçe bakımından göze batacak kadar yanlış vardır.

8) Süleyman Paşa Türkçüdür. Askerî okullar için "Târih-i Âlem" (=Dünya Tarihi) adıyla yazdığı ve okuttuğu kitap, Türklerin tarihini Kunlardan başlatmak suretiyle bir inkılâp yapmıştır. Sultan Aziz'in tahttan indirilmesinde rol oynayanlardan biridir. Belki de eski Türk tarihine nüfuz ettiği için Osmanlı hanedanını sevmiyordu.

9) Ahmet Vefik Paşa da Türkçüdür. Fransız Molyer'den

birçok komediyi Türkçeye çevirmiştir ama bunlar hep eski harflerledir. Bir de "Lehçe-i Osmânî" adlı Türkçe sözlüğü vardır. 70-80 yıl önce basılmıştır. Bunun önsözünde Türkçenin ehemmiyetini gösterir. Bu sözlük Türkçede kullanılan Arapça, Farsça ve Batı dillerinden gelen kelimeleri de alan, kendi zamanı için çok mühim bir eserdir. Hâlâ istifade olunan tarafları vardır.

Orhan Tuncer'le çekilen resme teşekkür ederim. Bunu tamamiyle unutmuştum. Selâm ve sağlık dileklerimle.

Tanrı Türk'ü Korusun.

28 Kasım 1975

Azizim Şaman,

17 tarihli mektubuna cevap veriyorum: Burada iki profesöre muayene olundum. Kanseri falan değilmiş. Fakat bu işler sekiz günümü aldı ve tabii beni üzdü. Türk Tarihini bitiremeyeceğim diye çok sıkıldım. Çünkü o işin mühim bir millî hizmet olacağına eminim. Fakat bildiğin gibi, haftanın beş günündeki yalnızlık tarih çalışmalarımın hızını çok kesiyor.

Yüksek okullardaki anarşi, yine milliyetçilerin ölmesi, boykotlar, grevler falan kötü bir gidişin belirtilerinden başka bir şey değil. Salamon ile Nesimaçi iki şişko su aygırından başka bir şey değil. Şu AP yi görüyor musun? Hemen hepsi meclise geldiği zaman bile bazıları boş oy veriyor ve koalisyon adayı bir türlü 226 oyu toplamıyor. Neden boş oy veriyorlar? Herhalde bu deyyuslar Salamondan bazı çıkarlar bekliyorlar. Bu arada Üniversitede öğrenim aksıyor ve milliyetçi gençler ölüyormuş.... İtlerin umurunda mı? Son zamanlarda faili bulunamayan cinayetler mutlaka Kürtler tarafından yapılmıştır. Kürt veya solcu olan polisler de onları himaye ediyor. Profesörler de bir yığın eşşekten başka bir şey değil. Üç beşinin dışında kalan ne kadar ayı varsa kendi menfaatlerinden

başka bir şey düşünmüyor. Muharrem Ergin bile Türkiye'yi kurtaracak olan kitabında "ırkçılık ve Turancılık bir safsatadır" demekten geri kalmadı. Salamona yaranacak. Elbette bir uyanış olacak. Benim için beklemekten başka bir çare yok. Moskof takımını futholda yenmekle sevinecek kadar sevinç mahrumu oldum. Ötüken de ayrı bir dert. Eylül sayısını yeni çıkardık. Sana gönderdim. Almışsındır. Arkası gelecek mi, bilemem.

Gramer okuyan son nesilden olduğunu söylüyorsun. O halde cevap ver bakalım: Türkçede hangi harfler kelimenin başına ve sonuna gelmez. Kurban bayramına kadar düşün. Gelirsen cevabını bizzat, gelemezsen yazı ile verirsin. Doğru cevap verirsen ikinci soruya hazır ol.

Havalar iyi değil. Gelirsen kış günlerinde otobüse binme. Tirenle gel. Refet Körüklü acaba hastaneye başvurdu mu? Onu çok zorlayan bir rahatsızlığı var. Şimdiye kadar iyi bir muayene neden geçmediği için ne olduğu anlaşılmamıştı. Doğrusu ben endişe ediyorum. İnşallah bir şey değildir.

Selâm ve sağlık dilekleri. Sabahat Yenge'ye hürmetler. Tun-ga ve Örpen kardeşin gözlerinden öperim.

Tanı Türk'ü Korusun.

Tengri Türk'i Aburatugay (Moğolcası)

Atsız

4.12. 1975

Azizim Yılmaz Beğ^(*),

Cennet-mekân, Firdevs-âşiyân Tengri Kut Mete Hazretlerini

(*) Tarihçi ve müellif **Yılmaz Öztuna**. Atsız, o sırada Türk Ansiklopedisi'ni yöneten Öztuna'nın isteği üzerine hazırladığı "Mete" maddesini gönderdiğinden bahsediyor.

takdim ile kesb i fahr ü şeref eylerim. Himmeti üzerinizde, ıslık çalan okları da (.....) olsun, âmin.

(.....) boykot ve grevle memleket batacak.

Meclise başkan seçilemiyor. Adaylığımı koysam 226 oy alabilir miyim?

Ötüken'in Eylül sayısını nihayet çıkarabilip size de postalamak nasib oldu.

Selâm ve sağlık dilekelerimle Hadice Hanıma hürmetler. Hanzade ve Oğuzhan'ın gözlerinden öperim.

Tanrı Türk'ü Korusun.

Hüsniye Hanım'ın selâmı var. Adınızı "Tuna" diye hatırladı. Fesubhânallah.

Atsız

Atsız'ın hayatı boyunca değişik şahsiyetlere yazdığı yüzlerce mektup...

Bir döneme ışık tutan, Atsız'ın ruh yapısını ve fikir dünyasını olduğu gibi yansıtan belgeler...

Yıllar süren bir araştırmamanın ve çalışmanın ürünü...

Heyecanla ve ibretle okunacak, kendi türünde orijinal bir eser.

Atsız hakkında hüküm verecekler, bu mektuplardan yararlanacaklardır.

Okuyanlar, mektuplarda, Atsız'ın şahsî görüşlerini, olaylar hakkındaki kanaatlerini, tarih ve edebiyatla ilgili düşüncelerini, bulacaklardır.

Siz orada yirmi kişiye mektup yazmıştınız uzun tenkid ve tahlil yazmıştınız. Zaten bu uzun yazıyı Ötüken'de ikiye, üçe bölünecekti. Sonra içine olduğum dergide yayınlamak yakışıklı olmak bakımından da çok güzel...

10.00

ISBN 975-7728-39-X
34.01.Y.0123.127

ISBN 975-7728-39-X

9 789757 728399

Yayınlayan:

Orkun Yayınları Horhor Cad. 20/1 Fatih/İSTANBUL

Tel: (0212) 531 87 48 • Belgegeçer: (0212) 532 24 18

Genel Dağıtım:

BAYRAK DAĞITIM Ltd. Şti. Hocarüstem Mektebi Sok. Nu: 11

Cağaloğlu/İSTANBUL

Tel: (0212) 512 06 95 • Belgegeçer: (0212) 512 06 96